

నంపటి -2, సంచిక - 1
శాసనపరిషత్తు
సమావేశము - XXXIX (39)

పేల : రూ. 17-00
25 నవంబర్, 2021
గురువారం
(శక సంవత్సరము - 1943
కార్టీడ్ బ.-06)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనపరిషత్ కార్యకలాపాలు

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

అధికార నివేదిక

OFFICIAL REPORT

విషయ సూచిక

క్రమసంఖ్య	విషయం	పేజీ నం.
(1) సభా కార్యక్రమం - వ్రకులన ANNOUNCEMENT		1
(2) ప్రశ్నాత్మకరాలు QUESTION HOUR		1 - 22
(3) సభా సమక్షంలో ఉంచే పత్రాలు		22

PAPERS LAID ON THE TABLE:

1. రూణా, సమాచార, పోరుంబంధాల శాఖ మంత్రి శ్రీ పేర్చి వెంకటరామయ్య, 2014-15, (02.06.2014 నుండి 31.03.2015), 2015-16, 2016-17, 2017-18, 2018-19 సంవత్సరాలకుగాను, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్ము రవాణా సంస్థ వార్షిక లెక్కలు మరియు ఆడిట్ నివేదికల ప్రతులను, 1950, రోడ్ము రవాణా సంస్థ చట్టంలోని సెక్షను 33 (4) క్రింద జాప్యానికి గల కారణాలతో సహ ఆవశ్యకమైన విధంగా సభా సమక్షంలో ఉంచుతారు.

2. కార్పూక, కర్నూగారాల శాఖ మంత్రి శ్రీ గుమ్మనూరు జయరామ్, 2017-18 సంవత్సరానికిగాను, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్పూక సంక్షేమ మండలి వార్షిక నివేదిక, రాబడి ఖర్చుల వివరణ పత్రం ప్రతిని, 1987 ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్పూక సంక్షేమ నిధి చట్టంలోని నియమము 24తో అన్వయించి సెక్షను 31 మరియు 1988 నియమముల క్రింద ఆవశ్యకమైన విధంగా సభా సమక్షంలో ఉంచుతారు.

3. ఆర్థికశాఖ మంత్రి శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్, 2021-2022 ఆర్థిక సంవత్సరం మొదటి, రెండవ త్రైమా సికములు ముగిసేనాటికి బడ్జెట్ కు సంబంధించిన రాబడి ఖర్చుల తీరు తెన్నలకు సంబంధించిన త్రైమాసిక

సమీక్షలపై వివరణ పత్రం ప్రతులను, 2005, అంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థిక బాధ్యత, బడ్జెటు నిర్వహణ చట్టంలోని 11 (1) సెక్షను క్రింద ఆవశ్యకమైన విధంగా సభాసమక్షంలో ఉంచుతారు.

4. సాంఘిక సంక్షేపమశాఖ మంత్రి శ్రీ పినిపే విశ్వరూప, (01.14.2014నుండి 01.06.2014), (02.06.2014 నుండి 31.03.2015), (01.04.2015నుండి 31.3.2016) సంవత్సరాలకు గాను, అంధ్రప్రదేశ్ చర్చ పరిషమ అభివృద్ధి సంస్ లిమిటెడ్ 42వ, 43వ, 44వ, వార్షిక నివేదిక, లెక్కల ప్రతులను 1956, కంపెనీల చట్టంలోని సెక్షను 619-ఎ (3) క్రింద జాప్యానికి గల కారణాలతో సహ ఆవశ్యకమైన విధంగా సభాసమక్షంలో ఉంచుతారు.

(4) సభా కార్యక్రమం - వాయిదా తీర్మానం	23 - 24
ADJOURNMENT MOTION	
(5) ప్రభుత్వ బిల్లులు	24 - 47
GOVERNMENT BILLS	
(6) సభా కార్యక్రమం - ప్రకటన	47
ANNOUNCEMENT	
(7) ప్రభుత్వ బిల్లులు	47 - 69
GOVERNMENT BILLS	
(8) రాష్ట్రంలో వరదల గురించి లఘు చర్చ	69 - 83
SHORT DISCUSSION ON FLOODS	
(9) రాష్ట్రంలో వరదల గురించి లఘు చర్చకు గౌరవ మంత్రివర్యుల సమాధానం	83 - 85
HON'BLE HOME MINISTER REPLY ON FLOODS	
(10) సభా కార్యక్రమం - ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు.	86 - 89
SPECIAL MENTIONS	
(11) సభా కార్యక్రమం - ప్రకటన	89
ANNOUNCEMENT	
(12) వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేపమంపై లఘు చర్చ	89 - 100
SHORT DISCUSSION ON WELFARE OF BACKWARD CLASSES	
(13) సభా కార్యక్రమం - ప్రకటన	100 -101
ANNOUNCEMENT	
(14) వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేపమంపై లఘు చర్చ కొనసాగింపు	101 -114
SHORT DISCUSSION ON WELFARE OF BACKWARD CLASSES - CONTINUED.	

(15) వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంపై లఘు చర్చకు గౌరవ	115-121
మంత్రివర్యుల సమాధానం	
HON'BLE MINISTER REPLY ON WELFARE OF	
BACKWARD CLASSES	
(16) సభా కార్యక్రమం -తీర్మానం	122-124
RESOLUTION	

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనపరిషత్తు

ప్రిసైడెంగ్ అధికారులు

చైర్మన్	:	శ్రీ కొయ్య మోహన్ రాజు
డెప్యూటీ చైర్మన్	:	-----
వైన్ చైర్మన్ ప్యానల్	:	శ్రీ డొక్కమణిక్యవరథసాద రావు
		శ్రీ జంగా కృష్ణమూర్తి
		శ్రీ అంగర రామమోహన్
		శ్రీమతి మయనా జకియా భానమ్
 శాసనమండలి అధికారులు		
కార్యదర్శి	:	శ్రీ పి. బాలకృష్ణమాచార్యులు
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎమ్. విజయరాజు
		శ్రీ పి.వి. సుబ్బారెడ్డి
		శ్రీ కె. రాజకుమార్
		శ్రీమతి ఆర్.వనితారాణి
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు
		శ్రీ డి. జగన్మహాన్రావు
		శ్రీమతి కె. భారతి
		శ్రీమతి డి.విజయకుమారి
		శ్రీమతి జి. భారతలక్ష్మి
		శ్రీ ఆర్.శ్రీనివాసరావు
		శ్రీమతి వై.వి.రజని
		శ్రీ వి. విశ్వనాథం
		శ్రీ ఎమ్. ఈశ్వరరావు
		శ్రీమతి ఎన్.ఇందిరాకుమారి
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ బబురామి వెంకటకృష్ణ

* * * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనపరిషత్తు
గురువారం, 25వ తేది, నవంబరు, 2021

* * * *

(సభ ఉదయం గం.10.00లకు సమావేశమైనది)

(మిషనర్ చైర్మన్ అధ్యక్షస్థానం వోంచారు)

* * *

(1) సభా కార్యక్రమం – ప్రకటన (ANNOUNCEMENT):

MR.CHAIRMAN: I have an announcement to make

ANNOUNCEMENT

I am to announce to the House that I have received the following message from the Hon'ble Speaker, Andhra Pradesh Legislative Assembly:

“In accordance with Rule 123 of Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I transmit a copy of the following Bills as passed by the Legislative Assembly on 24th November, 2021 and signed by me.”

1. THE ANDHRA PRADESH CINEMAS (REGULATION) (AMENDMENT) BILL, 2021 (L.A. BILL NO.22 OF 2021).
2. THE ANDHRA PRADESH MOTOR VEHICLES TAXATION (AMENDMENT) BILL, 2021 (L.A. BILL NO.23 OF 2021) (**MONEY BILL**)
3. THE ANDHRA PRADESH STATE EDUCATIONAL INSTITUTIONS (RESERVATION IN TEACHERS' CADRE) BILL, 2021 (L.A. BILL NO.25 OF 2021)
4. THE ANDHRA PRADESH AGRICULTURAL LAND (CONVERSION FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES) (AMENDMENT) BILL, 2021 (L.A. BILL NO.26 OF 2021) (**MONEY BILL**)
5. THE ANDHRA PRADESH UNIVERSITIES (AMENDMENT) BILL, 2021 (L.A. BILL NO.27 OF 2021) (**MONEY BILL**)
6. THE JAWAHARLAL NEHRU TECHNOLOGICAL UNIVERSITIES (AMENDMENT) BILL, 2021 (L.A. BILL NO.28 OF 2021) (**MONEY BILL**)

(2) ప్రశ్నాత్మకరాలు (QUESTION HOUR):

రాష్ట్రాలో నెలకొన్న తీవ్రవర్షాలు, వరదల కారణంగా ప్రజలకు ఎటువంటి ఇబ్బందులు కలగుండా నహియక చర్యలు చేపట్టేదుకు గాను, పలువురు మంత్రులు జిల్లాలకు వైల్సిన కారణంగా సభలు అనుమతితో వారికి సంబంధించిన ప్రశ్నలకు జవాబులు ఇచ్చినట్లుగా భావించగలరు.

ELECTRICITY METERS TO RYOTS**Question No.12488(31)****SRI CHIKKALA RAMACHANDRA RAO, MLC**

Will the Minister for Energy, Forest, Environment, Science & Technology be pleased to state;

- a) Whether there is any proposal with the Government to fix electricity meters to agricultural connections;
- b) If so, the details thereof;

HON'BLE MINISTER FOR ENERGY, FOREST, ENVIRONMENT, SCIENCE & TECHNOLOGY (SRI BALINENI SRINIVASA REDDY):

- a) Yes, Sir. In order to improve the quality and reliability of free agriculture power, there is a proposal to fix the electricity meters to agricultural connections.
- b) The policy of free power to farmers will continue to exist. The bill payment will be credited to farmers account and from there it will be paid to DISCOMS. Government of Andhra Pradesh have issued orders vide G.O.Ms.No.22, Energy (P1) Department, dt.01.09.2020 in this regard.

ANNEXURE**BRIEF WRITE UP ON FREE AGRICULTURAL CONNECTION METERING**

As per the Direct Benefit Transfer (DBT) scheme, Government of Andhra Pradesh will deposit the CC bill amount into the farmer's Bank Account. The deposited amount will in turn be transmitted to APDISCOMs account.

- a) On implementation of meters, the load on each agriculture motor will be known. This will help the Discoms in improving agriculture power supply infrastructure such as the transformer capacities as well as line capacities. The quality and reliability of free agriculture power supply will be improved and burning of motors will come down.
- b) The farmers will be able to know, how much amount is spent by the Government by way of subsidy.
- c) AP Power DISCOMs will know the Power Purchased, Utilised / Billed and losses etc. By knowing this, the actual technical losses can be analysed and action taken for reduction.

For implementation of the DBT scheme, AP Power DISCOMs will provide the necessary Energy Meters, Switches with fuse units, earthing etc. for safety of the farmers at free of cost. Power factor correction will result in better voltage profile at agriculture consumer end thereby more water discharge will be there from the pump sets.

ప్రశ్నత్తరాలు

DUES TO DISCOMS

Question No.12530(32)

SARVASRI C. RAMACHANDRAIAH, SHAIK MOHAMMED IQBAL, MLC

Will the Minister for Energy, Forest, Environment, Science & Technology be pleased to state;

- a) Whether DISCOMs have sustained losses;
- b) If so, the details of losses as of April, 2019; and
- c) the details of pending dues to the DISCOMs?

HON'BLE MINISTER FOR ENERGY, FOREST, ENVIRONMENT, SCIENCE & TECHNOLOGY (SRI BALINENI SRINIVASA REDDY):

- a) Yes Sir
- b) The total accumulated losses of APDISCOMs as on April, 2019 are Rs.28,715 Crs. Out of which, the Cumulative losses of APEPDCL is Rs.7,541.99 Crs and APSPDCL & APCPDCL is Rs.21,173.01 Crs.
- c) The total amount of dues pending from Government to APDISCOMs up to April, 2019 is Rs.13389.65 Crs towards Agricultural subsidy, SC, ST subsidy, Aqua subsidy and total receivables (as dues).

PROGRESS OF IRRIGATION PROJECT WORKS

Question No.12463(33)

SARVASRI PARCHURI ASHOK BABU, GUNAPATI DEEPAK REDDY, B.N. RAJASIMHULU, MLCs

Will the Minister for Water Resources be Pleased to state;

- a) The progress of works of Irrigation Projects in the state.
- b) The year-wise and Project-wise details of expenditure incurred till now since 2019; and
- c) The steps taken for timely completion of the Projects.

HON'BLE MINISTER FOR WATER RESOURCES(DR. POLUBOINA ANIL KUMAR):

- a) Details of progress of works of irrigation Projects are shown in the enclosed Annexure.
- b) Details of Year-wise and Project-wise expenditure since 2019 are shown in the enclosed Annexure.
- c) The steps taken for timely completion of the Projects.

Budget allocation for irrigation projects in 2021-22 is Rs.13126.81Cr

ప్రశ్నత్తరాలు

I) Polavaram Project :

a. STATUS OF WORKS (AS ON 31.08.2021):

Description	Completed
Head works	74.75%
Right main canal	92.57%
Left main canal	71.12%
LA and R&R	20.19%
Overall progress of the Project	41.78%

b . Reimbursement of expenditure:

Total expenditure incurred on Polavaram Project up to 16.11.2021	:	Rs.18340.64Cr.
Expenditure incurred on the Project before National project.	:	Rs.4,730.71Cr.
Expenditure incurred on Polavaram Project under National Project from 01.04.2014 to 16.11.2021	:	Rs.13609.93Cr.
Total Funds released to the State Government through Polavaram Project Authority.	:	Rs.11,492.16Cr.
Balance Reimbursement to be made by GOI for the expenditure already made on the Project by the State of AP as National Project.	:	Rs.2117.77Cr.

I) Pula Subbaiah Veligonda Project :

Excavation of Tunnel-I including construction of Head Regulator is completed and Water will be impounded in Nallamala Reservoir from August 2022. Action being taken to complete all Stage-I works by August 2022, to create an ayacut of 1.19 Lakh Ac in Prakasam District.

II) Other Projects :

- Periodic reviews were being conducted by Government at different levels to expedite the works for speedy completion of Projects like B.R.R.Vamasadhara Project Stage II–Phase-II, Tarakarama Thirthasagaram, Thotapally Barrage (including Gajapathinagaram Branch Canal), Madduvalasa Stage-II, Mahendratanaya Offshore Reservoir Project, Chintalapudi LIS, Sangam Barrage, Nellore Barrage, Pula Subbaiah Veligonda Project –Head Regulator, Extension of Right Main Canal of Vengalaraya Sagaram Project, and balance works of GNSS Package-30(OWK TUNNEL), and HNSS.

ప్రశ్నలు

-
- Necessary measures were taken to accelerate the progress of works duly gearing up the Land Acquisition and R&R process.
  - Special Purpose Vehicles (SPV) were formed for certain projects to complete the works within the stipulated time.

ప్రశ్నలు

ANNEXURE

Progress of Irrigation Projects (LCQ No.12463)

S. No.	Name of the Project	Progress of Projects achieved (%)	Reply for Question (b)		
			Expenditure incurred (Rs in Crores)		
			2019-20	2020-21	2021-22 (01.04.2021 to 31.08.2021)
1	CE North Coast Visakhapatnam				
1	B.R.R.Vamsadhara Project Stage II - Ph-II	86.67%	77.68	50.07	0
2	Mahendratanaya Project	38.00%	0.52	19.80	0
3	Thotapally (including Gajapathinagaram Br. Canal)	63.27%	13.80	25.84	0
4	Tarakarama Thirthasagaram	52.20%	5.63	23.51	0.036
5	Jhanjhavathi	80.38%	0.06	2.08	0.00
6	Madduvalasa Stage-II (Extn of RMC)	78.99%	0.10	0.90	0.01
7	Modernization of Thotapally old canal system (Nagavali System)	10.50%	0.00	15.96	0
8	Modernization of Narayanapuram Anicut	20.89%	0.00	-1.39	0
9	Modernization of Pedanklam anicut near Pedanklam (V) of Seethanagaram (M) in Vizianagaram District with JICA Loan assistance	0	0	0	0
10	Modernization of Vottigedda Reservoir Project in Rawada (V), J.M. Valasa (M), Vizianagaram District with JICA Loan Assistance	0	0	0	0
11	Modernization of Vengalaraya Sagaram Project in Laxmipuram (V) in Salur (M) Vizianagaram District with JICA Loan Assistance	0	0	0	0
12	Modernization of Peddagedda Reservoir Project in Kesali(V) in Pachipenta(M) Vizianagaram District with JICA loan assistance	0	0	0	0
13	APILIP-II-Modernization of Varada Narayana Murthy Balwada Reservoir Project in Devarapalli (V) & (M) of Visakhapatnam District	17.16%	0	0	0
14	APILIP - Phase-II Modernization of Andra Reservoir Project, in Andra (V) in Mentada (M) of Vizianagaram District under JICA	65.00%	0	0	0
15	Flood Banks along Nagavali &Vamsadhara	23.34%	9.22	2.44	0
16	Inter Linking Of Vamsadhara And Nagavali Rivers	68.62%	11.05	14.65	0
17	Interlinking Of Nagavali With Champavathi	21.95%	0.00	2.30	0

ప్రశ్నాత్మకాలు

S. No.	Name of the Project	Progress of Projects achieved (%)	Expenditure incurred (Rs in Crores)		
			2019-20	2020-21	2021-22 (01.04.2021 to 31.08.2021)
18	River Protection Works on Vamsadhara River near Kalingapatnam(V) of Guntla(M) in Srikakulam(D)	58.38%	0.00	0.84	0
19	Extension of Right Main Canal of Vengalaraya Sgaram Project	20.00%	0.00	0.00	0
	CE North Coast Visakhapatnam Total		118.06	158.78	0.05
II	CE GDS Dowlaishwaram				
1	Modernisation of Godavari Delta System	54.00%	42.00	31.50	0
2	Modernization of Yeleru Delta System	69.00%	8.45	4.46	1.00
3	Construction of Retaining Wall on Thammileru River in Eluru City and Rural limits of West Godavari District	12.00%	0	0	8.05
4	Thandava Lift Irrigation	0	0	0	0
	CE GDS Dowlaishwaram Total		50.45	35.96	9.05
III	ENC(I) Camp office Dowlaishwaram				
1	Pushkara Lift Irrigation	92.22%	0	0	0
2	Tadipudi Li Scheme	77.00%	9.51	1.93	0
3	Venkatnagaram Pumping Scheme	83.19%	0	0.57	0
4	Dr Babu Jagjivan Ram Uttarandha Sujala Sravanti- Phase I & II	0.02%	3.70	0	0
	ENC(I) Camp office Dowlaishwaram Total		13.21	2.50	0.00
IV	CE Polavaram				
1	Polavaram Irrigation Project	41.78%	875.28	1089.27	678.29
2	Lift to draw 2 TMC of water below MDDL	0.00%	0	0	0
	CE Polavaram Total		875.28	1089.27	678.29
V	CE KDS Vijayawada				
1	Chintalapudi LIS	59.22%	735.58	312.44	23.89
2	Modernisation of Krishna Delta System	61.68%	612.68	18.53	2.03
3	Flood Banks of Krishna River	96.31%	0	283.39	0
4	Guntur Channel Extension work	0.00%	0	0	0
5.A	YSR Palnadu Drought Mitigation Project- Phase-I-Package-1	19.15%	75.73	144.41	0
5.B	YSR Palnadu Drought Mitigation Project- Phase-I-Package-2	17.34%	0	244.91	0.97
6	Varikapudisela Lift Irrigation Scheme	0.00%	0	0	0
7	YSR -Vedadri Lift Irrigation Scheme	10.47%	0	3.29	0
8	Modernization of Nallamada Drain	0.00%	0	0	0
9	(i) @12kms down stream of Prakasam Barrage at chodavaram Village	0.00%	0	0	0
10	(ii) @62Kms downstream of Prakasam Barrage at Bandikollurka	0.00%	0	0	0
	CE KDS Vijayawada Total		1423.99	1006.97	26.89
			Expenditure incurred (Rs in Crores)		

ప్రశ్నపత్రాలు

S. No.	Name of the Project	Progress of Projects achieved (%)	Expenditure incurred (Rs in Crores)		
			2019-20	2020-21	2021-22 (01.04.2021 to 31.08.2021)
11	Widening of GNSS FFC from Ouk Reservoir to Gandikota Reservoir.	30.65%	0	0	0
12	Additional Gandikota Tunnel to carry 10,000 cusecs for feeding to Gandikota Reservoir.	2.76%	0	0	0
13	Erraballi Lift Irrigation Scheme to supplement UCIL affected villages including Formation Reservoir at	0.00%	0	0	0
14	Works for Development of New Ayacut / Stabilization of Ayacut under CBR Right Canal	44.00%	0	2.14	4.61
15	WRD MI- YSR Dist - Lift Irrigation Scheme for Lifting of water from Jernikona Reservoir to feed Peddacheruvu and other system tanks near cheruvudaripalle (V) of Sambepalle (M) of YSR Kadapa Dist.,	0.30%	0	0	0
16	Renovation of Veligallu Project right main canal from Km 0.000 to KM 55.100 is proposed for stabilization of Ayacut of 16,000 Acres under Veligallu Project.	28.26%	0	0	0
17	Construction of Lift Irrigation Scheme to lift 0.40 TMC from Veligallu Reservoir to feed number of tanks in Galiveedu Mandal and nearby Rayachotlu Mandal of YSR Kadapa District"	0.83%	0	0	0
18	Alavalapadu Lift Irrigation Scheme	0.00%	0	0	0
19	Providing Plastic Diaphragm cut off wall in the Distressed Zone from Ch.1600M to Ch.1700M of Earth dam of SPVB Reservoir at B.Mattam in YSR Kadapa(Dt)	15.00%	0	0	0
	CE (P) Kadapa Total		110.95	848.02	177.98
VIII	CE(P) Kurnool				
1	SRBC	92.10%	1.58	3.75	0
2	Siddhapuram LIS	73.33%	2.95	0.40	0
3	Modernisation of TBP LLC	96.00%	31.65	27.99	0
4	Flood Banks in Kurnool	0.86%	0.86	0	0
5	Flood Banks in Nandyala	20.00%	0	0	0
6	Water Supply To Western Mandals Of Kurnool District	54.50%	22.43	49.1	0
7	Vedavathi (Hagari) River Lift Irrigation Scheme	6.51%	0	0	85.99
8	Rajoli banda diversion scheme (RDS Right Canal)	0.67%	0	0	0
9	Rayalaseema Lift Scheme	0%	0	0	0

ప్రశ్నాత్మకాలు

No.	Name of the Project	Projects achieved (%)	2019-20	2020-21	2021-22 (01.04.2021 to 31.08.2021)
			2019-20	2020-21	2021-22 (01.04.2021 to 31.08.2021)
VI CE(P) Ongole					
1	Gundlakamma Reservoir	98.00%	5.25	7.45	0.13
2	Paleru Reservoir	33.00%	1.29	0.52	0
S. No.	Name of the Project	Progress of Projects achieved (%)	Expenditure incurred (Rs. in Crores)		
			2019-20	2020-21	2021-22 (01.04.2021 to 31.08.2021)
3	Yerram Chinapoli Reddy Korisapadu LIS	64.00%	0	0.10	0
4	Pula Subbaiah Veligonda Project	72.00%	333.86	318.21	0
5	Improvements to Pothuraju nala drain(Phase-II) in Ongole town	19.00%	0	0	0
6	Modernisation of V.R. Kota Anicut and its system of V.R. Kota (V), Lingasamudram (M) Prakasam District with JICA Assistance for Restoration of water bodies under APILIP Phase-II	60.00%	0	0	0
7	Modernisation of Mopadu Reservoir Medium Irrigation Project in Lakshminarasapuram village in Pamur Mandal of Prakasam District with JICA, Loan Assistance	5.00%	0	0	0
8	VR KOTA ANICUT SYSTEM improvements to Channels under sluices of Machavaram Medium Irrigation Tank	95.00%	0	0	0
9	Dredging the Paleru River and Musi River Including Creek Portion	0.00%	0	0	0
10	Linking of Kopperapadu Minor aycut of NSP with KLIS	0.00%	0	0	0
11	Gundlakamma Reservoir Project (CADWAM)	33.73%	0	0	1.31
CE(P) Ongole Total			340.40	326.28	1.44
VII CE (P) Kadapa					
1	GNSS Phase-I	95.00%	25.42	566.32	168.25
	GNSS Phase-II	22.30%			
2	Gandikota LIS	99.95%	6.13	4.38	0.00
3	Chitrayati Balancing Reservoir Right Canal (Lingala Canal)	94.76%			
4	Gandikota-CBR Lift System	100.00%	79.40	275.18	5.12
5	Modernisation of Pulivendula Branch canal	76.00%			
6	Modernization of Mylavaram Canals	Pkg.90-95.65% Pkg.91-66.65%	0	0	0
7	GNSS to HNSS Lift Irrigation Scheme (Chakrayapeta Lift Irrigation Scheme)	0.00%	0	0	0
8	Kundu Lift Irrigation scheme,	0.00%	0	0	0
9	Upgradation of Gandikota - CBR Lifts & Gandikota to Paidipalem Lift Scheme.	0.18%	0	0	0
10	Development of Micro Irrigation under PBC, CBR Right Canal and GLI Systems.	1.75%	0	0	0

ప్రశ్నపత్రాలు

S. No.	Name of the Project	Progress of Projects achieved (%)	Expenditure Incurred (Rs in Crores)		
			2019-20	2020-21	2021-22 (01.04.2021 to 31.08.2021)
10	Upgradation of canal system from Pothireddypadu Head Regulator and BCR Complex from Foreshore of Srisailam Reservoir.	2.37%	0	0	23.69
11	Lining of Existing SRBC / GNSS Canal up to Berm Level to draw 30,000 c/s (up to Gorukallu Balancing Reservoir)				
12	Lining of Existing SRBC / GNSS Canal upto Berm Level to draw 30,000 c/s (in between Gorukallu Reservoir to Owk Reservoir) including Additional Tunnel - III to Owk reservoir	23.03%	0	0	0
13	i) Improvements to Escape channel, Nippulavagu, Galeru and Kundu Rivers				
14	ii)Formation of Rajoli Reservoir across Kundu River on upstream side of existing Rajoli Anicut for a total storage capacity of 2.95 TMC of water	0.52%	0	0	0
15	iii)Construction of Joladarasi Reservoir with 0.80 TMC capacity across Kundu River at Joladarasi (V), Koilakuntla(M), Kurnool Dist.				
16	Construction of High Level Submersible Double Lane Road Bridge at km 0.845 at Joharapuram Village across Hundri River in Kurnool Town	87.37%	0.85	4.73	1.68
17	DLR Bridge @ Km.4.085 across Kundu River in Nandyal Town	21.40%	0	0	0
18	Telugu Ganga Project : - Providing C.C.Lining to TGP Main Canal from KM.0.00 to KM 18.200 & Balance work between KM 15.200 to KM 42.566 including Shotcrete side lining for Link Channel from KM 0.000 to KM 7.830 work	66.90%	0	0	0
CE(P) Kurnool Total			60.32	84.97	111.36
IX	CE(P) Anantapur				
1	PABR - Stage II (TBP -HLC stage-II)	95.00%	26.81	13.47	0
	Modemisation of MPSC	45.73%	4.67	0	0
2	Modemisation of TBP HLC	67.57%	2.04	3.93	0
3	HNSS Phase-I	93.00%			
	HNSS Phase-II	90.00%	229.24	235.07	40.00
4	Lifting Of Water From Jeedipalli Reservoir To Upper Pennar Project	23.81%	50.00	51.00	40.00
5	Lifting Of Water From Jeedipalli Reservoir To Bharavanithippa Project	22.00%	0	0	0

ప్రశ్నాత్మకాలు

S. No.	Name of the Project	Progress of Projects achieved (%)	Expenditure incurred (Rs in Crores)		
			2019-20	2020-21	2021-22 (01.04.2021 to 31.08.2021)
6	HNSS Project – Phase-I – Construction of Head Sluice @ Km 174.400 of HNSS Main Canal and Excavation of Feeder Channels for Supply of water through gravity in Guntakal Constituency of Ananthapuramu District	0%	0	0	0
7	Package-I : Improvements of HNSS Main canal from (-) 4.806 Km to 88.00 Km Package-2 : Improvements of HNSS Main canal from 88.00 Km to 216.3 Km	0%	0	0	0
8	Community Lift Cum Drip Irrigation (CLDI)	17.09%	0	0	0
9	Modernisation of TBP High Level main Canal from Km.105.437 to Km. 189.680	68%	2.05	3.93	0
10	Construction of Flood Flow Canal from Chagallu Barrage to Jajikondavagu from Km 0/000 to Km 11/500	75%	4.25	0.28	0
11	Modernisation of Dharmavaram Branch Canal from Km 0.000 to Km 34.450	72%	3.105	5.73	0
12	Package 32- Formation of Pendekallu Balancing Reservoir.	91.62%	8.33	3.93	0
CE(P) Anantapur Total			330.50	317.34	80.00
X	CE NTR TGP Tirupati				
1	Somasila - Swarnamukhi Link Canal	72.67%	8.91	0	0
2	Somasila	85.00%	116.30	120.98	8.29
3	Somasila high level lift canal				
4	Sangam Barrage	98.00%	26.44	51.82	0
5	Nellore Barrage	86.35%	1.50	0.77	0
6	Modernisation of Penna River Canal System	88.00%	7.74	0	0
7	Modernisation of kanpur Canal System	79.63%	2.59	4.11	0
8	Telugu Ganga Project	83.88%	156.70	303.56	184.60
9	Flood Banks in Nellore District	52.30%	3.36	1.13	0
10	Merlapaka - Mallemadugu Lift Scheme	18.63%	0	0	0
11	SKFF: Widening of Somasila Kandaleru Flood Flow (SKFF) Canal including construction of CM&CD Works and Lining from km 0.000 to Km 45.125 to increase the discharge from 12000 cusecs to 24000 cusecs in Kaluvoya and Chejrala Mandals of SPSR Nellore District.	36.86%	0	0	0
12	Modernization Of D.R & D.M (Dagadarthi-Racharlapadu & Dagadarthi-Mungamuru) Channels In Dagadarthi Mandal Of SPSR Nellore District	50.00%	0	0	0

ప్రశ్నాపత్రాలు

S. No.	Name of the Project	Progress of Projects achieved (%)	Expenditure incurred (Rs in Crores)		
			2019-20	2020-21	2021-22 (01.04.2021 to 31.08.2021)
13	Modernization of Malidevi Major Drain and its Medium & Minor Drains under Pennar Delta Drainage System in SPSR Nellore District	0%	0	0	0
14	Construction of retaining walls for Survepalli Canal from KM: 0.600 to KM 3.300 in SPSR Nellore District	30.00%	0	0	0
15	Somasila Project-Kavali Canal (BPR Canal) Construction of Diversion canal from KM 48.559 to KM 52.950 in fore shore of Chinnakraka Balancing Reservoir in SPSR Nellore Dist	9.89%	0	0	0
16	Providing Lining And Re-Construction Of SLBs From Km 0.00 To Km 23.00 Of PTS Channel Near Kalvakuru Village Of Pellakuru Mandal, Nellore District (Item No:01)	0%	0	0	0
17	Restoration of Nerni Kaluva (Canal system) in DV Satram, Sullurupet and Tada Mandals of SPSR Nellore District (Item No-	0%	0	0	0
18	Renuvenation of Anicut system across Koundinya river to feed M.I. tanks in Punganur and Chowdepalli mandals of Chittoor district	0%	0	0	0
19	Formation of new tank across Pacharala vanka near Chintaparthivari(palle)(V) H/o Khambamvaripalli in Sodium(M) of Chittoor district	0%	0	0	0
20	Formation of new tank across Badapala Vanka near Bandakindapalle(V) in Rompicherla (M) of Chittoor district	0%	0	0	0
21	Formation of New tank across Reddicheruvu vanka near Sallavaripalle(V) in Somala(M) of Chittoor District	0%	0	0	0
22	Providing cement concrete Lining with paver to Kandaleru Reservoir Left Main Canal form km.0.000 to km.22.625 TE in SPSR Nellore District	0%	0	0	0
23	Improvements to GKN Canal from Somasila to feed Rallapadu Reservoir	8.62%	0	0	45.00
24	Formation of three balancing reservoirs near Mudivedu, Netiguttapalli and Avulapalli.	0.10%	0	0	0
25	Althurupadu Balancing Reservoir	2.00%	0	0	0
26	Althurupadu Lift Scheme	34.89%	0	0	0
27	Merlapaka - Mallemadugu Lift Scheme	18.63%	0	0	0

ప్రశ్నలు

S. No.	Name of the Project	Progress of Projects achieved (%)	Expenditure incurred (Rs in Crores)		
			2019-20	2020-21	2021-22 (01.04.2021 to 31.08.2021)
28	APILIP - Phase -II Modernization of Araniar Reservoir project	10.53%	0	0	0
29	APILIP - Phase -II - JICA - Modernization of Krishnapuram Reservoir Project	48.00%	0	1.88	0
			CE NTR TGP Tirupati Total	323.54	484.25
			Grand Total	3646.69	4354.34
					1322.95

ILLEGAL MINING

Question No.12522(34)

**SARVASRI JANGA KRISHNAMURTHY, SHAIK MOHAMMED IQBAL,
C. RAMACHANDRAIAH, MLCs**

Will the Minister for Panchayat Raj & Rural Development & Mines & Geology be pleased to state;

- a) Whether the Government noticed large scale mining illegalities during 2014-19;
- b) If so, the steps taken for thorough enquiry in the entire episode;
- c) The steps taken against all concerned who found to have been involved in the illegal mining?

HON'BLE MINISTER FOR MINES & GEOLOGY (DR.PEDDIREDDI RAMACHANDRA REDDY):

- a) Yes Sir. Complaints were received on illegal mining. Public Interest Litigations were also filed before the Hon'ble High Court of A.P. during 2014-19.
- b) Enquires and Inspections are being conducted by Regional Vigilance Squad of the department and G.A.(V&E) Department wherever such complaints were received.
- c) As a part of inspection and enquiry, criminal cases have been booked on the persons involved and heavy penalties have been imposed. Cases have been referred to C.B.I where large scale illegal mining took place. Enquiry is under process.

The details are enclosed in Annexure I, II & III

ప్రశ్నపత్రాలు

Annexure-I

At Present (5) Regional Vigilance Squads are in operation in the state. The details are as follows.

S.N o	Name of the Office	Cadre Strength	Jurisdiction districts covered
1	ADM G Vizianagaram	RVS 1-Assistant Director, 1-Assistant Geologist, 3-Royalty Inspectors, 3-Technical Assistant	Srikakulam Vizianagaram Visakapatnam
2	ADM G Eluru	RVS 1-Assistant Director, 1-Assistant Geologist, 3-Royalty Inspectors, 3-Technical Assistant	East Godavari (Rajahmundry) West Godavari Krishna
3	ADM G Ongole	RVS 1-Assistant Director, 1-Assistant Geologist, 3-Royalty Inspectors, 3-Technical Assistant	Guntur Ongole Nellore
4	ADM G Kurnool	RVS 1-Assistant Director, 1-Assistant Geologist, 2-Royalty Inspectors, 4-Technical Assistant	Kurnool Anantapuram
5	ADM G Kadapa	RVS 1-Assistant Director, 1-Assistant Geologist, 2-Royalty Inspectors, 4-Technical Assistant	Kadapa Chittoor

The Mines and Geology Department have established Check Posts/ Observation Points at vulnerable places in the State. The details are as follows:

Sl.No.	Check Post	District
1	Betamcherla	Kurnool
2	Bugga	Kurnool
3	Dhone	Kurnool
4	Piduguralla	Guntur
5	Ibrahimpatnam	Krishna
6	Tada	Nellore

Measures taken by the Government to control illegal mining:

For prevention of the illegal mining in the State the Govt., has taken stringent steps. As the jurisdiction of Regional Vigilance Squads is large and for monitoring of illegal mining, the department has formed District Vigilance Squads in each District vide Proc.No 27665/E/2015-2 dated 7.9.2021 in place of Regional Vigilance Squads. Complaints received on illegal quarrying are being monitored and special teams are inspecting in the areas. Further, stringent action is being taken on the lease holders who are involved in illegal transportation of the minerals. Criminal cases are also filed in some instances. Vehicles involved in illegal mineral transportation were seized. The Govt., strengthened the Vigilance & Enforcement wing. Steps are being taken to stop illegal mining where Ecological Balance is not maintained and loss of Revenue to the Government.

The details of Checking of Illegal Transportation of Vehicles and Penalites levied thereof from 2014-2021 is as follows:

Year	No. of Cases	Penalty
2014-15	8679	1895
2015-16	9385	1361.53
2016-17	9389	1717.54
2017-18	7853	1476.69
2018-19	7319	1959.66
2019-20	8031	2755.09
2020-21	10194	2763.38

II)

Details of the cases of illegal mining of various minerals detected and action initiated for levy of the penalty both by the Department Vigilance & G.A (V&E) Department.

A) Mines and Geology Department cases:

Year	No of Cases	Demanded Amount	Amount collected	Balance
2014-15	222	9077.68	18.45	9059.23
2015-16	145	3129.98	23.13	3106.85
2016-17	92	577.11	4.18	572.93
2017-18	79	8709.85	7.19	8702.68
2018-19	138	14570.45	391.93	14178.52
2019-20	218	42087.4	100.23	41841.73
2020-21	188	53692	232.20	52826.07

ప్రశ్నాత్మకాలు

B) Vigilance & Enforcement cases

Year	No of Cases	Demanded Amount	Amount collected	Balance
2014-15	469	11465.51	177.17	11287.83
2015-16	775	30276.4	402.08	29874.35
2016-17	738	288.36	215.30	73.06
2017-18	256	10364.21	29.03	10335.18
2018-19	201	15576.19	275.07	8479.95
2019-20	33	1923.071	164.64	1236.45
2020-21	37	21617.18	120.79	21478.98

Annexure-II

Most number of illegalities are noticed during 2014-19 in the State of Andhra Pradesh. The details are:

(1) Illegalities noticed in Visakhapatnam District.

1. In last (2) two years the Government have taken stringent measures in controlling of illegal quarrying and transportation of minerals in the State, as a part giving priority on the Environmental aspects.
2. In 2019, number of complaints have been received regarding illegal quarrying of laterite and the Department of Mines and Geology has conducted inspections and identified 2,30,000/- MTs of laterite was excavated and transported from the lease area held by Smt. Singam Bhavani and Sri K. Lova Raju. The Department has levied a penalty of Rs.19.00 Crores on the defaulters.

Annexure-III

(2)ILLEGAL MINING IN KONANKI VILLAGE OF PIDUGURALLA MANDAL AND NADIKUDI & KESANAPALLI VILLAGES OF DACHEPALLI MANDAL, GUNTUR DISTRICT.

1. Illegal Mining of limestone is noticed in Piduguralla, Nadikudi, Kesanpalli, Dachepalli, Kondamodu and other neighboring villages of Guntur District. Sri K. Guravachari has filed Public Interest Litigation No.228/2015 before the Hon'ble High Court of A.P. & Telangana on 20.08.2015 in which the petitioner stated that, the then Telugu Desam local M.L.A., Sri Yarapatineni Srinivasa Rao, along with local Telugu Desam leaders are continuously excavating white Limestone for two years from Government Revenue lands at Konanki Village, Piduguralla Mandal, Patta lands at Kesanpalli Village and also leased lands of J.P. Cements at Nadikudi Village, Dachepalli Mandal without any permission or license from the Government and transporting the said Limestone and having unlawful gain to themselves and thereby causing evasion of Royalty to the Government.

2. The Hon'ble High Court vide orders dated: 28.03.2016 in PIL No.228/2015 directed the District Collector to stop the mining operation, if any, going on at the site mentioned in the writ petition and also conducted detailed inquiry.

ప్రశ్నత్తరాలు

3. Sri T.G.V. Krishna Reddy has filed PIL No.170/2016 before the Hon'ble High Court against the illegal mining in Konanki Village of Piduguralla Mandal and Nadikudi and Kesanapalli Village of Dachepalli Mandal on non implementation of orders dated 28.03.2016 in PIL NO.228/2015. In his affidavit the petitioner prayed the Hon'ble High Court that to order investigation into the illegal mining network of the 6th respondent i.e. Sri Yerapatineni Srinivas Rao by an independent investigation agency.

4. The Collector & Dist. Magistrate, Guntur vide Proc.No.3235/PIL/2015, dated:24.01.2016 constituted Divisional Level / Mandal Level and Village Level teams with officials of Revenue / Police and Mines & Geology Dept., to control illegal mining / quarrying and transporting of limestone in the above subject areas. The teams have inspected the areas on 27.01.2016 and submitted their reports.

5. The survey teams constituted arrived the quantities as follows:

SI.No.	Mining area	Qty in MTs
1.	Konanki	18,55,325
2.	Nadikudi	5,29,062
3.	Kesanupalli	7,46,032
	Total:	31,30,419

6. The department has filed criminal cases against (17) persons involved in illegal quarrying at Konanki (11 members), Nadikudi (5 members), Kesanapalli(1 member) and FIRs were registered at SHO, Piduguralla and Dachepalli. Further Demand notices were issued for an amount of Rs.10,02,14,900/- to (04) lease holders for the quantities excavated outside the leased area and the leases were determined by the Deputy Director of Mines & Geology, Guntur.

7. The Government vide G.O.Ms.No.172, dated 24.12.2019 entrusted the case regarding the illegal mining / quarrying and illegal transportation of limestone in Konanki Village of Piduguralla Mandal, Kesanapalli and Nadikudi Villages of Dachepalli Mandal, Guntur district to the Central Bureau of Investigation (CBI) for further investigation. The case is under investigation.

AP REORGANISATION ACT, 2014

Question No.12468(35)

SARVASRI B.TIRUMALA NAIDU, DUVVARAPU RAMA RAO, GUNAPATI DEEPAK REDDY, MLCs

Will the Minister for Finance be Pleased to state;

- a) Whether the Government have noticed that some provisions in the Reorganisation Act, 2014 have not yet been implemented so for;
- b) If so, the details thereof;

ప్రశ్నలు

- c) Status of division of properties under schedule IX & X of the Act; and
- d) The steps being taken by the Government to implement the said Act in toto?

HON'BLE MINISTER FOR FINANCE (SRI BUGGANA RAJENDRANATH):

- a) Yes Sir.
- b) Following are the provisions of the A.P. Reorganisation Act, 2014, which have not yet been fully implemented:
  - 1) Establishment of Greyhounds Training Centre [Section 9];
  - 2) Increase of Seats in A.P. Legislative Assembly [Section 26];
  - 3) Special development package to the backward areas of that State, in particular for Rayalaseema and north coastal region of thet State [Section 46(2), (3)];
  - 4) Division of properties of A.P.Bhavan, New Delhi [Section 48]
  - 5) Division of assets and liabilities of Schedule IX – Government companies and Corporations [Section 53, 68 and 71];
  - 6) Division of assets and liabilities of Schedule X – State institutions [section 47 and 75];
  - 7) Division of assets and liabilities of institutions not listed in the A.P. Reorganisation Act, 2014[Section 64]
  - 8) Issuing orders by Government of India on the references made by Government of Andhra Pradesh under Section 66.
  - 9) Schedule XI – River Management Boards [Section 85 and 87];
  - 10) Polavaram Irrigation Project [Section 90]';
  - 11) Schedule XIII - Educational Institutions[Section 93];
  - 12) Schedule XIII – Infrastructure Projects[Section 93];
  - 13) Tax incentives, to promote industrialization and economic growth [section 94(1)];
  - 14) Special financial support for creation of essential facilities in the new Capital [Section 94(3), (4)];
- c) Legal division of Schedule IX and X institutions is not yet done.
- d) Action is being pursued with Government of India and Government of Telangana for resolution of issues. Hon'ble Chief Minister has taken up the issues in the 29th Southern Zonal Council meeting chaired by the Hon'ble Union Home Minister, held on 14.11.2021 at Tirupati.

DISHA APP

Question No.12558(36)

SRI DUVVADA SRINIVAS, SMT.POTHULA SUNEETHA, SMT.T.KALPALATHA, MLCs

Will the Minister for Home be pleased to state:

- a) The functioning of the DISHAAPP and its utility to rescue women in dire need;

ప్రశ్నాత్మరాలు

- b) The number of women downloaded App.
- c) The immediate relief accrued to them; and.
- d) Whether sufficient Public Prosecutors are sanctioned and filled up to effectively deal with the DISHAAPP.

**HON'BLE MINISTER FOR HOME AND DISASTER MANAGEMENT
(SMT. MEKATHOTI SUCHARITHA):**

- a.
  - Available under Adroid and iOS platform.
  - Single touch SOS button Immediate Police Assistance.
  - Location of the caller along with Audio and Video (10 sec) is transmitted to control room to identify caller location, PS jurisdiction and situation etc.
  - Emergency assistance to Public (Especially Women & Senior Citizens).
  - With out opening the SOS APP, user can send SOS alert to control room by using "Shaking Trigger" feature.
- b. 89,10,857
- c.
  - 4,39,542 SOS calls.
  - 6840 are actionable SOS
  - 863 FIRs were registered
- d. Yes Sir,
  - 15004 Mahila police were recruited as Women Personnel.
  - 19 Special Exclusive Public Prosecutors appointed for Mahila Courts and POSCO Courts.

RECRUITMENT OF TEACHERS

Question No.12266(37)

SARVASRI K.S. LAKSHMAN RAO, VITAPU BALASUBRAHMANYAM, ILLA VENKATESWARA RAO, MLCs

Will the Minister for Education be pleased to state;

- a. Whether it is fact that several teaching posts in Mandal Parishad, Zilla Parishad, Municipal Schools are vacant in the State;
- b. Whether it is also a fact that many primary schools are running with single teacher even after transfers of teachers;
- c. The steps being taken by the Government there for; and
- d. Whether is any proposal to recruit academic instructors on temporary basis?

HON'BLE MINISTER FOR EDUCATION (DR. AUDIMULAPU SURESH):

- a) Yes, Sir
- b) Yes, Sir

ప్రశ్నలు

-
- a) The transfers were taken up based on enrolment 2020-21. Since the enrolment in 2021-22 is completed by 30.09.2021, teacher apportionment exercise will be taken up for this year and it will be ensured that adequate numbers of teachers are provided in all schools as per the need.

- b) No, Sir

7TH C.P.C. IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS

Question No.12457(38)

SRI KATTI NARASIMHA REDDY, MLC

Will the Minister for Education be pleased to state;

- (a) the total number of lecturers, working in higher educational institutions to whom 7th CPC (Central Pay Commission) wage stabilization arrears are due;
- (b) Whether it is a fact that Rs.503 crore have been sanctioned in G.O.Ms.No.16 for payment there for;
- (c) the quantum of amount released and the number of lecturers to whom payments have been made till now; and
- (d) the time by which the arrears will be paid to the remaining lecturers; and
- (e) if so, the details therefor?

HON'BLE MINISTER FOR EDUCATION (DR. AUDIMULAPU SURESH):

- (a) 4330 (3486 Degree, B.Ed & B.PEd College lecturers + 844 Asst. Professors, Asso. Professors and Professors in universities) of teaching staff working in higher educational institutions to whom 7th CPC wage stabilization arrears are due.
- (b) Yes sir, vide G.O.Ms.No.16, H.E (UE) Dept., dt:09.02.2021.
- (c) During the Financial Year 202-21, Rs.133 crores for Universities and Rs.234.21 Crores for Degree, B.Ed & B.PEd Colleges have been released. Accordingly, 827 out of 5157 have claimed arrears to the tune of Rs.66.54 crores in that Financial Year.
- (d) & (e) Since the unclaimed amount is lapsed due to closure of the Financial Year 2020-21, the Department has initiated the action to get necessary pending arrears.

REGULARISATION OF CONTRACT EMPLOYEES

Question No.12490(39)

SRI CHIKKALA RAMACHANDRA RAO, MLC

Will the Chief Minister be pleased to state;

- a. The details of number of contract employees working in various departments in the state; and
- b. Whether there is any proposal to regularise their services?

ప్రశ్నలు

HON'BLE MINISTER FOR EDUCATION (SRI BUGGANA RAJENDRANATH) (ON BEHALF OF THE HON'BLE CHIEF MINISTER):

- a. Sir, there are 18,060 contract employees working in various Government Departments in the State.
- b. Vide the G.O.Rt.No.1567, General Administration (Cabinet.I) Department, dated: 10.07.2019 orders were issued constituting Group of Ministers (GoM) to study the matter of Regularization of services of Contract employees working in Government departments and allied matters and to furnish it's recommendations to the Government. The meetings of the GoM were held on 16-09-2019 & 18-11-2019. Subsequently, a Working Committee under the Charimanship of the Chief Secretary to Government has been formed vide the G.O.Rt.No.2657, General Administration (Cabinet.I) Department, dated: 26.11.2019 to advise the Group of Ministers constituted to examine the matter of Regularization of services of contract employees working in Government Departments and other allied matters. The meetings of the Working Committee were held on 16.12.2019, 18.02.2020, 04.06.2020, 06.06.2020, 11.06.2020 & 12.06.2020. Further action will be taken in the matter after receipt of the report of the Group of Ministers.

OLD AGE PENSIONS

Question No.12532(40)

SARVASRI JANGA KRISHNA MURTHY, DOKKA MANIKYA VARA PRASADA RAO, DUVVADA SRINIVAS, MLCs

Will the Minister for Panchayat Raj and Rural Development be pleased to state;

- a. The year - wise expenditure incurred by the Government towards old age pensions since 2014
- b. The details thereof

HON'BLE MINISTER FOR PANCHAYAT RAJ & RURAL DEVELOPMENT, MINES & GEOLOGY (SRI PEDDIREDDI RAMACHANDRA REDDY):

- a. Sir, The details of expenditure towards pensions are as follows:

S.No	Financial year	Annual Expenditure (Rs in Crs.)	Monthly Expenditure (Rs.in Crs)
1	2014-2015	3378.46	281.54
2	2015-2016	5220.26	435.02
3	2016-2017	5288.71	440.73
4	2017-2018	5472.82	456.07
5	2018-2019 a) April, 2018 to Oct, 2018	3513.17	501.88
	b) November, 2018 to March 2019	4814.15	962.83
6	2019-2020	15537.62	1294.80
7	2020-2021	17669.5	1472.46
8	2021-2022 (April to Oct, 2021)	10142.79	1448.97

ప్రశ్నాత్మకాలు – సభా సమక్షంలో ఉంచే పత్రాలు

- b. Year wise number of pensions sanctioned and disbursement:-

S.No	Financial year	Sanctioned	Disbursed	Percentage of Disbursement
1	2014-2015	4342515	4028908	93%
2	2015-2016	4227521	4022480	95%
3	2016-2017	4363593	4193102	96%
4	2017-2018	4619912	4309142	93%
5	2018-2019 a) April, 2018 to Oct, 2018	4688604	4266729	91%
	b) November, 2018 to March 2019	5387513	5166732	96%
6	2019-2020	5882285	5561527	95%
7	2020-2021	6194245	5908759	95%
8	2021-2022 (April to Oct, 2021)	6146918	5985044	97%

(3) సభా సమక్షంలో ఉంచే పత్రాలు (PAPERS LAID ON THE TABLE):

MR.CHAIRMAN: I am to announce to the House that all the papers included in the agenda are deemed to have been laid on the Table of the House.

- “Copies of the Annual Accounts and Audit Reports of the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation for the Years 2014-15 (02.06.2014 to 31.03.2015), 2015-16, 2016-17, 2017-18, as required under section 33(4) of Road Transport Corporation Act, 1950, along with reasons for delay.”
- “A copy of the Annual Report and Audited Statement of Receipts and Expenditure of Andhra Pradesh Labour Welfare Board for the Year 2017-18, as required under section 31 read with rule 24 of the Andhra Pradesh Labour Welfare Fund Act, 1987 and Rules 1988.”
- “Copies of the Statement on Quarterly Review of the trends in receipts and expenditure in relation to the budget at the end of the first and second quarter of Financial Year 2021-2022, as required under section 11(1) of the Andhra Pradesh Fiscal Responsibility and Budget Management Act, 2005.”
- “Copies of 42nd, 43rd and 44th Annual Report & Accounts of the Andhra Pradesh Leather Industries Development Corporation Limited for the period of (From 01.04.2014 to 01.06.2014), (From 02.06.2014 to 31.03.2015) section 619-A(3) of the Companies Act, 1956, along with reasons for delay.”

సభా కార్యక్రమం - వాయిదా తీర్మానం

(4) సభా కార్యక్రమం - వాయిదా తీర్మానం (ADJOURNMENT MOTION):

రాష్ట్రాలో ఉన్న విశాఖ ఉక్క కర్నూలుగారం ప్రైవేట్ కరణ గురించి శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం, శ్రీ యండుపల్లి శ్రీనివాసులురెడ్డి, శ్రీ ఇళ్ళ వెంకటేశ్వరరావు గార్లు ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానం తిరస్కరించడమైనది.

Now, I request the Minister for Education to move the motion for taking into consideration of the Andhra Pradesh...

(Interruptions)

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం (SRI VITAPU BALASUBRAHMANYAM) (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - చిత్తూరు, ప్రకాశం, నెల్లూరు): సార్, మేమిచ్చిన వాయిదా తీర్మానానికి సంబంధించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గతంలో ప్రజలందరి అభీష్టానికి అనుగుణంగా శాసనపరిషత్తులో ఉక్క కర్నూలుగారాన్ని ప్రైవేట్ కరించడాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ, దాన్ని ప్రభుత్వ రంగంలోనే కొనసాగించాలని కేంద్రాన్ని కోరేటట్లు తీర్మానం చేయడం జరిగింది. దాన్ని అందరం తీర్మానించాం, స్వాగతించాం. ఈరోజున్న పరిస్థితుల్లో కొంత మార్పు వచ్చింది. కేంద్రం కూడా వ్యవసాయ చట్టాలు మూడింటిమి ఉపసంహరణ చట్టాల్ని పొర్కమెంటులో పెండింగులో పెట్టింది. ఈవిధంగా కొంత వెనకడుగు వేస్తున్న పరిస్థితి స్పష్టంగా కొపిస్తోంది కాబట్టి రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్రంపై కొంత ఎక్కువ ఒత్తిడిని పెట్టి విశాఖపట్టుం స్థీల్పాంట్ ప్రభుత్వ రంగంలోనే కొనసాగేటట్లుగా చర్చలు తీసుకోవాలని మేం కోరుతున్నాం. ఆ విషయంపై సభ కూడా మాట్లాడాలని మేం కోరుతున్నాం. చాలా తీవ్రమైన అందోళన అక్కడ జరుగుతోంది. బహుశా ఉత్తర భారతంలో దైతుల ఆందోళన ఎలా ఉందో, విశాఖపట్టుంలో విశాఖపట్టుం స్థీల్పాంట్ అందోళన కూడా అంతే ఉంది. ఈ రోజు కాకపోయినా రేపేనా దాని విషయంలో కేంద్రం వెనక్కపోవడం భాయం. అందువల్ల, ఈ సభ ద్వారా ఆ విశాఖపట్టుం స్థీల్పాంట్ని కాపాడుకోవడానికి ఎక్కువ సమయాన్ని తేంటించాల్సిన అవసరముంది. దాని మీద చర్చ జరపాలని, ప్రభుత్వం దాని మీద ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యండుపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి (SRI YANDAPALLI SRINIVASULU REDDY) (పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - చిత్తూరు, ప్రకాశం, నెల్లూరు): అధ్యక్షా, విశాఖపట్టుం స్థీల్పాంట్ ఒక కేంద్ర సంస్థ. లక్షలాది మందికి జీవనోపాధి కల్పించేది. విశాఖపట్టుంలో విశాఖ ఉక్క పరిశ్రమ నెలవైన గాజువాక ప్రాంతం తునరి ఆదాయం అత్యధికంగా ఉంది. వేలాదిమంది కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు ఆ ప్రాంతం నెలవుగా ఉంది. ఆ పరిశ్రమ చక్కటి ఉక్కని యావత్తు దేశానికి అందిస్తోంది. ఎక్కుడా ప్రయోకమైన ఇనుపఖనిజం గమలు కేటాయించకపోయినా కూడా క్వాలిటీ కలిగిన స్టీలు ఏదైనా దేశంలో ఉందంటే అది విశాఖ స్టీలే. ఎంతోమంది విద్యార్థుల త్యాగాలతో, స్వతంత్ర్య పోరాటాన్ని తలపించే విధంగా అటువంటి విశాఖ ఉక్కని సాధించుకున్న క్రమంలో కేంద్రం కార్బోర్యూల్ సంపులకు అమ్మేయడాన్ని నిరుస్తూ, మన పెద్దలు బాలసుబ్రహ్మణ్యం గారు చెప్పినట్లు ఇదివరకే శాసనపథ, శాసనపరిషత్తులో ఒక తీర్మానం జరిగింది. ఏవిధంగానైతే దైతు వ్యతిరేక నల్ల చట్టాలను గుర్తించి, వంజాటోనే కాకుండా దేశమంతా రగులుతున్న రావణకాష్టంలా జరుగుతున్న అందోళనను దృష్టిలో ఉంచుకుని కేంద్రంలోని మోదీ గారి ప్రభుత్వం వాటిని రద్దు చేసింది.

అనాడు విశాఖ ఉక్క ఆంధ్రాల హక్కుల అని శ్రీకాకుళం, చిత్తూరు, ఆదిలాబాద్ వరకు చేసిన ఉధ్యమంతో రాబట్టుకున్న విశాఖ ఉక్క పరిశ్రమ ఈనాడు మనకు ప్రాణాధారమైంది. కరోనా కష్టాలంలో ఆక్షిజన్ కొరతతో రోగులు చనిపోతుంటే, మొత్తం భారతదేశానికి ఆక్షిజన్ సరఫరా చేసిన ఒక అత్యుత్తమమైన సంస్థ అది. దాన్ని కాపాడుకోవడం కోసం చక్కటి తీర్మానాలు చేయడమే కాకుండా యావత్తు శాసనపరిషత్తు ఏకగ్రీవ అమోదంతో

సభా కార్యక్రమం – వాయిదా తీర్మానం – ప్రభుత్వ బిల్లులు

దీనిపైన చర్చ జరపాలని కోరుతున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద కూడా ఈ సందర్భంగా ఒత్తిడి తీసుకురావాల్సిన అవసరముంది, దాన్ని రక్షించుకోవాల్సిన బాధ్యత మన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంపైన ఉన్నది, అన్ని విధాలా ఈ సభ ద్వారా మిమ్మల్ని కోరుతూ, దాని మీద చర్చ జరపాలని అభ్యర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ ఇళ్ళ వెంకటేశ్వరరావు(SRI ILLA VENKATESWARA RAO)(పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి): అధ్యక్షా, గతంలో రాష్ట్రప్రభుత్వం విశాఖ ఉక్కని ప్రైవేటీకరణ చేయుద్దని అసెంబ్లీలో తీర్మానం చేసింది. ప్రస్తుతం మారిన పరిస్థితుల్లో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈతు చట్టాలను వెనక్కు తీసుకున్నది. విశాఖ ఉక్క మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి ఒక ప్రముఖమైన కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగ సంఘ. విశాఖ ఉక్క లేని విశాఖపట్టాన్ని మనం ఊహించలేము. ప్రభుత్వ రంగంలో ఉండటం ద్వారానే రాష్ట్రప్రజల ప్రయోజనాలు, ఉద్యోగుల రిజర్వేషన్లు ఇప్పుడ్నీ కూడా కాపాడబడతాయి. అలాంటి ఒక ప్రముఖమైన సంఘ ప్రైవేటు వ్యక్తుల చేతుల్లోకి పోతే ఈ రాష్ట్రప్రజలకు చాలా తీవ్రమైన నష్టం కలుగుతుంది. అందువల్ల, దీని మీద కాస్త చర్చ జరిపి, కేంద్ర ప్రభుత్వంపై మరోమారు ఒత్తిడి తీసుకువచ్చే విధంగా చర్చ జరిపించాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

(5) ప్రభుత్వ బిల్లులు (GOVERNMENT BILLS):

THE ANDHRA PRADESH STATE EDUCATIONAL INSTITUTIONS (RESERVATION IN TEACHERS' CADRE) BILL, 2021 (L.A. BILL NO.25 OF 2021) (AS PASSED BY A.P. LEGISLATIVE ASSEMBLY)

MR.CHAIRMAN: I request the Minister for Education to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh State Educational Institutions (Reservation in Teachers' Cadre) Bill, 2021.

DR.AUDIMULAPU SURESH (MINISTER FOR EDUCATION): Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh State Educational Institutions (Reservation in Teachers' Cadre) Bill, 2021 be taken into consideration."

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the Minister shall explain the salient features of the Bill.

డా.ఆదిమూలపు సురేశ(DR.AUDIMULAPU SURESH) : చైర్మన్ సార్, మనం ఈ సవరణ బిల్లును తీసుకురావడానికి ప్రధానమైన కారణం ఎస్సీ, ఎస్టీలకు, బడుగు బలహీన వర్గాల వారికి ఉన్నత విద్యానంపుల్లో తగిన ప్రాధాన్యత ఇవ్వకపోవడం వల్లనే యూజీసీ చట్టం మేరకు రోఫ్సర్ పాయింట్ అమలులో ప్రస్తుతమున్న ప్రాసీజరు, రోఫ్సర్ పాయింట్ను మాడు డిపార్ట్మెంట్లుగా విభజించడం జరిగింది. అంటే హృదానిటీన్ ఒకగ్రూపు, ఇంజనీరింగ్ ఒక గ్రూపుగా చేసి రోఫ్సర్ పాయింట్లు అమలుచేయడం వల్ల, ప్రతిసారీ ఈ 100 పాయింట్ రోఫ్సర్ ప్రకారం యూనివర్సిటీల్లో ఒక డిపార్ట్మెంట్లో రిక్రూట్మెంట్ జరిగితే గిరప్పుగా 10, 15 పాయింట్లు కంటే ఎక్కువ ఉండవు.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

టి.10:10

కాబట్టి ప్రతిసారీ అక్కడకువచ్చి ఆగిపోతున్న నేపథ్యంలో బీసీ, ఎస్టి, ఎస్సిలకు తగినంత ప్రాధాన్యత ఇవ్వకపోవడం వల్ల కొంతమంది ప్రాఫేసర్లు కోర్టుకు వెళ్లారు. అలహబాద్ హైకోర్టు ఇటువంటి బ్యాంక్స్ చేయకూడదని జడ్జిమెంట్ ఇచ్చింది. ప్రతి ఒక పోస్టుకు క్వాలిఫికేషన్ వేరుగా ఉంటాయి. హ్యామానిటీస్, పాలిటికల్ సైన్స్, వార్క్ అడ్మినిస్ట్రేషన్, లైఫ్ సైన్స్, ఫిజిక్స్, కెమీషైస్ ఇలా డిఫరెంట్ కేటగిరీలలో క్వాలిఫికేషన్ డిఫరెంట్‌గా ఉంటాయి. అన్ని ఒక బంచ్‌గా పెట్టి రోఫ్సర్ సిస్టమ్ అమలుచేయడం వల్ల వారికి ఇబ్బంది ఎదురుపుతున్నదని హైకోర్టు కొట్టివేయడం జరిగింది. దీనిని సుస్ట్రీంకోర్టు కూడా సమర్థించింది. These are all based on the guidelines given by the UGC. కాబట్టి కేంద్రప్రభుత్వం కూడా 2017లో మెసక్సివెళ్లడమైంది. కేంద్రం యూస్ట్ చేసిన తరువాత మనం చర్యలు తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది. 2017లో అప్పుడున్న ప్రభుత్వం కొన్నివేల పోస్టులకు రిక్రూట్మెంట్‌కు నోటిఫికేషన్ ఇవ్వడం వల్ల, కోర్టు అభ్యర్థకారణంగా పెండిగ్లో పడింది. ఆ కారణంగా చాలా యూనివర్సిటీలు అనేక పోస్టులను భర్తీ చేయశాయాయి. తత్తులితంగా నాణ్యతా ప్రమాణాలు పూర్తిగా పడిపోయాయి. ఇటువంటి అనేక కారణాల వల్ల దీనిపై మరల అదే ఇంపాక్ట్ పడకుండా బడుగు బలహిన వర్గాలకు తగిన ప్రాధాన్యతనివ్వాలనే ఉద్దేశంతో, రోఫ్సర్ పాయింట్ సైకిల్సు పూర్తిగా ముఖ్య చేస్తే తప్ప వారి దామాపై ప్రకారం రిజర్వేషన్ ఇవ్వడం కుదరదని భావించి ఈ సవరణ తీసుకురావడమైంది.

అధ్యక్షా, ప్రతి యూనివర్సిటీని ఒక యూనిట్‌గా తీసుకుని, కాలేజియేట్ ఎడ్యూకేషన్ క్రీపసర్ కింద ఉన్న కాలేజీలను ఒక యూనిట్‌గా తీసుకుని లేదా, అగ్రికల్చర్, మెడికల్, పాలిటెక్నిక్ కూళాలల పౌచ్చిడీలను ఒక యూనిట్‌గా తీసుకోవడమైంది. ఆ విధంగా బంచ్ అఫ్ పోస్ట్ భాళీలు ఉంటాయి కాబట్టి 1-100 రోఫ్సర్ పాయింట్‌ను పూర్తిగా అమలుచేసుకోవడానికి వీలపుతుంది. కాబట్టి, వారికి కావలసిన ప్రాధాన్యతలను దృష్టిలో ఉంచుకుని వారికి న్యాయం చేసేందుకు ముఖ్యమంత్రిగారి ఆశయాల మేరకు ఉన్నత విద్యకు సంబంధించి ఎగ్గిక్కుటివ్ కొన్నిలో కూడా ఎస్సి, ఎస్టి, బీసీలకు అవకాశాలు ఇవ్వాలని, నామినేషన్ పోస్టులలోనూ, అలాగే రిక్రూట్మెంట్‌లోనూ వారికి న్యాయమైన వాళా ఇవ్వాలని ఈ సవరణాను టేక్స్ చేయడమైంది. అది. I request the House to kindly consider, the Andhra Pradesh State Educational Institutions (Reservation in Teachers' Cadre) (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రాహమణం(SRI VITAPU BALASUBRAHMANYAM): అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును మేము స్వాగతిస్తున్నాము. చాలామంచి పని చేశారు. గతంలో రిజర్వేషన్లకు సంబంధించి ఒక విధానమంటూ లేక మాటిమాటికీ ఇష్టారాజ్యంగా మార్కీచేసిన ఫలితంగా రిక్రూట్మెంట్ ఆగిపోయింది. అభరికి ఏమీసిఎస్సి నియామకాలకు కూడా మొత్తం ఒకటే యూనిట్‌గా తీసుకుని ఒక పద్ధతి లేకుండా ప్రకటన ఇచ్చారు. అది కోర్టుల్లో చెల్లలేదు. ఏమీసిఎస్సి పరీక్షలు రాసినవారు ఇంటర్వ్యూలకు హోజురయ్యారు, రేపోమాపో అసిస్టెంట్ ప్రాఫేసర్లుగా ఉద్యోగంలోకి చేరతామనుకునే నమయానికి కోర్టు కేసులవల్ల అది కాస్తా ఆగిపోయి వారికి తీసుకుని కలిగింది. వారికి లోపల ఎంత ఆందోళన కలిగి ఉంటుందో మనం ఉపాంచలేము. ఇప్పుట్టొకొ దీనికి పుల్సోవ్ పెట్టి, ఒక పద్ధతి ప్రకారం రిజర్వేషన్ల ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. హాయ్యెస్ పొజిషన్‌లో ఎస్సి, ఎస్టి వర్గాలు పాతాలు చెప్పే పరిస్థితి వ్యాప్తి ఆ పిల్లలకు కూడా ఒక రకమైన ప్రేరణ ఉంటుంది. అందువల్ల నూటికి నూరుపాశ్లు ఈ బిల్లు న్యాయమైనదేనని మేము భావిస్తున్నాము.

పథుత్వ బిల్లులు

అయితే మేము కోరేదేమంటే, దీనిని అమలుచెయ్యాలి. బిల్లును పాస్ చేసి అక్కడ పెడితే ఉమమోగం లేదు. రిజర్వ్ పస్టు ఉన్నాయా, లేదా అనేది ఒక కోణమైతే, అసలు పోస్టులు భర్తి అవుతాయా, లేదా అనేది మరో సమస్య. ఈరోజు ఏ యూనివర్సిటీకి వెళ్లినా ఏ డిపార్ట్మెంట్ చూసినా భాళీగా ఉంటున్నాయి. తెలుగు అధ్యయన కేంద్రం తరఫున మేము ఆంధ్రా యూనివర్సిటీలోని తెలుగు డిపార్ట్మెంట్‌కు వెళ్లాము. అసలది మూసేస్తే బాగుండనిపించింది. అక్కడ ఏమీ లేదు. అంత ఘోరంగా ఉంది పరిస్థితి. ఈ చట్టం మరే న్యాయ వివాదాలలోకి వెళ్లడని నేనుకుంటున్నాను. ఎందుకంటే, అలహబాదు హైకోర్టు తీర్పు అనుకూలంగా ఉంది. యూజీసీ గైడ్లెన్స్ కూడా దీనికి అనుకూలంగానే ఉందని అనుకుంటున్నాను. దీనిని ఆధారంగా చేసుకుని వెంటనే పోస్టులు భర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. చట్టం చేయడం వేరు, ఆ చట్టంలోని ప్రావిజన్ ను అర్థాలైన వారు ఉపయోగించుకునే అవకాశం రావడమనేది వేరు. ఈ రెండవ ప్రక్రియను కూడా ప్రభుత్వం త్వరగా పూర్తిచేయాలని కోరుతూ ఈ బిల్లును మనసారా ఆహ్వానిస్తున్నాను.

శ్రీ కె.ఎస్.లక్ష్మణరావు(SRI K.S.LAKSHMANARAO)(పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - కృష్ణా, గుంటూరు): అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును పీడీఎఫ్ తరఫున బలవరుస్తున్నాము, ఆహ్వానిస్తున్నాము. అయితే, స్టేట్ లెజిస్లైచర్ యాక్షాద్వారా యూనివర్సిటీలు ఏర్పడిపుటకీ ప్రతి యూనివర్సిటీకి ఎగ్గిక్యాటీవ్ కొన్సిల్ ఉంటుంది. వాళ్ల నిర్దయాలు చేస్తారు. వారు రిజర్వేషన్సును కూడా ఇష్టం వచ్చినట్లు చేస్తూ వచ్చారు. అందుకే ఈ సమస్య వచ్చింది. ఇప్పుడు కచ్చితంగా పోస్టుల భర్తికి వేగవంతమైన ప్రక్రియ చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు జాబ్ కేలండరులో రాబోయే ఫిబ్రవరి నెలలో యూనివర్సిటీలలో 2000 పోస్టులను భర్తి చేస్తామని చెప్పారు. ఈ బిల్లు పాసై యాక్ష అవుతుంది కాబట్టి జాబ్ కేలండరులో చెప్పినట్లు నోటిఫికేషన్ ఇచ్చి ఆ పోస్టులను భర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను.

అలాగే, నిన్న ప్రైవేటు బోన్సీల్లు యూనివర్సిటీల గురించి చర్చించాము. వాటిల్లో కూడా యాజమాన్య కోటా కింద అపోలో యూనివర్సిటీ 50 శాతం సీట్లను ఇస్తామని ముందుకు వచ్చింది. అక్కడ టీచింగ్ స్టోర్స్ కు సంబంధించి కూడా ఏవైనా అవకాశాలు ఉన్నట్టే వాటిని కూడా ప్రవేశపెట్టాలని కోరుతున్నాను. ఈ బిల్లును అభినందిస్తానే ఆచరణలోకి రావాలి, అమలుచేయాలి, రిక్వాట్ మెంట్ ప్రక్రియ వెంటనే చెప్పటాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కత్తి నరసింహరెడ్డి(SRI KATTI NARASIMHAREDDY)(ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - కర్మాలు, అనంతపురం, కడప): అధ్యక్షా, ఉన్నత విద్యాసంస్థల్లో రోప్సర్ రిజర్వేషన్ బిల్లు తీసుకురావడం వల్ కొన్నేళ్లగా జరుగుతున్న న్యాయ వివాదాలకు ముగింపు పలికేందుకు అవకాశం ఏర్పడింది. ఇది మంచి బిల్లు. గతంలో విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షులు వారికి నచ్చినవాళ్లను అపాయింట్ చేసుకోవడం కొంత కాలం తరవాత రెగ్యులరేష్ చేయడం జరిగేది. రిజర్వేషన్లు, రోప్సర్ పాటించడమనే పద్ధతి లేకుండా పోయేది. అటువంటి ఆనవాయితీకి ఈ బిల్లు ముగింపు పలుకుతుందని నేను భావిస్తున్నాను. ఉన్నత విద్యాసంస్థల్లో బ్యాక్లాగ్ పోస్టులు కొన్నింటికి మాత్రమే భర్తి చేస్తున్నారు. ఈ బిల్లు ద్వారా అన్ని ఉన్నతవిద్యాసంస్థల్లో కూడా భర్తి చేసుకునేడుకు ఘేరులుబాటు కలుగుతుంది. అది కూడా టైంబాండ్ పెట్లుకుని భాళీగా ఉన్నవాటిని భర్తి చేస్తేనే ఆ వర్గాల వారికి, విద్యార్థులకు కూడా ఎంతో మేలు జరుగుతుందని భావిస్తున్నాను. దీనితోబాటు పదోన్నతులకు నంబంధించి కొన్నేళ్లగా పారశాల విద్య, ఇంటర్వీడియట్ విద్యలో గానీ, డిగ్రీ కళాశాలలకు నంబంధించి న్యాయ వివాదాల కారణంగా పోస్టులు భర్తి కాకుండా ఉండిపోయాయి. అలాంటివాటికి ప్రభుత్వం శాశ్వత పరిష్కారం చేసినట్టే అన్ని పోస్టులు పదోన్నతుల ద్వారా భర్తి చేసుకోవడానికి

పథుత్వ బిల్లులు

అహాశముంటుందని భావిస్తున్నాను. ఇది మంచి బిల్లు, దీనివల్ల ఆయా వర్గాలవారికి మేలు జరిగే అహాశమున్నందున నేను నా సంపూర్ణ మధ్యతు తెలియజేస్తున్నాను.

క.10:20

శ్రీ యండపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి(SRI YANDAPALLI SRINIVASULU REDDY): అధ్యక్షా, ఇది చాలా ఉన్నతమైన బిల్లు, చాలా మంచి బిల్లు. ఎందుకంటే నేను శ్రీవేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థిగా ఉన్నప్పుడు కొన్ని కొన్ని డిపార్ట్మెంట్లో చేరడానికి విద్యార్థులు భయపడేవాళ్లు, రిక్రూట్మెంట్ జరిగేది కాదు. అందువల్ల బ్యాక్ట్లాగ్ పోస్టులు భర్త కాకుండా మిగిలిపోయాయి. పూర్తిగా మెరిట్సు కూడా ప్రక్కన పెట్టేసి ఫలానా డిపార్ట్మెంట్లో ఫలానా కులం వాళ్లు పోవాలి, ఫలానా డిపార్ట్మెంట్లో ఫలానా కులం వాళ్లు పోయారనే విధానం ఉండేది. ఆ విధానం పోను పోనూ వచ్చిన పరిణామకుమంటో విశ్వవిద్యాలయాలు కలుపితమైనాయి. ఇప్పుడు మేధిసంపత్తమైన వర్గం ప్రాఫెసర్లు రిసెర్చ్ గైడ్స్ గా ఉండటం లేదు. ఈ బిల్లులో ఉన్న మెరిట్ వల్ల బ్యాక్ట్లాగ్ పోస్టులు సంపూర్ణగా భర్తికావడమే కాకుండా భవిష్యత్తులో Quality of intellectual Professors, Assistant Professors విశ్వవిద్యాలయాలకు రాగల్చారావి ఆశిస్తున్నాను. ఇప్పటికే పదిహేను సంపత్తురాలు ఆలస్యం అయింది. ఇప్పటికేనూ మన రాష్ట్రంలో ఉన్న 18 ముఖ్యమైన విశ్వవిద్యాలయాల్లో భాషీగా ఉన్న ఐదు వేల పోస్టులను సత్యరమే భర్తిచేయండి. పోస్ట్ గ్రాద్యాయేట్సు తీర్చిదిద్దడమే కాకుండా సమాజానికి అందించే నిలయాలేకాదు, పరిశోధనల నిమిత్తం శాస్త్రవేత్తలను తయారుచేసే రిసెర్చ్ స్ట్రోక్స్ గా తయారు చేసే విశ్వవిద్యాలయాలుగా మారతాయి. ఈ బిల్లును పీడీఎఫ్ శాసనపరిషత్తు సభ్యులుగా ఆహ్వానిస్తున్నాం.

మిస్టర్ చైర్మన్(MR.CHAIRMAN): మంత్రి గారూ.

డా.ఆదిమూలపు సురేశ్(DR.AUDIMULAPU SURESH): అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు అమెండ్మెంట్ బిల్లు ద్వారా తీసుకువస్తున్న విధానాన్ని అన్ని విశ్వవిద్యాలయాలకు వర్తించజేస్తూ యూనివర్సిటీని ఒక యూనిట్గా తీసుకుంటాం. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు గవర్న్మెంట్ డిగ్రీ కళాశాలలు ప్రసుత్తం క్లీపఫనరేట్ అఫ్ కాలేజియేట్ ఎడ్యుకేషన్ పరిధిలో ఉన్నాయి. అన్నింటినీ ఒక జోన్ క్రింద తీసుకుంటూ, అట్లాగే Government funded State Educational Institutions ఉన్న వాటిని కూడా డిపార్ట్మెంట్వారీగా క్లీపఫనరేట్ లేదా డైరెక్టరేట్ పరిధిలోకి కూడా తీసుకుంటాం. అట్లాగే ఎయిడెడ్ మేనేజ్మెంట్ క్రింద ఉన్న పోస్టులను కూడా బిల్లు పరిధిలోకి తీసుకువస్తాం. తరువాత RGUKT (Rajiv Gandhi University of Knowledge and Technology) లో మాత్రం 10+2 ఎందుకంటే only Higher Educationకు సంబంధించినది కాబట్టి RGUKT అడ్మిషన్లో 10+2 తరువాత విద్యార్థులు చేరుతున్న నేపథ్యంలో ఇంటర్వీడియట్ కోర్సు బోధించే ఉపాధ్యాయులు ఉంటారనే కారణంగా వాళ్లను మినహాయించి మిగతా వారికి అమెండ్మెంట్ బిల్లు ద్వారా ఉపశమనం కల్గుతుంది.

గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు భాషీ పోస్టుల భర్త విపరిమంటో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రకటించినట్లుగానే జాబ్ క్యాలెండర్ ద్వారా భాషీ పోస్టులను భర్త చేస్తాం. అన్ని కేటగిరీల్లోని భాషీ పోస్టుల భర్తకి 2021 ఫిబ్రవరి మాసంలో నోటిఫికేషన్ ఇవ్వబోతున్నామని తెలియజేస్తూ బిల్లు ఆమోదం పొందిన వెంటనే సత్యరుంగా బిల్లులోని అంశాలను అమలుచేసే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుందని మీద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తూ,

MR.CHAIRMAN: The question is:

“That the Andhra Pradesh State Educational Institutions (Reservation in Teachers’ Cadre) Bill, 2021 be taken into consideration.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The motion is carried and the Bill is Considered.

I shall now put the clauses to vote.

There are no amendments to Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

The question is:

Those who are for Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The motion is adopted and Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title formed part of the Bill.

MR.CHAIRMAN: I shall now request the Minister for Education to move the motion for passing the Bill.

DR.AUDIMULAPU SURESH: Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh State Educational Institutions (Reservation in Teachers’ Cadre) Bill, 2021 be passed.”

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh State Educational Institutions (Reservation in Teachers’ Cadre) Bill, 2021 be passed.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The motion is carried and the Bill is Passed.

పథుత్వ బిల్లులు

THE ANDHRA PRADESH UNIVERSITIES (AMENDMENT) BILL, 2021 (L.A. BILL NO.27 OF 2021) (AS PASSED BY A.P. LEGISLATIVE ASSEMBLY)

MR.CHAIRMAN: I request the Minister for Education to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Universities (Amendment) Bill, 2021.

DR.AUDIMULAPU SURESH (MINISTER FOR EDUCATION): Sir, I beg to move: "That the Andhra Pradesh Universities (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration."

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the Minister shall explain the salient features of the Bill.

డా.ఆదిమూలపు నురీశ (DR.AUDIMULAPU SURESH): చైర్మన్ సార్, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులు జగన్మోహన్‌రెడ్డి గారి నాయకత్వంలో అభివృద్ధి వికేంద్రికరణ జరగాలనే ఉద్దేశంతో ముందుకుపోతున్నారు. అందులో భాగంగానే నూతనంగా విశ్వవిద్యాలయాన్ని ఏర్పాటుచేసి తద్వారా అక్కడి విద్యార్థులకు ఉన్నత విద్యను అందించే విధంగా ప్రయత్నం చేయడమే ప్రభుత్వం ముఖ్యోద్దేశం. విద్యను అందరికీ అందించాలనేదే ప్రభుత్వ లక్ష్యం. Accessibility, affordability ఉండాలి, వాటితో పాటు equity కూడా అందరికీ అందుబాటులో ఉండాలనే ప్రభుత్వ ఆలోచన విధానం ప్రకారం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చేసిన నేపథ్యంలో ప్రకాశం జిల్లాలో ఇప్పటివరకు విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటుకాలేదు. గత ప్రభుత్వ హాయాంలో ప్రకాశం జిల్లాలో పీజి సెంటర్ మాత్రమే ఏర్పాటై ఉంది. ఆచార్య నాగార్జున యూనివర్సిటీకి అనుబంధంగా పీజి సెంటర్ నిర్వహణ ఉంది. పీజి సెంటర్ ను యూనివర్సిటీ క్రిందకు మారుస్తున్నామని ఎన్నికలకు ముందు గత ప్రభుత్వం కేవలం ఒక ప్రభుత్వ జి.ఎస్. ద్వారా యూనివర్సిటీని ఎస్టాబ్లిష్ చేశారు. యూనివర్సిటీకి వైస్ ఛాన్సిలర్ కూడా లేని పరిస్థితి అక్కడ ఉంది. కనిసం టీచింగ్ స్టోర్ కూడా లేదు. అటువంటి పరిస్థితుల్లో గత ప్రభుత్వం జారి చేసిన జి.ఎస్. ప్రకారం ఆరు మాసాల కాలపరిమితి validity కోల్పియన నేపథ్యంలో అక్కడ విశ్వవిద్యాలయం ఉనికి కోల్పియన దుస్థితిని మనం చూశాం. ప్రభుత్వానికి చిత్రశుద్ధి ఉండాలి. ప్రైవేటు యూనివర్సిటీ యొక్క సంబంధించిన బిల్లులను గత ప్రభుత్వ హాయాంలో తీసుకువచ్చారు. అందుకు అనుగుణంగానే VIT, SRM Universities మంచివాటి ఏర్పాటుకు అపుర్మైన బిల్లులను గత ప్రభుత్వ హాయాంలో తీసుకువచ్చారు. ఆయా విశ్వవిద్యాలయాలు ఏర్పాటు అయినాయి. కానీ ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించే విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటుకు సంబంధించి మాత్రం ఒక్క బిల్లు కూడా వారి హాయాంలో సభ ముందుకు తీసుకురాలేకపోయారు.

అధ్యక్ష, ఈరోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రతి జిల్లాలో కూడా "బహుళ విద్యా విషయక విశ్వవిద్యాలయం" (Multi Disciplinary University) ఏర్పాటు చేయాలని, ప్రకాశం జిల్లాలో విశ్వవిద్యాలయం లేకపోవడంతో అక్కడ విశ్వవిద్యాలయాన్ని ఏర్పాటుచేయాలని ప్రభుత్వం భావించినది. నూతన విద్యా విధానం (New Education Polity) లో కూడా అదే విషయం చెబుతున్నారు. ప్రతి జిల్లాలో Multi Disciplinary Universities గా అభివృద్ధి చేయాలని చెబుతున్న నేపథ్యంలో ముఖ్యంగా Teacher Educationకు ముఖ్యంగా సెప్టెంబర్ ఫోకస్ ఇవ్వాలని, Multiple areas of studies క్రింద intraining, post training at student level, teaching courses కు సంబంధించిన

Specialized University ఏర్పాటు ఆవశ్యక ఎంతైనా ఉందని ప్రభుత్వం భావిస్తుంది. ఎందుకంటే రాబోయే రోజుల్లో విద్యా ప్రమాణాలు పెంచుతున్న నేపథ్యంలో ఇంగ్లీషు మిడియంలో బోధన, సీబీఎస్‌ఈ సిలబస్, ప్రీ-ప్రైమరీ ఎడ్యూకేషన్‌ను అందుబాటులోకి తీసుకువస్తున్న నేపథ్యంలో, ఇలాంటి different courses కు సంబంధించిన బోధన చేయడానికి అవసరమైన టీచర్లను వాళ్ళకు వాళ్ళే శిక్షణ ఖ్యాంచుటకొరకు, Training of Trainers కు సంబంధించిన కోర్సులు, డిగ్రీలు పూర్తిచేసేందుకు అవసరమైన విశ్వవిద్యాలయాల ఏర్పాటు ఎక్కడా లేదని భావించి మనరాష్ట్రాలో ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం సంకల్పించింది. దేశంలోని చాలా రాష్ట్రాలలో ఇటువంటి విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటు కాలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో ఒకటి, రెండు విశ్వవిద్యాలయాలు దేశంలో ఏర్పాటు అయినట్టుగా సమాచారం ఉంది. దేశంలోనే ఆదర్శంగా ఉండేట్లు ప్రకాశం జిల్లాలో విశ్వవిద్యాలయాన్ని ఏర్పాటు చేయాలనే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం “అంధ్రకేసరి యూనివరిటీ”గా నామకరణం చేశాం. ఆ ప్రాంతం విశ్వవిద్యాలయం, ప్రాముఖ్యతను దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుని ప్రకాశం జిల్లాలో అంధ్రకేసరి విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటుకు సంబంధించిన అమెండ్మెంట్‌ను సభ ముందుకు తీసుకువచ్చాం. అమెండ్మెంట్‌ను స్వాగతించాలని మీద్వారా గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాము.

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్ (SRI P.V.N.MADHAV) (పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - శ్రీకాకుళం,

విజయనగరం, విశాఖపట్టం): అధ్యక్ష, గౌరవ విద్యా శాఖ మంత్రి గారికి ముందుగా అభినందనలు తెలియజ్జేస్తున్నాము. అంటే ఆయన జిల్లా, అలాగే ఆయన ప్రాతినిధ్యం హేస్టోన్ సంతమూతలపాడు నియోజకవర్గంలో విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటు కాబోతుంది. కాబట్టే ఆయనకు అభినందనలు తెలియజ్జేస్తున్నాము. రాష్ట్ర వ్యవస్థంగా అన్ని జిల్లాలో విశ్వవిద్యాలయాల ఏర్పాటు అవసరమనే లక్ష్యంతో ప్రభుత్వం ముందుకు వెళ్లోది. గతంలో రాజశేఖరరాణి గారి హాయంలో అనేక ప్రాంతాల్లో వివిధ విశ్వవిద్యాలయాలు ఏర్పాటునాయి. రాష్ట్రంలో ఆ ప్రాంతానికి ఉన్న చరిత్ర, కపులు, చరిత్ర కల్గిన నాయకుల పేరున విశ్వవిద్యాలయాల ఏర్పాటు జరిగింది. చాలా అభినందనీయం. అందులో భాగంగానే రాష్ట్ర వ్యవస్థంగా సుమారు 52 ప్రైవేటులు, డిమ్స్, గుర్వమెంట్ విశ్వవిద్యాలయాల ఏర్పాటు జరిగింది. తద్వారా ప్రభుత్వ లక్ష్యమైన **accessibility, affordability, equity** అన్ని చేట్లు ఉండేట్లు ప్రభుత్వం ప్రయత్నించింది. కానీ అతిముఖ్యమైన అంశమైన నాణ్యత ఏ మేరకు విశ్వవిద్యాలయాల్లో ఉందనే విషయాన్ని మనం గమనిస్తే ఇవాళ రాష్ట్రంలో అన్ని ప్రమాణాల్లో మొదటి స్థానంలో ప్రైవేటు విశ్వవిద్యాలయాలు ఉన్నాయి. అతి ప్రతిష్టాత్మకమైన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం, నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం, శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయాలతో పాటు మరో రెండు విశ్వవిద్యాలయాలకు సంబంధించిన ప్రమాణాల పరిస్థితి దయనీయంగా ఉంది. వాటితో పాటు కొత్తగా అనేక కొత్త యూనివరిటీలు ఏర్పాటు అయినాయి. అందులో భాగంగానే కుప్పంలో ద్రవిడ యూనివరిటీ, రాయల్సీమ యూనివరిటీలో పాటు మా ప్రాంతంలో ఉన్న డా.బి.ఆర్. అంబేడ్కర్ యూనివరిటీ, శ్రీకాకుళం, మచిలీపట్టంలోని కృష్ణ యూనివరిటీల పరిస్థితి దయనీయంగా ఉంది. కనీసం సరిపడా భవనాలు కూడా లేవు. అతి ముఖ్యమైన అంశం ఫ్రైక్లీ. అధ్యాపకుల రిక్రూట్‌మెంట్ జరగిని కారణంగా విశ్వవిద్యాలయాలు అత్యంత దీనాహస్తలో మనుగడ సాగిస్తున్నాయి. దేశంలో ఎక్కడాలేని విధంగా మన రాష్ట్రంలో ఉన్న విశ్వవిద్యాలయాల్లో కోర్సులు, డిపోర్ట్‌మెంట్ ఉన్నాయి.

క.10:30

అధ్యక్షా, దేశంలో ఎక్కడా లేని కోర్సులు ఆంధ్రా యూనివర్సిటీలో ఉన్నాయి. మనదేశంలో ఎంబీఎ కోర్సును మొదటిగా ఆంధ్రా యూనివర్సిటీలో ప్రవేశచెట్టారు. ఫార్మాస్యూలికల్సీలో, ఫిలాసఫీ కోర్సులలో ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ మొదటి స్థానంలో ఉంది. బెనార్సి హిందూ యూనివర్సిటీ ఏవిధంగా కృషిచేసిందో, ఆవిధంగా కృషిచేసిన ప్రతిప్రాత్మక యూనివర్సిటీలలో అనేక శాఖలు తీసేస్తున్న పరిస్థితి ఉంది. ఇటువంటి సమయంలో కొత్త యూనివర్సిటీ పెట్టడం స్వాగతిస్తూనే ప్రస్తుతమున్న యూనివర్సిటీల ప్రమాణాలు పెంచడానికి ప్రభుత్వం ఏ చర్యలు తీసుకుంటుందనేది అతి ముఖ్యం. గ్రాంట్లు ద్వారా భవనాలు నిర్మించి యూనివర్సిటీలు పెట్టినా పోస్టులు భర్త చేయకపోతే ఉయ్యాగం ఉండదు.

అయితే ఈ యూనివర్సిటీకి ఒక ప్రత్యేకమైన లక్ష్యం పెట్టారు. అది నిజంగా స్వాగతించాల్సిన అతి ముఖ్యమైన అంశం. టీచర్ ఎడ్యూకేషన్ కు సంబంధించిన అంశంపై ఆలోచన చేస్తామని జాలీయ విద్యావిధానంలో చెప్పడం జరిగింది. మనం కూడా ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నాము. అన్ని పాతశాలలు, కళాశాలల్లో ఉపాధ్యాయులు ప్రమాణాలు పడిపోయాయి. ఉపాధ్యాయులుగా వెళ్ళడానికి ఎవరూ ఆసక్తి చూపడు లేదు. మేము పాతశాలలకు వెళ్ళి విద్యార్థులను పెద్దయ్యాక టీచర్ అపుతారా అంటే చాలా తక్కువమంది చేతులు ఎత్తుతున్నారు, రాజకీయాలలోకి పస్తారా అంటే ఎక్కువమంది చేతులు ఎత్తుతున్నారు తప్ప ఉపాధ్యాయులు అవ్వడానికి ఎవరూ సిద్ధంగా లేదు. దాని కారణంగా వైపుళ్యం కల విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయ వృత్తిని ఎంచుకోవడానికి ఆసక్తి చూపడు లేదు. ఉపాధ్యాయ వృత్తిని ఆఖరి ఎంపికగా పెట్టుకున్నారు. ఉపాధ్యాయ వృత్తిని ఎంచుకోవడానికి మనం విద్యార్థులను ఏవిధంగా ముందుకు తీసుకువెళ్లి, టీచర్ అవ్వాలి అనుకున్న వారికి టీచింగ్ టెక్నిక్ తెలియడానికి ఎడ్యూకేషన్ కు సంబంధించి ఆలోచన చేయాలి. డిగ్రీ పూర్తేన తరవాత బీఈడి ట్రైనింగ్ తీసుకోవడమే కాకుండా ఎన్ఱజిపీలో integrated teacher programme తప్పనిసరిగా డిగ్రీతో పాటు తీసుకోవాలి. ఇంటర్వైడియట్ పూర్తయిన తరవాత విద్యార్థి నిర్ణయించుకునే అవకాశం ఉండాలి. అన్ని యూనివర్సిటీలలో అధ్యాపకుల కొరత ఉంది. అధ్యాపక పోస్టులను భర్త చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపాలి. కొత్త యూనివర్సిటీ ఏర్పాటు చేయడాన్ని స్వాగతిస్తూనే ఈ ఆలోచన తప్పనిసరిగా చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము.

శ్రీమతి పోతుల సునీతి(SMT.POTHULA SUNEETHA)(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును స్వాగతిస్తున్నాము. ప్రకాశం జిల్లాలో ఎస్సి, ఎష్ట్, బీసీలు అధికంగా ఉంటారు. ఇప్పటివరకు ప్రకాశం జిల్లాలో విశ్వవిద్యాలయం లేదు, దానిని గుర్తించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ జిల్లాలోని విద్యార్థుల విద్యాప్రమాణాలు పెరగడానికి ఒకమంచి అవకాశంగా ఈరోజు జిల్లాకు యూనివర్సిటీని కేటాయించడం చాలా ఆనందంగా ఉంది. ఎంతోమంది విద్యార్థులు చదువుకోవడానికి, భవిష్యత్తులో ఉద్యోగావకాశాలు పెరగడానికి అవకాశు ఉంది. ఆ ప్రాంత ఎమ్ముట్టిగా మా మంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాము.

శ్రీమతి టీ. కల్పలత(SMT.T.KALPALATHA)(ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - కృష్ణా, గుంటూరు): అధ్యక్షా, విద్యకు ఎంతో ప్రాధాన్యత ఇస్తున్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు. విద్యాశాఖలు అత్యధ్యతంగా ముందుకు తీసుకువెళుతున్న మా గౌరవ మంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ ఈ బిల్లును

పభుత్వ బిల్లులు

స్వాగతిస్తున్నాము. ఈ బిల్లు రావడం వలన ప్రకాశం జిల్లాలో యూనివర్సిటీ ఏర్పాటు అవుతుంది. గత పభుత్వం ఒక జీ.ఎస్ తీసుకువచ్చి యూనివర్సిటీ ఏర్పాటు చేయాలనుకున్నారు. కానీ ఒక యూనివర్సిటీ తీసుకురావాలంటే యాక్ష ప్రకారమే వెళ్లాలి. ప్రకాశం జిల్లాలో యూనివర్సిటీ రావడం వలన అక్కడి విద్యార్థుల విద్యావసరాలు తీర్చగలుగుతాము. అలాగే రాష్ట్రంలో ఉపాధ్యాయ వృత్తినిద్యా నాణ్యతపెంచడం ద్వారా నాణ్యమైన ఉపాధ్యాయులను తయారు చేయగలం. అలాగే వినూత్తమైన కార్బూకమాల ద్వారా అసాధారణమైన పరిశోధనలు, విశ్లేష్టుక్కమైన మైపుణ్యాన్ని అందించవచ్చు. నిరుతరం డిమార్ట్ చేసే వర్షార్థీ చేయడానికి అపసరమైన మైపుణ్యంతో కూడిన విద్యను అందించవచ్చు. కాబట్టి ప్రకాశం జిల్లాలో యూనివర్సిటీ ఏర్పాటు కోసం ప్రవేశపెట్టిన ఈ బిల్లును స్వాగతిస్తున్నాము. ధన్యవాదాలు.

శ్రీ కె.ఎస్.లక్ష్మణరావు(SRI K.S.LAKSHMANARAO): అధ్యక్షా, ముందుగా అంధ్రాక్షేపరి టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారి పేరుతో ప్రకాశం జిల్లాలో యూనివర్సిటీని ఏర్పాటు చేస్తున్నందుకు పభుత్వానికి, మంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాము. అలాగే 13జిల్లాలలో అనలు యూనివర్సిటీ లేని జిల్లలు రెండు. ఒకటి ప్రకాశం, రెండు విజయనగరం. ఈ బిల్లు ద్వారా ఆ కొరత కూడా తీరబోలోంది. ప్రధానమైన అంశం ఏమంటే బిల్లులో పేరొస్తు ప్రకారం ఈ యూనివర్సిటీ లక్ష్యం ఉపాధ్యాయ విద్య అంటే రాష్ట్రంలో ఉన్న బీఈడీ కాలేజీలన్నింటినీ ఈ యూనివర్సిటీకి అనుసంధానం చేస్తారు. రాష్ట్రంలో 400బీఈడీ కాలేజీలు ఉంటే అందులో నాలుగు మాత్రమే పభుత్వ కాలేజీలు ఉన్నాయి. మిగిలినవస్తు ప్రైవేటు కాలేజీలు. ఆ ప్రైవేటు కాలేజీలలో బీఈడీ విద్య నాణ్యత గురించి ఎంత తక్కువ మాటల్లాడుకుంటే అంత మంచిది. దాదాపు 300కాలేజీలలో అనలు క్లాసులే జరగవు. యూనివర్సిటీలను పెట్టడమే కాకుండా, వాటికి మంచి ప్రాఫేసర్లను నియమించి అకడమిక్స్ ఆ కాలేజీల మీద నియంత్రణ చేసే విధంగా, భావిష్యత్తులో యూనివర్సిటీ అభివృద్ధి చెందేవిధంగా పభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. విద్యాశాఖా మంత్రిగారిది కూడా ప్రకాశం జిల్లా. ఈ యూనివర్సిటీని ప్రకాశం జిల్లాలో ఏర్పాటు చేస్తున్నందుకు మంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం (SRI VITAPU BALASUBRAHMANYAM): అధ్యక్షా, ప్రకాశం జిల్లాలో ఆంధ్రాక్షేపరి టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు గారి పేరుమీద యూనివర్సిటీ పెట్టడం చాలా సంతోషం. గతంలో జిల్లాకు ఒక యూనివర్సిటీ స్థాపించినప్పుడు మేము నెల్లూరు యూనివర్సిటీకి మహాకవి తిక్ఫన పేరు పెట్టమని పెద్దవిత్తున ఆందోళన చేశాము కానీ పెట్టలేదు. ఎందుకు పెట్టలేదో నాకు తెలియదు.

శ్రీ డోక్కా మాణిక్యవరప్రసాదరావు(SRI DOKKA MANIKYAVARAPRASADARAO) (శాసనసభా నియోజకవర్గం): (మైకు లేకుండా) తిక్ఫన గుంటూరు ప్రాంతానికి చెందినవారు.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం(SRI VITAPU BALASUBRAHMANYAM): అలా అయితే నాగార్జున యూనివర్సిటీకి తిక్ఫన యూనివర్సిటీ అనే పేరు పెట్టండి. కావాలని తిక్ఫనగారి పేరు పెట్టలేదో నాకు తెలుసు. ఆంధ్రాక్షేపరి గారి పేరు పెట్టడం న్యాయం. ఒకసారి ఆయన పేరు అనుకుంటున్నాము కాబట్టి ఒక విషయం చెప్పాలి. జయప్రకాశ్ నారాయణగారు కల్పక్కర్ణగా వనిచేసిన సమయంలో ఆయన దగ్గర ఉన్న ఒక అటెండరు

పథుత్వ బిల్లులు

ప్రతిసారి వచ్చి వెళుతుంటే నీపేరు ఏమిటని అడిగితే ఇంటిపేరు ఉంగుటూరి అన్నారు. ఉంగుటూరి పేరు ఉంది నువ్వు అటెండరుగా ఉన్నావేమిటి అని అడిగితే ఉంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు గారి మనవడిని అని చెప్పినప్పుడు నువ్వు ఎక్కుడైనా కూర్చోని చేసే పని చేయి, టీలు అందించే పనిచేయకు నాకు అవమానంగా ఉంది అని చెప్పానని ఒక సారి చెప్పారు. అలాంటి మహానుభావులు మాజీ ముఖ్యమంత్రి గారి పేరు పెట్టడం బాగుంది? అంతవరకు ఒప్పుకుంటాము.

ఉపాధ్యాయ విద్య అన్ని యూనివర్సిటీలలో కూడా ఒక ప్రధానమైన విభాగంగా ఉండాలి. ప్రపంచవ్యాప్తంగా అవిధంగా ఉంది. రకరకాల డిపార్ట్మెంట్లు ఉన్నట్లుగానే టీచర్ ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్మెంట్లు కూడా అన్ని యూనివర్సిటీలలో ఉండాలి. ఆ కోర్సులు కనంవత్సరాలా, ఎన్ని సంవత్సరాలు అనేది వారి ఇష్టం. యూనివర్సిటీలోనే శిక్షణతో చదువుకుని ఉపాధ్యాయుడిగా రావడం గొప్ప విషయం. అలాంటి విద్య మనకు లేదు. యూనివర్సిటీలు బీఈఎఫ్ కాలేజీలను ఎక్కుడైక్కుడో నిర్వహిస్తున్నాయి తప్ప యూనివర్సిటీలలోనే ఉపాధ్యాయ విద్య ఉండడం అనేది భారతదేశంలో పెద్దగా లేదు. దీనిని సరిచేయండి. ఒక్కప్రకాశం జిల్లాలో ఉండే యూనివర్సిటీ మాత్రమే ఉపాధ్యాయ విద్య పెట్టడం ఏమిటి? అందరూ అక్కడికి వెళ్లడం జరగదు. ఎస్.వి.యూనివర్సిటీ, నాగార్జున యూనివర్సిటీ, అంధ్ర యూనివర్సిటీ అన్ని యూనివర్సిటీలలో కూడా పెట్టాలి.

దేశంలో ఎక్కడా లేనివిధంగా న్యూ ఎడ్యుకేషన్ పాలసీని అమలు చేస్తున్నామని చెబుతున్నారు కాబట్టి ఈ పని చేయమని కోరుతున్నాను. అన్ని యూనివర్సిటీలలో ఆ విభాగాలను ఓపెన్ చేసి పోస్టులను భర్తీ చేసి సందర్శంలో ఈ పోస్టులకు కూడా ప్రాధాన్యత ఇవ్వమని కోరుతూ ఈ బిల్లును స్వీగతిస్తున్నాము.

శ్రీ యండపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి(SRI YANDAPALLI SRINIVASULU REDDY): అధ్యక్షా, జిల్లాకు ఒక యూనివర్సిటీని గత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో మంజూరు చేసి ప్రకాశం జిల్లాలో 112 ఎకరాలు విశ్వవిద్యాలయానికి కేటాయించినా అది అమలుకు నోచుకోలేదు. కానీ ఈరోజు ప్రకాశం పంతులుగారి పేరుతో యూనివర్సిటీరావడం, విజయనగరులో మరొక యూనివర్సిటీరావడాన్ని - హృదయపూర్వకంగా స్వీగతిస్తున్నాము. ఇదే సందర్భంలో ఒక మాట చెబుతాను. చిత్తురు జిల్లాలో వెదురుకుప్పం అనే మారుమూల పల్లెటూరులో డిగ్రీ కళాశాల మంజూరు చేశారు. ఆ డిగ్రీ కళాశాలకు 27 మంది డెగ్స్ లర్ అధ్యాపకులను మంజూరు చేశారు. చిత్తురులో ఉండే అగ్రికల్చర్ కాలేజీలో పనిచేస్తున్నవారు 50 మంది ఉంటే శాంక్షే పోస్టులు 14 ఉన్నాయి. ఇప్పుడు మంజూరైన కొత్త యూనివర్సిటీలో కూడా along with departments and staff pattern తో మంజూరు చేస్తే బాగుంటుంది. ప్రకాశం జిల్లా మంత్రిగా ప్రకాశం జిల్లాకు ఒక విశ్వవిద్యాలయం ఇచ్చిన విద్యాశాఖ మంత్రిగా వారిని అభినందిస్తా, ప్రతి జిల్లాకు ఒక విశ్వవిద్యాలయం లేదనే కొరత తీర్చిన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందిస్తా ఈ బిల్లును స్వీగతిస్తున్నాము.

ఉ.10:40

శ్రీ కత్తి నరసింహరెడ్డి(SRI KATTI NARASIMHA REDDY): అధ్యక్షా, ఉపాధ్యాయుల శిక్షణ మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చాలా బలహినంగా ఉంది. దాదాపు 56,000 అంగ్స్ వాడీ కేంద్రాలు ఉన్నాయి. అందులో

పథుత్వ బిల్లులు

పనిచేసే టీచర్లకు మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఒక ట్రైనింగ్ సెంటర్ కూడా లేదు. అలాగే బీఈడి, డైట్ కాలేజీలు 90 శాతం వరకూ ప్రైవేట్ రంగంలోనే ఉన్నాయి. ఉపాధ్యాయుల శిక్షల కోర్సులకు యూనివర్సిటీలను ఏర్పాటుచేయడంవలన నాణ్యతా ప్రమాణాలు పెరగడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కడవలో డా.వైఎస్సార్ అర్థాటెక్సర్ యూనివర్సిటీ, వశ్విమగోదావరి జిల్లాలో ఫిఫరీస్ యూనివర్సిటీ, విజయనగరం జిల్లాలో ట్రైబల్ యూనివర్సిటీ పెట్టడం వలన చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. అందువలన దీనిని స్వాగతిస్తున్నాము. ప్రైవేట్ బీఈడి సంస్థలు, డైట్లను యూనివర్సిటీ పరిధిలోకి తీసుకువ్సే క్వాలిటీ ట్రైనింగ్ వస్తుంది. విద్యార్థులకు అంతిమంగా మేలు జరుగుతుంది. ఆ విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ డొక్కా మాణిక్యవరప్రసాదరావు (SRI DOKKA MANIKYAVARAPRASADARAO):

అధ్యక్షా, మంచి విషయం చేప్పారు. Quality teacher education, pre-service teacher training, lack of specialised courses in services, trainings and dilution in quality of pre-service education, need for establishment of an institution with key focus in area of teacher education produces high quality teachers has been established is a very good object. ఉపాధ్యాయులు, అధ్యాపకుల నియమకాలు ఏపీఎస్సీ, డీఎస్స్ ద్వారా జరుపుతారు. బీఈడి చేసిన తరవాత ఎక్కువ మంది అభ్యర్థులు వ్రాస్తారు, వారిలో మెరిటలో ఉన్న వారిని మాత్రమే ఎంచుకుంటారు. **Utmost transparency, merit**లో ఈ పద్ధతి వచ్చింది. కానీ ఒక సారి టీచర్గా జాబ్ వచ్చిన తరవాత వారిలో స్కూల్ పడిపోతున్నాయి. ఎవరూ సరిగా పాతాలు చెప్పడంలేదు. మెరిటస్క్యూడెంట్ జాబ్లో జాయిన్ అవుతారు. 10,000 మంది అప్పెచ్చేస్తే దానిలో 1,000 మంది సెల్క్ అవుతారు. వారిలో చాలా మందికి జాబ్లో జాయిన్ తరవాత వారి సమర్థత పడిపోతుంది. టీచర్ జాబ్ వచ్చేవరకూ వారు మెరిటలో వస్తున్నారు. సర్వీసులో జాయిన్ తరవాత వారు సమర్థత కోల్పోతున్నారు. జాయిన్ అయిన తరవాత spouse case, health issues అని వారు ట్రావ్హాఫర్ కోసం తిరుగుతూ, ఇంకా వేరే విధంగా కూడా ఎక్కువ ట్రైమ్ వేస్తే చేస్తున్నారు. అందువలన సోపల్ నెగ్గిజెన్స్ అయిపోతుంది.

Best Practicesను exchange చేసుకోవడం, ఒక స్కూల్లో బాగా పనిచేస్తున్న ఉపాధ్యాయులను, ప్రైవేట్ స్కూల్లో బాగా పనిచేస్తున్నారంటే టీచర్ అక్కడ నుండి ఇక్కడకు వెళ్లి 10రోజులు విద్యార్థులకు పాతాలు చెప్పాలి. ఆ విధంగా ప్రభుత్వ స్కూల్, ప్రైవేట్ స్కూల్లో మంచిగా చెప్పే ఉపాధ్యాయులను మార్చుకుంటే విద్యార్థులకు సామర్థ్యం పెరుగుతుంది. టీచర్లు ఒకసారి జాయిన్ అయిన తరవాత వారం, నెల రోజుల పాటు పాతాలు చెప్పి తరవాత వారు సామర్థ్యం కోల్పోతున్నారు. వారిలో క్రియేటివీ రావడంలేదు. క్రియేటివీ రావాలంటే కచ్చితంగా a teacher should work for at least 10 days in a year in certain place. Best Practices exchange చేసే జీవేను తీసుకోస్తే వారిలో అట్టుపోవు వస్తుంది. క్రియేటివీ వస్తుంది. క్వాలిటీ పెరుగుతుంది. నేను కూడా యూనివర్సిటీలో చదువుకున్నాను. ఆ సమయంలో కొంత మంది మాత్రమే ఉండేవారు. ఇప్పుడు చాలా మంది అధికారులు కూడా ఉంటున్నారు. నేను విద్యాశాఖ మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఒక విద్యార్థి వచ్చి నేను హిస్టరీలో పీపోచ్డి చేశానండి. నాకు జాబ్ ఇస్పించండని అడిగాడు. నేను అకడమిక్లో ఉన్న ఆసక్తిలో కోశాంచి చదివావా అని అడిగాను. కోశాంచి అంటే ఎవరని అడిగాడు? అతను పీపోచ్డి పూర్తి చేసి ఈరోజుకి లెక్కర్ పోస్టుకు కాంపిటెషన్లో వెళ్లా అతనికి కోశాంచి పేరు తెలియదు. ఇండియన్ హిస్టరీని మలుపు తిప్పి, హిస్టరీ మొత్తాన్ని కొత్తగా అలోచించిన వ్యక్తికోశాంచి తెలియదంటే

పథుత్వ బిల్లులు

నాకు చాలా బాధ అనిపించింది. నేను ఇక్కడ ఎవరినీ నిందించడంలేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు విద్యకు ఇస్తున్న ప్రాముఖ్యత బహుళ ఈ దేశంలో ఏ రాష్ట్రమూ ఇవ్వడం లేదు.

అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ విద్యకు ఎక్కువగా బలహీన వర్గాల వారు, ఎస్సి, ఎస్టి, బీఎస్సి, మైనారిటీలేవ్హారు. డబ్బున్నవారు అమెరికా, లండన్ వెళ్లి పెద్ద పెద్ద యూనివర్సిటీలలో చదువుకుంటున్నారు. మన రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వ కళాశాలల్లో పేదవారు చదువుకుంటున్నారు. అందువలన ఉన్న అవకాశాలను వినియోగించుకుని ముఖ్యమంత్రిగారికున్న ఆస్కరించే ముందుకు వెళ్లాలని కోరుతున్నాను. మంచి అధికారులు ఉన్నారు. వారు కూడా క్షప్పడుతున్నారు. **This is right opportunity. Best Practices** ను **exchange** చేయడం, అవసరమైతే ఒక వారం విదేశాలకు వెళ్లి చెప్పి రండి. ఫలానా యూనివర్సిటీ అంబే పంపించడం, లేదంటే వేరే రాష్ట్రాలలో జెనెటీమూలో చెప్పిరండి, అక్కడ క్లాస్ అటెండ్ అయితే బాగుంటుంది, ప్రైదరాబాద్ సెంట్రల్ యూనివర్సిటీలో పాతాలు చెబితే మీకు జాబ్ కంటిన్యూ చేస్తామనే విధంగా చేయాలి. తప్పనిసరిగా వారికి క్రియేటివిటీలో ప్రోత్సాహకాలు ఇవ్వకపోతే టీచింగ్లో క్వాలిటీ ఉండదని నేను మనవిచేస్తున్నాను **This is a Right opportunity.**

డా.ఆదిమూలపు సురేశ(DR.AUDIMULAPU SURESH): అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ఇచ్చిన సూచనలు కచ్చితంగా చాలా ప్రాముఖ్యమైనవి. విద్య ప్రమాణాలు High Standards, Quality education గురించి గౌరవ సభ్యులు మాధవీగారు, మాజీ మంత్రివర్యులు మాణిక్య వరపుసాంగారు ఇచ్చిన సూచనలు చాలా అముల్యమైనవి. We are committed for giving quality Education. ఒక జిల్లాకు ఒక యూనివర్సిటీ లేదు కాబట్టి ఆప్సోమాపీగా పెట్టాలని కాకుండా సంతమాతలపాడు మండలంలో వేర్వమిట్ట దగ్గర 95 ఎకరాలు ఇప్పటికే సేకరించారు. అక్కడ చక్కటి ట్రైనింగ్ సెంటర్గా, పార్ట్ ఎక్సిటెన్స్గా డెవలప్ చేయాలని, వారు చెపినట్లు **Best Practices** ముఖ్యంగా ఐటి ఇన్స్టాషన్కర్, రెలవెంట్ టూర్స్ అక్కడ కల్పిస్తున్నాము. వారన్నట్లుగా ఒకసారి జాబ్లో జాయిన్ అయిన తరవాత చదువుకున్నాము కాబట్టి ఉద్యోగం వచ్చిందని వృత్తి మీద ఆస్కరించాలని విధంగా మారుతున్న కాలానికి అనుగుణంగా, సాంకేతిక పరిజ్ఞానానికి అనుగుణంగా మార్పు చేసుకోవాలనే ఆలోచనా ధోరణి లేస్తుడు వారు కూడా ఆ విధమైన నిర్దిష్టతకు గురవుతారు. అందువలన అలాకాకుండా Pre-service, In-service Teacher Training ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. డైట్ సెంటర్లకు బలోపీతం చేస్తున్నాము. We want to convert every DIET centre into a regular Teacher Training Institute and we want to integrate with university programmes. యూనివర్సిటీ ప్రోగ్రామ్స్ పోటు ఫీల్డ్ ట్రైనింగ్, చక్కటి మాడ్యూల్స్ ఏర్పాటుచేసి ఉన్నత విద్యలో, పాఠశాల విద్యలో టీచర్ ట్రైనింగ్ professional development programmes ఏర్పాటుచేసి విధంగా we really want to give competency based trainers. We want to produce very skilled and trained teachers. యూనివర్సిటీ నుండి వచ్చే విధంగా ఏర్పాటుచేస్తున్నాము. నాణ్యతా ప్రమాణాలను పాటించాలనే విషయానికి ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉండని మరొకసారి తెలియజెసుకుంటున్నాము. గౌరవ సభ్యులు విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యంగారు గొప్ప కని తిక్కన పేరు మీద యూనివర్సిటీ పెట్టాలని ఇంతకుముందు సిఫార్సులు చేశామన్నారు. దానికి కొన్ని కారణాలున్నాయని అన్నారు. కారణాలను చెప్పలేదు. But however, this issue is still alive. Executive Council of Vikrama Simhapuri University వారు రిజల్యూప్షన్ కూడా పాస్ చేశారు. They have passed a resolution to rename Vikram Simhapuri University as Tikkana Vikrama Simhapuri University.

తీర్మానం పాసు చేసి పంపించారని సమాచారం ఉంది. Definitely, we will consider it. త్వరలో గౌరవ సభ్యుల కోరికను కూడా తీరుస్తామని తమరి ద్వారా తెలియజేసుకుంటున్నాను.

6.10:50

ఈ యూనివర్సిటీలు టీచర్ ట్రైనింగ్ యూనివర్సిటీ మాత్రమే కాదు. NEP-2020 specifically and categorically says that all Universities shall be multi disciplinary. అన్ని కోర్సులుండు ఉండాలనే పాలసీకి అనుగుణంగానే, in addition to the regular courses టీచర్ ట్రైనింగ్ కోర్సులకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యతనివ్వాలన్నారు. హాయ్యర్ ఎడ్యూకేషన్లో ప్రాథమిక డిగ్రీలు ఉంటే చాలు they can directly come and join in the teaching profession. అట్లా కాకుండా బి.టెక్, ఎం.టెక్, బి.ఐ.ర్ఎస్., ఎం.ఐ.ర్ఎస్. చదివిన వాళ్లు, ఎం.బి.బి.ఎస్., ఎం.డి., చదివిన వాళ్లు ఉన్నప్పటికీ, teaching is a different art. టీచింగ్ మీద కూడా in Higher Education different modules develop చేయాల్సిన అవసరముంది. It is not only for School Education. Teacher is not confined to SGT, PGT. Teacher up to Professor is a quality teacher. ఆ టీచింగ్ టెక్నిక్లుకి, ఆ టీచింగ్ స్టీల్సుకు సంబంధించిన అధ్యాతల పద్ధతులు ఏపైతే వాడాల్సి ఉంటుందో వాటి కోసం కొన్ని స్పెషలైట్ కోర్సులు ఏర్పాటు చేసి, this will be a full fledged training center క్రింద దేశానికి తలమానికంగా ఉండేలా ఈ యూనివర్సిటీని తీర్చిదిద్దుతామని నభాముఖంగా తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఈ బిల్లును అమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

MR.CHAIRMAN: The question is:

“That the Andhra Pradesh Universities (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration.”

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The motion is carried and the Bill is Considered.

I shall now put the clauses to vote.

There are no amendments to Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

The question is:

Those who are for Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say ‘Aye’

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

పథుత్వ చిల్డులు

The motion is adopted and Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title formed part of the Bill.

MR.CHAIRMAN: I shall now request the Minister for Education to move the motion for passing the Bill.

DR.AUDIMULAPU SURESH: Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Universities (Amendment) Bill, 2021 be passed.”

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Universities (Amendment) Bill, 2021 be passed.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The motion is carried and the Bill is Passed.

THE JAWAHARLAL NEHRU TECHNOLOGICAL UNIVERSITIES (AMENDMENT) BILL, 2021 (L.A. BILL NO.28 OF 2021) (AS PASSED BY A.P. LEGISLATIVE ASSEMBLY)

MR.CHAIRMAN: I request the Minister for Education to move the motion for taking into consideration the Jawaharlal Nehru Technological Universities (Amendment) Bill, 2021.

DR.AUDIMULAPU SURESH (MINISTER FOR EDUCATION): Sir, I beg to move:

“That the Jawaharlal Nehru Technological Universities (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration.”

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the Minister shall explain the salient features of the Bill.

డా.ఆదిమూలపు సురేష్(DR.AUDIMULAPU SURESH): అధ్యక్షా, ఇంతకుముందే గౌరవసభ్యులు అడిగారు. రెండు వేర్చేరు బిల్లులు ఎందుకు పెట్టారంటే there are two different Acts. ముందేమో, Andhra Kesari University is being established by amending the Andhra Pradesh Universities Act and now JNTU, Vizianagaram University is being established by amending JNTU Act. గురజాడజేవే నటీయూ, విజయనగరం. Why I am telling is that this is a separate Act. JNTU Act ఇది. దాని క్షింద అమెండ్మెంట్ చేసి ఇప్పుడు స్పెషిఫిక్ గా గౌరవసభ్యులు అడిగినట్లు జేఎస్టీయూ గురజాడ, విజయనగం పరిధిలోకి శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టం జిల్లాలు వస్తాయి. JNTU Gurajada, Vizianagaram is now being proposed by JNTU Act for establishing this University. ఇందాకే గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు రెండు జిల్లాల్లో మాత్రమే యూనివర్సిటీలు లేని కొరత ఉండేది. ఆ కొరత కూడా ఈ రోజు తీరిపోతుంది. Longstanding demand of Vizianagaram district people ఈ గురజాడ విశ్వవిద్యాలయం స్థాపించాలని ప్రభుత్వం ఈ

ప్రభుత్వ బిల్లులు

ఆలోచన చేసింది. విద్యారంగంలో వేగంగా అడుగులు వేస్తున్నందున, జాతీయ విద్యా విధానంలో ఉద్దేశించినట్లుగా ప్రవేశసౌలభ్యం, నాణ్యత మెరుగుపరచుటకు ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉంది. 2030 నాటికి రాష్ట్రంలోని ప్రతి ఒక్క జిల్లాలో లేదా దానికి దగ్గర్లో ఒక పెద్ద బహుళ విభాగ ఉన్నత విద్యాసంస్థను ఏర్పాటు చేయాలని జాతీయ విద్యా విధానం-2020 సిఫార్సు చేస్తున్నందున, దీనిని సాధించుటకు ఇప్పటికే మనం 100 శాతం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ప్రతి జిల్లాలో NEP-2020 ఉద్దేశాలకు అనుగుణంగా ఈ నిబంధనను పూర్తిగా అమలుచేశాము. దీని ద్వారా బొభ్యలి నుండి శ్రీకాకుళం చుట్టూపక్కల ఉన్న అనుబంధ కళాశాలలు జేఎస్టీఎస్, కాకొడకు దూరంగా ఉన్నాయి. ఈ విశ్వవిద్యాలయం మూడు జిల్లాలకు మధ్యలో ఉంది కాబట్టి, ఈ మూడు జిల్లాలల్లోని అనుబంధ కళాశాలలను పర్యవేక్షించడానికి, తత్తులితంగా నియంత్రణను మెరుగుపరచడానికి మెమలుబాటు కల్పించడం జరుగుతుంది. We are aware that JNTU is a brand. జేఎస్టీఎస్ విద్యార్థులు అంటే అవిభాజ్య ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అందరికి తెలుసు. There is only one JNTU University in Undivided Andhra Pradesh. After bifurcation, JNTU Hyderabad, JNTU Kakinada, JNTU Anantapur ఉన్నాయి. Now, we are establishing the third university. We want to carry out the reputation of this brand by retaining same name JNTU as Gurajada, Vizianagaram. ఈ యూనివర్సిటీ నుండి పూర్తిస్థాయిలో సాంకేతిక విద్యా కోర్సులే కాకుండా, ఇతర కోర్సులు కూడా అందించేలా ప్రతిపాదించడం జరుగుతోంది. All out support will be given for this university as far as providing faculties is concerned, setting up of new posts and creation of new posts concerned. అన్ని యూనివర్సిటీల మాదిరిగానే దీన్ని కూడా అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రభుత్వం పూర్తిగా కట్టుబడి ఉంది. As of now, it starts with whatever resources it can take from JNTU Kakinada. అవిభాజ్య జేఎస్టీఎస్, కాకొడ నుండి దీనికి రావాల్సిన స్థిరచరాస్తులు అన్ని విభజించి ఈ యూనివర్సిటీకి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. కాబట్టి, ఈ యూనివర్సిటీ ద్వారా విజయనగరం జిల్లా వాసుల చిరకాల కలను ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ సవరణ బిల్లు ద్వారా నెరవేర్చబోతున్నారని తెలియజేయడానికి సంతోషిస్తూ, ఈ బిల్లును ఆమోదించవలసిందిగా మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులందర్నీ కోరుతున్నాను.

శ్రీ పాకలపాటి రఘువర్మ(SRI PAKALAPATI RAGHUVARMA)(ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టం): అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును మనస్వార్తిగా స్వాగతిస్తున్నాను. కారణమేమంటే, విజయనగరం జిల్లా చాలా వెనకబడిన జిల్లా. అటువంటి జిల్లాలో ఒక స్థాయి కలిగిన జేఎస్టీఎస్ విద్యార్థులు చేయడయట మనస్వార్తిగా విద్యాశాఖామంత్రి ఆదిమూలపు సురేష్ గారిని, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్.జగన్మహానరేడ్డి గారిని, పురపాలక శాఖామంత్రి బోత్తు సత్యనారాయణ గారిని కూడా అభినందిస్తున్నాను. కారణమేమంటే గత ప్రభుత్వంలో చాలాసార్లు రిప్రజెంట్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. జేఎస్టీఎస్, కాకొడకు అనుబంధంగా ఉన్నటువంటి జేఎస్టీఎస్, విజయనగరం కళాశాల అభివృద్ధి చెందడం లేదు, ఫీజుల దూపంలో కట్టిన లక్షలాది రూపాయలు అనుబంధంగా ఉన్నటువంటి జేఎస్టీఎస్, కాకొడకు వెళ్లిపోతున్నాయి. అభివృద్ధికి నోచుకోని పరిస్థితుల్లో ఎన్నిసార్లు రెప్రజెంట్స్ ఇచ్చినా గత ప్రభుత్వంలో పట్టించుకునే నాథడే లేదు. ఈ ప్రభుత్వంలో ఒక పాలసీగా తీసుకుని, వెనకబడిన జిల్లా అయిన విజయనగరం జిల్లాలో జేఎస్టీఎస్ ని పూర్తిస్థాయిలో ఏర్పాటు చేయాలని కోరడం, వారు అనుమతివ్వడం ద్వారా మా ప్రాంతం అభివృద్ధిని కోరుకున్నందుకు మనస్వార్తిగా

పథుత్వ బిల్లులు

అభినందిస్తున్నాను. అదేవిధంగా, Compared to other university locations విజయవగరం జిల్లాలో మా గాజలరేగ ప్రాంతం కొండ ప్రాంతంలో ఉంటుంది. చాలా అందంగా ఉంటుంది. ఫండ్ ఇచ్చి అభివృద్ధి చేసే మాత్రం మిగతా యూనివర్సిటీలకు ధీటైన యూనివర్సిటీగా ఎదుగుతుందని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని ఈ సందర్భంగా కోరుకుంటున్నాను. నిద్యశాఖ మంత్రివర్యులు డా.ఆదిమూలవు సురేణ్ గారిని కూడా పెద్ద మనస్తుతో నిధులు కేటాయించాలని కోరుతూ, కాకినాడ జీవ్ నెట్ యూలో ఇంతవరకు డిపాజిట్ అయిన నిధులను ఇక్కడికి మళ్లించి మంచి అవకాశం కల్పిస్తే ప్రాంతీయాభివృద్ధికి తోడ్సాటునిస్తుందని తెలియజేస్తూ ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్(SRI P.V.N.MADHAV): అధ్యక్షా, జీవ్ నెట్ యూ విజయవగరం జిల్లాకు రావడం మా ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంతానికి బాగా ఉపయోగపడుతుంది. అయితే, రాష్ట్రంలో ఒకటే యూనివర్సిటీకి అనుబంధంగా ఉన్న ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలు, జీవ్ నెట్ యూ, కాకినాడకు అనుబంధంగా ఉన్న ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలు ఉన్నాయి. అయితే, 90 శాతం మాత్రం జీవ్ నెట్ యూకు అనుబంధంగానే ఉన్నాయి. అయితే, మిగతా ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలను బలోపేతం చేయడానికి వాళ్ళ అఫిలియేవ్ కూడా చూసుకుని, కొత్తగా ప్రవేటు కళాశాలల్ని పెట్టడానికి అవకాశం కల్పిస్తే నిజంగా ఆ యూనివర్సిటీలు కూడా అభివృద్ధి చెందుతాయి. నిజానికి అఫిలియేచెంక్ కాలేజీలు తగ్గిపోతున్నాయి. యూనివర్సిటీల సంఖ్య పెరగడం కారణంగా, డిగ్రీ, పీఎస్ కాలేజీలు తగ్గిపోతున్నాయి, దానితోబాటు ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు కూడా అతి తక్కువగా ఉంటున్నాయి. ముఖ్యమైన ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ ఇంజనీరింగ్ కళాశాలకు అనుసంధానంగా ఎక్కువ ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలు అప్పు చేసే విధంగా నార్క్స్ పెడితే బాగుంటుంది. దానివల్ల ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీకి కూడా ఉపయోగపడుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

క.11:00

అలాగే, విజయవగరం జిల్లాకు కేంద్రపథుత్వం గిరిజన యూనివర్సిటీని మంజూరు చేసింది. గతంలో రెల్లి గ్రామం తరవాత సాలూరు దగ్గర బోత్తు సత్యనారాయణగారికి సంబంధించిన స్థలాన్ని కూడా ఇష్టించాడు. అయితే ఇతివరకూ దానికి సంబంధించిన పనులు పెండింగ్ ఉన్నాయి. అక్కడ పిచ్చిమైక్కలు మొలుస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా కేంద్రపథుత్వం చొరవ తీసుకుని రాష్ట్రానికి 14 యూనివర్సిటీలను మంజూరు చేసింది. అందులో అతి ముఖ్యమైనది ట్రైబల్ యూనివర్సిటీ. తెలంగాణాకు కాకుండా మనకు శాంక్షేపించాలి. స్థలం కూడా ఇచ్చారు. కానీ, పూర్తిస్థాయిలో దానిపై దృష్టిసారించలేదు. అది పూర్తయితే విజయవగరానికి తలమానికమవుతుంది. కొన్సిలింగ్ విషయంలో కూడా ప్రథమత్వం శ్రద్ధ చూపాలని కోరుతున్నాను. టెక్నికల్ కాలేజీలను ఏర్పాటు చేయడమే కాకుండా స్వార్థ సమయంలో కొన్సిలింగ్ చేపట్టేలా చర్చలు తీసుకోవాలి. మన చుట్టూపక్కల అన్ని రాష్ట్రాల్లో కొన్సిలింగ్ పూర్తయినది. మన రాష్ట్రంలో ఇంకా కొన్సిలింగ్ చేపట్టని కారణంగా అనేకమంది మెరిట్ విద్యార్థులు పక్క రాష్ట్రాలకు వెళ్లిపోతున్నారు. సకాలంలో అడ్డిపశ్శ అయితేనే ఈ కాలేజీలకు ఉపయోగం. జీవ్ నెట్ యూ పరిధిలోని కాలేజీలు న్యూక్ అట్రిట్యూట్ తెచ్చుకునే స్థాయికి రావాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బోత్చ సత్యనారాయణ(SRI BOTCHA SATYANARAYANA): అధ్యక్షా, మంత్రిగారు జీవ్ నెట్ యూ-గురజాడ బిల్లును తీసుకురావడం చాలా సంతోషం. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి నేను కృతజ్ఞతలు

పథుత్వ బిల్లులు

తెలియచేస్తున్నాను. ఎన్నికల ముందు అప్పుడున్న ప్రభుత్వం ఆదరాబాదరాగా జీవో ఇష్ట్ చేసి నోటిఫికేషన్ ఇచ్చారు. అంతకుముందు డా. వైఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ పెట్టాము. మరల ఇప్పుడున్న ముఖ్యమంత్రిగారిని శాసనసభ్యులందరం రిక్వెష్ట్ చేస్తే దీనిని యూనివర్సిటీ కింద కన్వెంట్ చేసి ప్రకటించడం ఆనందదాయకం. ఇది టెక్నికల్ సంస్థ కాకుండా ఇందులో రిసెర్చ్ కూడా ఉన్నదని చెప్పడం చాలా సంతోషకరమైన విషయం. ఇంజనీరింగ్ కోర్సులే కాకుండా, ఆర్డ్స్, కామర్స్ ఇతరకోర్సులు కూడా ఉంటాయని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఇప్పుటికే రాష్ట్రప్రభుత్వం అక్కడ స్థల సేకరణ చేసింది. కేంద్రప్రభుత్వ అధికారులు కూడా వచ్చి చూశారు. కానీ కేంద్రం వద్ద పెండింగ్లో ఉంది. బీజీపీ నాయకులు గౌరవ సభ్యులు మాధవ్ గారు దానిని పర్మ్ చేయపుసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ అకడమిక్ సంవత్సరులో పూర్తయితే విద్యార్థులకు పురింతమేలు చేకారుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, విజయనగరంలో జవహర్లాల్ నెహ్రూ సాంకేతిక విశ్వవిద్యాలయం - గురజాడను ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రతిపాదించిన మంత్రిగారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి మనస్వార్తిగా మా జిల్లా తరఫున ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను.

డా.ఆదిమూలపు సురేష(DR.AUDIMULAPU SURESH): అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు మాధవ్గారు ప్రస్తావించినదానికి territorial jurisdiction ప్రకారం విద్యార్థులకు ఆప్సన్ ఉంటుంది. ప్రకాశం జిల్లాకు సంబంధించి జీవెన్టీయూ - కాకొడ అలాగే ఆచార్య నాగార్జున యూనివర్సిటీ కూడా అదే పరిధిలోకి వుంది. Some colleges, private managements used to get affiliation either to Acharya Nagarjuna University or JNTU. And students are also used to choose. ఈ యూనివర్సిటీలో ఎక్కువీట్లు ఉంటాయి, ఆ యూనివర్సిటీలో సిలబస్ తక్కువ ఉంటుంది అనే భావం వారిలో ఉండచ్చు. కానీ, ఆప్సన్ విద్యార్థులకుంటుంది. సిలబస్, సీట్ల విషయంలో యూనివర్సిటీల మధ్యలో కూడా పోలీ కాంపిటీషన్ ఉంటుంది. సుహృద్యవ వాతావరణం కలుగుతుంది. జీవెన్టీయూ-గురజాడ యూనివర్సిటీలో శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టణం మూడు జిల్లాల విద్యార్థులు చేరవచ్చు. ఈ జిల్లాల వారు ఆంధ్ర యూనివర్సిటీలో కూడా చేరవచ్చు. ఆ యూనివర్సిటీ కూడా ఇదే పరిధిలో ఉంటుంది. So, it all depends upon standard. Standards పెంపాందించుకుని విద్యార్థులలో భరోసా, నమ్మకం కలిగిస్తుంది. యూనివర్సిటీ సాధన కోసం ఇక్కడున్న ప్రముఖులు క్షమధ్యారు. గౌరవ మంత్రివర్యులు పురపాలక శాఖామాత్యులు శ్రీ బోత్తు సత్యనారాయణ ఈ యూనివర్సిటీ రావాలని తపనతో అనునిత్యం విద్యాశాఖాధికారులతో మమేకమై ఎన్నో సార్లు వారితో మాట్లాడి, కేబినెట్లో చర్చించి, చౌరవ తీసుకుని ఈ స్థాయికి తీసుకువచ్చారు. వారి సహాయ సహకారాలకు ప్రభుత్వం తరఫున ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. జీవెన్టీయూ-గురజాడ యూనివర్సిటీ నాణ్యతా ప్రమాణాలకు కట్టుబడి ఉంటుందని సభాముఖంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈ యూనివర్సిటీ అసెట్ గురించి నేను ఇంతకుముందు చెప్పాను. 2020-21 నుండి అకడమిక్ మొదలైందని తెలియచేస్తూ, ఈ బిల్లును ఆమోదించవలసిందిగా గౌరవసభ్యులను కోరుతున్నాను.

MR.CHAIRMAN: The question is:

“That the Jawaharlal Nehru Technological Universities (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration.”

పథుత్వ చిల్డులు

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The motion is carried and the Bill is Considered.

I shall now put the clauses to vote.

There are no amendments to Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

The question is:

Those who are for Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The motion is adopted and Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title formed part of the Bill.

MR.CHAIRMAN: I shall now request the Minister for Education to move the motion for passing the Bill.

DR.AUDIMULAPU SURESH: Sir, I beg to move:

"That the Jawaharlal Nehru Technological Universities (Amendment) Bill, 2021 be passed."

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the question is:

"That the Jawaharlal Nehru Technological Universities (Amendment) Bill, 2021 be passed."

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The motion is carried and the Bill is Passed.

THE MUNICIPAL CORPORATIONS (AMENDMENT) BILL, 2021 (L.A. BILL NO.20 OF 2021) (AS PASSED BY THE A.P. LEGISLATIVE ASSEMBLY)

వభుత్వ బిల్లులు

MR.CHAIRMAN: I request the Minister for Municipal Administration & Urban Development to move the motion for taking into consideration the Municipal Corporations (Amendment) Bill, 2021.

SRI BOTCHA SATYANARAYANA (MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION & URBAN DEVELOPMENT): Sir, I beg to move:

“That the Municipal Corporations (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration.”

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the Minister shall explain the salient features of the Bill.

క. 11:10

శ్రీ బోత్చా సత్యనారాయణ(SRI BOTCHA SATYANARAYANA): అధ్యక్ష, బిల్లు ముఖ్యదేశం సన్నాహక ఎన్నికల ప్రక్రియలను నిర్వహించుట కోరకు మునిసిపల్ పరిపాలనశాఖ క్రొఫ్టరు, డైరెక్టరు జిల్లా కలెక్టర్లు సందర్భాన్ని బట్టి, కొన్ని కృత్యములను చేసినందున అట్టి అధికారములను వినియోగించుట ద్వారా పురపాలక కార్బోర్యూషన్లో వార్డుల విభజన ఎన్ని, ఎట్టి, బీసీ, మహిళలకు సీట్ల రిజర్వేషను, వార్డుల సంఖ్యను నిర్దిశ్యించుట విధి కేటగిరీలకు నిర్దిష్టవార్డుల నిర్దారణ ఆమోదించి జారీచేసినందున కొన్ని పురపాలక కార్బోర్యూషన్లకు ఎన్నికలను నిర్వహించుట జరిగింది. అదే విధంగా మరి కొన్ని పురపాలక కార్బోర్యూషన్లకు ఎన్నికలు జరగవలసి ఉన్నది. అందు నిమిత్తం రిసర్వ్షిషన్లు చేస్తూ పురపాలకపరిపాలనక్కు క్రొఫ్టరు, డైరెక్టరు గారికి నర్వాధికారాలు ఇచ్చాం. కానీ ఆసమయంలో అసెంబ్లీ సమావేశాలు నిర్వహించుకోలేని పరిస్థితులు ఉన్న కారణంగా అత్యవసరంగా ఆర్డర్సెన్స్ లీసుకువచ్చాం. ప్రస్తుతం ఆర్డర్సెన్స్ ను బిల్లు రూపంలో ప్రభుత్వం లీసుకువచ్చింది. కావున బిల్లును ఆమోదించుని మీద్వారా గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాము.

MR.CHAIRMAN: The question is:

“That the Municipal Corporations (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The motion is carried and the Bill is Considered.

I shall now put the clauses to vote.

There are no amendments to Clauses 2 to 4, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

The question is:

పథుత్వ చిల్డులు

Those who are for Clauses 2 to 4, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The motion is adopted and Clauses 2 to 4, Clause 1, Enacting Formula and Long Title formed part of the Bill.

MR.CHAIRMAN: I shall now request the Minister for Municipal Administration & Urban Development to move the motion for passing the Bill.

SRI BOTCHA SATYANARAYANA: Sir, I beg to move:

"That the Municipal Corporations (Amendment) Bill, 2021 be passed."

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the question is:

"That the Municipal Corporations (Amendment) Bill, 2021 be passed."

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The motion is carried and the Bill is Passed.

THE ANDHRA PRADESH PANCHAYAT RAJ (AMENDMENT) BILL, 2021 (L.A. BILL NO.9 OF 2021) (AS PASSED BY A.P. LEGISLATIVE ASSEMBLY)

MR.CHAIRMAN: I request the Minister for Panchayat Raj & Rural Development to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2021.

DR.PEDDIREDDI RAMACHANDRA REDDY (MINISTER FOR PANCHAYAT RAJ & RURAL DEVELOPMENT): Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration."

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the Minister shall explain the salient features of the Bill.

డా.పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి(DR.PEDDIREDDI RAMACHANDRA REDDY): అధ్యక్షా, వైఎస్ఎర్ జగన్నా శాశ్వత భూహక్కు మరియు భూ రక్ష పథకం అత్యంత ప్రతిష్టాత్మక పథకం. పారదర్శక రీతిలో భూ పార్యుల్ మ్యాం, భూ హక్కురికార్డు, సరిహద్దు రాశు, కొత్త డిజిటల్ రెవెన్యూ, సర్వే రికార్డు, సర్వే కొరకు ఏకీకృత సేవలు అందించడం జరుగుతుంది.

పథుత్వ బిల్లులు

గతంలో గ్రామ కంఠ అనే పదం దీంట్లో లేదు. దాన్ని 58(ఏ) సపరణ ద్వారా చేర్చడానికి, అదే విధంగా హక్కు కల్పించడమే కాకుండా యజమానులందరికీ యజమాన్య ధ్రువపత్రం ఇవ్వడానికి సపరణాలు తీసుకువచ్చాం. అదే విధంగా పంచాయతీ రాజీ య్యాఫ్, 1994కు కొన్ని సపరణాలు చేశాం. ముఖ్యంగా వెనుకబడిన తరగతుల వారిని కార్పోరేషన్ చైర్మన్ నుండి నియమించాం. వాళ్లందరినీ ప్రతి నమావేశాల్లో శాశ్వత ఆహ్వానితులుగా చేర్చడానికి, అదే విధంగా పనిభారం తగ్గించడానికి జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్, వైస్ చైర్మన్ నుండి ప్రస్తుతం ఎవరైటే ఉన్నారో వాళ్లకు అదనంగా మరో వైస్ చైర్మన్ నియమకం చేయడానికి, అదే విధంగా మండల ప్రజాపరిషత్ అధ్యక్షులు, ఉపాధ్యక్షులకు అదనంగా మరో ఉపాధ్యక్షుడిని తీసుకురావడానికి 73వ రాజ్యాంగ సపరణ క్రింద తీసుకువస్తున్నాం. ఈ చట్టాన్ని 2021 అని చెప్పుకోవచ్చు.

శ్రీ కత్తి నరసింహరెడ్డి(SRI KATTI NARASIMHA REDDY): అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు చాలా ఉపయోగకరం. భూమికి సంబంధించిన కొలతలు, సర్వే పంచిన స్వదేశ విధంగా లేకపోవడంవల్ల అక్రమ లేచేట్లు, ఒకరికి, ఇద్దరికి, ముగ్గురికి అలా రిజిస్ట్రేషన్లు జరిగిన కారణంగా కొన్ని వేల, లక్షల కోట్ల రూపాయలు నష్టపోయి ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న కుటుంబాలు కూడా మన రాష్ట్రంలో చాలా ఉన్నాయి. అందులో భూ యజమానులకు సర్వే ఏర్పాటుచేసి పాస్‌బుక్స్ ఇవ్వడం వల్ల అక్రమ లేచేట్లు జరగుండా వాటిని నిపారించడానికి ఈ సపరణ చాలా ఉపయోగపడుతుంది. వరదలు వచ్చినప్పుడు అటు రైతులకు ఇటు ప్రజలకు తీరని నష్టం జరుగుతున్నది. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో గతంలో చెరువులు కళకళలాడుతుండేవి. ఇప్పుడు చాలా వరకు చెరువులు, కాలువలు అక్రమణకు గుర్తించాయి. సర్వే అందుబాటులోకి వచ్చినట్టే ఎవరైటే చెరువులు, పథుత్వ భూములను ఆక్రమించి ఏర్పాటు చేసుకుంటే వాటిని తోలగించే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటే నూరు శాతం పథుత్వ లక్ష్యం నెరవేరుతుంది. ఆ విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్(MR.CHAIRMAN) : మంత్రి గారూ

డా.పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రరెడ్డి(DR PEDDIREDDI RAMACHANDRA REDDY): అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచనను పరిగణనలోకి తీసుకుని పథుత్వం ముందుకు వెళ్లండని మీద్వారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను.

MR.CHAIRMAN: The question is:

“That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The motion is carried and the Bill is Considered.

పథుత్వ చిల్డులు

I shall now put the clauses to vote.

There are no amendments to Clauses 2 to 17, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

The question is:

Those who are for Clauses 2 to 17, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The motion is adopted and Clauses 2 to 17, Clause 1, Enacting Formula and Long Title formed part of the Bill.

MR.CHAIRMAN: I shall now request the Minister for Panchayat Raj & Rural Development to move the motion for passing the Bill.

DR.PEDDIREDDI RAMACHANDRA REDDY: Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2021 be passed."

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the question is:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2021 be passed."

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The motion is carried and the Bill is Passed.

THE ANDHRA PRADESH SELF HELP GROUPS (SHG) WOMEN CO-CONTRIBUTORY PENSION (AMENDMENT) BILL, 2021 (L.A. BILL NO.10 OF 2021) (AS PASSED BY A.P. LEGISLATIVE ASSEMBLY)

MR.CHAIRMAN: I request the Minister for Panchayat Raj & Rural Development to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Self Help Groups (SHG) Women Co-contributory Pension (Amendment) Bill, 2021.

DR.PEDDIREDDI RAMACHANDRA REDDY (MINISTER FOR PANCHAYAT RAJ & RURAL DEVELOPMENT): Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Self Help Groups (SHG) Women Co-contributory Pension (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration."

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the Minister shall explain the salient features of the Bill.

డా.పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి(DR.PEDDIREDDI RAMACHANDRAREDDY): అధ్యక్షా, ప్రధానంగా ఇది గతంలో “పించను నిధి మేనేజర్”గా లైఫ్ ఇన్స్యారెన్స్ కార్పొరేషన్ ద్వారా ఉండేది. వారి ద్వారా వైఎస్సార్ పెషన్లు ఇచ్చేవాళ్లం. అర్థాన్ని సంవత్సరాల వయస్సు నిండిన తరవాత పది సంవత్సరాల పాటు రోజుకు ఒక రూపాయి చోపున రూ.3,600/- వాటా క్రింద చెల్లిస్తారు. వాళ్లు ఇందులో సభ్యులుగా ఉంటారు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 34లక్షలకు పైగా సభ్యులున్నారు. వారిలో కొంత మంది చనిపోయారు. ఉన్న కొంత మందికి గతంలో రూ.200/- పెషన్ ఇచ్చేటప్పుడు రూ.500/- ఎక్కువగా కనబడేది. ఆ విధంగా చూస్తే చాలా ఎక్కువ మొత్తంలో కనబడుతుంది కాబట్టి చాలా మంది సభ్యులు సకాలంలో డబ్బు చెల్లించక వాళ్లను దాని నుంచి తీసివేయడం జరిగింది. 1,10,886 మందికాను 14,200 మందికి వైఎస్సార్ అభయహస్తంతో పాటు వైఎస్సార్ పెషన్ కానుక క్రింద ఒకొక్కరు రూ.2,250/- పొందుతున్నారు. 1,04,184 మంది రూ.500/- మాత్రమే తీసుకుంటున్నారు. ఎందుకంటే వాళ్లు కుటుంబభ్యుల్లో ఇంకొకరికి పెషన్ హస్తంటుంది. కానీ మొత్తానికి మనం ప్రీమియం ఎల్సెసీకి చెల్లిస్తుంటాం. తీరాచూస్తే బ్యాంకులే ఎక్కువ వడ్డీ ఇస్తున్నాయి. అదే విధంగా వైఎస్సార్ అభయ హస్తం సభ్యులకు ఎల్సెసీ స్వేచ్ఛ సర్వీస్ కూడా ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు, స్వేచ్ఛ స్వందన కూడా లేదు. సొమ్ము చెల్లించాల్సిన 637 కేసులు పెండిగోలో ఉన్నాయి. స్వేచ్ఛ సమాచార వ్యవస్థ కూడా లేదు. ఈ స్వీమ్ నుంచి తప్పుకున్న వాళ్లు దాదాపుగా 60.50లక్షల మంది సభ్యులు ఉన్నారు. మరణించిన వాళ్లకు కార్బన్ ఫండ్ కూడా తిరిగి ఇవ్వడంలేదు. అందుచేత ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుని పించన్ ఫండ్ మేనేజర్ అనే పదాన్ని తోలగిస్తూ అమెండ్మెంట్ చేశాం. మీద్వారా గౌరవ సభ్యులను సవరణకు సంబంధించిన బిల్లుకు ఆమోదం తెలువవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ధ్యాంక్యూ, అధ్యక్షా.

క్ష. 11:20

MR.CHAIRMAN: The question is:

“That the Andhra Pradesh Self Help Groups (SHG) Women Co-contributory Pension (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The motion is carried and the Bill is Considered.

I shall now put the clauses to vote.

There are no amendments to Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

The question is:

పభుత్వ చిల్డులు - సభా కార్యక్రమం - ప్రకటన - పభుత్వ చిల్డులు

Those who are for Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The motion is adopted and Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title formed part of the Bill.

MR.CHAIRMAN: I shall now request the Minister for Panchayat Raj & Rural Development to move the motion for passing the Bill.

DR.PEDDIREDDI RAMACHANDRA REDDY: Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Self Help Groups (SHG) Women Co-contributory Pension (Amendment) Bill, 2021 be passed."

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the question is:

"That the Andhra Pradesh Self Help Groups (SHG) Women Co-contributory Pension (Amendment) Bill, 2021 be passed."

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The motion is carried and the Bill is Passed.

(6) ప్రకటన (ANNOUNCEMENT):

MR.CHAIRMAN: I have an announcement to make.

I am to announce to the House, that Hon'ble Chief Minister is releasing a book on SC, ST & BC's in his office Chamber of Assembly at 1.00 P.M. today. This is for kind information please.

(7) పభుత్వ చిల్డులు (GOVERNMENT BILLS):

THE ANDHRA PRADESH CINEMAS (REGULATION) (AMENDMENT) BILL, 2021 (L.A. BILL NO.22 OF 2021) (AS PASSED BY A.P. LEGISLATIVE ASSEMBLY)

ప్రభుత్వ బిల్లులు

MR.CHAIRMAN: I request the Minister for Transport, Information & Public Relations on behalf of the Chief Minister to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Cinemas (Regulation) (Amendment) Bill, 2021.

SRI PERNI VENKATARAMAIAH (MINISTER FOR TRANSPORT, INFORMATION & PUBLIC RELATIONS) (ON BEHALF OF THE CHIEF MINISTER): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Cinemas (Regulation) (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration.”

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the Minister shall explain the salient features of the Bill.

శ్రీ పేర్ని వెంకటరామయ్య (SRI PERNI VENKATARAMAIAH): అధ్యక్షా, సామాన్యాంగికి ప్రథాన విషయమైన సినిమా ధియేటర్లో ప్రవేశానికి ఆన్‌లైన్ వ్యవస్థ ద్వారా మాత్రమే టికెట్ ఖర్చు చేసే విధంగా బిల్లుకు సవరణ చేయడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఫలితంగా సామాన్య ప్రేక్షకులు సినిమా వీక్షణ కోసం గంటలకొద్దీ ధియేటర్లల వద్ద వేచి ఉండడం చివరకు సినిమా టికెట్ దొరక్కనిరాశ చెందడం, సమయం వృధా కావడం వంటివి లేకుండా టికెట్ పొందిన వారు మాత్రమే ధియేటర్కు వెళ్ళేవిధంగా చేస్తున్నాము. ఆర్.టి.ఎస్ బస్ టికెట్, రైల్వే టికెట్, ఫ్లైట్ టికెట్ ఎలా అయితే ఆన్‌లైన్‌లో తీసుకుంటున్నామో అలాగే సినిమా టికెట్ కూడా ఆన్‌లైన్‌లో తీసుకునే విధంగా, అలాగే ఒకవేళ సినిమా ధియేటర్కు వెళ్ళినా కూడా అక్కడ కూడా ప్రభుత్వం నిర్వహించే వేబ్ పోర్టల ద్వారా మాత్రమే టికెట్ బుక్ చేసుకునే విధంగా సవరణ చేయడం జరిగింది. తద్వారా ప్రేక్షకులకు సినిమా మీద ఉన్న మోజును సామ్య చేసుకునే అవకాశం ఎవరికి లేకుండా, బ్లౌక్ టికెటింగ్‌కు అవకాశం లేకుండా ప్రేక్షకుల సమయం వృధా కాకుండా ఉండడమే కాకుండా ప్రభుత్వానికి జీవెన్టీ ఎగేషి లేకుండా ప్రతి లెక్క ప్రభుత్వానికి తెలిసే విధంగా డబ్బు సక్రమంగా చెల్లించేందుకు ఈ సవరణ ద్వారా అవకాశం ఏర్పడుతుంది కాబట్టి ఇది ప్రజలకు ఉపయోగస్థితి విధంగా ఉంటుంది కావున పరిశీలించి ఆమోదించాల్సిందిగా కోరుతున్నాము.

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్ (SRI P.V.N.MADHAV): అధ్యక్షా, వారేన్ బఫెట్ ఒక మాట చెప్పారు. “అవసరం లేని పనులు మనం చేసుకుంటూ వెళ్తే అవసరమైన పనులు చేయడానికి అవకాశం దొరకదు” అని అన్నారు. ఆవిధంగా రాష్ట్రప్రభుత్వం చేస్తున్న ఆలోచన ఎందుకో అర్థం కానీ పరిస్థితి ఉంది. గౌరవ మంత్రిగారు మాటల్లడుతూ ఈ సవరణ వెనుక కారణాలుగా ట్రాఫిక్, పొల్యూపన్, ప్రజలు క్యూలైన్‌లో నిలబడడం వంటిమీన్ పొందుపరిచారు. టికెట్కోసం వెళ్ళి క్యూలో నిలబడలేనివారి కోసం ఆన్‌లైన్ టికెట్ వ్యవస్థ ఇప్పుటికే అందుబాటులో ఉంది. ఇప్పుటికే రాష్ట్రంలో BookMyShow, Paytm వంటి అనేక రకాల ప్రైవేటు సంస్థలు ఆన్‌లైన్ టికెట్ విధానం అమలు చేస్తున్నాయి. అయితే వీటన్నింటికి భిన్నంగా ప్రభుత్వం అవసరం లేని విషయాలలో ఎందుకు తల దూరుస్తుందో అర్థం కావడం లేదు. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరవాత అనేక రకాల కొత్త ఆలోచనలతో ముందుకు వెళుతున్నది అనుకున్నాము. రివర్స్ టండరింగ్, మానిటరింగ్ కమిషన్ వంటి అనేక రకాల విషయాలు విసడం జరిగింది. తనకు అవసరం లేని విషయాలలో జోక్యం చేసుకుని చేతులు కాల్చుకున్న పరిస్థితి కూడా ప్రభుత్వానికి ఉంది.

పథుత్వ బిల్లులు

ఇసుక విధానం లోపభూయిష్టంగా చేసి ప్రైవేటు సంస్థలకు ధారాదత్తం చేయడం వలన ఇసుక ఎవరికి దొరకని పరిస్థితి ఏర్పడి అనేకరకాలుగా ఇబ్బందులు పడుతూ ఇక్కడుండే వారంతా ప్రక్కరాష్టోలకు వెళ్లి ప్రాజెక్టులు చేసుకునే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈరోజు ఈ విధానం ఎందుకు తీసుకుపస్తన్నారనే ఆలోచన చేస్తే ఎవరికి ఉపయోగం? ప్రభుత్వానికి ఉపయోగమా, ఎగ్జిక్యూటివ్స్కు ఉపయోగమా, ప్రైవేటులకు ఉపయోగమా అని చూడాలి. వ్యవస్థలో తప్పులు ఉంటాయి. నిజంగానే బ్లాక్ మార్కెటీంగ్ బాగా జరుగుతుంది, పెద్ద పెద్ద సినిమాలు వచ్చినప్పుడు విపరీతంగా డబ్బులు పెట్టి టెక్ట్ కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యవస్థలో మార్పు చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నించాలి తప్ప వ్యవస్థనే మార్చే ప్రయత్నం చేయకూడదు. ఇప్పటికే ఏ మార్పు చేయాలన్నా చట్టపరంగా చిక్కులు ఎదురుతున్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు థియేటర్స్ తలవానికం. దేహ్వాప్తంగా థియేటర్స్ ఎక్కువగా ఉన్నది ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనే. తెలుగు సినిమా బాగా అభివృద్ధి చెందడానికి థియేటర్స్ కారణం. ఇక్కడ ఎగ్జిబిటర్స్, డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ సిస్టమ్ అద్భుతమైనది. దీని కారణంగా హిందీ సినిమాలను తలదన్నే విధంగా మొదటి మండి అనగా మూకీ ప్రారంభమైన నాటి మండి తెలుగు సినిమా టాకీ అయిన తరవాత Eastman Color నుండి కలర్ వచ్చిన తరవాత తెలుగు పరిశ్రమ అభివృద్ధి చెందింది. తెలుగు చిత్రపరిశ్రమ థియేటర్స్‌ను ఇంకా పెంపొందించడానికి ఇంకా చర్చలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాము.

రాష్ట్రవిభజన జరిగిన తరవాత తెలుగు సినిమా పరిస్థితి అర్థం కాకుండా ఉంది. తెలుగు సినిమాను అభివృద్ధి చేసేందుకు తప్పనిసరిగా ఆలోచనలు చేయాలి. ఎందుకంటే తెలుగు ప్రజలందరికి తెలుగు సినిమాలు చూడడం వలన వచ్చే అనందం మరే విషయంలోనూ రాదు. కాబట్టి ఆ ఆనందాన్ని పెంపొందించడానికి ఏమి చర్చలు తీసుకుంటే బాగుంటుందో ఆలోచన చేయాలి. ప్రస్తుతం అనేకమంది డిస్ట్రిబ్యూటర్స్, నిర్మాతలు ఆందోళనలో ఉన్నారు. థియేటర్ బినర్స్ కూడా థియేటర్లు మూసుకునే పరిస్థితి పస్తుందేమో అనే అభివ్రాయం కూడా కలిగింది. మొత్తం టెక్ట్ ఆన్‌లైన్‌లోనే అమ్ముతారా లేదా ఆఫ్‌లైన్‌లో కూడా అమ్ముతారా? ఇప్పటికే డిస్ట్రిబ్యూటర్స్‌గా ఉన్నవారి పరిస్థితి ఏమిటి? వారందరూ అన్ని థియేటర్స్‌తో అగ్రమెంట్ చేసుకున్నారు. థియేటర్స్ మూతపడే సమయంలో ఆన్‌లైన్ టెక్టింగ్ విధానం వచ్చి థియేటర్స్‌కు అడ్వోన్స్ బుకింగ్ ఇవ్వడం జరిగింది. అలాగే డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ కూడా థియేటర్స్‌కు అడ్వోన్స్‌గా నిధులు ఇచ్చి థియేటర్స్‌ను నిలబెట్టే పరిస్థితి ఉంది. కానీ ఇప్పుడు వీరందరి పరిస్థితి ఏవిధంగా ఉంటుందనేది అనుమానం. వారందరూ కోర్టుకు వెళ్లే ఆలోచనలో ఉన్నారు. కాబట్టి ఈ అంశం మీద ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా ఆలోచన చేయాలి.

ప్రభుత్వం అనవసర విషయాల జోలికి ఎందుకు వెళుతుందో నాకు ఇంకా అర్థం కావడం లేదు. అలాగే మరొకపెద్ద అంశం ఏమంటే పెద్ద సినిమాలు వచ్చినప్పుడు థియేటర్స్‌లో టెక్ట్ ధరలు పెంచుతున్నారని అంటున్నారు. ఫలితంగా ప్రభుత్వానికి కూడా ఆదాయం పస్తుంది. అలాప్చే ఆదాయం పెరగడానికి చర్చలు తీసుకుంటే సరిపోతుంది. అంతేకానీ, ఈవిధంగా ప్రభుత్వమే నిర్వహిస్తుందనడం కరెక్ట్ కాదు. దీనితోపాటు ప్రభుత్వం మటన్ మాల్స్ ప్రారంభిస్తోందనే రూమర్స్ వచ్చాయి. అది వాస్తవం కాదేమో అనుకున్నాము. కాదని కూడా మంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. మరలా ఇప్పుడు ఆన్‌లైన్ టెక్టింగ్ వ్యవస్థను అమలు చేస్తున్నట్లు జీ.బి.నెంబరు 35ను అమలు చేస్తున్నారని బిల్లు పెట్టడం ద్వారా ప్రభుత్వం ఉధోశం అర్థమవుతోంది. ప్రభుత్వానికి ఇక్కడ కూడా ఆదాయం రావడం లేదు.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

ఆదాయాన్ని చూపించి అప్పులు చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నది. ఇప్పటికే మర్యం ద్వారా వచ్చే ఆదాయం చూపించి రూ.25వేల కోట్లు అప్పు తీసుకువచ్చిన తీరు కనిపిస్తోంది. Escrow account ద్వారా ఆ డబ్బును అక్కడికి పంచించి బ్యాంకులకు హోమీగా ఉండడం జరిగింది. సినిమా టికెట్స్ ద్వారా అత్యధిక ఆదాయం వస్తుంది కాబట్టి ఆ ఆదాయం చూపించి కొత్త అప్పులు చేసే ప్రయత్నం ప్రభుత్వం చేస్తుందని మా అభిప్రాయం. ప్రభుత్వం అటువంటి ఉద్దేశంతో ఇటువంటి పనులు చేస్తున్నది. ఈ కారణంగా పరివర్తన కాదు కదా ఇంకా ప్రమాదంలోకి తప్పనిసరిగా పడుతుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం దీనిని విరమించుకోవాలని, ఆన్‌లైన్ వ్యవస్థ సక్రమంగా చేసేవిధంగా ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయానికి సంబంధించిన చర్యలు తీసుకోవాలి తప్ప ప్రభుత్వమే టికెట్స్ అమ్మే ధోరణి మానుకోవాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

క. 11:30

శ్రీ పెన్మత్సు వీరవెంకట సూర్యనారాయణ రాజు(DR.P.V.V.SURYANARAYANARAJU)
(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, అంధ్రపదేశ సినిమా రెగ్యలేషన్ బిల్లు 2021ను ప్రవేశపెట్టినందుకు గౌరవముఖ్యమంత్రివర్యులు మైన్ జగన్మహాన్‌రెడ్డిగారికి అలాగే సమాచారశాఖ మంత్రిపేర్లు నానిగారికి ధ్వనవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ బిల్లు వలన చాలా మంది మధ్యతరగతి ప్రజలకు, పేదవారికి చాలా ఉపయోగంగా ఉంటుంది. ముఖ్యంగా ధియేటర్లో టికెట్లు తీసుకోవాలంటే సుమారు రూ.100 ఉంటుంది. బ్లాక్ మార్కెట్లో రూ.180 నుండి రూ.200వరకూ తీసుకుంటున్నారు. ఆన్‌లైన్ విధానం వలన బ్లాక్ మార్కెట్ పూర్తిగా అరిక్షువచ్చు. ఆన్‌లైన్ విధానం తీసుకోస్తే కచ్చితంగా ఆ బ్లాక్ మార్కెట్కు వెళ్లే సామ్య మన ప్రభుత్వానికి వస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు పెద్ద సినిమా ఏదైనా 500 ధియేటర్లలో రిలీజ్ అయితే డిఫ్యూబ్యాటర్ ఒక ఏజెంట్ను పెట్టుకోవాలి. వారికి రోజుకి రూ.1000 ఇవ్వాలి వస్తుంది. ఈ బిల్లును తీసుకురావడం వలన ఏజెంట్లను పెట్టుకోవలసిన అమరం లేదు. ఏరోజు డబ్బులు ఆరోజు నిర్మాత, డిఫ్యూబ్యాటర్, ప్రదర్శనకారుడికి నేరుగా ఇస్తారు. ఈ బిల్లు తీసుకురావడం వలన చిన్న నిర్మాతలు చాలా సంతోషపడుతున్నారు. డిఫ్యూబ్యాటర్, ప్రదర్శనకారుడు, చివరకు ప్రాడ్యూసర్ కూడా చాలా సంతోషపడగా ఉన్నారు. ఈ ఆన్‌లైన్ విధానం వలన సగటు ప్రెక్షకులకు కూడా చాలా ఉపయోగంగా ఉంటుంది. కొంత మంది రీల్ హారోలు, పెద్ద నిర్మాతలు ఈ బిల్లును వ్యతిరేకించవచ్చు గానీ పేదలు, మధ్యతరగతి కుటుంబీకులు ఈ బిల్లును సమర్థిస్తున్నారు. మా మైన్‌స్టోర్ పార్టీ తరఫున ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టినందుకు చాలా సంతోషప్రాప్తి వ్యక్తపరుస్తాసెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ షేక్ మహ్మద్ ఇక్బాల్(SRI SHAIK MOHAMMED IQBAL)(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, రియల్ హారోలే కాకుండా రీల్ హారోలతో పొత్తు ఉన్న పోర్ట్లు, మాధవగారి లాంటి వారు వ్యతిరేకిస్తున్నారు. ఆన్‌లైన్ బుకింగ్ విధానం ట్రాఫిక్, కాలుప్య సమస్యలు తగ్గించడానికి, ఇంతకు ముందు మా సోదరులు చెప్పాటట్లు బ్లాక్ మార్కెట్ విధానాన్ని నిరోధించడానికి, నకాలంలో జీఎస్, సేవా వస్తులు వస్తులు చేయడానికి క్లియర్ ఆష్టిక్ ప్రభుత్వం చెప్పింది. కొందరు హారోలు ముందుకు వచ్చి నా మీద కక్ష తీర్చుకోండి అనడం, లేదు మీ మీద కక్ష లేదని అనడం జరిగింది. నిర్మాతలంతా వచ్చి ముఖ్యమంత్రిగారిని కలసి ఏమీ ఇఱ్పింది లేదు చాలా బాగుందని చెప్పారు. రాజకీయం చేయడం మనం చూస్తున్నాం. మనం చూస్తున్న అద్భుతం ఏడు హోలు, పది హోలు నడుపడం. ఒకొక్కరు

ప్రభుత్వ బిల్లులు

ఎగబాకి టెక్నియల్లు తీసుకోవడం వలన కింద ఉన్న వారు ప్రాణాలు కోల్పోవడం జరిగేది. కొన్నిసమయంలో థియేటులకు నిర్వహణా ఖర్చులు లేపు. నాలుగు పోలు ఎందుకు నడవు అంటున్నారు. పది పోలు వేస్తే వాటిని ఎలా నిర్వహిస్తారు. ఎప్పుడు శానిటైజ్ చేస్తారు. ఈ ఇబ్బందులు వచ్చాయి. డబ్బులు గురించి పదేపదే చెబుతున్నారు. కొన్నిసమయంలో దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన ఉన్న వారికి, మధ్యతరగతి వారికి నగదు బదిలీ లేకుండా ఉన్టాయి. ఈరోజు వారి పరిస్థితి ఏమయ్యేది? అభిజిత్ చెనర్లీ, అమర్ధనేన్ నోబెల్ గ్రహితులు పేదలకు నగదు మెసులుబాటు ఉన్నప్పుడే పారిశ్రామిక వృద్ధి అవుతుందని చెప్పారు. మొత్తం ఆర్థికశాస్త్రవేత్తలందరు చెబుతున్న మాట కూడా. దళారులు లేకుండా పోతున్న తీరు వల్లే ఈరోజు మధ్యతరగతి వారు దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన ఉన్న వారు తలెత్తుకుని బుతికే పరిస్థితి ఉంది. గత ప్రభుత్వంలో దళారులు, బ్రోకర్లు ఉన్నారు, ఈ ప్రభుత్వంలో లేనేది దయచేసి గౌరవ సభ్యులు గమనించాలి. ప్రతి దానికి లింక్ పెట్టడం కరిష్ట కాదని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ కత్తి నరసింహరెడ్డి (SRI KATTI NARASIMHA REDDY): అధ్యక్షా, తెలుగు చలనచిత్ర పరిశ్రమకు భారతదేశంలోనే ప్రముఖ స్థానం ఉంది. అందులో మూకీ సినిమా భీష్మ, టాకీ సినిమా భక్త ప్రహ్లాదుడు దగ్గర నుండి దక్కిణాది రాష్ట్రంలో తెలుగు చలన చిత్ర పరిశ్రమ అగ్రగామిగా ఉంది. ఇందులో ఆన్‌లైన్ ద్వారా ప్రైక్సెక్సులకు మేలు జరుగుతుంది. అందులో సందేహంలేదు. అయితే మంత్రిగారిని తమరి ద్వారా కోరేదేమంటే థియేటర్ యాజమాన్యాలే ఆన్‌లైన్లో టెక్నియల్లు అముతారా? లేదా ప్రభుత్వం ఆన్‌లైన్లో అమ్మి తరవాత ఆ వాటాను డిఫ్యూషన్లకు, నిర్వాతలకు, థియేటర్ల యాజమానులకు అందిస్తారా? డబ్బులు ప్రభుత్వం తీసుకుంటే తరవాత డిఫ్యూషన్లకు, థియేటర్ల యాజమానులకు సకాలంలో చెల్లించకపోతే వారి పరిస్థితి ఏమిటి? దానిపై క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, రాష్ట్రవిభజనలో ప్రైచరాబాద్ తెలంగాణకు వెళ్లి పోయింది. విశాఖపట్నంలో సినిపరిశ్రమకు భూములు కేటాయించారు. అక్కడ సినిమా నిర్వాతలు ఘాటింగ్లు చేయడానికి ఏమి లేదు. కాబట్టి అక్కడ నిర్వాత కార్బూక్మాలు జరిగేటట్లు ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటున్నారా?

అధ్యక్షా, సినీ పరిశ్రమ అంటే సమాజానికి ఒక సందేశాన్ని ఇచ్చేదిగా ఉండాలి. గతంలో లవకుశ, అల్లారి సీతారామరాజు, రేపటి పోరులు తీశారు. ఈ మధ్యనే వచ్చిన శ్రీమంతుడు కూడా నిజంగా ప్రేరణ కలిగించే సినిమా. గత సంవత్సరం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 75 సినిమాలు విడుదలైతే సందేశాత్మకంగా ఒక సినిమా ఉన్నదంటే భూతథ్థం పెట్టి చూసుకోవాలి. సమాజాన్ని ప్రభావితం చేసే సినిమాలు నిర్మించేట్లుగా ప్రభుత్వం ప్రోత్సహించాలి. కొన్నిసమయంలో ఎక్కువ మంది టీవీలకే అతుక్కోయారు. టీవీలు కూడా ఎక్కువగా ప్రజలను ప్రభావితం చేస్తున్నాయి. డా. అంబేడకర్ గారి గురించి జీ తెలుగులో వస్తుంది. నిజంగా వారు పెరిగిన పరిస్థితులు, గ్రామాలలో చూపిస్తున్న వివక్షత, ఒక టీచర్ భీమ రావ్ గారి పేరును శాశ్వతంగా ఉంచుకోవడం అనేది చాలా మందికి తెలియదు. అలాగే తొలి రామకృష్ణదు లాంటిని టీవీ సీరియల్స్ అయినా, సినిమాలైనా వస్తే ఈ సమాజానికి కొంత ఉపయోగపడుతుంది. అలాంటి సినిమాలు నిర్మించేందుకు ప్రభుత్వం ప్రోత్సహించాలి. అటువంటి వారిని సత్కరించే కార్బూక్మాలం చేస్తే సమాజానికి, ప్రజలకు ఉపయోగపడుతుందని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ వాకాటి నారాయణ రెడ్డి(SRI VAKATI NARAYANAREDDY)(స్థానిక సంఘము - నెల్లూరు): అధ్యక్షా, ఈరోజు ఈ బిల్లుపై మాటల్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. సినిమా పరిశ్రమ అంటేనే ఒక గ్లామర్. ఒక రాజకీయ నాయకుడికి ఏవిధంగా ఉంటుందో ఒక చిన్న క్యారెక్టర్ ఆర్టిస్టు రోడ్సు మీదకు వ్స్తే అందరు పరుగున వెళ్లి చూద్దామని ప్రయత్నం చేస్తారు. దానిలో భాగంగా మన రాజకీయ పార్టీలు అందరూ ఒక్కే యూక్స్ ను తీసుకుంటున్నారు. రాజ్యసభలో కూడా సీట్లు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. గతంలో మదాన్సలో సిని పరిశ్రమకు సంబంధించిన ఆర్ట్ డైరెక్టర్లు, రికార్డింగ్ థియేటర్లులన్నీ ఉన్నాయి. చెన్నారెడ్డిగారు, ఎన్టి రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రులుగా ఉన్న సమయంలో చలనచిత్ర పరిశ్రమకు సంబంధించినప్పీ హైదరాబాద్కు తరలించారు. హైదరాబాద్లో చలనచిత్ర పరిశ్రమకు కావలసిన రికార్డింగ్ స్టూడియోలు, ఆర్ట్ డైరెక్టర్లు అలాగే నిర్మాతలు సిని పరిశ్రమకు సంబంధించిన క్యారెక్టర్ ఆర్టిస్టులు, హారోలు, హారోయిన్లు అక్షర్ ఉండడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, అంధ్రరాష్ట్రంలో చలనచిత్ర పరిశ్రమను అభివృద్ధిలోకి తీసుకోవాలనే ఆలోచనతో ఈరోజు చలనచిత్రానికి సంబంధించిన అందరినీ మనం ఆహ్వానించి వారికి ప్రయోజనం కలిగే అన్న విషయాలలోనూ చేయూతనిచ్చేందుకు శ్రీకారం చుట్టాలి. ఎక్కువ డబ్బులు తీసుకుంటారు కాబట్టి హారో, హారోయిన్లను వదిలేసినా డైరెక్టర్ దగ్గర నుండి చెన్నగా స్టోవేర్ రుగానికి సంబంధించిన గ్రాఫిక్స్ తో కూడా లింక్ అయిన పరిశ్రమ. అట్లాగే నాట్యం చేసే వారు, పాటలు పాడే వారు, పాటలు రికార్డు చేసే వారు, పాటోగ్రాఫర్స్, బట్టలు డైజైన్ చేసే వారు, బట్టలు కుట్టే వారు, టెక్సీకల్ స్టోఫ్, ఎడిటింగ్ స్టోఫ్, మేక్ చేసే వారు అసిస్టెంట్స్ ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే ఆర్ట్ డైరెక్టర్ కింద పనిచేసే వారు కొన్ని వేల మంది ఈరోజు హైదరాబాదులో ఉన్నారు. ఏరంతా సినిమా పరిశ్రమ వలనే బ్రతుకుతున్నారు. ఇలాంటి పెద్ద పరిశ్రమను మను ఎప్పుడూ దెబ్బకూడదు. ఈరోజు ఆన్‌లైన్‌లో టికెట్లు కొనుకోవడం మంచిదే. ఇది కొత్తేమీ కాదు. ఇప్పటికే మార్ట్లో ఆన్‌లైన్‌లో టికెట్లు అమ్ముతున్నారు. మునిసిపాలిటీ ఏరియాలలో, నగరపంచాయతీ ఏరియాలలో థియేటర్లలో అమ్ముతున్నారు. రోజుకు నాలుగు పోలేవేయాలని చెప్పడానికి ప్రభుత్వానికి ఏమి అధికారాలున్నాయి? చూసే వారు పది సార్లు చూస్తారు. వచ్చిన సినిమాను ఉండయం ఆరు గంటలకే క్యాలో నిలబడి టికెట్లు తీసుకుని రాత్రి వస్తేండు గంటల పరకూ సినిమా చూసే వారికి లేని ఇబ్బంది ప్రభుత్వానికి ఎందుకు వచ్చింది? ప్రభుత్వం ఆదాయం కోసం చూస్తుంది తప్ప లేదు. ఎక్కడైనా పన్ను మినహాయింపు, పన్ను ఎగేవేయడం జరిగితే ఆన్‌లైన్‌లో ఉండనే ఆలోచన బాగుందనేది తప్పకుండా స్వాగతిస్తున్నాము.

కు. 1 1:40

అధ్యక్షా, ఒక్కసారి క్రికెట్ చూడండి. పాతరోజుల్లో క్రికెట్ టెస్ట్ మ్యాచ్లు ఐదు రోజులు నడిచేవి. తరువాత వన్ దే ఇంటర్వెప్పాల్ మ్యాచ్లు వచ్చాయి. ఇప్పుడైతే T20 మ్యాచ్లు వచ్చాయి. అంటే రెండు గంటల్లో రిజల్టు వచ్చేస్తోంది. మరి సినిమావాళ్లు అన్నస్నికోట్లుపెట్టి సినిమాలు తీస్తుంటే, వాళ్లు పదిరోజుల్లో తిరిగి సంపాదించుకుంటే వాళ్లకు వధీ భారం ఉండదు, మళ్లీ పెద్ద సినిమాలు తీసేందుకు కూడా అవకాశాలుంటాయి. మరి మీరు నాలుగు సినిమాలే తియ్యాలి, నాలుగు ఆటలే ఆడించాలనే నియంత్రణ ఎందుకు పెట్టాల్సి వచ్చింది? ప్రభుత్వం దీంట్లో జోక్కం చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఎందుకు వచ్చింది? దైత్. మీరు ఆన్‌లైన్ సిస్టం తీసుకువచ్చారు. ఓకె. నాలుగు

ప్రభుత్వ బిల్లులు

ఆటలే ఆడాలని చెబితే, ఆ పెట్టుబడి పెట్టిన పెట్టుబడిదారులు, డైరెక్టర్లు, మిగతావాళ్లు అందరూ ఇబ్బందివడతారా, లేదా? ఎందుకంటే పది రోజుల్లో వచ్చే వంద కోట్ల రూపాయలు, సుమారు నెల రోజుల్లో వ్సే ఈ 20 రోజులకు వడ్డి కట్టి వాడు ఇంట్లో నుంచి వీధిన వడిపోతాడు. ఇలాంటివి ఎందుకు ఆలోచించరని నేను మీ ద్వారా మంత్రి గార్చి అడుగుతున్నాను.

ఇంతకుముందే సభ్యులు కత్తి నర్సింహరెడ్డి గారు అడినట్లు డైరెక్టగా ఈ ఆన్‌లైన్‌లో వచ్చే డబ్బు కరెక్షన్‌గా సినిమా హోలు యజమానికి పోతుందా, లేకపోతే డైరెక్టరుకు పోతుందా, లేకపోతే ప్రభుత్వానికి పోతుందా? ఒకవేళ ప్రభుత్వానికి పోతే ఎన్ని రోజుల్లో, ఎన్ని గంటల్లో తిరిగి ఆ సినిమా వాళ్లకి, థియేటర్ వాళ్లకి పేమెంట్ జరుగుతుంది అనే విషయాన్ని మంత్రి గారు తెలియజేయవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, మీరోక్కసారి చూస్తే సినిమా పరిశ్రమలో నూటికి 97శాతం సినిమాలు ఫెయిర్ అయిపోతాయి. మనకు సక్కెన్ రేటు కేవలం 3శాతమే. దాన్ని పెట్టుకుని వాళ్లెవరో గొప్పవాళ్లు అయిపోతున్నారని మిగతా వాళ్లని దెబ్బకోట్టేందుకు చూస్తే ఈ బిల్లు చాలా ఇబ్బంది కలుగుజేస్తుందని నేను మీ ద్వారా మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను. ఏది ఏమైనాసరే ఒక్కసారి ఆలోచన చేసి నాలుగు ఆటలనేది ఎనిమిది ఆటలుగా ఆడించాలి. ఎందుకంటే సినిమా విడుదలైన కొత్తలో చూసేందుకు జనం ఎగబడుతుంటారు. దీన్ని పునఃమీళ్లించి నాలుగు ఆటల్ని కీసినం ఆరు ఆటలన్నా చేస్తే బాగుంటుందని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ గంగుల ప్రభాకర్ రెడ్డి(SRI GANGULA PRABHAKARREDDY): అధ్యక్షా, ఈనాడు సినిమాటోగ్రఫీ మీద ఆన్‌లైన్‌లో టెక్స్టులు ఆమ్లే విధానాన్ని గురించి సభ్యులు పి.వి.ఎస్. మాధ్వ, వాకాటి నారాయణరెడ్డి, కత్తి నర్సింహరెడ్డి గార్లు చెప్పిన విషయాలతో నేను ఏకీభవించడం లేదు. ఎందుకంటే సినిమా ఇండప్టీలో వాళ్లకు తెలుసో లేదో గానీ ఒక సిష్టం ఉంది. ఒక సినిమాకు ఈరోజు ఫుల్ అయినట్లుగా ఆ సినిమాల టెక్స్టులని ఎంత ధరకు అమ్ముతున్నారో 30 రూపాయలకు ఫస్ట్ క్లాస్, సెకండ్ క్లాస్ 20 రూపాయలుంటే మిగతా క్లాసులు ఏవైనా తక్కుపుంటే ఆ రేటు ప్రకారం హాస్టల్స్ కు డబ్బులు కడుతున్నారే తప్ప, మొదటిరోజున వంద రూపాయలకు 4 ఆటలు ఆడించే అక్కడాచ్చిన డిష్టర్స్ అమౌంట్ ప్రభుత్వానికి చూపెట్టడం లేదు. ఇప్పుడు కూడా ఆన్‌లైన్ అయితే ప్రభుత్వానికి అన్ని లెక్కలూ వస్తాయని మీ ద్వారా నేను గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే, సభ్యులు వాకాటి నారాయణరెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ ఇండప్టీలో ఇంతమంది ఉన్నారని అన్నారు. ఇండప్టీకి సంబంధించిన మొత్తం నిర్మాతల మండలి, మిగతావాళ్లు ఈ రోజున ఇక్కడికి వచ్చి మంత్రి గారితో భేటీ అయి ఒప్పుకుని వాళ్ల కన్సెంట్ కూడా ఇచ్చిన తరువాత, వాళ్లు చెప్పినదానికి అనుగుణంగానే ప్రభుత్వం ఈ రోజు ఈ ప్రక్రియ చేపట్టేందని మీ ద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. దీని ద్వారా తప్పకుండా ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వస్తుంది. టెక్స్టీపీంగ్ కరెక్షన్ జరిగితే నాలుగు ఆటలు ఆడినా సినిమా 30, 40 రోజులు ఆడుతుంది. వాకాటి నారాయణరెడ్డి గారు 4 ఆటలు ఆడించమని చెప్పారు. ఒకొక్క సినిమా రెండు గంటలు తీసుకుంటే $8 \times 2 = 16$ అంటే 24గంటలు సినిమాలు ఆడించే ఆ సినిమా హాళ్లలో పనిచేసే ఉద్యోగులు ఎలా పనిచేస్తారు, మొయియనెన్న ఏమిటి అనేది ఆలోచన చేయకుండా ఊరికి చెబితే ఎట్లా? ఇప్పుడు ఉంటాయి అధ్యక్షా.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

అందువల్ల ప్రభుత్వానికి ఒక బాధ్యత ఉంటుంది. ఈ రోజున ఎక్కడో వర్గం పది ద్వాం తెగిపోతే ప్రభుత్వానిదే బాధ్యత అంటున్నారు. వర్షం రాకపోతే ప్రభుత్వానిదే బాధ్యత, కరవోస్తే ప్రభుత్వానిదే బాధ్యత అంటారు. మరి ఇటువంటి దాంట్లో కూడా చర్యలు తీసుకోవాల్సిన అవసరముందని మీ ద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తూ, ప్రజల ఆరోగ్యం కూడా చూసుకోవాలి కాబట్టి ఈ రోజు ప్రభుత్వం ఎన్ని ఆటలు ఆడించాలనేది నిర్ణయిస్తుంది. దానికి అనుగుణంగానే వెళుతుందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వాకాటి నారాయణరెడ్డి(SRI VAKATI NARAYANAREDDY): అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం. ఏవ్ గారు చెప్పేరు కాబట్టి చెబుతున్నాను. ఇందులో కాంట్లపర్సీ ఏం లేదు.

మిస్టర్ చైర్మన్(MR.CHAIRMAN): చెప్పండి.

శ్రీ వాకాటి నారాయణరెడ్డి(SRI VAKATI NARAYANAREDDY): అధ్యక్షా, నేను చెప్పేది ఏమంటే ఇప్పుడు రెండున్నర గంటల సినిమాలు లేవు. వారు పొరపాటు పడుతున్నారు. వారు చాలా సినిమాలు కూడా తీశార్ఫే విషయం నాకు తెలుసు. కానీ, ఆ పాత రోజులు పోయాయి. ఇప్పుడు ఒకటిన్నర గంటల సినిమాలే వస్తున్నాయి.

శ్రీ పేర్చి వెంకటరామయ్య(SRI PERNI VENKATARAMAIAH): అధ్యక్షా బాహుబలి సినిమా రెండున్నర గంటలపైన ఉంది కదా!

శ్రీ వాకాటి నారాయణరెడ్డి(SRI VAKATI NARAYANAREDDY): అధ్యక్షా బాహుబలి లాంటి సినిమాలు ఒకటో, రెండో పస్తాయి. నేను చెప్పిందేమంటే రోజుకు 6 పోలు అడిగాను. కోసం 6 పోలు వేస్తే ఎక్కువ టైం పట్టదు, ఈ లోపల వాళ్ళ ఖర్చుపెట్టిన సామ్యుని తిరిగి రాబట్టుకునేదుకు అవకాశం ఉంటుందని తెలియజేశాను. దానివల్ల ప్రభుత్వానికి కూడా ఎలాంటి వస్తు లేదు.

శ్రీ పేర్చి వెంకటరామయ్య(SRI PERNI VENKATARAMAIAH): అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు పి.వి.ఎన్.మాధవ్, కత్తి నర్సింహరెడ్డి, వాకాటి నారాయణరెడ్డి గార్లు మాట్లాడారు, మిగతావాళ్ళందరూ సందేహాలు వెలిబుచ్చలేదు. సరే, మాట్లాడిన గౌరవ సభ్యులందరూ కూడా వారి మనసులో నుండి కాకుండా, వారు ఎవరితోనే ఫోన్సో సంభాషించి మాట్లాడినట్లుగా నాకు అనిపిస్తోంది. ఇది నా వ్యక్తిగత అభిప్రాయం.

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్(SRI P.V.N.MADHAV): కనుకోస్తాలి కదా!

శ్రీ పేర్చి వెంకటరామయ్య(SRI PERNI VENKATARAMAIAH): అధ్యక్షా ఎవరినైనా కమక్కున్నారో, వాళ్ళే మాట్లాడారో, మాట్లాడించారో అది తరవాత నంగతి. నేనేమీ అనడం లేదు. వారు మాట్లాడేటప్పుడు ఏం మాట్లాడినా నేను అడ్డుకూడా చెప్పలేదు కదా! కత్తి నర్సింహరెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ ప్రభుత్వం డబ్బులు వస్తాలు చేస్తుంది, ఆ డబ్బులు ఎప్పుడిస్తారు, మూడు నెలలకు ఇస్తారా, నాలుగు నెలలకు ఇస్తారా అని అడిగారు. వాకాటి నారాయణరెడ్డి గారు కూడా మాట్లాడినట్లున్నారు. వారేమంటారంలే ఎన్ని రోజులకు డబ్బులిస్తారు అని అడిగారు. అట్లాగే, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్ మాట్లాడుతూ ఈ డబ్బులు ఏం చేస్తారు? దీని మీద అప్పు తెచ్చుకుంటారా

ప్రభుత్వ బిల్లులు

అని అన్నారు. ఆ ఆదాయం మాది కాదు కదా! ఈ ఆన్‌లైన్ టెక్నాలజీలో వచ్చే ఆదాయమంతా మాది కాదు కదా! మసూలయే డబ్బులన్నీ ప్రభుత్వానిని కావు కదా! నుద్దిరంగా మాట్లాడారు కాబట్టి మీరు మర్చిపోయింటారు. అధ్యక్షా, మాట అన్న వాళ్ల కంటే ఆ మాట ద్వారా గాయపడిన వాడికే ఎక్కువ గుర్తుంటుంది. దీని మీద అప్పు తెస్తారా? బ్రాండీ సీసాల అమ్మకాల మీద అప్పు తెచ్చినట్లుగా దీని మీద కూడా మీ దగ్గర పెట్టుకుని అప్పు తెస్తారా అని వారు మాట్లాడారు. నభ్యలకు సందేహం ఉండటంలో తప్పులేదు. ఫిల్మ్ డెవలప్‌మెంట్‌కార్పొరేషన్‌ని సినిమాటోగ్రఫీ శాఖను చూస్తున్న ముఖ్యమంత్రి గారి తరఫున ఈ విపర్యాలను పర్యవేక్షిస్తున్న సహచర మంత్రిగా పలుమార్లు ఇప్పటికే నిర్మాతల మండలితో, తెలుగు ఫిల్మ్ చాంబర్ ఆఫ్ కామర్స్‌వారితో, అలాగే డిస్ట్రిబ్యూటర్ల మండలితో, థియేటర్ల యాజమాన్యాలతో, థియేటర్ల యాజమాన్య మండలితో పలు దఫాలు సచివాలయంలో సమావేశాలు ఏర్పాటుచేసి, ప్రతిసార్ ప్రసార మాధ్యమాల ద్వారా క్రిస్టల్ క్లియర్‌గా విశదీకరించి చెప్పడం జరిగింది. కేవలం ప్రభుత్వ విధి, ఆలోచన ఏమంటే ఆ పోర్టల్ని మెయింటెయిన్ చేయడం వరకే. ఆ డబ్బుల్ని మా గల్లాలో వేసుకోవడం గానీ, కొన్నాళ్ల ఉంచుకోవడం గానీ, వాడుకోవడం గానీ చేయబోవడం లేదనే విషయాన్ని నేను అనేక రకాలుగా స్టేషన్‌ల్లో అందరికీ చెప్పడం జరిగింది.

క.11:50

మరి గౌరవసభ్యులకు చెప్పిన ఆ స్టేషన్ హోల్డర్ ఎవరో నాకు తెలియదు. ప్రభుత్వ ఉండ్రోపం పారదర్శకంగా ఉండాలి. రైల్లో ఏ తరగతిలో ఏ బోగిలో ఎన్ని భాళీలున్నాయని ఏవిధంగా ఆన్‌లైన్‌లో తెలుస్తుందో, అలాగే, బస్సుల్లో కూడా ఏ సర్వీస్ నెంబరు బస్సు ఎక్కడనుండి ఎక్కడకు వెళుతుంది, ఏ బస్సులో ఏ సీటు నెంబర్లు భాళీలున్నాయి, ఏవి పుల్ అయ్యాయని డిస్ట్రిబ్యూటర్ అపుతుందో అలాగే సినిమా థియేటర్లో కూడా వీళ్లకులకు థియేటర్ లే అపుట కనిపిస్తుంది, అందులో ఎన్ని సీట్లు భాళీలున్నాయనే వివరాలు ఈ సైట్ ద్వారా పూర్తిగా తెలుస్తుంది. ఇప్పటికే థియేటర్ యాజమాన్యాలకు, ప్రాండ్యాసర్లకు చెప్పాము. పేటీఎం, బుక్‌మైప్‌, జస్ట్ టికెట్స్ వారు ఎవరైనా గానీ థియేటర్ మొత్తం వాళ్లే నిర్వహించడానికి ఏలు లేదు. ఈ బిల్లు ద్వారా సినిమా హోలులోని మొత్తం టికెట్లను వారు అమ్మడానికి అవకాశం లేదు. రాజశేఖరరెడ్డి గారి ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు సినిమాటోగ్రఫీలో ఒక రూలు మార్చారు. సినిమా థియేటర్ కెపాసిటీలో సగభాగం మాత్రమే ఆన్‌లైన్‌లో అమ్మాలి, మిగిలిన సగం ఫిబికల్‌గా థియేటర్లో బుకింగ్ దగ్గర అమ్మాలనే రూల్ ఉంది. గౌరవసభ్యులు వాకాటి నారాయణరెడ్డిగారి మసుకు కూడా తెలుసు. వారు కూడా చెప్పి చెప్పకుండానే చెబుతూ వచ్చారు. సినిమాను వందలకోట్లు పెట్టి తీస్తారు, భల్కులో అమ్మకుంటారు, ప్రభుత్వానికేమిటి సంబంధం? చూసేవాళ్ల చూస్తారు.....

శ్రీ వాకాటి నారాయణరెడ్డి(SRI VAKATI NARAYANAREDDY): (మైక్ లేదు) ఎక్కువుకే అమ్మడం లేదు సార్.

శ్రీ పెర్ని వెంకటరామయ్(SRI PERNI VENKATARAMAIAH): అధ్యక్షా, వారు రేటు కూడా చెప్పారు. పది రోజుల్లో రూ.100 కోట్లు సంపాదిస్తే మీకేమిటయ్యా బాధ అన్నారు. ఆయన కోట్లు పెట్టి సినిమా

ప్రభుత్వ బిల్లులు

తీస్తున్నారు. పదిరోజుల్లో కల్గొనే చేసుకోకపోతే వడ్డి ఎవరు కడతారు అని అన్నారు. సినిమా హీరోగారి కాలు విరిగితే, జ్వరం వస్తే రాజకీయ మీటింగ్‌కు వెళ్లి ప్రచారం చేయవలసి వస్తే సినిమా లేటయితే వడ్డి ఎవరు కడుతున్నారు?

శ్రీ వాకాటి నారాయణరెడ్డి(SRI VAKATI NARAYANAREDDY): (మైక్ లేదు)మంత్రిగారు మనసులో ఏదోపట్టుకుని మాటల్లాడుతున్నారు.

శ్రీ పేర్ని వెంకటరామయ్య(SRI PERNI VENKATARAMAIAH): అధ్యక్షా, మనసులో వారికి ఏదో ఉంది, నాకేమీ లేదు. వారు అన్నదానికి సమాధానం చెబుతున్నాను. ప్రాండ్రూసర్ ఫ్రిండ్లీగా వారు మాటల్లాడుతున్నారు కాబట్టి చెబుతున్నాను. సభ్యులు ఇండప్టీ గురించి మాటల్లాడేదు. ప్రాండ్రూసర్ గురించి మాటల్లాడారు. ఇండప్టీ గురించి అయితే తరవాత సెపరేటగా డిబేట్ చేద్దాం. పాత రోజుల్లో ఒక హీరో సంవత్సరానికి 13 సినిమాల్లో నటించి, రిలీజ్ చేసిన సందర్భాలున్నాయి. పెద్ద పెద్ద నటులైన ఎన్.టి.ఆర్, ఎన్.ఎస్.అర్ గార్లు నటించిన సినిమాలు రెండు నెలలకు ఒకటి రిలీజ్ అయ్యాయి. ఎన్ని మాటింగ్లు జరిగితే అంతమంది కార్యికులకు వని దొరుకుతుంది, అంతమందికి భోజనం దొరుకుతుంది. సరే, సభ్యులు చెప్పిన విషయానికి వస్తే, ఎంతమంది హీరోలు సంవత్సరానికి ఒకటికంటే ఎక్కువసినిమాలు తీస్తున్నారు? కార్యికులంతా ఏమైపోవాలి? ఆ బాధము ఎవరు చూస్తున్నారు? పెద్దవాళ్ళకు సంవత్సరానికి సరిపడా యొస్యానేషన్ వస్తుంది. చిన్నవాళ్ళకు అంటే రోజు కూలీ చేసుకునేవారికి అంటే లైట్లు మోసేవారికి, కొమోరా మోసేవారికి, మేక్ మోసేవారికి, బట్టలు కుట్టేపోవారికి భోజనం ఎక్కడమండి వస్తుది? ఎక్కువసినిమా మాటింగులు జరిగితే వారికి రోజు కూలీ ఉంటుంది. సంవత్సరానికి ఒక సినిమా ప్రాండ్రూసర్ మాత్రమే జరిగితే వీరంతా ఏమవుతారు? సినిమాలు, రాజకీయాలు రెండు వృత్తుల్లో ఉన్నవాళ్ళ 35 రోజుల్లో సినిమా తీసేస్తే, ఎక్కువసినిమాలు తీయకపోతే కార్యికుల పరిస్థితి ఏమిటని మనం ఆలోచించాలి. గతంలో తీసినట్లు పెద్ద హీరోలను ఎక్కువసినిమాలు తీయమని గౌరవసభ్యులు చెబితే బాగుంటుంది. అప్పుడు ఇండప్టీ ఫ్రిండ్లీగా వారిని అభిసందిస్తాము.

అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం ఆన్‌లైన్ వ్యవస్థను, పోర్టల్ను నిర్వహిస్తూ, బుక్ మై పో వయి అన్నింటిని స్టేక్ హోల్డర్గా పరిగణించి మేము చర్చలు జరుపుతున్నది. దేశు ఆన్‌లైన్ టికెట్లు అమ్మేవారితో, ఫిల్మ్ డెవలమెంట్ కార్పొరేషన్ అధికారులతో సమావేశం ఉంది. ఇప్పటికే కృష్ణే, గుంటూరు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా థియేటర్ల యజమానులందరితో మీటింగ్ జరిగింది. తుపాను రావడం, అసెంబ్లీ సమావేశాలు జరగడం వల్ల తిరుపతి, విశాఖపట్టణంలో మీటింగ్ జరగలేదు. త్వరలో ఉత్తరాంధ్ర జిల్లాలు, మిగతా జిల్లాల్లో మీటింగ్ జరుగుతుంది. స్టేక్ హోల్డర్తో మీటింగ్ జరిగిన తరవాత మాత్రమే వారి వద్ద నుండి ఇన్ఫుట్ట్ తీసుకున్న తరవాత మాత్రమే వెబ్సైట్సు డిజైన్ చేసేందుకు ప్రభుత్వం వేచి చూస్తాంది. టీవీలలో చిన్న చిన్నవాటినే గమనించే సభ్యులు ఇటువంటిని చూడకపోవడం, నేను చెప్పిన మాటలు వారికి చేరకపోవడం నా దురదృష్టంగా భావిస్తున్నాను. ఈరోజు రాత్రి ఏ టికెట్లు అమ్ముడుపోయాయా ఆ అపోంట్, రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఓపెన్ చెయ్యగానే పొర్చున్న థియేటర్ల యజమాన్యాల అకోంట్లోకి వెళుతుందని థియేటర్ యజమానులకు, ప్రాండ్రూసర్లకు, డిప్టీబ్యాటర్లందరికి చెప్పాము. మరి ఇంకెప్టికేషన్లో చెప్పాలి? గౌరవసభ్యులకు కూడా చెబితే బాగుండేదేమో! అన్నింటికంటే ముఖ్యంగా తెలుగు ఫిలిం ఛాంబరే దీనిని ఆన్‌లైన్ చేయమని ప్రభుత్వాన్ని కోరింది. ఈ ప్రభుత్వాన్నికే దురద లేదు. వారు కోరిన మీదట మేము పరిశీలన చేస్తే మాకు అర్థమైంది.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు నారాయణరెడ్డిగారు, మాధవ్గారు మాటల్లాడుతూ, టెక్నికలువుర్ రేటుకు అమ్ముకుంటున్నారని, ఎక్కువ రేటుకు అమ్ముకుంటే ప్రభుత్వానికి కూడా టాక్స్ వస్తుంది అని చెప్పారు. ఏనిధంగా టీవీలలో కాలేజీల గురించి ప్రకటనలు ఇచ్చేటప్పుడు ఫస్ట్ ర్యాంక్, సెకండ్ ర్యాంక్ అంటూ ఉండరగొడతారో, అలాగే సినిమా బ్లక్ బస్టర్, ఇన్ని కోట్లు కల్పెక్ష అయింది, వంద కోట్లు వసూలు చేసింది, మొదటి వారంలో ఇన్ని కోట్లు అని చెబుతూ ఉంటారు. వాటన్నింటినీ ప్రభుత్వం పరిశీలించింది. ఆ ప్రకటనలు ఇచ్చిన కోట్ల మీద రావలసిన జీవ్స్టీని సంవత్సరు మొత్తం మీద మనకు రావలసిన జీవ్స్టీని పరిశీలించి చూస్తే పెద్ద డోల్ల కనిపిస్తోంది. బ్లక్ బస్టర్ అని చెప్పిన ప్రకటనలను పరిశీలిస్తే వచ్చే జీవ్స్టీ మనకేం కసబడడం లేదు. అసలు ఆన్‌లైన్ సిస్టమ్ వచ్చిన తరవాత ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తే ఈ విషయాలన్నీ తెలిశాయి. అంటే బ్లక్ లో అమ్మే పరిస్థితులు ఉన్నాయి.

మ.12:00

మొత్తం ఆయనకు కూడా తెలుసు. కానీ తప్పదు. స్నేహితులకోసం, ఇష్టమైన వాళ్లకోసం మాటల్లాడాల్సిన పరిస్థితి తప్ప మరొకటి కాదు.

అధ్యక్షా, గౌరవసభలో నేను నిలబడి మాటల్లాడుతున్నాను. సినిమా టెక్నికల్లు బ్లక్ లో అమ్మట్లేదు, ఇష్టమైచ్చిన రేట్లకు ఇంతముందువరకు అమ్మట్లేదని ఏ సభ్యుడినైనా వారి మనసుమీద, అంతరాత్మ మీద చెయ్యి వేసుకుని చెప్పమనండి. ఎవరో సంపాదించుకుంటే నాకేమీ బాధలేదు. ఆయన సంపాదించుకుంటే ఆయనకే బాగుంటుంది. కొంత మందికి ఎంత సంపాదించుకున్నా కోసం కారు క్లీప్లకు కూడా డబ్బు ఉండదు, ఇంట్లో పనిచేస్తున్న వాళ్లకు జీతాలు ఇవ్వడానికి కూడా డబ్బు ఉండదు. ఎవరికొనా బాధ ఉంటుంది. దానికి ఏమీ చేయలేం. సినిమా టెక్నికల్లు అమ్మపలసిన రేటుకుంటే అధికంగా అమ్మడం మనం చూస్తున్నాం. గౌరవసభ్యులు ఇందాక చెప్పారు. రోజుకు నాలుగు పోలెందుకు, ఎనిమిది పోలకు అనుమతి ఇవ్వండని చెప్పారు. అన్ని గౌరవసభ్యులు అడిగినవే. నేనేమీ చెప్పలేదు. జగన్మహాన్ రెడ్డిగారో, పేర్లు నానినో ప్రభుత్వంలోకి వచ్చిన తరవాతో సినిమాలో గ్రహించటం తీసుకురాలేదు. 1995కు ముందు నుంచే సినిమాలో గ్రహించటం ఉంది, అదే నంపత్తురంలో చట్టంలో కొన్ని సవరణలు జరిగాయి. అదే చట్టాన్ని మనం ఇవాళ ఆచరిస్తున్నాం. సినిమాలో గ్రహించాలని యూక్ అప్పటి నుంచే ఉంది. ప్రస్తుతం ఉన్న రూల్స్ అనాటివే. నిబంధన ప్రకారం ఉదయం 11.00గంటలకు మొదటి సినిమా ప్రదర్శనమొదలుకావాలి. ఆ విషయాన్ని చట్టమే చెబుతుంది. పేర్లు నానినో, జగన్మహాన్ రెడ్డిగారో వచ్చి చెప్పడం లేదు. దానికి, మీకు ఏమి సంబంధం, అపసరమైతే తెల్లవార్లు సినిమాను ప్రదర్శిస్తారని గౌరవసభ్యులు మాటల్లాడుతున్నారు. అదెళ్లా సాధ్యం? రోజు సినిమాకు సంబంధించి ఎనిమిది పోలు వేయడం సాధ్యపడదు. కోసం పోకు పోకు మధ్య సినిమా హోల్సు శుభ్రం చేయాలి కదా! హోల్సోని బాత్రుమ్మి శుభ్రం చేయాలి కదా! శుచి, శుభ్రం ఏమి అక్రూటికుండా సినిమా ప్రదర్శిస్తే సరిపోతుందా? దర్శక, నిర్మాతలు వంద కోట్లు ఖర్చుచేసి సినిమా తీసిన కారణంగా నిర్దేశించిన దానికంటే అధికంగా ప్రదర్శనలు జరిపి తెచ్చిన అప్పుకు వట్టి కూడా పడకుండా సినిమా విడుదలైన వారం పదిరోజుల్లోనే సినిమా తీసినదుకైన ఖర్చు అంతా వసూలు కావాలనే ఆలోచనతో ప్రజల కోసం మాటల్లాడాల్సిన సభ్యులు అలా మాటలడటం శోచనియం. ఎవరి గురించి మాటల్లాడుతున్నామనే ఆలోచనతో గౌరవసభ్యులు మాటలాడితే ప్రజలకు మంచి చేకూరుతుంది.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

శ్రీ పి.వి.ఎన్. మాధవ్(SRI P.V.N.MADHAV): సినిమా ఇండస్ట్రీ పడిపోతుందని చెబుతున్నాం.

శ్రీ పేర్చి వెంకటరామయ్ (శ్రీ పేర్చి నాని) (SRI PERNI VENKATARAMAIAH): అధ్యక్షా, సినిమా ఇండస్ట్రీ పడిపోవడమేమిటి? ఏనోదాన్ని డబ్బుతో కొనుకోని చూసే ప్రజలకు శుచి, శుభ్రం అక్కడేదా? చట్టంలో క్లియర్గా ఉంది. సినిమా హాలును ప్రదర్శన ప్రదర్శనకు శుభ్రం చేయాలని, సినిమా హాల్లోని బాత్రూమ్సు పోకు పోకు మధ్య క్లినింగ్ చేయాలని చట్టంలో చెప్పబడింది.

అధ్యక్షా, మొదటి ఆట ఉదయం 11.00గంటలకు మొదలుపెట్టాలి. చివరిగా రాత్రి గం.11.30లకు సినిమా హాలును మూసిపేయాలి. ఆ విషయాన్ని చట్టం చెబుతుంది. నేను కాదు, జగన్నాహన్ రెడ్డి గారో చెప్పడంలేదు. మేం చేసిన చట్టాలు కాదు. సినిమాటోగ్రఫియాట్, 1955 ప్రకారం సినిమా హాల్లో ప్రతి పోకు మధ్యలో క్లినింగ్ వని ఉంటుందనే కారణంగా రోజుకు నాలుగు హోలు మాత్రమే ప్రదర్శించాలని నేను అన్నాను. కానీ ట్రైమింగ్స్ పాటించమని చట్టం చెబుతుంది. చట్టంలో పోల సంఖ్య ఉండదు కానీ ట్రైమింగ్స్ ఉంటాయి. ఉదయం 6.00గంటలకు సినిమా హాలు గేట్లు తెరవంగానే టెక్కెట్లు వ్యవహరం థియేటర్ అకోంట్లోకి వెళ్తాయి. సినిమా హాల్లో ఎవరైతే టెక్కెట్లు కొనుకుర్చారో వాళ్ళ దగ్గర సినిమా హాల్ యజమానే డబ్బు తీసుకుంటాడు, అక్కడే ఫిల్మ్ డెవలప్మెంట్ కార్పొరేషన్ చూపించే వెబ్సైట్లో టెక్కెట్లు బ్లాక్ చేసుకుంటాడు. వెంటనే నగదు చెల్లించడు. సినిమా యజమాని వెంటనే గపర్చుమెంట్ అకోంలో డబ్బుల్చేమీ వేయడు. క్యాప్ట్ ఆయన తీసుకుంటాడు కాకపోతే సినిమా టెక్కెట్లును అస్ట్రోనో బ్లాక్ చేసుకుంటాడు. తరవాత టెక్కెట్లు ప్రీంటోట్ లీసి ప్రైక్స్కుడికి అమ్ముతాడు. ఇది వ్యవస్థ. ప్రస్తుతానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్న వ్యవస్థ. ఇందులో ఏమి తప్పు ఉంది? పారదర్శకంగా, బ్లాక్లో సినిమా టెక్కెట్లు అమ్ముకుండా యాభై, వంద రూపాయల టెక్కెట్లును అధిక రేటుకు అమ్మై విషయంలో నియంత్రణ చేశాం. నేల టెక్కెట్లు కూడా అధిక రేటుకు బ్లాక్లో అమ్మడం వల్ల సామాన్య మానవుడికి కష్టంగా మారుతుంది. నేల టెక్కెట్లు కూడా రూ.500/- నుంచి రూ.1,500/- వరకు ధర పలికిస్తా బ్లాక్లో సినిమా హాల్ల యజమాన్యాలు అమ్ముకుంటున్నారు. దాన్ని అరికపే విషయంలో ప్రభుత్వం నిర్దిశయం తీసుకుంది. ఉదాహరణకు రూ.30/- సినిమా టెక్కెట్లును రూ.1,000/ నుంచి రూ.1,500/ వరకు అమ్మై పరిస్థితిని అరికడుతున్నాం. అది తప్పా? సినిమా హాల్ యజమాని అడిగితే అందులో స్వార్థం కనబడుతుంది. కానీ సినిమా టెక్కెట్లు అధిక రేటుకు అమ్ముకుంటే మీకేమి సంబంధమని గౌరవ సభ్యులు మాటల్లడుతున్నారు. ప్రజల రక్షణకు నిలబడాల్సిన సభ్యులే అలా మాటల్లడటం శ్రేయస్తరం కాదు. నేను ఎవరికి సమాధానం చెప్పగలను. సినిమా టెక్కెట్లు వ్యవహరాలో ఏరోజుకు ఆరోజు డబ్బులు పెళ్ళిపోతాయి. ఎవ్వరూ బాధపడాల్సిన పనిలేదు. వసూలైన డబ్బును జగన్నాహన్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వం ఇతర పథకాలకు వాడుకుంటుందేమానని భయపడుతున్నారు. అలా ఏమీ జరగదు. ఇప్పుడు అనుసరిస్తున్న పద్ధతిలోనే మున్ముందు కూడా “Book my show, paytm” ద్వారా ఎలా అయితే పాద్మన్స్ డబ్బులు వంపిస్తున్నారో ప్రభుత్వం కూడా అదే విధానాన్ని అనుసరిస్తుంది తప్ప వేరేకాదు. సినిమా హాల్లో అమ్ముకున్న టెక్కెట్లకు సంబంధించిన డబ్బు వాళ్ళ దగ్గరే ఉంటుంది. యజమాన్యం సినిమా హాల్లో అమ్ముకున్న టెక్కెట్లను బట్టి ప్రభుత్వానికి బీప్సీ చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

సినిమా ఇండస్ట్రీని దెబ్బు కొట్టుకూడదని గౌరవ సభ్యులు అంటున్నారు. కానీ ఇండస్ట్రీని దెబ్బుకొట్టులని ఎవరూ అనుకోరు. ప్రభుత్వం కూడా ఇండస్ట్రీని దెబ్బుకొట్టుడంలేదు. దెబ్బుకొట్టే అయితే కరోనా క్షఫాలంలో మూడు మాసాలు

ప్రభుత్వ బిల్లులు

ఫిక్స్డ్ పవర్ చార్టెస్ ను మాఫీ చేసే మనసు ఈ ప్రభుత్వానికి ఉండదు. కానీ సినిమా హర్ట ఫిక్స్డ్ పవర్ చార్టెస్ ను ముడు నెలలపాటు మాఫీ చేసిన ప్రభుత్వం జగన్మహాన్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వం.

అట్లాగే రివర్స్ టెండరింగ్ పద్ధతిలో ప్రతి ఇమ్యూలో ఈ ప్రభుత్వం పయనిస్తుంది, కోర్టుకు వెళ్డానికి సిద్ధంగా ఉన్నారని గౌరవ నభ్యలు మాధవ్ గారు మాట్లాడారు. కానీ జగన్మహాన్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వంలోనే వాళ్కు రివర్స్ కనబడితే ఎట్లా? ఉదాహరణకు వ్యవసాయ చట్టాల అమలు విషయంలో కూడా నరేంద్రమేధ్ గారి నాయకత్వంలోని కేంద్ర ప్రభుత్వం వెనక్కు తగ్గింది. వాళ్కు అక్కడ రివర్స్ కనబడలేదా? ఆ విషయంలో రైతులు విజయం సాధించారని వైస్ ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ మాట్లాడింది. అది తప్ప వేరే ఏమి మాట్లాడలేదు. పారపాటున కూడా అటువంటి మాటలు నేను అనము. అందరికీ మంచి చేకూర్చే బిల్లును గౌరవ నభ్యలు స్వాగతించాల్సిందిపోయి, ఈ విధంగా తూట్లు పొడిస్తే ఎట్లా?

అధ్యక్షా, ఆన్‌లైన్ బుకింగ్ విధానం ద్వారా తప్ప సినిమా హర్టలో ప్రవేశానికి వేరే టెక్స్టులను అమృజాపరాదు లేదా అమృటకు అనుమతించరాదనేదే ప్రధాన ఉద్దేశం. అందులో భాగంగానే రాష్ట్రాలో మాఫీ - థియేటర్ అనుభూతిని పెంచుటకుగాను భారతీయ రైత్వుల ఆన్‌లైన్ టెకెటింగ్ తరహాలో లోపంలేని ఆన్‌లైన్ మాఫీ బుకింగ్ విధానమును ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ప్రతిపాదిత ఆన్‌లైన్ మాఫీ బుకింగు విధానము, ఒక ఫోన్‌కాల్ చేయుట ద్వారా, అంతర్జాలంలో అన్వేషణ ద్వారా ఎన్‌ఎం‌ఎస్ లను పంపించుట ద్వారా ప్రైక్స్కులు లేదా చలనచిత్రాలకు వెళ్లవారు తాము ఎంచుకున్న థియేటర్లో తమకు నచ్చిన చలనచిత్రానికి టెక్స్టులు బుక్ చేసుకొనుటకు వారికి వీలు కల్పిస్తున్నది. ఇఖ్యంది లేకుండా ప్రజలు టెక్స్టులు పొందుటకు ఏర్పాటు చేయుచున్నందున పెద్ద పెద్ద వదులలో నిలబడుట, ప్రయాణాలు చేయుట నుండి సమయం మిగులుతున్నందున, టెక్స్టులు దొరకవనే నిరాశను నివారించే అవకాశం ఉంది. ప్రతిపాదిత ఆన్‌లైన్ మాఫీ బుకింగు విధానం ట్రాఫిక్, కాలుష్ సమస్యలను తగ్గించుచున్నందున, భూక్ మార్కెట్ ను నివారించుటకు సహాయపడుతున్నందున, పన్ను ఎగవేతను ఆపివేసి, సకాలులో జీవ్స్, సేవా పన్నులు మొదలగు వాటిని పసూలు చేయుటకు రెవెన్యూ శాఖకు వీలు కల్పిస్తున్నది. అందువల్ల ఈ బిల్లులో సవరణా చేయాలని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది. వెబ్ బేస్, సిమ్ బేస్ రెండు రకాలుగా సాప్ట్‌వేర్ పనిచేయడానికి ఏపీ టెక్నాలజీ సర్వీసెస్ సహకారంతో ఫిర్మ్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ వెబ్‌సైట్‌ను మెయింటైన్ చేస్తున్నాం.

అధ్యక్షా, అత్యంత పారదర్శకంగా, సిటిజన్ ఫ్రెండ్లీ, ప్రజలకు అత్యంత వినోదాన్ని ప్రభుత్వం నిర్దేశించిన రేట్లకే ప్రైక్స్కుల సినిమా మోజాను, సినిమా మీద ప్రైమను exploit చేయకుండా, రేట్లను అత్యంత పారదర్శకంగా ప్రైక్స్కులకు అందుబాటులో ఉంచేందుకే అనువైన ఈ బిల్లును సభ ముందు ఉంచుతున్నాం. మీద్వారా గౌరవ నభ్యలను బిల్లుకు సంబంధించిన సవరణకు ఆమోదం తెలుపమని కోరుతున్నాము.

శ్రీ పి.వి.ఎన్. మాధవ్(SRI P.V.N.MADHAV): అధ్యక్షా.....

శ్రీ వాకాటి నారాయణరెడ్డి(SRI VAKATI NARAYANAREDDY): అధ్యక్షా.....

మిస్టర్ చైర్మన్(MR.CHAIRMAN): దయచేసి కూర్చోండి. స్టీజ్.....

వ.12:10

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్(SRI P.V.N.MADHAV): అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం చేయకూడదని కాదు, అవసరం లేదని అంటున్నాను. టెక్ట్స్ అన్నే ఆన్‌లైన్ వ్యవస్థ ప్రభుత్వం చేయకూడదని, రెండవది బ్లక్ మార్కెటింగ్ జరగకూడదనే మా ఉద్దేశం.

మిషన్ చైర్మన్: అటుంపంటిపి చేసే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి లేదని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు కదా!

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్(SRI P.V.N.MADHAV): ఆన్‌లైన్ వ్యవస్థను ప్రభుత్వం నిర్వహించకూడదని మా ఉద్దేశం.

మిషన్ చైర్మన్(MR.CHAIRMAN): ఆన్‌లైన్ వ్యవస్థ పెట్టమని ఇండస్ట్రీవారు అడుగుతున్నప్పుడు మీకు అభ్యంతరం ఏముంటుంది?

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్(SRI P.V.N.MADHAV): అధ్యక్షా, ఆన్‌లైన్ వ్యవస్థ ఉంటుంది కానీ దానిని ప్రభుత్వం నడ్పాలిన అవసరం లేదని మా ఉద్దేశం. పాలు, వైన్ ను అమ్మడం ప్రభుత్వం చేయకూడదని మా ఉద్దేశం. ప్రభుత్వం ఏది చేయాలో అది చేయాలని మా ఉద్దేశం. బ్లక్ మార్కెటింగ్ అనేది ఆఫ్‌లైన్‌లో జరుగుతుంది. ఆన్‌లైన్‌లో జరగదు.

మిషన్ చైర్మన్(MR.CHAIRMAN): మీరే ఆన్‌లైన్ వద్దని అంటున్నారు?

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్(SRI P.V.N.MADHAV): అధ్యక్షా, 50శాతం ఆఫ్‌లైన్ ఉంటుంది. అక్కడ బ్లక్ మార్కెటింగ్ జరుగుతుంది.

శ్రీ పేర్చి వెంకట రామయ్య(SRI PERNI VENKATARAMAIAH): అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం, సభలో మాధవ్‌గారి ముందు పెట్టిపు కాగితాలు చదువుకోకుండా మాటల్లాడితే ఎలా? ఫోన్‌లో ఎవరో చెప్పినపాటు మాటల్లాడితే ఎలా?

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్(SRI P.V.N.MADHAV): అధ్యక్షా, రేట్లు పెంచడం, పోలు వేయడంలో ప్రభుత్వ అనుమతి తీసుకోవాలి. కత్తోర్ అనుమతి లేకుండా ఎవరూ బెఫిఫిట్ పోలు వేయరు. రేట్లుకూడా ప్రభుత్వ అనుమతితోనే పెంచాలి. ఒకసినిమాకు రూ.1000కోట్లు ఖర్చుయినా కూడా ప్రభుత్వం పర్మిషన్ ఇస్తేనే ఆ సినిమాను ప్రదర్శించడానికి వీలవుతుంది. అటువంటి విధానాలను అమలు చేయండి. ప్రభుత్వ దురుద్దేశాలు అర్థమవుతున్నాయి. ట్రాఫిక్ తగ్గించడానికి, పొల్చుయ్యాప్స్ తగ్గించడానికి ఆన్‌లైన్ వ్యవస్థ అంటున్నారు, కానీ రేప్సన్ సరకులను ఇంటింటికి సరఫరా చేయడానికి అనేక వాహనాలను వాడుతున్నారు. ట్రాఫిక్ తగ్గించాలంటే ఆ వాహనాలను ఆపేసి రేప్సన్ పోపులలో రేప్సన్ ఇవ్వండి. కొత్త అప్పులు తీసుకురావడానికి ఇవన్నీ చేస్తున్నారు. అందరూ ఆన్‌లైన్‌లో బుక్ చేస్తే అదనంగా సర్వీస్ చార్జ్ కట్టాలిని వస్తుంది. ప్రభుత్వం కూడా ఆన్‌లైన్‌ద్వారా సర్వీస్ చార్జ్ కట్టే చేస్తుందా అని అడుగుతున్నాను.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

ట్యూక్స్ లు ఎలా వస్తాయి? అదనంగా కేవలం సర్వీస్ చార్టెడ్ వస్తాయి. అవి ఆదాయంగా చూపించి ప్రభుత్వం అప్పులు చేయాలనుకుంటుందని మా అభిప్రాయం.

ప్రైవేటు వాళ్ళు నిర్వహిస్తున్న వాటిని వారికి వదిలేయండి, అనవసరంగా ప్రభుత్వం జోక్యం చేసుకోవద్దు. మటన్ అమ్మడం, కిరాణా షైపులు వంటివి కూడా రాబోయేకాలంలో ప్రభుత్వమే నిర్వహిస్తుందేమో! ఇలాంటి పనులు చేయకుండా ప్రభుత్వం ఏ పనులు చేయాలో అవే చేయాలి. ప్రభుత్వం వ్యాపారం చేయకుండా ప్రజల సంక్లేశమం చూడాలి. ఆ పనుల మీద దృష్టి పెట్టాలని మా ఉద్దేశం.

శ్రీ వాకాటి నారాయణరెడ్డి(SRI VAKATI NARAYANAREDDY): అధ్యక్షా, ఒక చిన్న విషయం. మేమేదో అడిగామని మంత్రిగారు చిన్నబుచ్చుకున్నారు. మేము అడిగింది ఒక్కటే. మన ప్రక్కరాష్ట్రాలైన తెలంగాణా, తమిళనాడు, కర్ణాటకలలో ధియేటర్ల యజమానుల హక్కులు ఏపిథంగా ఉన్నాయా ఆపిథంగా ఉంటే బాగుంటుంది. అలా లేకుంటే సినిమా రంగం వారెవరూ ఆంధ్రప్రదేశ్ వైపు రారని మంత్రిగారికి చెబుతున్నాము.

శ్రీ పేర్చి వెంకట రామయ్య(SRI PERNI VENKATARAMAIAH): అధ్యక్షా, వారు పదే పదే ఉద్యోజపూర్వకంగా ఈ ప్రభుత్వానికి చెడు ఆపాదించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మేము వ్యాపారం చేయడం లేదు, చేయం మొర్లో అంటుంటే మీరు చేస్తున్నారు అంటే ఏంటిది అధ్యక్షా? అన్తైన పోర్టల్ నిర్వహించడమంటే వ్యాపారం చేయడమా? గౌరవ సభ్యులు మాధవ్ గారు చాలా విజ్ఞలు, బీజీపీ ఫోర్మ లీడర్, బిల్లు ఏమిటి, బిల్లులో నవరణ ఏమిటన్ ది కూడా వారు నరిగ్గా చూడకుండా నగం ఆఫ్సైనల్లో అమ్ముతారు అంటారు. అందులో ఉన్నది నరిగ్గా చదవమనండి. అన్తైనల్లో తప్ప సినిమా టోకెట్స్ విడిగా అమ్మడానికి లేదు అని బిల్లులో నవరణ చేస్తున్నాము.

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్(SRI P.V.N.MADHAV): అధ్యక్షా, అన్తైనల్లో భ్లాక్ మార్కెటింగ్ జరగడానికి అవకాశం లేదు.

శ్రీ పేర్చి వెంకట రామయ్య(SRI PERNI VENKATARAMAIAH): అధ్యక్షా, అందుకే ఈ వ్యవస్థ తీసుకువస్తున్నాము. (పి.వి.ఎన్.మాధవ్ గారిని ఉద్దేశించి) వారు స్వాగతించాల్సింది పోయి హేళన చేస్తున్నారు.

మిస్టర్ చైర్మన్(MR.CHAIRMAN): మంత్రిగారూ, మీరు సభకు చెప్పండి.

శ్రీ పేర్చి వెంకటరామయ్య(SRI PERNI VENKATARAMAIAH): అధ్యక్షా, రాజశేఖరరెడ్డిగారి ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు నగం ఆఫ్సైన చేసుకోవడానికి రూల్ నవరణ చేశారు. అంతేకానీ చట్ట నవరణ కాదు. అది 50 శాతం మాత్రమే.

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్(SRI P.V.N.MADHAV): అధ్యక్షా, అన్తైనల్లో భ్లాక్ మార్కెటింగ్ జరగడని మాకు తెలుసు. కానీ భ్లాక్ మార్కెటింగ్ కు మరోమార్గం వెతుక్కుంటారని మా ఉద్దేశం. మధునిపేధం అమలుచేస్తుంటే ఏమపుతోంది? వేరే మార్గాల ద్వారా ప్రక్కరాష్ట్రాల నుండి తెచ్చుకుంటున్నారు. అలాంటి కార్బూకలాపాలు జరగకుండా చర్చలు తీసుకోవాలని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ పేర్ని వెంకటరామయ్య (SRI PERNI VENKATARAMAIAH): అధ్యక్ష, మాధవగారు 2023 వరకు ఇదే సభలో ఎమ్ముచ్చిగా ఉంటారు, మా ప్రభుత్వం కూడా 2024 వరకు అధికారంలో ఉంటుంది, కాబట్టి మాధవగారు భయపడుతున్నట్లు సినిమా వాళ్ళు దోషించి, బ్లాక్ మార్కెటింగ్ మొదలుపెడితే దానిని కంటోర్ చేయడానికి మాధవగారు ఏ సూచన ఇచ్చినా కూడా అమలు చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం సిథ్టుగా ఉందని మీదాగా తెలియజేస్తూ బిల్లు పాస్ చేయల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

MR.CHAIRMAN: The question is:

“That the Andhra Pradesh Cinemas (Regulation) (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The motion is carried and the Bill is Considered.

I shall now put the clauses to vote.

There are no amendments to Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

The question is:

Those who are for Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The motion is adopted and Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title formed part of the Bill.

MR.CHAIRMAN: I shall now request the Minister for Transport, Information & Public Relations on behalf of the Chief Minister to move the motion for passing the Bill.

SRI PERNI VENKATARAMAIAH (MINISTER FOR TRANSPORT, INFORMATION & PUBLIC RELATIONS) (ON BEHALF OF THE CHIEF MINISTER): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Cinemas (Regulation) (Amendment) Bill, 2021 be passed.”

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Cinemas (Regulation) (Amendment) Bill, 2021 be passed.”

ప్రభుత్వ బిల్లులు

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The motion is carried and the Bill is Passed.

THE ANDHRA PRADESH AGRICULTURAL LAND (CONVERSION FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES) (AMENDMENT) BILL, 2021(L.A. BILL NO.26 OF 2021) (AS PASSED BY THE A.P. LEGISLATIVE ASSEMBLY)

MR.CHAIRMAN: I request the Deputy Chief Minister for Revenue to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Agricultural Land (Conversion for Non-Agricultural Purposes) (Amendment) Bill, 2021.

SRI DHARMANA KRISHNA DAS (DEPUTY CHIEF MINISTER FOR REVENUE):
Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Agricultural Land (Conversion for Non-Agricultural Purposes) (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration."

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the Minister shall explain the salient features of the Bill.

శ్రీ ధర్మన కృష్ణదాస్(SRI DHARMANA KRISHNA DAS): అధ్యక్షా, నాలా చట్టం 2006 అమల్లోకి వచ్చిననాటి నుండి నేటి వరకు మార్కెట్ విలువపై రుసుమును ఎప్పటిక్కుడు సవరిస్తా వసూలు చేయబడుతోంది. ఇది వ్యవసాయ సంబంధిత భూములు వ్యవసాయేతర భూములగా మార్కెటుకు సంబంధించిన సవరణ ఆర్ద్రానెన్న 7/2021. అధ్యక్షా, ప్రజల విశాల ప్రయోజనాల దృష్టి వారి అవసరాల నిమిత్తం ఈ నాలా యాక్ట్ సవరణ ఆర్ద్రానెన్న 7/2021 తీసుకురావడం జరిగింది. గతంలో 10ళాతం రుసుంతో ప్రారంభించినా అనేక పర్యాయాలు సవరించిన తరవాత గత అనుభవాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ సవరణ ద్వారా అన్ని ప్రాంతాలలో సమానంగా ఐదు శాతం మార్కెట్ విలువపై రుసుము వసూలు చేయబడుకు నీర్ణయించడమైనది. ఉపసంఘంలో చర్చించి ఈ నీర్ణయం తీసుకున్నాము. పై సవరణ ద్వారా ప్రభుత్వానికి ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో సుమారు రూ.140.81కోట్లు సమకూరుతుంది. ఈ సవరణ ద్వారా అదనంగా రూ.250 నుండి రూ.300కోట్లు సమకూరుచ్చని అంచనా చేస్తున్నాము. ప్రస్తుతం ఇతర రంగాల ప్రజల అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని రియల్ ఎస్టేట్ విస్తరించినందున వరిస్థితులకు అనుగుణంగా ప్రభుత్వానికి ఆదాయం రావాల్సి ఉంది కనుక వ్యవసాయ భూములను వ్యవసాయేతర వసులకు వినియోగించేలా సవరణ బిల్లు ద్వారా చేయాలనుకుంటున్నాము.

శ్రీ ఇళ్ళ వెంకటేశ్వరరావు(SRI ILLA VENKATESWARA RAO): అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా జులై 2021లో ఈ బిల్లు పెట్టినప్పుడు వ్యవసాయ భూమి వ్యవసాయేతర భూమిగా మారిపోతున్నది, దానికి ఇతరత్రా అంశాలకు, లాభార్జనకు చేస్తున్నారని చెప్పాను. దానిని ఆ రకంగా అనుమతించడం నష్టం అని

ప్రభుత్వ బిల్లులు

ఆరోజు చెప్పడం జరిగింది. వ్యవసాయ భూమిని వ్యవసాయేతర అవసరాలకు వాడడం సరికాదు. అందువల్ల అలా చేసినట్లయితే దానిమీద పన్ను విధించడం జరుగుతుందని చెప్పారు. చట్టం ఉద్దేశాన్ని బలపరుస్తున్నాము. ఆదాయం కోసం ఈ మార్పు చేశారా? నిజంగా ఈ రాష్ట్రంలో వ్యవసాయభూమిని వ్యవసాయేతర భూమిగా మార్పు చేయడం నష్టం అనే ఉద్దేశంతో చేశారా అనేదాని కంటే ఆదాయం కోసమే ఈ మార్పు చేశారా అనేది మంత్రిగారు చెప్పాలి.

మ.12:20

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్(SRI P.V.N.MADHAV): అధ్యక్షా, మేము అగ్రికల్చర్ ల్యాండ్సు నాన్- అగ్రికల్చర్ ల్యాండ్గా కన్వెస్ట్ చేయడానికి మొదటి నుండి వ్యతిరేకంగానే ఉన్నాము. నాన్-అగ్రికల్చర్కు ఎక్కువ వెళ్లిపోవడం వలన ఇట్టంది వస్తుందని దేశవ్యాప్తంగా రద్దు చేయాలని చెప్పాము. దీని వలన రాబోయే కాలంలో తీవ్ర నష్టం జరుగుతుంది. ఈ చట్టం ద్వారా మూడు శాతం, నాలుగు శాతం చేయాలని అనుకుంటున్నారు. 2016లో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా పెద్దవిత్తున చర్చ జరిగింది. పక్కన ఉన్న తెలంగాణ, కర్ణాటక రాష్ట్రాలు ఎంత టాక్స్ కల్పించేస్తున్నాయి? రియల్ ఎస్టేట్, నిర్మాణ రంగం పూర్తిగా అడుగుంటిపోయింది. ముఖ్యంగా నాలా చట్టం తీసుకురావడం వలన తొమ్మిది శాతం ఉండేదానిని మూడు శాతానికి తీసుకురావడం జరిగింది. మీ మిత్రులు, మా మిత్రులు ఆంధ్రప్రదేశ్లో రియల్ ఎస్టేట్ చేయడానికి సిద్ధంగా లేరు. పక్కన ఉన్న పైదరాబాద్కు లేదా బెంగళూరుకు వెళ్లిపోతున్నారు. పక్క రాష్ట్రాలకు వెళ్లడానికి ముఖ్యమైన కారణం నాలా పన్ను. పక్క రాష్ట్రాలకు అనుగుణంగా పన్ను విధించేట్లు చర్చలు తీసుకోవాలి. మనకు వచ్చే ఆదాయం రూ.200కోట్లని చూపిస్తున్నారు. కేవలం రియల్ ఎస్టేట్ మాత్రమే కాకుండా, ఇతర వ్యాపారాలు కూడా ఉంటాయి పక్క రాష్ట్రానికి తరలకుండా ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. గతంలో ఆ విధంగా చేశారు.

శ్రీ షేక్ మహ్మద్ ఇక్బాల్(SRI SHAIK MOHAMMED IQBAL): అధ్యక్షా, కృష్ణా, గుంటూరులో రాజధాని పెడితో ఆహారకొరత పస్తుండని, దీనిని తీసుకోవడ్డాణి శివరామకృష్ణ్ కుమిటీ చేస్తినా కూడా 35,000 ఎకరాలు, మొత్తం సుమారుగా 50,000 ఎకరాల రాజధాని అన్నప్పుడు సమయానికి పస్తుంది. ప్రమాదకరభూమార్గిడి జరగకుండా నిరోధిస్తూ, ఒకవేళ భూమార్గిడి జరిగితే 50 శాతం నుంచి 100 శాతం పెనాల్టీ వేయడానికి ఈ బిల్లు ఉపయోగపడుతుందని తమరిద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ధర్మాన కృష్ణదాన్(SRI DHARMANA KRISHNA DAS): అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు మాధవ్గారు చేసినట్లు వ్యవసాయ భూములను ఇతర అవసరాలకు ఉపయోగించడం అనే వాదన సమంజసమే. కానీ ప్రజల అవసరాలు పెరిగాయి. ప్రభుత్వంలో పెద్దవిత్తున పట్టాల పంపిణీ జరిగింది. 30 లక్షల ఇళ్ల పట్టాలు ఇచ్చాము. దీనికి భూమి ఎక్కడ నుండి వస్తుంది? ప్రభుత్వ భూమిని, ఇంకా అవసరమైన చోట వ్యవసాయ భూములను తీసుకుని ఫిల్మింగ్ చేసి ఇళ్ల పట్టాలు ఇచ్చాము. పేద మహిళలందరకూ ఇల్లు ఇచ్చే దిశలో చేసే ప్రయత్నంలో పెద్దవిత్తున వ్యవసాయ భూమిని ఇతర అవసరాల కోసం ఉపయోగించే పరిస్థితి వచ్చింది. ఈరోజు జనాభా పెరిగి అవసరాలు పెరుగుతున్నాయి. ఇతర అవసరాల కోసం భూమి లేనందున అనేక మంది ప్రజల విజ్ఞప్తుల మేరకు ఈ కార్యక్రమాన్ని చేస్తున్నాము. ప్రజావసరాల కోసమే ఈ చట్టాన్ని తీసుకోవాలని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఈ చట్టం ద్వారా

ప్రభుత్వ బిల్లులు

అపరాధరునుం 50శాతం నుండి 100శాతం పెంచడానికి ప్రతిపాదించడమైనది. గతంలో అనేక మంది రియల్ ఎస్టేట్ యాజమానులు రిజిస్టర్ చేసుకోకపోవడం వలన ప్రభుత్వానికి రావలసిన ఆదాయం రాకుండా ప్లాట్లు అమ్మే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. వీటిని రెగ్యులరైజ్ చేయడానికి ఒక పద్ధతి ఉండాలని, ఆ దిశగానే గతంలో ఉన్న రిజిస్ట్రేషన్ వాల్యూ డబుల్ చేసి వసూలు చేయాలనుకుంటున్నాము. నబ్బెకొమీటీ నిర్ణయించిన తరువాతే ఈనిర్ణయం తీసుకున్నాము. ఇది కేవలం ధనం సంపాదించాలనే ఉద్దేశంతో కాదు. ప్రభుత్వ అవసరాలు పెరిగాయి కాబట్టి ధనం కూడా అవసరమే. ఈ రోజు ప్రభుత్వం వ్యవసాయం, విద్య, వైద్యాన్ని ప్రాధాన్యం శాలుగా తీసుకుని వేల కోట్లు ఖర్చు చేసిన విషయం గౌరవ సభ్యులకు తెలిసినదే. ఇది మేధావుల, విజ్ఞల సభ. విజ్ఞలైన గౌరవ సభ్యులు ఈ విషయాన్ని పరిగణించి తీసుకుని ప్రభుత్వ అవసరాలను కూడా గుమనించాలని కోరుతున్నాము. అదేవిధంగా తప్పు చేసిన వారిని శిక్షించే విధంగా ఈ బిల్లులో అపరాధరునుం 50శాతం నుండి డబుల్ చేయడమైనది. రెగ్యూలేర్జెస్ట్రేషన్. గతంలో నిర్ణయించిన రుసుంలో వ్యత్యాసం ఉన్నందున సదరు రుసుం చెల్లించే విషయమై కేవిసెట్ ఉపసంఘమంతో చర్చించి ఈ ప్రతిపాదనను ప్రభుత్వం ఆమోదించింది. ప్రభుత్వానికి అదనంగా రూ.250కోట్ల వరకూ ఆదాయం వస్తుందని అనుకుంటున్నాము. ప్రభుత్వ అవసరాలు పెరిగాయి. కన్వర్సన్ చేసేటప్పుడు సంబంధిత యాజమానులకు ఆర్టిఫర్ ప్రకారం ఓనర్మెంట్ ధ్రువపత్రం మంజారు చేస్తారు. కావున ఈ సవరణను గౌరవ సభ్యులందరూ ఆమోదించాలని వినయపూర్వకంగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఇళ్ళ వెంకటేశ్వరరావు(SRI ILLA VENKATESWARA RAO): అధ్యక్షా, ఆరోజు వ్యవసాయ భూమిని వ్యవసాయేతర అవసరాలకు ఉపయోగించుకోవచ్చని చట్టం చేశారు. ఇళ్ళ స్థలాలకు, యూనివర్సిటీలకు ఇస్తున్న వాటి గురించి నేను చెప్పడంలేదు. వ్యవసాయేతర అవసరాలకు దేనికి ఉపయోగిస్తున్నారు? ఇంతవరకూ ఉన్న వ్యవసాయభూములను రొయ్యల చెరువులకు మార్కెట్‌శారు. సముద్రం ఒడ్డు నుండి, మన ఊళ్ళలోకి, మన ఇళ్ళలోకి వచ్చేశాయి. రొయ్యల వ్యాపారం పర్యావరణ కాలుప్పేన్ని తీసుకోచ్చింది. దానిని నియంత్రించాలంటే ఆక్వాహాబ్సను బలవరచి, దానిని అభివృద్ధి చేస్తే విదేశీమారకడవ్యం వస్తుందని ఆరోజు చెప్పారు. కేవలం నిదేశి మారక ద్వయం కోసం వ్యవసాయ భూమిని వ్యవసాయేత అవసరాల కోసం, రొయ్యల చెరువుల కోసం మార్కెటు పరిస్థితి ఉంది. మరలా ఘష్టుడు దానిని నియంత్రిస్తున్నాం. నియంత్రించడానికి ఎక్కువ వన్ను ఛార్జీ చేస్తున్నామని చెప్పారు. ఈ బిల్లు ఉద్దేశం నిజాయాలీగా వ్యవసాయభూమిని వ్యవసాయేతర అవసరాలకు నినియోగించడాన్ని నియంత్రించడం కంటే పన్ను కోసమే ఛార్జీలు మేస్తున్నామన్నట్లుగా ఉన్న భావాన్ని ఈ బిల్లు తెలియజేస్తుందని నా అభిప్రాయం.

MR.CHAIRMAN: The question is:

“That the Andhra Pradesh Agricultural Land (Conversion for Non-Agricultural Purposes) (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The motion is carried and the Bill is Considered.

I shall now put the clauses to vote.

There are no amendments to Clauses 2 to 5, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

The question is:

Those who are for Clauses 2 to 5, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The motion is adopted and Clauses 2 to 5, Clause 1, Enacting Formula and Long Title formed part of the Bill.

MR.CHAIRMAN: I shall now request the Deputy Chief Minister for Revenue to move the motion for passing the Bill.

SRI DHARMANA KRISHNA DAS: Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Agricultural Land (Conversion for Non-Agricultural Purposes) (Amendment) Bill, 2021 be passed."

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the question is:

"That the Andhra Pradesh Agricultural Land (Conversion for Non-Agricultural Purposes) (Amendment) Bill, 2021 be passed."

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The motion is carried and the Bill is Passed.

MR.CHAIRMAN: Now, Tea Break for 15 minutes.

(The House then adjourned at 12:28 P.M.)

ప్రభుత్వ బిల్లులు

వ.12:50

(తేసీటి విరామానంతరం నభ లిరిగి మ.12.54 ని.లకు వున్సిపోరంభమైంది)
(గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్షపాఠించి ఉన్నారు)

**THE ANDHRA PRADESH MOTOR VEHICLES TAXATION (AMENDMENT) BILL, 2021
(L.A. BILL NO.23 OF 2021)**

MR.CHAIRMAN: I request the Minister for Transport, Information & Public Relations to move the motion for taking into consideration of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Amendment) Bill, 2021.

SRI PERNI VENKATARAMAIAH (MINISTER FOR TRANSPORT, INFORMATION & PUBLIC RELATIONS): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration”.

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the Minister shall explain the salient features of the Bill.

శ్రీ పేర్చి వెంకటరామయ్య(SRI PERNI VENKATARAMAIAH): అధ్యక్షా, పర్యావరణ హితం కోసం, పర్యావరణాన్ని పరిరక్షించే ఆలోచనతో ప్రపంచవ్యాప్తంగా జరుగుతున్న ప్రయత్నాల్లో భాగంగా భారతదేశంలో కూడా కాలుష్యాన్ని నియంత్రించడం కోసం పాత వాహనాలను తగ్గించడం కోసం, అలాగే 15, 20 సంవత్సరాలు గడిస్తే వాహనం పాతపడిపోయి కర్మన ఉద్ధారాలను విడుదల చేయడం ఎక్కువగా ఉంటుంది కాబట్టి, అలాంటి వాటిని డిస్కర్చేషన్ చేయడం కోసం, గ్రీన్ ట్యాక్స్ వేయమని కేంద్ర ప్రభుత్వం సూచనలు చేసింది. దానిమీద ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం కూడా పర్యావరణ హితం కోసం గతంలో నామమాత్రంగా వసూలు చేస్తున్న గ్రీన్ ట్యాక్స్ రూ.2000/- మొత్తాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వ మార్గదర్శకాల మేరకు పెంచడం జరిగింది. ఈ చట్టసంఘరణను ఆమోదించవలసిందిగా మీ ద్వారా నేను గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ కత్తి నర్సింహరెడ్డి(SRI KATTI NARASIMHA REDDY): అధ్యక్షా, ఈ గ్రీన్ ట్యాక్స్ వసూలు చేయడం ద్వారా పర్యావరణాన్ని రక్షించేందుకుగాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ సంఘరణ తీసుకువస్తోంది. మామూలుగా వాహనం కొనేటప్పుడు రవాణా శాఖల్లో ట్యాక్స్ ను వసూలు చేస్తారు. ఇప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వ చట్టానికి అనుగుణంగా ఈ రాష్ట్రంలోనూ గ్రీన్ ట్యాక్స్ వర్తింపచేస్తామంటున్నారు. మరి ఏయే వాహనాలకు ఎంత పెంచుతారనే దానిపై విపరణ ఇవ్వాల్సిందిగా మీ ద్వారా మంత్రి గార్చి కోరుతున్నాను.

రెండవదేమంటే - ఎలక్ట్రిక్ వెహికల్స్ ను కూడా ప్రోత్సహించాలిన ఆవశ్యకత ఉంది. పర్యావరణ పరిరక్షణ జరగాలంటే భవిష్యత్తులో డీజిల్, పెట్రోల్ కొరత లేకుండా, వాటి ధరలు కూడా పెరుగుతున్నాయి కాబట్టి ఎలక్ట్రిక్ వెహికల్స్ కు రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రోత్సహించాలని కోరుతున్నాను.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్(SRI P.V.N.MADHAV): అధ్యక్షా, కేంద్రంలో నేపథ్య ప్రాప్తింగ్ పాల్సీలో భాగంగా 15 సంవత్సరాలు నిండిన ఏ వాహనమైనా వాడుకుండా ఉండాలని, అలాగే వాటిని రీసైకిల్ చేసే పద్ధతి రావాలని, antique system అంటే పాతకాలపు మొటారుకార్డును antique piece క్రింద విలువకట్టి పక్కనపెట్టుకోవడం, వాటిని రోడ్డు మీద తిప్పుకుండా చూడాలనే కారణాలతో నేపథ్య ప్రాప్తింగ్ పాల్సీని అమల్లోకి తెచ్చింది. దాంట్లో భాగంగానే పాతవాహనాలకు గ్రీన్ ట్యూక్ వసూలు చేస్తున్నాము. అయితే పెట్రోలు, డీజిల్ వాహనాలు పోచేస్తాయి మీద నడిచేవి ఎంత తగ్గించగలిగితే అంత బాగుంటుందనే ఆలోచన చేసి ప్రభుత్వం ఎంకరేషన్ చేయాలి. ఇవాళ 15 సంవత్సరాల పైబడ్డ వాహనాలకు గ్రీన్ ట్యూక్ ఏదైతే వసూలు చేస్తున్నామో, అదేవిధంగా పర్యావరణ హితమైన వాహనాలు, విధానాలను అపలంబించే వాళ్ళకి ఇస్టేంటిప్పు కూడా ఇవ్వాలి. అంటే ట్యూక్ తగ్గించాలి. ఎలక్ట్రిక్ వాహనాలు కొంటే లైఫ్ ట్యూక్ లో కొంత ఎగ్గంపున్ ఇవ్వాలి. అలాగే, ఎక్కువగా ఒకే ప్రాంతంలో వాహనాలు తీప్పు పరిస్థితి ఉంటే carbon credits ఇచ్చేవిధంగా ఎంకరేషన్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ట్యూక్స్ ప్పున్ సిస్టం, ఇస్టేంటిప్పు సిస్టం తీసుకువున్న బాగుంటుందని మీద ద్వారా మంత్రి గార్చి కోరుతున్నాను.

శ్రీ క.ఎస్.లక్ష్మణరావు(SRI K.S.LAKSHMANARAO): అధ్యక్షా, గ్రీన్ ట్యూక్ అని పేరు ఏది చెప్పియ్యటికీ కూడా కరోనా ఇబ్బందులున్న సమయంలో ఈ సవరణ బిల్లు ద్వారా సుమారు రూ.409కోట్లు ఆదాయం వస్తుందని మంత్రిగారే ఇందులో రాశారు. ఏమనంటే – Tax is likely to enhance the revenue of the Department by Rs.409Crores. కాబట్టి, వాహనాల మీద రూ.409కోట్లు అదనంగా వస్తులు వసూలు చేయడం జరుగుతుంది. అందువల్ల ఈ కరోనా సమయంలో ఇది స్వరూపంగా కాదు కాబట్టి, ఈ బిల్లుని మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాము.

శ్రీ పేర్చి వెంకటరామయ్య(SRI PERNI VENKATARAMAIAH): అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చేసిన సూచనల మేరకు ఇప్పటికే ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఎలక్ట్రిక్ వెహికల్ల్ మీద ఐదు సంవత్సరాలకు ట్యూక్ ఎగ్గంపున్ ఇచ్చి ఉంది. ప్రస్తుతం సభ్యుల సూచనల మేరకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికేసుకుష్టి ఇంకా మైనా మేమలుబాటు ఉంటుందేమో ప్రయత్నం చేస్తాము. అట్లాగే మరొక సభ్యులు మాట్లాడుతూ దీని వివరాలు చెప్పుమన్నారు. మొటారుసైకిల్ అయితే 15 సంవత్సరాలకు పైబడి, 20 సంవత్సరాలలోపు అయితే మొత్తం ఐదేళ్ళకు రూ.2000/- గ్రీన్ ట్యూక్ ఉంటుంది. అదే ఇరవై సంవత్సరాలు దాటితే ప్రతి ఐదేళ్ళకు రూ.5000/- ఉంటుంది. మొటారుసైకిల్ కాని వాహనాలకు 15 సుండి 20 సంవత్సరాల మధ్య రూ.5,000/-, అట్లాగే 20 సంవత్సరాలు దాటితే రూ.10,000/- గ్రీన్ ట్యూక్ ఉంటుంది. అంతకుముందు ఈ మొత్తం రూ.250/-, రూ.500/- ఉండేది.

మంత్రి: వాహనాలకు 15 సుండి 20 సంవత్సరాల మధ్య రూ.5,000/-, అట్లాగే 20 సంవత్సరాలు దాటితే రూ.10,000/- గ్రీన్ ట్యూక్ ఉంటుంది. అంతకుముందు ఈ మొత్తం రూ.250/-, రూ.500/- ఉండేది.

MR.CHAIRMAN: The question is:

“That the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration”.

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

పథుత్వ బిల్లులు - రాష్ట్రంలో వరదల గురించి లఘు చర్చ

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The motion is carried and the Bill is Considered.

I shall now put the clauses to vote.

There are no amendments to Clauses 2 to 7, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

The question is:

Those who are for Clauses 2 to 7, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The motion is adopted and Clauses 2 to 7, Clause 1, Enacting Formula and Long Title formed part of the Bill.

MR.CHAIRMAN: I shall now request the Minister for Transport, Information & Public Relations to move the motion for passing the Bill.

SRI PERNI VENKATARAMAIAH: Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Amendment) Bill, 2021 be passed".

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the question is:

"That the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Amendment) Bill, 2021 be passed".

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The motion is carried and the Bill is Passed.

(8) రాష్ట్రంలో వరదల గురించి లఘుచర్చ (SHORT DISCUSSION ON FLOODS):

మిషన్ చైర్మన్ (MR.CHAIRMAN): వరదల మీద లఘు చర్చ.

శ్రీమతి మేకతోటి నుచరిత (SMT. MEKATHOTI SUCHARITHA): అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో కురిసిన భారీ వర్రాలు, వరదల కారణంగా కొన్ని జిల్లాలు తీవ్రంగా ప్రభావితమయ్యాయి. నెల్లారు, చిత్తురు, కడప, అనంతపురం

రాష్ట్రంలో వరదల గురించి లఘు చర్చ

జిల్లాలను వర్షాలు, వరదలు బాగా సప్పటిరచాయి. వరద బాధిత ప్రాంతాలను ఆదుకోవడానికి రాష్ట్రపభుత్వం పూర్తిగా దృష్టిసారించింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ మైఎస్ జగన్స్ హన్ రెడ్డి ప్రతిరోజు పరిస్థితులను సమీక్షిస్తున్నారు. ప్రభుత్వ యంత్రాంగం పూర్తిగా నిమగ్నమైంది. సాధారణ పరిస్థితులను తీసుకురావడానికి అన్ని విధాలుగా ప్రయత్నాలు కొనసాగుతున్నాయి. ప్రభుత్వం నమీక్షలతో బాటు దీనిపై కేచినెట్లో నుద్దీరుగా చర్చించింది. ఎన్ని వ్యాయాపరయాశత్తూ సాధారణ పరిస్థితులు నెలకొనేవరకు ప్రభుత్వ యంత్రాంగం పూర్తిగా నిమగ్నం కావాలని, అపర్యాశలూ అప్రమత్తంగా ఉండాలని ముఖ్యమంత్రి గారు ఆదేశించారు. వర్షాల కారణంగా ఇష్టపీచరకూ 37 మంది మృతి చెందారు. మరో 23 మంది గల్లంతయ్యారు. వారి ఆచార్కే తెలియల్సి ఉంది. చనిపోయిన వారిలో ముగ్గురు రెస్యూ ఆపరేషన్లో నిమగ్నమైన ఉద్యోగులు కూడా ఉన్నారు. మృతుల కుటుంబాలకు ఒకోక్కరికి రూ.5,00,000/- చొప్పున ఎక్స్‌ప్రైస్ యా అందించడమైంది. 1,27,000 హెక్టార్లలో పంట దెబ్బతిన్నట్లు ప్రాథమిక అంచనాకు రావడం జరిగింది. తక్షణ సహాయం కోసం కలెక్టరు వద్ద ప్రత్యేక నిధులు ఉంచాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి ఆదేశించారు. ఇష్టటికే కడు, చిత్తూరు, నెల్లూరు, అనంతపురం జిల్లా కలెక్టరు వద్ద సమృద్ధిగా నిధులు ఉంచడమైంది. వరద సహాయ చర్చల్లో నిధుల్లో భాగంగా ప్రభుత్వాంధ్యాగులు మరణిస్తూ రూ.25,00,000/- ఆర్థిక సహాయం, వారి కుటుంబంలో ఒకరికి ఉద్యోగు ఇవ్వాలని నిర్ణయించడమైంది. వర్షాలు, వరదల కారణంగా ప్రాంకింగా దెబ్బతిన్న ఇంటికి రూ.5,200/-, పూర్తిగా దెబ్బతింటే రూ.90,000/- అదే నిధంగా ధ్వంసమైన ఇంటిస్థానంలో కొత్తగా నిర్మించుకోవాలనుకుంటే వారికి రూ.1,80,000/- మంజూరు చేయాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఆదేశించారు. నిద్యత్తు, రోడ్ల మరమ్మత్తులు తక్షణమే యుద్ధప్రాతిపదికు చేపట్టాలని ఆదేశించడం జరిగింది. అన్ని గ్రామాలలో దాదాపు నిద్యత్తును పునరుద్ధరించడమైంది. కలెక్టరు, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం మానవత్వంతో వ్యవహారించి బాధిత కుటుంబాలను లిబరల్గా ఆదుకోవాలని సూచించారు. అదేనిధంగా 96,000 కుటుంబాలకు నిత్యావసర పస్తువులను ఇష్టటికే పంపిణీ చేయడమైంది. పాడి పశువులు చనిపోతే ఒకోద్దానికి రూ.35,000/-, గోలెలు, మేకలు చనిపోతే రూ.3,000/- చొప్పున ఆర్థిక సహాయం అందించడం జరుగుతుంది.

ఆధ్యక్ష, పంట నష్టాలకు సంబంధించి ఎన్నుమరేస్తు తక్షణమే ప్రారంభించాలని ముఖ్యమంత్రిగారు ఆదేశించిన మీదట ఆ పనిని ఇష్టటికే ప్రారంభించారు. పంట నష్టాయిన వారికి 80 శాతం సబ్సిడీలో నిత్తనాలు నరథరా చేయాలని నిర్ణయించారు. నిత్తాల తరలియు ఇష్టటికే ప్రారంభమైంది. క్షేత్రస్థాయిలో వ్యవసాయాధికారులు, శాస్త్రజ్ఞులు సేవలందించాలని ముఖ్యమంత్రిగారు ఆదేశించారు. కడుల్లో ఏ.పి.సి.డ్స్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ అందుబాటులో ఉండాలని ఆదేశాలు జారీ చేశారు. వైద్య ఆరోగ్య శాఖ ద్వారా వైద్యశిబిరాలను ఏర్పాటు చేస్తూ అవసరమైన మందులను అందించడం జరుగుతోంది. ఇరిగేషన్ శాఖ అప్రమత్తంగా ఉండాలని, తక్షణమే గండ్లు పూడ్చివేతు, మరమ్మత్తులకు చర్చలు తీసుకోవాలని ముఖ్యమంత్రిగారు ఆదేశించారు. అన్ని ప్రాజెక్చలపై తక్షణ నివేదికనివ్వాలని ఇరిగేషన్ శాఖను ఆదేశించడం జరిగింది. ధన్యవాదాలు.

శ్రీ పీఎస్ మహ్మద్ ఇక్బాల్(SRI SHAIK MOHAMMED IQBAL): అధ్యక్ష, గౌరవ మంత్రివర్యులు వరదల మీద మాట్లాడారు. మా ప్రభుత్వం ఏం చేస్తోందో, ప్రజలను ఏ విధంగా ఆదుకోవాలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు అధికారులతో మాట్లాడి వారిని అప్రమత్తం చేసి ఏ విధంగా చర్చలు చేపట్టారో, క్షేత్రస్థాయిలో పరిస్థితులు ఎలా

రాష్ట్రంలో వరదల గురించి లఘు చర్చ

ఉన్నాయనే వివరాలు సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. ఇటువంటి విపత్తులు **Act of Nature** అంటే ప్రకృతి ప్రకోపం వల్ల, గత ప్రభుత్వాలు పట్టించుకొని కారణంగా జరిగింది. ఉదాహరణకు రాజంపేట చెరువు విషయానికి వ్యోమం వర్షాలు ఎక్కువ కురవడం, అనుకున్న సామర్థ్యం కంటే ఎక్కువ తీసుకోలేకపోవడం, పించ ప్రాజెక్టుకు సామర్థ్యానికి మించి ఎక్కువ వరద రావడం జరిగింది. **Cloud burst** అయినప్పుడు ఈ విధంగా జరగడం దేశంలో చాలా ప్రాంతాలలో మనం చూశాము. ఏదేమైనా మా ప్రభుత్వం అన్ని చర్చలు తీసుకుంటోంది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంఎల్ఎలను ఆ ప్రాంతాలలోనే ఉండి ప్రజలతో మమేకమై అన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకోమని చెప్పారు. దురదృష్టికాత్మక ప్రతిపక్షనాయకులు చంద్రబాబునాయుడు గారు వారి బృందం కౌన్సిల్లో లేరు, శాసనసభలోనూ లేరు. అయితే, వారు మాటల్లడుతున్న తీరు, రాజకీయాలపై ప్రజలను రెచ్చగొడుతూ, వారిలో విషపీజాలను నాటడం మనం చూస్తున్నాం. శాపనార్థాలు పెడుతున్నారు. మాతే పెట్టుకున్నవారు గాల్లో కలిసిపోతారు, వీళ్ల కూడా కాలగర్భంలో కలిసిపోతారు అంటూ ఒక ప్రతిపక్షనాయకుడిగా 40 సంవత్సరాలు రాజకీయానుభవం ఉండి గతంలో ముఖ్యమంత్రిగా వనిచేసిన వ్యక్తి ఇలాంటి మాటలు మాటల్లడడం శోచనీయం. దీనిని తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. నిర్వాణాత్మకమైన సలహాలు ఇవ్వమనండి. వారి కాలంలో సింగపూరు గ్రాఫిక్స్, లీక్ బిల్డింగ్స్ తప్ప చెరువులు, చెరువుగట్లు, నీటిపారుదల రంగం గురించి, కాలవల వెడల్పు గురించి గానీ, ఏ కోశాన ఎప్పుడూ పట్టించుకున్న పాపాన పోలేదు. ఇప్పుడు అక్కడ తిరుగుతూ ఇటువంటి రాజకీయాలు మాటల్లడడం, వెంటనే కుర్చీ నాకు ఇవ్వండి అంటూ మాటల్లడడం, మా ముఖ్యమంత్రిగారిని ఉచ్ఛేశించి శాపనార్థాలు పెట్టడాన్ని నేను తీపంగా భాండిస్తున్నాను. మా ప్రభుత్వం ప్రజల ప్రానం ఉంది. కొన్ని అనుకోని సంఘటనలు జరిగాయి. ఇది దురదృష్టికరమని నేను భావిస్తున్నాను. దానని మా ప్రభుత్వం సమర్థవంతంగా ఎదుర్కొట్టుందని తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మ.01:10

శ్రీ విటపు బాలముబ్రహ్మణ్యం(SRI VITAPU BALASUBRAHMANYAM): అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో సంభవించిన వరదల గురించి శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు ఎక్కువగా మాటల్లడతారు. అయితే ప్రధానంగా నేను ఒక విషయాన్ని చెబుతున్నాను. ఏ కారణాలతో ఇంత తీవ్రత వచ్చిందనే విషయంలో అధ్యయనం చేసి పారం క్రింద నేర్చుకుంటే ప్రయోజనం ఉంటుంది. ఉదాహరణకు నెల్లూరులో ఈ సమస్య ఎందువల్ల వచ్చిందటి, నెల్లూరులోని పెన్నానది 4లక్షల 80వేల కూడానెక్కుల నీరుతో తన్ని పారుతుంది. ఈ ప్రవాహం ఉధృతం, మహోద్యతంగా ఉంటే, పెన్నానది పార్శ్వ కట్ట దగ్గర ఇసుక త్రవ్యడం కోసం ఒకరని కాదు, అందరూ కలిసి ఒకరకంగా కట్టను చదునుజేసి రాజుకులు సాగించేదుకు ఏర్పాటుజేశారు. అందువల్ల పార్శ్వ కట్ట తెగిపోయింది. ఆ కారణంగా ఎక్కడో బుచ్చిరెడ్డిపోజేశ దగ్గర్లోని దామరమడుగు దగ్గర నుంచి నెల్లూరులోని జనార్థన రెడ్డి కాలనీ వరకు నీటితో సముద్రంలాగా మారింది. ఒక్క చిన్న తప్పిదం జరగుండా ఉండిఉంటే ఈ వరిస్తేతి వచ్చి ఉండేదికాదు. 60మంది విద్యార్థులు పాలిచేక్కి కళాశాలలో వరదల కారణంగా నీటిలో చిక్కుకుని పోయారు. అందులో ఒక విద్యార్థి చనిపోయాడు. ఆ ప్రవాహం నుంచి వాళ్లను బయటకు తెచ్చించడానికి జిల్లా కణ్కరు ఎంత ప్రయత్నించినప్పటికీ సాధ్యపడలేదు. ఆ సమయంలో నేను కూడా అక్కడే ఉన్నాను. కానీ చాలా కష్టపడి వనిజేశారు. అయినా వాళ్లను బయటకు తీసుకురావడానికి సాయంత్రం 5.00 గంటల వరకు ప్రయత్నించినప్పటికీ ఏ మాత్రం వీలుపడలేదు. ఇంకేదైనా ప్రమాదం జరిగిఉంటే

రాష్ట్రంలో వరదల గురించి లఘు చర్చ

మొత్తం పాలిటెక్నిక్ కళాశాల మొత్తం గందరగోళానికి గురి అయ్యేది. హస్టల్లో ఉంటూ చదువుకునే విద్యార్థులు ఆ సమయంలో అక్కడే ఉన్నారు. పిల్లలందరూ గల్లంతయ్యే ప్రమాదం ఉండింది. విద్యార్థులను బయటకు తీసుకువచ్చి మేమే వాళ్ళకు ఆహారం అందించి, వాళ్ళను భయపడకుండా చేసి చివరకు వాళ్ళ ఇండ్లకు క్లేమంగా పంపించాం. అది నమ్ము కాదు. విషట్టు సంభవించాక పునరావాసం కల్పించడం, తదితర పనులు చేయడు ఒక భాగం మాత్రమే. అసలు ప్రమాదాలు ఎందుకు జరుగుతున్నాయి? ఏ జాగ్రత్తలు తీసుకుంటే ప్రమాద తీవ్రత తక్కువగా ఉంటుందనే అంశంలో సీరియస్‌గా అధ్యయనం చేసి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలసిన అషంరం ప్రభుత్వానికి ఉంది. గతంలో కూడా నెల్లూరుకు తీవ్రమైన వరద వచ్చింది. ఆరోజున ప్రభుత్వం ఒక మాట చెప్పింది. పెన్నానదికి బ్రిడ్జీ ఉంది. బ్రిడ్జీ చివరి భాగాన వరదకోత కారణంగా కోసుకుపోయింది. చివరకు బ్రిడ్జీ పనికిరాకుండా పోతుందేమో అనేంత ప్రమాదం వరద కారణంగా వచ్చింది. ప్రభుత్వం కొన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకుంది. అందరం కూర్చోని ఒక మాట అనుకున్నాం. పెన్నానది ప్రకృతపెద్ద రివిట్మెంట్ వాల్ట్ ఏర్పాటుచేయాలని అందులో భాగంగా సిమెంట్ కాంఫ్రెస్టో గోడనిర్మించాలని అనుకున్నాం. ఎందుకంటే దాని పక్కనే భగ్యసింగ్ కాలనీ, జనార్థనరెడ్డి కాలనీ, వెంకటేశ్వరపురం వంటిష్టులైనాయి. ఆ ప్రాంతంలో చిన్న ఇంచు ఇంచుకుని ప్రజలు జీవిస్తున్నారు. ఆగమేఘాల మీద కచ్చితంగా ములు జరగాల్సిదేనని తీర్చానాలు చేశారు. తీరా తుపాను తగ్గిన తరవాత ఎవరి ఇండ్లకు వాళ్ళ పోయి దాన్ని మరచిపోయారు. ఇప్పటిదాకా చిన్న రాయి కూడా అక్కడ వేసిన పరిస్థితి లేదు. అన్నమయ్య ప్రాజెక్టు పరిస్థితి కూడా మానవ త్స్విద్వేషమే మాట వస్తుంది. రాయలచెరువు అద్భుతశాత్మక తెగిపోలేదు కానీ చెరువు తెగిపోయి ఉంటే మహా విధ్వంసం జరిగేది. 0.90టీఎంసీల నీరు నీల్వ ఉంటుంది. చాలా పెద్ద చెరువు. చూస్తే పెద్ద సముద్రాన్ని తలపిస్తుంది. అలాంటి పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు ఎక్కడ కట్ట తెగిపోయే అవకాశం ఉండనే విషయాన్ని పసిగట్టాలి. నేను పొత్తెపాలెం ప్రాంతానికి వెళ్లి పరిస్థితిని చూశాను. పొత్తెపాలెంలో పెన్నానదిలోని నీరు తన్ని పారుతుంది. కాకపోతే గ్రామస్థులందరూ ఆరోజు రాత్రి ఎక్కడెక్కడెక్కడో ఉన్న మట్టిని తీసుకువచ్చి ఊరి సెంటర్లో పోసి, బస్తాలను వాళ్ళే తెచ్చుకుని, కట్ట ఎక్కడ తెగిపోయే ప్రమాదం ఉందో అక్కడ బస్తాలు వేసి కాపాడుకోగాలిగారు. చాలా జాగ్రత్తగా రాత్రంతా మేల్కొన్ని నీళ్ల రాకుండా కాపాడుకోగాలిగారు. అలా వాళ్ళ కనుక కాపాడకపోయిఉంటే నెల్లారు పట్టణంలోని మన్మార్ నగర్ నుంచి మనుమసిద్ధినగర్ వరకు మొత్తం గందరగోళమయ్యేది. వాళ్ళే కాపాడగలిగారు. మనం కాదు. వాళ్ళకు కూడా దాని వల్ల వచ్చే ప్రమాదం ఉన్నప్పటికీ ఎవ్వరితో సంబంధంలేకుండా స్వయంగా క్షఫణి పనిచేశారు. అక్కడకు వెళ్లి నేను చూసినప్పుడు ఆశ్చర్యమేసింది. ప్రజలు ఎంత అప్రమత్తంగా ఉండి జాగ్రత్తలు తీసుకుంటూ నెల్లారు నగరాన్ని కాపాడారా అని ఆశ్చర్యం కల్గింది. అటువంటి పాయింట్సును జాగ్రత్తగా అర్థం చేసుకుని కాపాడుకునే విషయంలో మెకానిజమ్ అందుబాటులో ఉండాలి. ఒకసారి ప్రమాదం జరిగిన తరవాత అధ్యయనం చేసి భవిష్యత్తులో అటువంటి ప్రమాదం రాకుండా ఉండేందుకు ఏమి చేయాలనే విషయంలో సీరియస్‌గా ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయాలి గానీ ఎప్పుడు వరదలు వస్తే ప్రభుత్వానికి అప్పుడు కొత్త ఆలోచనలు వస్తాయి, ఎప్పుడు వరదలు వస్తే అప్పుడు మళ్లీ మొదటి నుంచి మొదలుపెడదామనే పద్ధతి మార్చుకోవాలి. మిగతా సమ్ముఖ గురించి శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు చెబుతారు. కాబట్టి నేను వాటి జోలికి పోవడంలేదు.

శ్రీ యండపల్లి శ్రీనివాసులురెడ్డి(SRI YANDAPALLI SRINIVASULUREDDY): అధ్యక్షా, గత ఇరవై రోజుల క్రితం, నవంబర్ మాసం 19వ తార్థి నుంచి రాష్ట్రంలో వచ్చిన తుపాను వల్ల నష్టాలు, వాటి

రాష్ట్రంలో వరదల గురించి లఘు చర్చ

గురించి సభలో చర్చ చేపట్టడం చాలా కరెంటివిలీగా నేను భావిస్తున్నాను. ఈ అవకాశం నాకిచ్చినందుకు కూడా నేను ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, సహజంగా మేం రాయలీమ వాసులం. వరదలు కోస్తా జిల్లాల్లో ఎక్కువగా వస్తుంటాయి. సముద్ర తీరానికి దగ్గరగా ఉన్న కారణంగా ఎక్కువగా తుపాను ప్రభావం వల్ల అక్కడ ప్రమాద తీవ్రత ఎక్కువగా ఉంటుంది. ప్రజలు కూడా ఎక్కువ నష్టపోతుంటారు. ఒకోస్టారి ఎక్కువగా నష్టం సంభవిస్తుంటుంది. ఉదాహరణకు హదుద్ తుపాను సంభవిచ్చినప్పుడు మనం జరిగిన నష్టాన్ని చూశాం. కానీ ఈ పర్యాయం వచ్చిన తుపాను వల్ల ప్రధానంగా రాయలీమ ప్రాంతానికి సంబంధించి చిత్తురు, కడప, నెల్లూరు జిల్లాల్లో ఈ ప్రభావం ఎక్కువగా ఉత్పన్నమైంది. నేను 17వ తారీఖు కూడా స్వయంగా వెళ్లి చూశాను. ముఖ్యంగా రాయలచెరువు గురించి ఇందాకగౌరవ సభ్యులు ప్రస్తావించారు. చిత్తురు జిల్లాలోని రామచంద్రాపురం మండలంలో, చంద్రగిరి నియోజకవర్గంలో ప్రధానమైన రాయలచెరువు ఉంది. రాయలచెరువు 150 గ్రామాలకు అనుసంధానంగా ఉంటుంది. మూడొంతులు వూడిపోయింది. అయినప్పటికీ ఇప్పటికి కూడా ఉదయం నేను సూపరిటిండంగ్ ఇంజనీరు, శివారెడ్డి గారితో మాట్లాడాను. ఆ సందర్భంగా వారు ప్రస్తుత నీటి నిల్వ 0.95 టీఎస్ఎలని చెప్పారు. ఆ చెరువుకు నీరు ఒకోస్టారి ఉధృతంగా రావడం వెనుక దానికి ఎగువన ఉన్న కళ్యాణి డ్యూమ్ తిరుపతి తాగునీరు అపరాలరీత్యా చాలా సంవత్సరాల క్రితం నిర్మితమైన మినీ ప్రాజెక్టు అది. ప్రాజెక్టు నిండిన కారణంగా ముందు జాగ్రత్తగా మూడు గేట్లను ఎత్తిపేశారు. కానీ తిరిగి వాటర్ తగ్గిపుడు స్టోరేజ్ చేసుకోవడానికి, గేట్లుద్వారా ప్రమోంచే నీటిని అదుపుచేయడానికి ఇబ్బంది కల్గింది. ఆ సమయంలో విద్యుత్తు సరఫరాకు అంతరాయం కల్గింది. తిరిగి ఎలక్ట్రిచీపీ పునరుద్ధరణ చేసినా తెరిచిన గేట్లు క్లోజ్ కాలేదు. ఈవిధంగానే గతంలో అరణసియార్ ప్రాజెక్టులో కూడా గేట్లు క్లోజ్ కానందువల్ల మొత్తం నీట్లు బయటకు వెళ్లిపోయాయి. అందువల్ల మినీ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి మెయింటెన్స్ లేకపోవడం, వాటి నిర్వహణను పర్యవేక్షించకపోవడమే దీనికి ప్రధానమైన లోపంగా నేను మొదటిగా గుర్తించాను.

అధ్యక్షా, రాయలచెరువుకు సంబంధించి ఆనాడు శ్రీకృష్ణదేవరాయలు నిర్మించిన చెరువు కాబట్టిసీసం వేసి కట్టారని అక్కడి వాళ్లు చెప్పుకుంటారు. 1991లో ఒకసారి ఇటువంటి ప్రమాదం జరిగింది. అంతకు మునుపు 1975లో ఒకసారి ప్రమాదం ఏర్పడింది. చెరువుకు గండి పడుతుందని అధికారులు, శాసనసభ్యులతో పాటు మేం, మాతోపాటు ఆర్డీవో, జిల్లా కలెక్టర్ భావించి నిజమేమోనని అనుకున్నాం. వాస్తవంగా అది గండి కాదు. చిన్న లీకేజి. గండి పడితే చెరువు క్రింద ఉన్న 150 గ్రామాలను పరిరక్షించే పరిష్టితి ఉండదు. దాదాపు ఆ ప్రాంతంలో నిపసిస్తున్న 14,960 మంది చుట్టుప్రక్కల ఉన్న గ్రామాలైన ఎన్.ఆర్.కుప్పం, రాయలచెరువుకుప్పం, సత్తుకుప్పం, గోపులాపురం, గొల్లపల్లి, సి.కలేపల్లి గ్రామాల్లో నివాసం ఉండేవాళ్లందరినీ ముందు జాగ్రత్తగా కొండ ప్రాంతానికి, కొంత మందిని ఇతర ప్రాంతాలకు, ప్రభుత్వ కార్యాలయాలకు, పార్శవాలల్లో బన చేయించి, వాళ్లకు ఎటువంటి ప్రమాదం జరగకుండా చూశారు. అంతేకాకుండా తిరుపతి నగరానికి సంబంధించి కూడా తిరుమల కొండల్లో డ్యూమ్లన్నీ నీటితో నిండిన కారణంగా కొండ చరియలు విరిగిపడిన కారణంగా కుపిలతీర్థం గుడిలోని ఒక మండపం కూడా మునిగిపోయింది. తిరుపతి నగరం చుట్టుప్రక్కల ఉన్న 46 చెరువులు ఆక్రమణకు గుర్తెనాయి. అప్పీ ప్రస్తుతం రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారస్తులు, అప్పార్ట్‌మెంట్స్ నిర్మితమైన కారణంగా ఆక్రమణకు గుర్తెనాయి. నేను చాలా సంవత్సరాలుగా తిరుపతి

రాష్ట్రంలో వరదల గురించి లఘు చర్చ

నగరంలోనే నివాసం ఉంటున్నాను. ఇంటి నుంచి బయటకు వెళ్ళడానికి వీలులేని పరిస్థితి ఉంది. వరదల కారణంగా ఇంటి నుంచి బయటకు రాలేని పరిస్థితి ఉండేది. బయటకు రావడానికి రెండు రోజుల సమయం వట్టింది. కారులో వెళ్లితే కారు డోర్స్ వరకు కూడా నీళ్లు వచ్చాయి. 46 చెరువులు ఆక్రమణాను గుర్తొనాయి. కాలనీ పేర్లు కూడా చెబుతాను. ఆటోనగర్, ముత్యాలరెడ్డిపల్లి, ఉల్లిపట్టెడ వంటి ప్రాంతాల్లో మొట్టమొదట పెట్టి నీటిని తోడుతున్న పరిస్థితి కనబడుతుంది. ముందున్న జాగ్రత్తగానే బాలాజీ కాలనీ నుంచి ముత్యాలరెడ్డిపల్లి గ్రామానికి వెళ్లేటప్పుడు ఒక రైల్స్ వంతెన క్రింద underway బ్రిడ్జీ వస్తుంది. ఆ మార్గం అనంతపురం నుంచి తిరుపతికి వచ్చే మార్గం. ఆ దారిన వస్తున్న నలుగురిలో ఇద్దరు ప్రయాణికులు ప్రమాదానికి గురై మరణించారు. అక్కడ ఇటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయి. వాటినివారణ కోసం ప్రభుత్వం ఎటువంటి ప్రమాణాలు తీసుకోలేదు, ప్రయత్నం చేయలేదు. ప్రధానంగా చిత్తురు, నెల్లూరు, కడు జిల్లాలో అన్నమయ్య ప్రాజెక్టు క్రింద ఉండే చెయ్యేరు, నందలూరు, రాజంపేటతోపాటు నెల్లూరు జిల్లాలోనికోఫూరు ప్రాంతంలో ప్రమాదం ఎక్కువగా జరిగింది. అదే విధంగా చిత్తురు జిల్లాలోని గుగమరు మండలంలోని దండెపల్లి దగ్గర కౌండిస్ నది వరదల కారణంగా రోడ్డు తెగిపోవడం వల్ల ఇష్టటికీ 20-25 కిలోమీటర్ల పరిధిలో రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి.

మ.01:20

అంతేకాకుండా తిరుపతి-చిగురువాడ మధ్యలో బ్రిడ్జీ తెగిపోవడం వలన కూడా నూరు గ్రామాలతో అనుసంధానం తెగిపోయింది. 19వ తేదీన ఏర్పడిన తుపాను వలన ఈ మూడు జిల్లాలు, నెల్లూరు జిల్లాలలో ల్లా 45వేల హెక్టార్లలో వ్యవసాయ, ఉద్యానవన వంటలు దెబ్బతిన్నవి. ల్లా 42వేల 862 హెక్టార్లలో పరి, పత్రి, మినుము, వేరుశేనగ వంటలు పూర్తిగా దెబ్బతిన్నవి. 42వేల 99 హెక్టార్లలో చెరకు వంట దెబ్బతిన్నది. అరబి, బోప్పుయి, పసుపు, ఉల్లి వంటలు దెబ్బతిన్నవి. నీటితోపాటు హైవేలు, రోడ్లు, భవనాలు, వంచాయతీ రాజ్ శాఖలపరిధిలో దాదాపు 4లక్షల కిలోమీటర్ల మేరకు రోడ్లు పూర్తిగా దెబ్బతిన్నవి. నీటికి ప్రత్యామ్నాయం చూడాలి. ఇంత నష్టం జరిగినా అక్కడ అందుతున్న సహాయం అర్కోరగా ఉంది. మాకున్న సమాచారం ప్రకారం మన రాష్ట్రంలో దాదాపు 59 మంది చనిపోయారు. వారిలో చిత్తురు జిల్లాలో 9 మంది చనిపోయారు. అయినా అందిస్తున్న సహాయం చాలా స్వల్పంగా ఉన్నది. ఈ పరిస్థితులలో కూరగాయల ధరలు వివరించా పెరిగాయి. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు ఎవరూ కొనుక్కున్నిటిలో లేవు. ప్రభుత్వ సహాయంగా ప్రకటించిన ఒక్కోకుటుంబానికి రూ.2000/- ఏమూలకూ చాలా స్వల్పంగా ఉన్నది. ఉండు పరిస్థితులలో కూరగాయల ధరలు వివరించా పెరిగాయి. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు ఎవరూ కొనుక్కున్నిటిలో లేవు. ప్రభుత్వ సహాయంగా ప్రకటించిన ఒక్కోకుటుంబానికి రూ.2000/- ఏమూలకూ చాలా స్వల్పంగా ఉన్నది. వారికి 50 కేజీల బియ్యం, 2 కేజీల వంటనూనె, ఉల్లిపాయలు, బంగాళదుంపలు వంటిని 4 కేజీల చోప్పున ఇవ్వాల్సి ఉంది. హోంమంలిగారు మాల్లాడుతూ పాక్షికంగా దెబ్బతిన్న ఇళ్లకు రూ.5,000/- ఇప్పామని చెప్పారు. కానీ పాక్షికంగా దెబ్బతిన్న ఇళ్లకు రూ.85,000/- ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. పూర్తిగా కొన్ని ఇళ్లు దెబ్బతిన్నాయి. తిరుచానూరు వంటి ప్రాంతాలలో అపార్ట్మెంట్లు కొట్టుకుని పోయాయి.

భూ ఆక్రమణాలు, నదీతీరాలు, చెరువులు ఆక్రమణాను గురైతే ఇటువంటి పరిస్థితులే ఏర్పడతాయి. రియల్ ఎస్టేట్ వాళ్ళు చేసిన పెద్ద విద్దిహక చర్చ వలన తిరుపతిలో ఐదారు రోజుల పాటు పూర్తిగా జలమయమయ్య

రాష్ట్రంలో వరదల గురించి లఘు చర్చ

పరిస్థితి ఏర్పడి ఈ ప్రమాదం ఏర్పడింది. తుపాను వలన చిత్తురు, నెల్లారు జిల్లాల కలెక్టర్లు చేస్తన అంచనా ప్రకారం కలిగిన నష్టం రూ.2 వేలకోట్లు ఉంటుందని, రాష్ట్రం మొత్తం పరిశీలిస్తే నష్టం రూ. వేలకోట్లు మేర ఉంటుందని చెబుతున్నారు. తుపాను, వర్షాలు ఆగిపోయి, పరిస్థితులన్నీ చక్కదిద్దుకున్న తరవాత కేంద్రం నుండి నిపుణులు వస్తారు. అప్పటికి తుపాను ఉండదు, నష్టాలను గురించి చూసేవారు ఉండరు, చేస్తేవారు ఉండరు. కాబట్టి క్లైట్రిక్ స్టోయి నుండి కలెక్టరు, ఆర్డీఎం, రాష్ట్ర అధికారుల అధ్యయన బృందం వెంటనే వెళ్లాలి. రాయలచెరువుకు ప్రమాదం జరుగుతోందని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మూడు హాలికాప్రార్థుల్ ఏర్పాటు చేసి వారికి నిత్యావసర వస్తువులు, భోజన ఏర్పాటులు చేశారు. చాలా సంతోషం.

తిరుపతిలో ఇటువంటి ప్రమాదాలు పునరావుతం కాకుండా చర్చలు తీసుకోవాలి. తిరుపతి శేషాచలం కొండలమీద ఎప్పుడూ వ్యవహరించుతూ ఉంటుంది. అలిపిరి నుండి కుమిలీర్థం వరకు నీటి ప్రవాహం ఎప్పుడూ వస్తూ ఉంటుంది. అక్కడ ఒక పెద్ద కాలువను ఏర్పాటు చేసి అక్కడి నుండి వినాయక సాగర్ చెరువుకు ఆ నీటిని మళ్ళించి వినాయక సాగర్ నుండి చుట్టూ వక్కల ఉండే చెరువులకు అనుసంధానం చేస్తే ఈ ప్రమాదం తప్పుతుంది. 2009లో ప్రమాదం ఏర్పడినప్పుడు అనాటి ముఖ్యమంత్రిగారు రాజశేఖర రెడ్డిగారు ఇది మంచి వథకమని చెప్పారు. కానీ ఇప్పటికీ కూడా దానికి తగిన ఏర్పాటులు చేయకపోగా చెరువులు అన్నింటిని అందమైన, నుండరమైన పార్చులుగా ఏవేవే పేర్లు పెట్టి మార్చేస్తున్నారు. స్క్రోట్ సిటీ ఆహోనించదగిన పరిస్థితి. కానీ ఇటువంటి పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు ఏంటే పరిస్థితి? 27వ తేదీ తరవాత కూడా రెండవసారి కూడా మరొక అల్పసీడనం రానున్నది. ఆ అల్పసీడనం కూడా రాయలసీమ జిల్లాలమీదనే ఎక్కువ ప్రభావం చూపబోతోంది. దీనివలన రాయలసీమ జిల్లాలలో ఎక్కువగా వరిపంట దెబ్బతింటోంది. వరిపంట మునిగిపోయింది, వేరుశెనగలు మొలకలు వచ్చాయి. అనంతపురం జిల్లాలో 2లక్షల హాక్టార్లో వేరుశెనగ దెబ్బతిన్నది.

ఫ్రస్తుత పరిస్థితులలో శాసనపరిషత్తు ఒక తీర్మానం చేయాలి. ప్రమాద విపత్తు ఏర్పడి రూ. వేల కోట్లు మేర నష్టం వాటిల్లింది కాబట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆదుకోవడానికి ఏర్పాటులు చేయాలి. కేంద్ర అధ్యయన బృందం రాకమును పేరాష్టు అధ్యయన బృందాలు పర్యాటించి నిజంగా ఎంత నష్టం జరిగిందని అంచనా వేసి వాటిని పునరుద్ధరించడానికి తక్షణ ఏర్పాటులు చేయాలని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. రానున్న తుపానులను ఎదురోస్తుటకు ముందస్తు జాగ్రత్తలతో క్లైటోయిలో ఉన్న అధికారులు తగు జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని, ప్రత్యామ్నాయానికి సిద్ధంగా ఉండాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను. కేంద్రప్రభుత్వం తక్షణమే రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఇత్తోధికంగా సహాయం చేయాలని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా విపత్తు వలన క్లైటోయిలో దెబ్బతిన్న కూలీనాలీ మధ్యతరగతివారికి, ఇష్టు కోల్పోయినవారికి నిత్యావసర వస్తువులు అందించడానికి నిధులను వెంటనే విడుదల చేసి ఆదుకోవాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ వెన్నపూస గోపాలరెడ్డి(SRI VENNAPUSA GOPALREDDY): అధ్యక్షా, గత రెండు వారాలలో రాష్ట్ర వరదలతో అతలాకుతలం అయ్యాంది. ప్రభుత్వం రిలీఫ్ క్యాంపులు ఏర్పాటు చేసి ప్రజలకు ఎటువంటి అసాకర్యం కలగకుండా అన్ని విధాలుగా వైద్యం, మంచినీరు, ఆహారం అందించారు. ఆకలికి అన్నం, వేదనకు చౌపథం అన్నది మన ముఖ్యమంత్రిగారికి బాగా తెలుసు. రిలీఫ్ క్యాంప్ లో భాగంగా వరదలకు గురైన వారికి ఇంటికి రూ.2,000/- ఇవ్వడం నిజంగా చాలా మంచిది. అయితే గోరె, బరె, మేక, ఎద్దు, ఆపులు చనిపోతే వాటికి కూడా నష్టపరిహారం

రాష్ట్రంలో వరదల గురించి లఘు చర్చ

ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. రిలీఫ్ క్యాంపులలో పాల్గొని చనిపోయిన ఉద్యోగులెవరైనా ఉంటే వారి కుటుంబంలోని వ్యక్తులకు కంపాప్సేట్ అపాయింట్మెంట్ ఇచ్చి, ఆ కుటుంబాలకు ఆర్థిక సహాయం చేయడం మంచి పరిణామం.

అలాగే రాష్ట్రాను మండలంలో వరదలలో ఐదుగురు కూలీలు చిక్కుకుంటే రాష్ట్రాను ఎమ్ముచ్చే ప్రకాశ్ రెడ్డిగారి చౌరవతో బెంగళూరు నుండి ఎయిర్ఫోర్స్ హెలికాప్టర్ తెప్పించి వారిని అక్కడి నుండి లీఫ్ చేసి వారి ప్రాణాలు కాపాడడం జరిగింది. ఆరోజు నేను ఇక్కడే ఉన్నాను. అనంతపురం జిల్లాలో టమాట, బీర, బెండ కూరగాయల తోటలు, దానిమ్మ, ద్రాక్ష, బత్తాయి, బోప్పాయి వంటి పండ్లతోటలన్నీ తుడిచిపెట్టుకుపోయాయి.

ప.01:30

అధ్యక్షా, అదేవిధంగా కంది వంటకు కూడా బాగా నష్టం జరిగింది. ఎండ లేకపోవడం వలన కంది పూతంతా రాలిపోతుంది. రాయలసీమ జిల్లాలలో ఎక్కడా కంది వంట వచ్చే పరిస్థితి లేదు. వేరుశెనగకు కూడా బాగా ఇబ్బంది వచ్చింది. శెనగ పీకక పోతే మొలకపుండి. శెనగ తీసి బయట వేస్తే వర్షాలకు కుళ్లిపోతున్నాయి. పశువుల మేతకు ఉపయోగించే శెనగ ఆకు కూడా కుళ్లిపోయింది. కాబట్టి వాటిపై చర్యలు తీసుకోవాలని, కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, రిలీఫ్ క్యాంప్ చాలా బ్రహ్మండంగా నిర్వహించారు. హోర్టికల్చర్ బాగా దెబ్బతిన్నది. కూరగాయలకు పూత రాలిపోకుండా ఉండాలంటే ఎండ ఉండాలి. క్రావ్ మార్కెట్‌నికి చర్యలు తీసుకోవాలని వరదలలో చిక్కుకున్న వారికి రిలీఫ్ క్యాంప్ వంటి కార్బోక్షమాలను చేపట్టాలని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్(SRI P.V.N.MADHAV): అధ్యక్షా, అనుకోకుండా కురిసిన అధిక వర్షాలు వరద వలన ఆంధ్రప్రదేశ్లో నాలుగు జిల్లాల్లో తీవ్ర నష్టం జరిగింది. చర్యలు తీసుకోవడంలో ప్రభుత్వం విఫలమవడం కారణంగా నష్టం ఎక్కువగా ఉండని మా అభిప్రాయం. 21 శారీకన భారతీయ జనతా పార్టీ టీమ్ మొత్తం వెళ్లాము. నెల్లూరు ప్రాంతం కంటే తిరుపతి, మదనపల్లి పట్టణాలపై బాగా ప్రభావం పడింది. అందరూ ఆశ్చర్యపోయేటట్లు పించ డ్యూమ్ కొట్టుకుపోయింది. పించ డ్యూమ్ కొట్టుకుపోవడం వలన అన్నమయ్య ప్రాజెక్టు గట్టు కొట్టుకుపోయాయి. దానివలన మూడు గ్రామాలు పూర్తిగా నేలమట్టమయ్యాయి. ఇంక్కు కూడా పూర్తిగా కూలిపోయాయి. అన్నీ టీమీలలో చూస్తే అత్యంత హృదయపిదారకరంగా ఉంది. మదనపల్లి, నందలూరు మండలాలలో కీనివిని ఎరుగిని రీతిలో విధ్యంపం జరిగింది. నష్టం మాటలకు అందనంతగా ఉండని మా పార్టీ వారు చెప్పారు. పించ డ్యూమ్ కొట్టుకుపోవడం అన్నమయ్య ప్రాజెక్టు కొట్టుకుపోవడం కారణంగా ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటుందని ప్రాధమికంగా అడుగుతున్నాము?

అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా పించ డ్యూమ్ ఇంతకు ముందే దెబ్బతిన్నది. కానీ దానికి ఏమి చర్యలు తీసుకోలేదు? ముఖ్యమంత్రిగారి సాంత జిల్లాలలో ఉన్న ప్రాజెక్టుకు నంవత్తరం నుండి ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? అన్నమయ్య ప్రాజెక్టు గేటు నంవత్తరం క్రితమే విరిగిపోయింది. దానికి అడ్డగా బండ కట్టారు. అది నిలవదని ఇరిగేప్పన వారు చెప్పినా వినకుండా ఎందుకు కొసాగించాడి అడుగుతున్నాను. అలాగే ముఖ్యంగా పించ డ్యూమ్ విరిగి, అన్నమయ్య ప్రాజెక్టుకు ప్రమాదం జరగడానికి ఏడు గంటల సమయం పడుతుంది. ఆ సమయంలో అన్నమయ్య ప్రాజెక్టు ఏ

రాష్ట్రంలో వరదల గురించి లఘు చర్చ

విధంగా ఉందో అందరికీ తెలుసు. కానీ కింద ఉన్న 18 గ్రామాలకు హెచ్చరిక జారీ చేయకపోవడం ఇప్పటికీ అర్థం కానిది. ప్రజలంతా చాలా ఆగ్రహించాలతో టీవిల్లో చూసి ప్రభుత్వాన్ని ఇదే అడుగుతున్నారు. ఎవరికీ ఎన్నిమైన్న అల్ఫ్ పంపించలేదు. నలభైనిమిషాలలో వర్షం పడుతుందని వాతావరణ శాఖ నుంచి హెచ్చరికలు వస్తాయి. ప్రాజెక్టు సామర్థ్యం నుమారు 1,40,000క్కుసెక్కులు. కానీ 3,28,000క్కుసెక్కుల వరద నీరు వమ్మంది కనుక ప్రమాదం పొంచి ఉంది. ఆ ప్రమాదం గురించి ఎవరినీ హెచ్చరించలేదు. సెల్ టువర్స్ ఉన్నా ఎన్నిమైన్న రాలేదు. దండోరా వేయించలేదని అక్కడ ప్రజలు తీవ్ర ఆగ్రహించాలతో ఉన్నారు. టీవిలలో గమనిస్తే అందరూ శసనార్థాలు పెడుతున్న పరిస్థితి కనిపించింది.

అధ్యక్షుడు, అక్కడ అనేక మంది అధికార పార్టీ నాయకులు ఇసుక ర్యాంపులు కొట్టుకుపోతాయని స్పెష్స్ వైట్ గేట్లు ఎత్తతలేదని ప్రధాన ఆరోపణగా ఉంది. ఐదు గేట్లు ఒకేసారి ఎత్తి ఉంటే ఈ ప్రమాదం వచ్చేది కాదు. మూడు గ్రామాలు పూర్తిగా నేలమట్టమయ్యాయి. తేగూరుపేట, పులపుత్తరూరు, గుండ్రారు గ్రామాలు కొట్టుకుపోయాయి. పులపుత్తరూరులో కుటుంబంలోని మొత్తం తొమ్మిది మంది చనిపోయారు. ఇప్పటివరకూ ఆ వరదలలో ఎంత మంది చనిపోయారనేది ప్రభుత్వం కరెక్టుగా అంచనా వేయలేదు. ఈ విధ్వంసానికి బాధ్యతైన వారిపై ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాము. ఇరిగేస్వ శాఖ ఏతణి వెంటనే సస్పెండ్ చేయాలని, గేట్లు ఎందుకు తెరవలేదో తప్పకుండా విచారించాలని కోరుతున్నాము. ఇంజనీరింగ్ శాఖ, వాతావరణ శాఖ నుంచి ఒక ఉన్నత స్థాయి కమిటీ వేసి దీనిపై పూర్తిస్థాయిలో విచారించాలని కోరుతున్నాము. రాబోయే కాలంలో ఇటువంటిని జరిగే అవకాశం ఉంది కనుక ఆ విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని, అక్కడ బాధితులకు ఐదు లక్షల రూపాయల పరిహారం ఇచ్చారు. అది చాలా తక్కువని నేను భావిస్తున్నాను. ప్రభుత్వ నిర్దిష్టం కారణంగా రెండు డ్యూమ్లు కొట్టుకుపోతున్నప్పుడు హెచ్చరిక జారీ చేయకపోవడం వలన ఇంత ప్రమాదం జరిగింది. ఈ మధ్య విశాఖపట్టంలో ఎల్జీ పాలిమర్స్ నుంచి గ్యాస్ లీకేజీ స్వయంగా ముఖ్యమంత్రిగారు కోటి రూపాయలు పరిహారం ప్రకటించి దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో చేయని విధంగా మార్గదర్శకంగా ఉన్నారు. అన్నమయ్య ప్రాజెక్టు కొట్టుకుపోవడం వలన కింద ఉన్న గ్రామాల్లో చనిపోయిన వారికి కోటి రూపాయలు పరిహారం ఇచ్చే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాము. నిరాశ్రయులైన వారికి ప్రభుత్వం ఏ చర్యలు తీసుకుంటుందో తెలియదు? పూర్తిగా నేలమట్టం అయిన వారికి దాదాపు లక్ష ఎనబై వేలు స్ఫూర్హిహారం ఇస్తామన్నారు. అది చాలా తక్కువ. చాలా పెద్ద పెద్ద ఇళ్ల నేలమట్టాయి. అటువంటి ఇళ్ల నేలమట్టమైతే ప్రభుత్వం ఇచ్చేది అత్యల్పం. దీనిపై ఆలోచించి కోటి రూపాయలు స్ఫూర్హిహారం ఇస్తే వారు ఇల్లు నిర్మించుకోవడానికి, వారు తిరిగి జీవితాన్ని కొనసాగించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. బాధ్యతాలపై చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాము.

అధ్యక్షుడు, రాయలచెరువు లీక్ అయ్యందని, ప్రమాదం అంచులో ఉందని చెబుతున్నారు. ఇప్పుడు ఏ విధంగా ఉందో ప్రభుత్వం వెంటనే తెలియజేయాలి? తిరుమలలో జరిగిన విధ్వంసాన్ని ప్రభుత్వం పూర్తిగా పర్యవేక్షించాలని, అలిపిరి నుండి పైకి వెళ్లడానికి మెట్ల మార్గాన్ని ప్రభుత్వ ఖిర్పుతో పూర్తి చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేస్తున్నాము.

రాష్ట్రంలో వరదల గురించి లఘు చర్చ

శ్రీ కె.ఎస్.లక్ష్మణరావు(SRI K.S.LAKSHMANARAO): అధ్యక్షా, గుంటూరు జిల్లాలో పంట నృష్టం జరిగింది. సంతోషపు ఏమిటంచే ప్రాణానృష్టం జరగలేదు. తెనాలి, పొన్నారు, రేపల్లి డెల్హు ప్రాంతాలలో వేలాది ఎకరాలలో వరి పంట పడిపోయి పూర్తిగా నీట మునిగింది. కత్తెక్కర్, అధికారులు కూడా పరిశీలించారు. అందువలన డెల్హు ప్రాంతంలో వరి పంటకు జరిగిన నష్టాన్ని వెంటనే ఎన్నుమరేష్ చేయించి నృష్టపరిహారం అందించాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, మాకు ఇక్కడ కమర్సియల్ క్రోస్ పత్రి పత్రి పంట. అధిక వర్షాల వలన పత్రి కాయ కుళ్ళపోవడంతో పత్రి పంటకు పెద్దవిత్తున నృష్టం జరిగింది. అందువలన నృష్టపోయిన వరి, పత్రి పంటలు దెబ్బతిన్న రైతాంగాన్ని అదుకోవాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ వాకాటి నారాయణ రెడ్డి(SRI VAKATI NARAYANAREDDY): అధ్యక్షా,

మిష్టర్ చైర్మన్(MR.CHAIRMAN): బీసీ వెల్సేర్స్‌పై చర్చ ఉందండి..

శ్రీ వాకాటి నారాయణ రెడ్డి(SRI VAKATI NARAYANAREDDY): అధ్యక్షా, నెల్లారు జిల్లా గురించి చెప్పాలి.

మిష్టర్ చైర్మన్(MR.CHAIRMAN): చెప్పారు కదా! నెల్లారు జిల్లా గురించి బాలసుబ్రహ్మణ్యం గారు, ఇతర గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడారు కదా! సరే ఒక్క నిమిషం మాట్లాడండి.

శ్రీ వాకాటి నారాయణ రెడ్డి(SRI VAKATI NARAYANAREDDY): అధ్యక్షా, ముఖ్యమైనవి, వారు చెప్పాలి నేను చెబుతాను.

మిష్టర్ చైర్మన్(MR.CHAIRMAN): ఇంతకు ముందు నెల్లారు జిల్లాలో జరిగిన నృష్టం గురించి పూర్తిగా చెప్పారు.

శ్రీ వాకాటి నారాయణరెడ్డి(SRI VAKATI NARAYANAREDDY): అధ్యక్షా, నేను చెప్పలేదు.

మిష్టర్ చైర్మన్(MR.CHAIRMAN): వరదల గురించి చెప్పారు కదా!

శ్రీ వాకాటి నారాయణ రెడ్డి(SRI VAKATI NARAYANAREDDY): అధ్యక్షా, మత్స్యకారుల ఇబ్బందుల గురించి చెప్పలేదు. రొయ్యల సాగు వరదల వలన సముద్రంలో కలసిపోయింది. మంత్రిగారు చెప్పలేదు. మా విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యంగారు శాకాహారి కనుక వారూ చెప్పలేదు. కాబట్టి ఇప్పుడీ చెప్పాలి.

మిష్టర్ చైర్మన్(MR.CHAIRMAN): మీరు మాంసాహారులు కనుక రొయ్యల గురించి, మేకల గురించి మీరు చెబుతారా? మీకు ఒక్క నిమిషం సమయం ఇస్తున్నాను.

రాష్ట్రంలో వరదల గురించి లఘు చర్చ

శ్రీ వాకాటి నారాయణరెడ్డి(SRI VAKATI NARAYANAREDDY): అధ్యక్షా, అధిక వర్గాల కారణంగా రాష్ట్రంలో ప్రాణస్ఫుర్జ జరిగింది. దానికి మనమంతా బాధపడువలసిన విషయం. ప్రాణస్ఫుర్జ జరిగియ్యుడు సాధారణంగా మరుసటి రోజునే సభలో మాట్లాడతారు. కానీ చనిపోయి ఇప్పటికి ఎన్ని రోజులైంది? మనము సభను నిర్వహించుకుంటున్నాము. ఈ నమయంలో మనం ప్రజల మధ్యలో ఉండాలి. ఈ సభలు ముఖ్యమా, ఇలాంటి నమయంలో ప్రజల్లో ఉండడం ముఖ్యమా? ఇక్కడ సభలు నడుపుకుంటున్నాము. మేము ఆటు పోలేక, ఇటు పోలేక సాయంత్రం వెళ్లడం, తెల్లవారుజామున రావడం చేస్తున్నాము. సంప్రదాయబద్ధంగా ఎక్కుడైనా ఇలాంటి సమయంలో

..

(గౌరవ సభ్యులు గంగుల ప్రభాకర్ రెడ్డి, వెన్నపూస గోపాల్ రెడ్డి నుండి అంతరాయం)

శ్రీ వాకాటి నారాయణరెడ్డి(SRI VAKATI NARAYANAREDDY): అధ్యక్షా, క్రొన్ టాక్ వద్ద.

మిస్టర్ చైర్మన్(MR.CHAIRMAN): నాలుగు రోజుల నుండి మీరు సభలో ఉన్నారు. మీరు చెప్పవచ్చు కదా!

శ్రీ వాకాటి నారాయణరెడ్డి(SRI VAKATI NARAYANAREDDY): అధ్యక్షా, నేను చెప్పాను.

మిస్టర్ చైర్మన్(MR.CHAIRMAN): మీరు సభలో చెప్పాల్సిదు.

శ్రీ వాకాటి నారాయణరెడ్డి(SRI VAKATI NARAYANAREDDY): అధ్యక్షా, చెప్పాను.

మిస్టర్ చైర్మన్(MR.CHAIRMAN): నరే..

శ్రీ వాకాటి నారాయణరెడ్డి(SRI VAKATI NARAYANAREDDY): అధ్యక్షా, ఈ వరదలలో 26మంది చనిపోయారు. వారికి కోటి రూపాయల చోప్పున నష్టపరిపోరం ఇవ్వాలని మాధవీగారు చెప్పారు. అంత ఇవ్వకపోయినా ప్రస్తుతం ప్రకటించిన దానికంటే కాస్త నష్టపరిపోరం పెంచితే బాగుంటుందని సభ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్(MR.CHAIRMAN): ఎంత ఇవ్వాలో మీరిద్దరూ మాట్లాడుకుని చెప్పండి.

మ.01:40

శ్రీ వాకాటి నారాయణరెడ్డి(SRI VAKATI NARAYANAREDDY): అదేవిధంగా ఈరోజున నెల్లారులో పెన్నా మీద కట్టినటువంటి వంతెన గురించి ఇప్పటికైనా ఎన్.ప్పాచ్.ఎ.ఐ దృష్టిక్రియలు తీసుకురావాల్సిన అపసరముందని ఈ సభ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. పాత బ్రిడ్జీ పొడవు 1100 మీటర్లు ఉంటే కొత్త బ్రిడ్జీ కట్టినప్పుడు దాని వెడల్చు 800 మీటర్లకు కుదించి కట్టడం జరిగింది. దానివల్ల వచ్చిన వరద బయటకు వెళ్లుండా వక్కన ఏదైతే పూడ్చారో దాన్ని తన్నేసి జనం రాకపోకలకు అంతరాయం ఏర్పడింది. ఉదాహరణకు గూడూరు దగ్గర కూడా

రాష్ట్రంలో వరదల గురించి లఘు చర్చ

ఇంతకుముందు ఇదేవిధంగా అంతరాయం జరిగి రాకపోకలు ఆగిపోయాయి. ఉదాహరణకు సభ్యులు యండుపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు రాత్రంతా అక్కడే పడుకుని, భోజనం, నీరు లేక తిప్పులుపడి మరుసటి రోజు చిత్తురుకు చేరారు.

ఇకపోతే ఆర్ అండ్ బి లింకురోడ్లు పూర్తిగా దెబ్బతిన్నాయి. అధ్యక్షుడు, మేం కూడా అర్థం చేసుకుంటాం. ప్రభుత్వానికి నిధుల కొరత ఉంది, ఇబ్బందులున్నాయి. రాత్రికి రాత్రే ఇవన్నీ మేము చేయమని చెప్పడం లేదు. కానీ, ఏదైనాసరే వీటిన్నింటినీ కూడా చేయాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది.

అధ్యక్షుడు, సోమశిల ప్రాజెక్టు మట్టి ఆనకట్టు బ్రహ్మంగారు కూడా చెప్పారు. ఎప్పుడోక్కుడు సోమశిల తెగుతుంది, నెల్లూరు వాళ్ళందరూ కూడా కోట్టుకుని వెళ్లిపోతారు, నేలమట్టుం అవుతుందని చెప్పారు. మరి అది కూడా అవుతుందేమో! ఏ ప్రభుత్వాలు ఉన్నాసరే సోమశిల, కండలేరు డ్యూములు మట్టితో నిర్మించినవి, ఆసియాలోనే నం.1 డ్యూములు. ఆ ప్రాజెక్టులో 82 టీఎంసీల నీరు నిలవపెడతారు. వీటిని జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలని ప్రభుత్వానికి విస్తువున్నాను. పోతే, మత్తుశాఖ విషయానికి వస్తే తీరపొంతంలో ఉండేవారంతా రోయుల చెరువులు మేసుకున్నారు. ఇవాళ ఈ వర్షానికి ఎక్కువ నీరు వచ్చినందువల్ల చెరువులలోని రోయులన్నీ సముద్రంలోకి వెళ్లిపోయాయి. వాళందరికి అపారమైన సష్టం వాటిల్లింది. అందుకే మంత్రి గారికి నేను మనవి చేసేదేమంటే - మెనుమెంటే ప్రాథమిక అంచనాలు తెప్పించుకుని మీకు ఆరువేల కోట్లు కావాలా, పదివేల కోట్లు కావాలా అన్నది ముందుగానే కేంద్రానికి పంపితే తప్పకుండా మా వంతుగా కేంద్రం మీద ఒత్తిడి తీసుకువచ్చి న్యాయం జరిగే విధంగా చూస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. అధ్యక్షుడు, ఒక్కటే విషయం చెబుతాను.

ఈ రోజున తిరువతిలో నీళ్లు వచ్చాయి. నరే ఒప్పుకుంటాను. తిరువతి కొండ క్రింద ఉంది. నీళ్లు వచ్చాయి, వీధులన్నీ మునిగిపోయాయి, జనం చాలా ఇబ్బందులుపడ్డారనేది సభలో అందరూ కూడా చెప్పారు. దాని గురించి నేను పదేశదే చెప్పడం లేదు. తిరుమలలో ఏడుకొండలవాడు ఉండే కొండ్కొన కూడా నీళ్లు వచ్చి మొత్తం మునిగిపోవడం, విపరీతమైన ఇబ్బందులుపడటం, ఇది ఎంతవరకు న్యాయం? అంటే అక్కడున్న ట్రైనేబీ వ్యవస్థ ఎలా పనిచేస్తోంది?

మిషన్ చైర్‌మాన్(MR.CHAIRMAN): కొండమీద ట్రైనేబీ వ్యవస్థ ఏంటండి?

శ్రీ వాకాటి నారాయణరెడ్డి(SRI VAKATI NARAYANAREDDY): కొండమీదే అధ్యక్షుడు. మాకు తెలుసు కాబట్టి మేం చెబుతున్నాము. కొండ మీద నీళ్లు క్రిందకి దిగాలి కదా అధ్యక్షుడు. కొండమీద నుండి మధ్యలో పడ్డటువంటి నీళ్లని ఏదో ఒక విధంగా పక్కకు తీసుకువస్తే కొండ క్రిందకు వస్తాయి. అపిధంగా కాకుండా భక్తులు కూడా మోకాళ్ల లోతు నీళ్లలో నడుచుకుంటూపోయే పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి, ఇక్కెన్నాసరే లి.టి.డె. ఈ విషయంలో చౌరా తీసుకుని ఉన్న నిధుల్ని ఎవరెవరికో ధారాదత్తం చేస్తున్నాం కాబట్టి, లి.టి.డె. సక్కమంగా నిర్వహణ చేయాలని మీ ద్వారా నేను మంత్రిగార్చి కోరుతున్నాను.

శ్రీ కత్తి నర్సింహరెడ్డి(SRI KATTI NARASIMHAREDDY): అధ్యక్షుడు, మైస్టర్ కడు జిల్లాలోని నుండుపల్లి నా సాంత మండలం. ఆ మండలంలో ఉన్న పించ ప్రాజెక్టు మొన్నటి వర్షాలకు కోట్లుకునిపోయింది.

రాష్ట్రంలో వరదల గురించి లఘు చర్చ

అలాగే, రాజంపేట నియోజకవర్గం నా సాంత నియోజకవర్గం. ఆ నియోజకవర్గంలోని అన్నమయ్య ప్రాజెక్టు కూడా కొట్టుకుపోయింది. రాయలీసీమ ప్రాంత ప్రతినిధిలుగా మేము ఎప్పుడూ కూడా కరవు గురించే మాటల్లాడేవాళ్లం. అలాంటిది వరదల గురించి మాటల్లాడ్యునపరిస్థితి రావడం నిజంగా బాధగా ఉంది. ప్రత్యేకించి అన్నమయ్య, పించ ప్రాజెక్టులవల్ల రైతాంగం తీవ్రంగా నష్టపోవడంతోబాటు, అన్నమయ్య ప్రాజెక్టు గేట్లు అన్నీ కూడా కొట్టుకునిపోవడం వల్ల 12మంది చనిపోవడం, అలాగే ఒకే కుటుంబంలో 9మంది చనిపోవడం, వేలాదిమంది ప్రజలకు తీవ్రమైన నష్టం కలగడం చాలా బాధ కలిగించే అంశాలు.

అధ్యాంకో, రాయలీసీమలో అనంతపురం, వైపులాయి ఆర్ కడప, చిత్తూరు జిల్లాలతోబాటు, నెల్లూరు జిల్లాలో కొంత ప్రాంతంలో వరదలు నంభించి నుమారు 4 లక్షల ఎకరాల్లో వేసిన వంట దెబ్బలిని 5,36,000 మంది రైతులకు నష్టం కలిగింది. ప్రత్యేకించి అనంతపురం జిల్లాలో, కడప జిల్లాలో పించ, అన్నమయ్య ప్రాజెక్టు, కమలాపురం దగ్గర ప్రాజెక్టు గాని ఇప్పన్నీ కూడా కొట్టుకుని పోవడం జరిగింది. కడప టాన్లో గాంధీనగర్ మునిపల్ హైస్కూలులో 1000 మంది పిల్లలు చదువుతున్నారు. గత 12రోజులుగా ఆ పారశాల తెరవలేదు. కారణమేమంటే మోకాలి లోతు వరకు నీళ్లు ఉన్నాయి. పారశాల ప్రాంగణంలో కూడా వీధుల్లో ఉన్నన్ని నీళ్లు ఉన్నాయి. ఈ విషయాన్ని నేను మేయర్ గారి దృష్టికి, మునిపల్ కమీషనర్ గారి దృష్టికి తీసుకునిపోవడం జరిగింది. ప్రత్యేకించి గత నవంబర్లో ఇదే పించ ప్రాజెక్టు తెగిపోయింది. దానికి కోటి రూపాయలకు పైగా నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. మళ్ళీ ఇప్పుడు ఏడాది తిరక్కమునుపే అదే ప్రమాదం వచ్చింది. అదే అన్నమయ్య ప్రాజెక్టులో గేట్లు ఫ్రెక్షన్ అయి తెరుచుకోకపోవడంతో మొత్తం కొట్టుకునిపోయింది. మళ్ళీ ఏడాది తిరక్కముందే మళ్ళీ అదే పరిస్థితి వచ్చి, తీవ్రమైన నష్టం కలిగించింది. అంటే ప్రమాదాలు జరిగినప్పుడు ఏదో వెళ్లడం, పరామర్శించడం, కొంత ఉపశమన చర్యలు చేపడుతున్నామే తప్ప, రెమ్యా ఇరిగేషన్ శాఖల మధ్య సమస్యలు ఉండడం లేదు. నేను పించ ప్రాజెక్టు, అన్నమయ్య ప్రాజెక్టు ఇంజనీరింగ్ అధికారులు కొంతమందితో మాటల్లాడితే పించా ప్రాజెక్టు కెపాసిటీ 58,000క్యాసెక్యులు, అక్కడికి 60కిలోమీటర్ల ఎగువన ఉన్న పీలేరు, సదుం మండల కేంద్రాలలో పడిన భారీ వర్షాలకు నంబంధించిన సమాచారం మాకు అందలేదు అన్నారు. ఇప్పుడు కూడా అంతే. పించ నుండి అన్నమయ్య ప్రాజెక్టుకు వెళ్లేందుకు ఆరేడు గంటలు పడుతుంది. మామూలుగా వాతావరణశాఖ వర్షు షట్టుందని చెబుతున్నారేతప్ప, రెమ్యా డిపార్ట్మెంటు, ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంటుకు ఎప్పుడు వరద షట్టుందనే సమాచారం ఇచ్చిపుచ్చుకునే యంతాంగం లేకుండా పోవడమనేది బాధాకరం. ప్రజల్ని అప్రమత్తం చేయకపోవడంవల్ల తీవ్ర నష్టం జరుగుతోంది.

అలాగే, ఈ ప్రాజెక్టులకు ఇప్పుడు వరద వచ్చింది. ఇప్పుడు వనులు ఆపేసి, మళ్ళీ ఎప్పుడో వరదలు వచ్చిపుచ్చుడు వనులు చేయడం కాకుండా దీర్ఘకాలంలో ప్రాజెక్టు పట్టిపుంగా ఉండేలా నిర్వాణం చేయాలని, భావిష్యత్తులో ఇట్లా రాకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను. అట్లాగే ప్రాజెక్టుల నిర్వహణకు జలవనరుల శాఖలో తగిన సిబ్బంది లేదు. కొంతమంది సిబ్బందిని నియమించాలని కూడా ప్రతిపాదనలు వెళ్లాయి. ఇంకా సిబ్బంది రిక్రూట్‌మెంట్ జరగలేదు.

అలాగే, మా టీచర్లు కొందరు ఫోన్ చేసి అయ్యా, అన్నమయ్య ప్రాజెక్టు కొట్టుకుపోతోంది అంటే నేను వెంటనే ఇంజనీర్లకు ఫోన్ చేస్తే, లేదు పై నుండి నీళ్లు దొర్కునిపోతున్నాయని సమాచారు ఇచ్చారు. అక్కడున్నటువంటి

రాష్ట్రంలో వరదల గురించి లఘు చర్చ

ప్రజలకు సమాచారం ఉంది గానీ, సిబ్యందికి మాత్రం సమాచారం లేదు. ఇలాంటివి కూడా లేకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను. అలాగే, వరదల వల్ల నష్టహోయిన రైతులకు ప్రభుత్వం ఇచ్చిన పరిహారం నామమ్మతమైనది. విత్తనాలు కూడా 80శాతం కాకుండా పూర్తిగా 100శాతం ఇవ్వాలి. పంటనష్టహోయిన వారికి 100శాతం పంటనష్టం చెల్లించాలి. చనిపోయిన వాళ్ళకి ఎక్కుగొప్పియా పెంచాల్సిన ఆవశ్యకత ఉంది. వరదల వల్ల పంట నష్టహోయిన రైతులకు రాయలసీమ జిల్లాలలో, నెల్లురు జిల్లాలో పూర్తి పరిహార చెల్లించేలా చర్చలు తీసుకోవాలని మీద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ గంగుల ప్రభాకరరణ్ణి(SRI GANGULA PRABHAKARREDDY): అధ్యక్షా, ఎక్కుగొప్పియా గురించి మాధవ్ గారు మాట్లాడుతూ కోటి రూపాయలు పరిహారం ఇవ్వమని అడిగారు. నేను కూడా వారిని అడుగుతున్నాను. గత ప్రభుత్వంలో పుష్కరాల కోసం ఒక మాటింగ్ పెట్టి 29 మంది చనిపోతే ఎంత ఎక్కుగొప్పియా మీరు ప్రభుత్వం నుండి కోరారు? ఆ రోజున మీరు సభలోనే ఉన్నారు కదా! అలాగే, ఏర్పేడులో లారీ క్రింద పడి 22 మంది దుర్గురణం పాత్రుతే వారికి ఎంత ఎక్కుగొప్పియా ఇప్పించారు? ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రి గారికి ఇంకా అంచనాలు కూడా రాలేదు. ఆ అంచనాలు తయారీదశలో ఉన్నాయి. పంటనష్టం గానీ, మత్స్యకారులకు సంబంధించి గానీ, రోయ్యలు, చేపలకు సంబంధించి జరిగిన నష్టాలై అంచనాలు సిద్ధం అవుతున్నాయి. ఇంకా దానికి సంబంధించి కీయర్ రిపోర్టు రాలేదు.

అలాగే, పెద్దలు విటపు బాలనుబ్రహ్మణ్యం గారు చెప్పినట్లు మున్నుందు వరదలు రాకుండా ఏం చేయాలి, ఇప్పుడు వచ్చిన వరదల విషయమేంటునేది మనమందరం కూడా ఆలోచన చేద్దాం. ఇప్పుడే అక్కడెక్కడే జరుగుతుంది కాబట్టి, ఇక్కడ కూడా జరగాలని అంటున్నారు. అధ్యక్షా, బీఎస్ మీటింగ్లో మేము ఒక్కరోజే సభము పెడుతున్నాము, మరలా డిసెంబరులో సమావేశం పెట్టుకుండా మంచే సభ్యులందరూ ఒక్కరోజేతే మాకు అవసరం లేదు, కనీసం పది రోజులు కావాలని అడిగారు. సభ కావాలని అడిగారు, సభ జరుగుతోంది. సభ జరుగుతుండగా వరదలు వస్తే, సభ ఎందుకు జరగాలని వారే అంటారు. సభలో జరగాల్సిన చర్చలపై ఒక బిజినెస్ వచ్చిన తరువాత, అకాలంగా సభము వాయిదా వేయడం కొంత ఇప్పందికరంగా ఉంటుందని సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే, 2009లో నింబన్ క్లాస్ట్స్ బర్ష్ అయ్య 22లక్షల క్రూసెక్కుల నీరు శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుకు వచ్చినప్పుడు ఎంత పెద్ద వరద వచ్చిందో మీరు కూడా చూశారు. ప్రకృతికి వ్యతిరేకంగా మనం చేయగలిగింది ఏమీ లేదు. సభ్యులు పి.వి.ఎన్.మాధవ్ గారు కూడా ప్రశ్నలోనే అడిగారు. రాజింపేటకు అన్నమయ్య ప్రాజెక్టు నుండి వరద వస్తోందని ఏడు గంటలలో పల మీరు ఎందుకు ప్రజలకు తెలియజేయలేకపోయారు అని అడిగారు. 7గంటలలో పల తెలియజేసే యంతొంగం మన దగ్గర ఏమున్నది? ఒక ఆఫీసర్ వెళ్లి ఆ డారికి చెప్పాలన్నా ఎంత టైం పడుతుంది? అందువల్ల, నేను చెప్పిదేమంచే ఆ డారిని అల్లెద్ద చేసి, ఆ గ్రామాన్ని భాషీ చేయించేందుకు సమయం లేకపోయింది, ఇది దురదృష్టశాత్రూ జరిగిన విపత్తని మికందరికి తెలియజేస్తున్నాను. ఎందుకంటే అనుకోకుండా కొన్ని విపత్తులు వస్తుంటాయి. ఇప్పుడే తెలిసో తెలియకో జరిగేపీ. ఇది ప్రభుత్వ నిర్దిష్టమైతే కాదు. కొన్నిసార్లు ప్రకృతి కన్యెరజ్సినప్పుడు కొన్ని కొన్ని సందర్భాలల్లో ఇలా జరగొచ్చు. ఉత్తరాంచలలో వరదలు వచ్చినప్పుడు కొన్ని వందల, వేలమంది బురదలో ఇరుకుపోయారు. మరి ఆ రోజున అక్కడ ఎంత కాంపెన్సేషన్ ఇచ్చారు, ఎంత ఎక్కుగొప్పియా ఇచ్చారనేది మీరందరూ ఆలోచించండి. ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ రోజు ఒక్కటే చెబుతున్నారు.

రాష్ట్రంలో వరదల గురించి లఘు చర్చ - రాష్ట్రంలో వరదల గురించి లఘు చర్చకు గౌరవ మంత్రివర్యుల సమాధానం

మ.01.50

ఎవరికి ఎటువంటి నష్టం జరిగినా దానిని కాంపన్సేట్ చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. ఇల్లు కూలిపోతే ఇల్లు ఇస్తామన్నారు, పంట నష్టపోతే ఇస్తాపుట నచ్చిందీ ఇస్తామన్నారు, ప్రాణస్థం జరిగితే ఐదు లక్షలు ఇస్తామన్నారు. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలను కూడా మేము ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువెళతాము. అంతేగానీ, వేత్తె చూపించేవిధంగా కాకుండా మంచి సూచనలు ఇవ్వమని నేను గౌరవసభ్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ యండపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి(SRI YANDAPALLI SRINIVASULU REDDY): సార్, దీనిని జాతీయ విపత్తుగా ప్రకటించమనండి.

శ్రీ గంగుల ప్రభాకరరెడ్డి(SRI GANGULA PRABHAKARREDDY): అధ్యక్షా, మేము కేంద్రాన్ని తక్కణానహాయం కింద వెయ్యు కోట్లు అడిగాము. ముఖ్యమంత్రిగారు కేంద్రానికి తెఱర్ రాశారు. సభ్యులు అడగడంలో తప్పనీలేదు. అందుకే నేను కూడా చెబుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రజలకు సహాయం చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఉన్నారు నేను కూడా చెబుతున్నాను. మా ముఖ్యమంత్రిగారు ఉదారస్వభావంతో ప్రజలకోసం అహర్నిశులు పనిచేస్తారని మీకందరకూ తెలియచేస్తున్నాను.

(9) **రాష్ట్రంలో వరదల గురించి లఘు చర్చకు గౌరవ మంత్రివర్యుల సమాధానం**

HON'BLE HOME MINISTER REPLY ON FLOODS:

శ్రీమతి మేకతోటి సుచరిత(SMT.MEKATHOTI SUCHARITHA): అధ్యక్షా, నేను ఇంతకముందు చెప్పింది స్టేట్‌మెంట్. వాస్తవానికి ఆ ప్రాంతాలలో చేపట్టిన చర్చలను సభ్యుల దృష్టికి తీసుకువస్తాను. ప్రకృతి విపత్తులు వచ్చినప్పుడు మనం ముందుగా అన్నింటినీ ఊహించలేము. ఒక్కోసారి ఊహాకు అందకుండా విపత్తులు వస్తాయి. వాయిగుండం తుపానుగా మారినప్పుడు, లేదా అది హరికేస్గా మారుతుందేమోనని తెలియనప్పుడు దిశమార్పుకుని వెళ్లిపోతుందని చెబుతారు. ఫలానా ప్రదేశంలో తీరు దాటబోతోందని తెలిశాక ముందుగా అంచనా వేశాక మరల అది దిశ మార్పుకుని మరోవైపు వెళ్లిందని చెబుతాము. ఒక్కోసారి భారీ వర్షాలు పడతాయి అన్నచేట ఒక చుక్కప్పర్ల ఉండదు. అది ఇక్కడున్న సభ్యులందరికి తెలిసినదే. అంచనాలకు మించిన వర్షపొతం నమోదు కావడం మనకు ప్రాజెక్టుల కెపోసిటీ అంతగా లేకపోవడం వల్ల భారీ నష్టం జరిగింది. మరీ ముఖ్యంగా నెల్లూరు, చిత్తూరు, కడప, అనంతపురం జిల్లాలకు వర్షపొతం తీవ్రంగా ఉంది. నెల్లూరులో 23 మండలాలు, ఒక పట్టణం, 109గ్రామాలు ప్రభావితం అయ్యాయి. అందులో 58 గ్రామాలు నీటిలో మునిగాయి. అనంతపురంలో 61 మండలాలు ఈప్టుణాలు, 326గ్రామాలు ప్రభావితమవగా, అందులో ఒక గ్రామం పూర్తిగా నీట మునిగింది. చిత్తూరు జిల్లాలో 66 మండలాలు, పెట్టుణాలు ప్రభావితమయ్యాయి. 489గ్రామాలు ప్రభావితం కాగా అందులో 120గ్రామాలు నీటమునిగాయి. కడప జిల్లాలో 48గ్రామాలు, ఒక పట్టణం వరద ప్రభావానికి లోను కాగా, 886గ్రామాలు పూర్తిగా నీటిలో మునిగిపోయాయి.

అధ్యక్షా, ఇప్పటివరకూ ఉన్న సమాచారం మేరకు 39 మంది మరణించారు. అనంతపురంలో ఏడుగురు, చిత్తూరులో ఎనిమిది మంది, కడపలో 21 మంది మరణించారు. ముగ్గురు ప్రభుత్వ సిబ్బంది మరణించారు.

రాష్ట్రాలో వరదల గురించి లఘు చర్చకు గౌరవ మంత్రివర్యుల సమాధానం

ఇప్పటికీ 23మంది జాడ తెలియలేదు. 2,15,257 మంది ఈ వరదల వల్ల తీవ్రంగా నష్టపోయారు. 1,22,250 మంది నెల్లారులో, 5,000 మంది అనంతపురం, 62,860 మంది చిత్తూరు జిల్లాలో, 25,142మంది కడపలో వర్షాల వల్ల ఇబ్బందులకు గురయ్యారు. ప్రాథమిక అంచనాల ప్రకారం 3,700 ఇళ్ల పాశ్చికంగా దెబ్బతిన్నాయి. వీటికి రూ.5,200/-, పూర్తి స్థాయిలో డామేజ్ అయిన గృహాలకు రూ.95,000 ఇవ్వడం జరుగుతోంది. 19 రెమ్మొ బృందాలను డెప్లాయ్ చేయడం జరిగింది. ఎన్డీఆర్ఎఫ్ 10 బృందాలు, ఎన్డీఆర్ఎఫ్ తోమ్మిది బృందాలను రిలీఫ్ ఆపరేషన్స్కు ఏర్పాటు చేశాము. రెండు నేపీ పోలికప్పర్ల ద్వారా సహాయక కార్బూక్యూలను కొనసాగించడమైంది.

అధ్యక్షా, నాలుగు జిల్లాల్లో 315 రిలీఫ్ క్యాంప్స్ ఏర్పాటుచేసి 79,680 మందిని శిబిరాలకు తరలించడమైంది. దాదాపు 2,15,042 ఫుంప్యాకెట్లు, 3,45,836 వాటర్ ప్యాకెట్లు పంపిణీ చేశాము. చనిపోయిన వారి కుటుంబాలకు వెంటనే ఐదు లక్షలు అందచేయడమైంది. కేంద్రప్రభుత్వ గైర్డలైన్ ప్రకారం నాలుగు లక్షలవరకూ ఇవ్వవలసి ఉంది. కానీ, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఐదు లక్షలు ఇవ్వమని ఆదేశించినప్పుట చనిపోయినవారి కుటుంబాలకు తక్షణమే రూ.5,00,000/- ఇవ్వడం జరిగింది. నాకు తెలిసి గతంలో చూస్తే ప్రకటించిన మొత్తం ఎన్ని రోజులకు వస్తుందో తెలియని పరిస్థితి ఉండేది. ప్రకటించడమైతే జరిగేది కానీ, తక్షణమే సహాయమందించడంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి జగన్మహానీర్దేశిగారు ముందున్నారని నేను తమ ద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, వరద ప్రభావిత ప్రాంతాలలో పశువుల దాణా కూడా అందుబాటులో ఉంచడమైంది. గౌరవసభ్యులు గోపాల్రెడ్డి గారు పశువులకు కూడా ఎక్కువోయి ప్రకటించాలని అడిగారు. కానీ, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి ఆ నిర్దిశ్యాన్ని ముందుగానే తీసుకున్నారు. పశువులు చనిపోతే రూ.30,000/-, గొర్రెలు చనిపోతే రూ.3,000/- ఇవ్వడమపుతోంది. నిత్యావసర వస్తువులు బియ్యం ఐదు కేజీలు, కందిపస్ప కేజీ, పామాయిల్ ఒక లీటరు, ఉల్లిపాయలు కేజీ, బంగాళదుంపలు కేజీ చోప్పున డిప్పిబ్యాప్స్ మొదలు పెట్టాము. ఇప్పటికే 95,949కుటుంబాలకు పంపిణీ చేయడమైంది. రిలీఫ్ క్యాంపులలో ఉన్నవారికి వెయ్యి రూపాయలు ఇవ్వడమపుతోంది. అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు మాధవ్ గారు ప్రస్తావించిన అంశాలను ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువెళతాము. ఎందుకంటే బాధితులకు పెద్దమనుతో సహాయం చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారు అధికారులందరినీ ఆదేశించారు. ఆ దిశగానే అందరూ పనిచేస్తున్నారు.

అధ్యక్షా, పంట నష్టం గురించి కూడా కొన్ని వివరాలు చెబుతాను. అగ్రికల్చర్, హోర్టికల్చర్ కాకుండా రొయ్యల చెరువులు, చేమల చెరువులకు జరిగిన నష్టాన్ని పూర్తిస్థాయిలో అంచనా వేయమని ముఖ్యమంత్రిగారు మత్తుశాఖను ఆదేశించారు. కొన్ని పొలాల్లో ఇసుక మేటలు వేసి, మరల పంట వేసుకోవడానికి అవకాశం లేనివిధంగా పాడైపోయిన పరిస్థితిని గుర్తించడం జరిగింది. 327మండలాల్లో మనకున్న 3,156అర్బీకేల ద్వారా తపశీల్చారు, వ్యవసాయాధికారులు, ఎంపీడీబీల్ ఎన్ముమరేషన్ టీంలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. నష్టపోయిన ఘతి ఒక్క ఎకరాను లెక్కచేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన విధంగా అధికారులు తగిన చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. ఆ దిశగా అధికారులు పంట నష్టాన్ని అంచనా వేస్తున్నారు. 232 వెటర్సరీ హార్ట్ క్యాంపులను నిర్వహించడమైంది. మనుషులతోబాటు పశుపక్ష్యాదులను కూడా చూసుకోవలసిన బాధ్యత ఉన్నందున పశువులకు దాణా

రాష్ట్రంలో వరదల గురించి లఘు చర్చకు గౌరవ మంత్రివర్యుల సమాధానం

అందించడంతో బాటు చనిపోయిన పశువులకు ఎక్కుగోపియా ఇస్తున్నాము. తళ్ళా సహాయం కింద కేంద్ర హోంమంత్రివర్యులను వెయ్యు కోట్లు ఇవ్వమని కోరడు జరిగింది. ఇంతకుముందు గౌరవభ్యులు చెప్పినట్లు రూ.6,200 కోట్లు నష్టపోయినట్లు ప్రాథమిక అంచనాకు రావడం జరిగింది.

మ.02:00

అధ్యాంక్షీ, వర్షాలు తీవ్రంగా ఉన్నప్పుడు ప్రధానమంత్రి నరేంద్రమోదీ గారు కూడా ముఖ్యమంత్రి గారికి ఫోన్‌చేసి మాటల్లాడారు. కావల్సినటువంటి సహాయ సహకారాలు పూర్తిస్థాయిలో అందజేస్తామని చెప్పారు. గతంలో వంట నష్టం అంచనా వేసినప్పటికీ రెండు, మూడు సంవత్సరాలైనా కూడా పరిహారం గానీ, రైతులకు ఇన్ఫుల్ట్ నబిండీ రానటువంటి పరిస్థితి ఉండేది. గత సంవత్సరం నవంబర్ మాసంలో నివర్త తుపాను సంభవించినప్పుడు కూడా డిసెంబర్ మాసంలోనే పరిస్థితిని అంచనా వేసి రైతులకు అవసరమైన ఇన్ఫుల్ట్ నబిండీని ఇచ్చిన ఫుసత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి దక్కుతుంది. అదే విధంగా ఇప్పుడు కూడా సత్యరమే ఎన్ముమేప్పు చేసి ఎవరికైతే వంట నష్టం జరిగిందో వాళ్ళకు పూర్తిస్థాయిలో నష్టపరిహారంతో పాటు రైతులకు ఇన్ఫుల్ట్ నబిండీ కూడా ఇష్టడం జరుగుతుంది. అదేవిధంగా రంగుమారిన ధాన్యం విషయంలో గతంలో కొనుగోలు చేసిన విధానాన్ని అమలుచేస్తాం. అన్నమయ్య ప్రాజెక్టు విషయంలో ఇరిగేప్పు డిపార్ట్మెంట్ అధికారుల సమస్యయంతో వనిచేసి జరిగిన నష్టాన్ని అంచనా వేసి నివేదిక ఇవ్వమని జిల్లా కలెక్టర్‌ను గౌరవ ముఖ్యమంత్రి ఆదేశించారు. తప్పకుండా దాని మీద పూర్తి దృష్టి సారించి ఇరిగేప్పు ప్రాజెక్టులకు సంబంధించిన మరమ్మత్తులు త్వరితగతిన పూర్తిఅవుతాయి. జరిగిన నష్టాన్ని అంచనావేసి విషయంలో అధికారులు నిమగ్నమైనారు. మత్తు శాఖ అనే కాదు, హర్షికల్పర్, అగ్రి కల్పర్తో పాటు అన్ని ప్రభుత్వ శాఖల నుంచి జరిగిన నష్టాన్ని పూర్తిస్థాయిలో అంచనా వేయమని ఇప్పుటికే సంబంధిత అధికారులకు ఆదేశాలు ఇష్టడం జరిగింది. ప్రతి జిల్లాకు ప్రత్యేక అధికారులను నియమించడం జరిగింది. అందరూ కలిసి ఇప్పుటికే ప్రాథమికంగా అంచనాకు వచ్చారు. నుమారు రూ.6 వేల కోట్ల వరకు నష్టం జరిగిందని కూడా అంచనా వేశారు. అందులో వంచాయితీరాజ్ రోడ్లు, రహదారులు భవనాల శాఖ రోడ్లతో పాటు ఇళ్ళ కూడా ప్రాడైపోయాయి. అన్నింటిలో నష్టపరిహారాన్ని అంచనా వేస్తారు. పూర్తిస్థాయిలో మానవతా ధృక్పథంతో ప్రభుత్వం ఆదకుంటుందని కూడా చెబుతున్నాం. చివరకు కొండ మీద కూడా వర్షం పడుతుందంటే, వర్షాన్ని ఎవరు ఆపగలరు. వర్షం ఎక్కడైనా పడుతుంది. ఫలానా ప్రదేశంలో పడదు అని ఎవరూ చెప్పారు. గత ప్రభుత్వ హాయాంలో చెప్పేవాళ్ళ. తుపాస్తను అడ్డుకోవడానికి టెక్కాలజీ ఉందని చెప్పేవాళ్ళ. అటువంటి టెక్కాలజీని మా ముఖ్యమంత్రి గారు ఇంకా అందిపుచ్చుకోలేదు. అంటే ప్రకృతికి మేం ఎదురీదలేం కానీ ప్రకృతి ప్రకోపం చూపినప్పుడు మాకు చేత్తెన సహాయాన్ని ప్రజలకు అందిస్తామని మాత్రమే చెప్పగల్గుతున్నాం.

అధ్యాంక్షీ, గౌరవ సభ్యులు సూచించిన మెరుగైన సూచలను, సలహాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి నోటీసులో ఉంచడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. ధన్యవాదములు.

(10) ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు (SPECIAL MENTIONS):

MR.CHAIRMAN: Now, Special Mentions, Sri P.V.N. Madhav

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్(SRI P.V.N.MADHAV): అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా గిడుగు వెంకట రామూర్తి పంతులు గారు తెలుగులో వాడుక భాషా ఉద్యమ పితామహుడు. వారు మా ప్రాంతంలో సవరభావకు పిని కుమోన్నారు. కేవలం లిపిని కుమోనడమే కాకుండా అందుకు సంబంధించిన పాత్రపుస్తకాలను అందించారు. ముఖ్యంగా శ్రీకాకుళంలోని సీతమ్మపేట ప్రాంతంలో ఆ కాలంలో వారు పాతశాలను కూడా తెరిచారు. పాతశాలకు ప్రభుత్వం సవరభాషా పండితులను కూడా నియమించింది. వాళ్ళ ద్వారా అక్కడ సవరభాషనేర్చించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అయితే వాళ్ళకు గత ఆరు నెలల నుంచి జీతాలు అందని పరిస్థితి ఏర్పడింది. వాళ్ళ చాలా కాలం నుంచి డిమాండ్ చేస్తున్నారు. మిగతా పండిట్సుకు ఇస్తున్న ప్రకారమే జీతాలు సకాలంలో చెల్లించాలని కోరుతున్నారు. పది వేలో, పదిహేను వేల రూపాయల జీతమో ఇవ్వాలని, సుదూరప్రాంతాలైన కొండ ప్రాంతానికి చెల్లి సవరభాషలో విద్యార్థులకు పాతాలు చెబుతున్నారు. గిరిజన సవరభాషము నేర్చించే ఉపాధ్యాయులకు ప్రభుత్వం పెంచిట వేయాలి. మిగతా తెలుగు భాషపండితులకు ఇస్తున్నట్టుగానే సవరభాషపండితులకు కూడా ట్రైన్ స్కూల్ వర్తింపజేయాలని కోరుతున్నారు. గత ఆరు మాసాల నుంచి రాని జీతాలను వెంటనే చెల్లించాలని కోరుతున్నారనే విషయాన్ని మీద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

(ప్రత్యేక ప్రస్తావనను గౌరవ అధ్యక్షులకు అందజేశారు)

శ్రీ కత్తి నరసింహరెడ్డి(SRI KATTI NARASIMHA REDDY): అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలోని పదమూడు జిల్లాల్లో కలిపి 164 ఏకీ మోడల్ స్కూల్సు 2013లో ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసింది. అందులో 2,679 మంది రెగ్యులర్ టీచర్లు పనిచేస్తున్నారు. ఎనిమిది సంవత్సరాలైపుటికే వాళ్ళకు ఇంతవరకు సర్వీస్ రూల్ లేవు. ఫైల్ తిరుగుతున్నపుటికే సర్వీస్ రూల్ రాలేదు. దానివల్ల ప్రమోపస్థ రావడం లేదు. హెల్చ్ కార్పుకు సంబంధించి G.O.Ms.No.54 జారీ అయినప్పటికే వైద్యం నిమిత్తం లక్షల రూపాయలు ఖర్చుచేస్తున్నారు కానీ ఇంతవరకు హెల్చ్ కార్పులు లేవు. అలాగే 010 పద్మ క్రింద జీతాలు లేవు, కారుణ్య నియమకాలు లేవు. 58 నుండి 60 సంవత్సరాలకు పదవీ విరమణ పెంపు అన్ని ప్రభుత్వ శాఖలకు వర్తింపజేసినా వీళ్ళకు వర్తించలేదు, సీపీఎస్ భాతాలు కూడా లేవు. మోడల్ స్కూల్లో పనిచేస్తున్న రెగ్యులర్ టీచర్ల సమయాలు చాలా కాలంగా పెండింగ్ ఉన్నాయి. అందరూ రెగ్యులర్ ఉపాధ్యాయులు. వాళ్ళకు కీసిన ప్రభుత్వ ఉపాధ్యాయులతో సమానంగా అన్ని సదుపాయులు వర్తింపజేయాలంటే వాళ్ళను విద్యా శాఖలో విలీనంచేసి 010 పద్మ ద్వారా జీతాలు చెల్లించే విధంగా ప్రభుత్వ ఉత్సవాలు విడుదల చేయాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

(ప్రత్యేక ప్రస్తావనను గౌరవ అధ్యక్షులకు అందజేశారు)

శ్రీమతి టి.కల్పలత(SMT.T.KALPALATHA): అధ్యక్షా, నేను ఇంటర్-డిఫ్యూషన్ టీచర్ బ్రాన్స్‌ఫర్మ్ గురించి ప్రస్తావిస్తున్నాను. ఏ ప్రభుత్వ పాతశాలలో పోస్టులు ఎక్కువగా ఉంటాయో, అక్కడ జనరల్గా టీచర్లను బదిలీ

సభా కౌర్యక్రమం - ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు

చేస్తుంటారు. ఉదాహరణకు చాలా మంది టీచర్లు విజయనగరం వాసులు అనంతపురంలో పనిచేస్తుంటారు. అలాగే విశాఖపట్టం జిల్లా వాసులు చాలా మంది చిత్తరు జిల్లాలో పనిచేస్తున్నారు. అటువంటి టీచర్లకు ఇంటర్-డిఫైన్ ట్రాన్స్ఫర్ అవకాశం కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ప్రస్తుతం భార్యాభర్తలు ఇరువురు ప్రభుత్వేద్యగులైనే ట్రాన్స్ఫర్ AÄ SAA AMG...E... . థ TÓDÉ \$ f TóDÉ \$ e TóDÉ \$ é OÉ A AMG...Mé mu..lé E° MAMTÉ \$ é \$. | \$6, ६" థ. TóDÉ \$ .. C° ³/₄ SÉ \$ c y A TóDÉ \$ p sy A TóDÉ \$ MAMTÉ \$ { e..TÉ E° " । ॥A, E° O\$é OÉ c TóDÉ \$ ² MAMTÉ \$ é \$.

శ్రీ ఇళ్ల వెంకటేశ్వరరావు(SRI ILLA VENKATESWARA RAO): అధ్యక్షా, ఏపీ జెన్సెప్పు ట్రాన్స్కో, డెస్క్టరల్ 25వేల మంది కాంటాక్ట్ విద్యుత్తు కార్బూకులు. గత పదిహేను, ఇప్పుడైన సంవత్సరాల నుంచి పనిచేస్తున్నారు. వారి ఉద్యోగ భద్రత, రెగ్యులర్ రెజెస్టర్ కోసం, సంస్థల్లో విలీనం కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రతినిధులతో, సంస్థ ప్రతినిధుల సమన్వయంతో ఒక అధ్యయన కమిటీని ఏర్పాటుచేశారు. రెండు నెలల్లో అధ్యయనం చేసి రిపోర్టు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం కమిటీని ఆదేశిస్తూ 16.11.2020న కమిటీని వేశారు. ఇప్పటికి సంవత్సర కాలం దాటిపోయింది. అయినా కమిటీ నివేదిక ఏమీ బయటకు రాలేదు. కావున అధ్యయన కమిటీ నివేదికను బయటపెట్టి కార్బూకులను సంస్థల్లో విలీనం చేస్తూ రెగ్యులర్ రెజెస్టర్ చేయాలని మీద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

(ప్రత్యేక ప్రస్తావనను గొరవ అధ్యక్షులకు అందజేశారు)

శ్రీ యండపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి(SRI YANDAPALLI SRINIVASULU REDDY): అధ్యక్షా, బహుశా నేను ప్రస్తావించే అంశం పిటీస్ క్రిందకు వస్తుందని భావిస్తున్నాను.

ఈనెల 19వ తేదీ నుండి తుపాను కారణంగా కురిసిన వర్రాల వల్ల చిత్తురు, నెల్లారు, కడు జిల్లాతో పాటు అనంతపురం జిల్లాలో తీవ్రమైన నష్టం వాటిల్లింది. దాదాపు 40వేల కుటుంబాలు నిర్వసితులైనాయి. 1,85,000హెక్టార్లలో వ్యవసాయ, ఉద్యాన పంటలు దెబ్బతిన్నట్టు మాకు ఉన్న సమాచారం. 1,42,862హెక్టార్లలో వరి, పత్తి, మినుము, వేరుశెనగ పంటలు దెబ్బతిన్నాయి. 42,300హెక్టార్లలో చెరకు పంట పూర్తిగా దెబ్బతిన్నది. అదే విధంగా అరటి, బోప్పొయి, ఉల్లి పంటతో పాటు రొయ్యల చెరువులు కూడా దెబ్బతిన్నాయి. స్టేట్ ప్రోవేన్స్, పంచాయతీరాజ్, ఆర్ & బి రోడ్లు నుమారు 4లక్షల కిలోమీటర్ల మేరకు వర్రాల కారణంగా పూర్తిగా దెబ్బతిన్నాయి. నుమారుగా 200చెరువులకు గండ్లు పడ్డాయి. అనేక సాగునీటి ప్రాజెక్టుల గేట్లు వరద తాకిడికి కొట్టుకుపోయాయి. ఈ అపార నష్టాన్ని జాతీయ విపత్తుగా వరిగడించి కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఆర్థిక సహాయం అందే విషయంలో తీవ్రమై ఒత్తిడి తీసుకురావాలి. అత్యవసర సహాయ నిధుల నుంచి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కలిసి నష్టపోయిన రైతాంగానికి ఆర్థిక సహాయాన్ని అందించి ఆదుకోవాలని సెప్టెంబర్ మేష్వర్ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

(ప్రత్యేక ప్రస్తావనను గొరవ అధ్యక్షులకు అందజేశారు)

శ్రీ కె.ఎస్.లక్ష్మణ రావు(SRI K.S.LAKSHMANARAO): అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని అంగోవాడీకేంద్రాల్లోనుమారు క్రమేల మంది చాలా కాలంగా అంగోవాడీనుపర్వైజర్లు, ఆయాలుగా వనిచేస్తున్నారు. ఆయాలకు ప్రస్తుతం రూ.7వేలు, సూపర్వైజర్లకు రూ.11,500/- లు నెలకు జీతం క్రింద ప్రభుత్వం ఇస్తుంది. ఈమధ్య తెలంగాణ రాష్ట్రప్రభుత్వం 30శాతం మేరకు వాళ్ళ జీతాలను పెంచింది. మన రాష్ట్రంలో కూడా 30శాతం మేరకు జీతాలు పెంచే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని, అలాగే గేం || సూపర్వైజర్ల వయోపరిమితి 50సంవత్సరాలకు పెంచాలని, రిటైర్ అయినవాళ్ళకు రిటైర్మెంట్ షాఫిఫీట్ కూడా ఇవ్వాలని మొన్న సవంబర్ 22వ తేదీన పెద్దయొత్తున ఆందోళన చేశారు. అందువల్ల మీద్వారా అంగోవాడీల సమస్యలను ప్రభుత్వం దృష్టికి స్పుర్తి మొన్న ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

(ప్రత్యేక ప్రస్తావనను గౌరవ అధ్యక్షులకు అందజేశారు)

మ.02:10

శ్రీ పాకలపాటి రఘువర్మ(SRI PAKALAPATI RAGHUVARMA): అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో 11-10-2018వ తేదీన ఒక భయంకరమైన తుపాన్ వచ్చింది. దాని పేరు తిత్తీ తుపాను. తుపాను తాకిడికి 20 మండలాల ప్రజల జీవనం అస్తవ్యస్తంగా మారింది. ప్రధానంగా ఇచ్ఛాతురు, సరసన్నిహిత, పలస, టెక్కలి, పాతపట్టం, వజ్రపుకొత్తురు, సోంహిత, సంతబొమ్మాళి, కొటి, కంచిలి, మందస, మెలియాపుట్టి, సందిగు, కోటబొమ్మాళి, పోలాకి, హీరమండలం, ఎల.ఎస్.హిత, భామిని, జలుమారు, కొత్తురు మండలాలలోని సుమారుగా రెండు లక్షల ఎనఖై నాలుగు వేల యాభై ఏడు మంది ప్రజలు నిరాశయులైయ్యారు.

అధ్యక్షా, నిరాశయులైన ప్రజలకు ఆ గ్రామంలోని పాతశాలలోని ఉపాధ్యాయులు పాతశాల డైరెక్టర్ సంధ్యా రాణి గారి ఉత్తర్వులు మేరకు స్వంత డబ్బులు వారి జీబు నుండి ఖర్చు పెట్టి, వంట వాళ్ళను పెట్టి వండించి దగ్గరుండి భోజనాలు పెట్టడం జరిగింది. దాని నిమిత్తం రూ.1,11,63,203/- ఖర్చు అయినది.

అధ్యక్షా, తిత్తీ తుపాను వలన నష్టపోయిన ఆ ప్రాంతంలోని 90 పాతశాలలను పాతశాల డైరెక్టరు & కమీషనరు వారి ఆదేశాల మేరకు ప్రధాన ఉపాధ్యాయుల పలుకుబడితో అందుబాటులో ఉన్న కాంట్రాక్టర్సు బుతిమాలి, ఒత్తిడిచేసి తుపానువల్ల పాడైన పాతశాలలను రిపేరు చేయించడం జరిగింది. ఈ రిపేర్లు అన్నీ ఇంజనీరింగు విభాగం వారి ఆధ్వర్యంలోనే జరిగింది. దీని నిమిత్తం సుమారు 6 నుండి 7కోట్ల రూపాయలు వరకు పెట్టుబడి పెట్టడం జరిగింది. ఈ పని అంతా ఎం. బుక్కలో రికార్డు అయినది. అధ్యక్షా, పైన పేర్కొన్న ఈ పనుల నిమిత్తం ఖర్చు పెట్టిన సామ్య నాటి నుండి నేటి వరకు అందలేదు కావున మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. మీరు ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువేళ్ళి ఈ సమస్యలను పరిష్కరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(ప్రత్యేక ప్రస్తావనను గౌరవ అధ్యక్షులకు అందజేశారు)

సభా కార్యక్రమం - ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు - ప్రకటన - వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లిష్టమంపై లఘు చర్చ

శ్రీ వాకాటి నారాయణరెడ్డి(SRI VAKATI NARAYANAREDDY): అధ్యక్షుడు, గతంలో కేంద్రప్రభుత్వం పట్టణాభివృద్ధి శాఖ క్రింద తెలుగు రాష్ట్రాలకు దాదాపు 20లక్షలకు పైగా ఇళ్ళు మంజూరు చేయడం జరిగింది. మన రాష్ట్రంలో 2లక్షల 48వేలు ఇళ్ళను నిర్మించడం జరిగింది. గత ప్రభుత్వం నిర్మించిన ఇళ్ళపై ఎంక్షెర్టులు ఏవైనా పెండింగ్ ఉన్నాయో ఏమో తెలియదు కానీ ఇప్పటివరకూ లభిదారులకు ఇవ్వలేదు. ఆ ఇళ్ళు నిర్మించి దాదాపు రెండుస్వరు సంవత్సరాలపుతోంది. ఇక్కొన్న సరే లభిదారులను గుర్తించి త్వరగా ఇళ్ళను అప్పగించినచో ఇలాంటి తుపానుల సమయంలో సొంత ఇళ్ళలో ఉండేందుకు అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి దయచేసి ప్రభుత్వం నిర్మించిన ఇళ్ళను వాడుకలోకి తీసుకువచ్చి లభిదారులకు అప్పగించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

MR.CHAIRMAN: Now, Lunch Break for 30 minutes.

(Then House then adjourned at 02.11 P.M.)

మం.02:50

(AFTER LUNCH BREAK, THE HOUSE RE-ASSEMBLED AT 02.50P.M)

(HON'BLE CHAIRMAN IN THE CHAIR)

MR.CHAIRMAN: I have an announcement to make.

(11) సభా కార్యక్రమం - ప్రకటన (ANNOUNCEMENT):

The House is informed that Election to the Office of Deputy Chairman, Andhra Pradesh Legislative Council will be held tomorrow at 12.30 P.M. Nomination papers are available at Secretary.

MR.CHAIRMAN: Now, Short Discussion on Welfare of Backward Classes. **Minister Garu**

(12) వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లిష్టమంపై లఘు చర్చ(SHORT DISCUSSION ON WELFARE OF BACKWARD CLASSES):

శ్రీ చెల్లుబోయిన శ్రీనివాస వేణుగోపాలకృష్ణ(SRI CHELLUBOYINA SRINIVASA VENUGOPALAKRISHNA): అధ్యక్షుడు, ధన్యవాదాలు. నాగరికతకు నడకలు నేర్చిన బీసీల బ్రతుకులు ఇప్పుడు ఎలాటున్నాయో మనసుతో ఆలోచించవలసిన సమయం. వారి బ్రతుకుల్లో మార్పు తీసుకురావడానికి ఏమి చేయాలో ఆలోచించాలని ఏలూరులో బీసీ గ్రూపసభలో ముఖ్యమంత్రి మైస్ జగన్మహాన్దేశీగారు అన్న మాటల్ని గుర్తుచేస్తున్నాను. ఏలూరు బీసీ గ్రూపసభలో బడుగు బలహీనవర్గాల ప్రజలు ప్రపంచంలో గర్వంగా తలెత్తుకుని బీసించాలంటే వారికి ఉన్నతమైన చదువులు చదుకోవడానికి అవకాశం కల్పించాలని, వారికి రాజకీయ ప్రాతినిధ్యం కల్పించి పరిపాలనలో భాగస్వాములను చేయాలనే వారి పలుకులు గుర్తుచేస్తున్నాను.

వెనుకబడిన తరగతుల సంఖ్యేమంపై లఘు చర్చ

అధ్యక్ష, బీసీల జీవితాల్లో ఒక వెలుగు నింపడానికి ఒక రుషి మాదిరిగా తపస్స చేసిన వ్యక్తిగా పైన్ జగన్మహాన్రద్ది గారు ఈ రోజు చేస్తున్న సంఖ్యేమానికి ముందు ప్రజల్ని ఆదుకోవడం కోసం 3,648 కి.మీ ఎండా వాన, రాయి రష్ట, దుమ్ము ధూళి, రేయి పగలు ఆహారం లేకుండా కోట్లాది మంది ప్రజల్ని నేరుగా కలసి వారి కణ్ణటి గాధల్ని విని సమాజంలో వారు ఎలా జీవిస్తున్నారనే విషయాన్ని గమనించిన తరవాత, వారిని మనస్సుతో పరికించిన వ్యక్తిగా బీసీలంటే బ్యాక్టోర్మార్క్ క్లాసెన్, వెనుకబడిన తరగతులు అంటున్నారు కానీ జగన్మహాన్రద్దిగారు సభలో బీసీలంటే బ్యాక్టోర్మార్క్ క్లాసెన్ కాదు బ్యాక్టోర్ క్లాసెన్ అంటే సమాజానికి వెన్నెముక లాంటి వారని అనే గొప్ప మాట అన్నారు. భారతదేశ సంస్కృతిని రక్షించింది బీసీలేని, మనిషి ప్రతి అవసరం తీర్పుకోవడంలో బీసీల పాత్ర గణసీయంగా ఉంది, వేలాది సంపత్తురాల మంచి చేతి వృత్తుల ద్వారా పల్లె జీవానికి పట్టుకొమ్మలుగా నిలచింది బీసీలేని వారన్న మాట విన్న తరవాత నాకూ అనిపించింది. నేను ఆరోజు అక్కడే ఉన్నాను. నాడు జగన్మహాన్రద్దిగారి మాట విన్నప్పుడు చాలా అసందం అనిపించింది. బీసీల జీవితాలపై అధ్యయనం చేసిన సాంఘిక సంస్కృతు కన్నా గొప్పగా ఆలోచించారు. కపులు, రచయితల ఆలోచనా ధృక్షఫానికి మించి జగన్మహాన్రద్దిగారు ఆలోచించారు. వారు తాగే గ్లాసు, వండుకోవడానికి కుండ చేసిన కుమ్మరి, నీటికి బావి త్రవ్యాతే దానికి చేసిన వర, నీరు తోడే గిలక, అలాగే మానవ సౌందర్యం మన శిరోజు సౌందర్యం. మనిషి అందంగా ఉండాలంటే ఎలా తీర్పిదిద్దాలనే నాయా బ్రాహ్మణులు, శరీరాన్ని క్షుడానికి బట్టనేసిన నేతన్న, మనం శయనించే మంచం నేసిన వడుంగి, నివాసానికి ఇల్లు కావాలంటే పై కమ్మ చేయడం దగ్గర నుండి ప్రతిదానిలో బీసీలే ఉన్నారు. ఏదైనా శుభకార్యం జరగాలంటే అక్కడ ఆశీర్వచనం చేసి వారు బీసీలే. నాదీరాజనాలు చేసి ఆశీర్వదిస్తారు. సంప్రదాయ పండగలు ఉన్నాయి. పండగ అంటే మనకు ముందుగా వచ్చేది సంక్రాంతి. ఈ సంక్రాంతి అనేది బీసీల పండగ, అనేక కషలు ప్రదర్శించి ప్రజల్ని సంతృప్తిపరిచేది. భారతీయ సంస్కృతిని సజీవంగా ఉంచడానికి ధర్మప్రచారం చేసింది కూడా బీసీలని వారున్నారు. భారతీయ నాగరికతను తరతరాలుగా సజీవంగా ఉంచడానికి శిల్ప రూపంలో అనేక ఆలయాల నిర్మాణం, విగ్రహాలు చెక్కిన శిల్పలు కూడా బీసీలే. మనిషి సౌందర్యానికి అలంకార ఆభరణాలతోపాటు, దేవుని సౌందర్యానికి కూడా ఆభరణాలు చేసిన విశ్వబ్రాహ్మణులు కూడా బీసీలే. ఆరు గజాల ల అగ్నిపెట్టెలో అమర్ధగల నేర్వరి అంత నైపుణ్యత కలిగిన చేసేత కార్మికుని గురించి వారు చెప్పిన మాటలు నాకు అర్థమై నేను ఆనందపడ్డాను. ఈ తరుණాలో మహాకవి శ్రీశ్రీగారు మహాపణ్ఠానంలో ఒక మాట చెప్పారు:

“కమ్మరి కొలిమి కుమ్మరి చక్రం
 జాలరి పగ్గం సౌలెల మగ్గం
 శరీర క్షుర్ద సుఖింపచేసే గొడ్డలి
 రంపం కొడుపలి నాగలి సహస్ర వృత్తుల సమస్త చిప్పేలు
 నా వినిపించే నా విరచించే
 నా వినిపించే నవీన గీతికి నా విరచించే నవీన రీతికి

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంపై లఘు చర్చ

భావం భాగ్యం ప్రాణం ప్రణమం” అధ్యక్షా, బీసీల కష్టోన్స్ శ్రీ గారు అంత గొప్పగా చెప్పిన మాటను ఈ సందర్భంలో మనవిచేస్తున్నాను. అన్నం తినాలంటే భూమిని సేద్యం చేయడానికి హలాన్ని అంటే నాగలిని తయారు చేసేవారు బీసీలే. పొలానికి కావలసిన అన్ని పనిముట్లు అందించే వారు బీసీలే. మనం తినే ఆహారం నుండి శయనించే మంచం వరకూ సమాజంలో ప్రతి అడుగునా బీసీల గొప్పతనాన్ని నాడు బీసీ గళన సభలో జగన్నాహాన్ రెడ్డిగారు చెప్పిన ఈ నాలుగు పలుకులతో బీసీల స్థితిగతులపై ఒక మాట ఉంది. గొప్ప కులంలో పుట్టడం గొప్ప కాదు. మనం పుట్టిన కులానికి గొప్పవారనే నానుడి మనం ఉదాహరణగా తీసుకుంటే, బోయ కులంలో జన్మించిన వాల్మీకి మహార్షి అయ్యారు. రామాయణం అందించారు. మత్స్యకారకులంలో జన్మించిన వ్యాస భగవానుడు భారతాన్ని అందించారు. విశ్వబ్రహ్మణ కులంలో జన్మించిన పోతులూరి వీరభూషణస్వామి కాలజ్ఞానాన్ని అందించారు. మాలే కులంలో జన్మించిన మహాత్మ జోతిరాపుషూలే చరిత్రలో స్త్రీ విద్యను అందించారు. ఈ దేశంలో ఉన్న పౌరులకు వివిధ మతాలు గ్రంథాలు ఉన్నా దళితవాడలో పుట్టిన డా.బాబా సాహేబ్ అంబేద్కర్గారు భారతీయులంతా ఆచరించదగిన రాజ్యంగాన్ని అందించారు. ఇలా మహోన్నత ష్వక్తుల జీవిత చరిత్రలు వారి కులాలకు కాకుండా సమాజానికి ఆదర్శంగా నిలిచాయి. జగన్నాహాన్ రెడ్డిగారు వారి మాటల్లో నేను నాయకుడిగా కాదు, అంటే మేము పాలకులం కాదు సేవకులం అని చెప్పారు. బడుగు బలహినవర్గాల జీవితాలు మార్పుడానికి తపించే మహార్షి. నేను నుమారు ఇర్వె సంవత్సరాలుగా రాజకీయాలలో పనిచేస్తున్నాను.

మ.03:00

అధ్యక్షా, నేను కూడా ఒక బలహినవర్గంలో జన్మించాను. నా సోదరుడు ఎక్కడో ‘దొమ్మరి’ తీగ మీద ఆటాడుతూ ఉంటాడు. దొమ్మరి వాళ్ళు అనంటారు. నా సోదరుడు ఎక్కడో సమాజం చేత చిన్నగా చూడబడుతూ ఉంటాడు. ఇద్దరం బీసీలమే అయినప్పటికీ, వివిధ కులాలుగా ఉన్న వీరి బాధలు ఏమిటి, ఎలా తీరతాయనే బాధ ఉండేది. దాని మీద సదైన అధ్యయనం జరగలేదు. పాలకులేదో బీసీలంటే ఉజ్జ్వలింపుగా చెప్పిన పరిస్థితులున్నాయి. ఆ సందర్భంలో ఈ రాష్ట్రంలో 139 బీసీ కులాలు ఉండగా, ఆ కులాలన్నీ బీసీలని అనుకుంటామే తప్ప ఇన్ని కులాలు ఉన్నాయని తెలిసే పరిస్థితి లేని సమయంలో జగన్నాహాన్ రెడ్డిగారు ఒక అధ్యయనం చేశారు. కమ్మరి, కుమ్మరి, కోమటి, కశింగ, వీరాంగ, ఈడిగ, జోగి, రజక, రెడ్డిక, పెరిక, ఆరెకటిక, మేదర, మత్స్యకార, గపర, సగర, నగరాల, కురుబ, దొమ్మర, వడ్డెర, దాసరి, కంజార, వడ్డెల, పాముల, వన్నెక్కల, మందుల, వంబల, కూరాల, గాండ్ల, బొందలి, దూదేకుల, కృష్ణ బలిజ, సూర్య బలిజ, శెట్టి బలిజ, వాడ బలిజ, గాజుల బలిజ, తూర్పుకాపు, జంగం, పద్మశాలి, విశ్వబ్రహ్మణ, నాయా బ్రాహ్మణ, గౌడ, కొప్పుల వెలమ, వాల్మీకి, బోయ, యాత, శ్రీ సేన, యాదవ, శైఖర్ల, అతిరాస, చెస్త, నాగవంశ, ముదిరాజ్, ముత్రాసి, కున్ని, భట్టాజ, కురబ, తోగట, కుర్ని, కశింగ, ముదియ, చాత్తాడ శ్రీవైష్ణవ, శ్రీష్విక్రమ, వీరశైవలింగ, లింగాయత్ర, పేణ ముస్లిం సంచార, వన్నెక్కల క్షత్రియ, అగ్నిక్కల క్షత్రియ, పాలెరిక, పోలినాటి వెలమ.. అధ్యక్షా, ఇలా బీసీల్లో ఎన్ని కులాలు ఉన్నాయో చూడండి. వీరంతా మా సోదరులు. ఇందులో కొంతమంది వినోదానికి, మన సంస్కృతిని ఎదుటివారికి అందించడానికి కృపించేన చిన్న చిన్న కులాలు ఉన్నాయి. అందులో ఎంబీసీలుగా ఉన్నటువంటి గంగిరెద్దుల, బుడబుక్కల, కాటిపాలక, కోసపులి, బాలసంతు, కంజర, కుమ్మరాడి, కైండ, మొండిపట్లు, నొక్కర, దొమ్మలి, రాజన్నల, పాత్ర, నెత్తికోతల వంటికులాలు ఉన్నాయి. మీ ద్వారా మా సోదరులు

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంపై లఘు చర్చ

అందరికీ ఇది వినిపించినందుకు నాకు ఆనందంగా ఉంది అధ్యక్షా. ఇన్ని కులాల్లో ఉన్న వారు బీసీలు. వారి జీవన స్థితిగతుల మీద గత పాలకులు నడైన అధ్యయనం చేయలేదు. నేటి ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ అధ్యయనం చేస్తున్నారేది తమ ద్వారా సభ్యులందరికి తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో 139 బీసీ కులాలుంటే వారికోసం 56కార్పోరేషన్లు ఏర్పాటు చేశారు. ఈ 56 కార్పోరేషన్లు ఏర్పాటుచేసి వారికి సామాజికంగా, ఆర్థికంగా, రాజకీయంగా ప్రాధాన్యత కల్పించడం ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారు చరిత్రలో నిలిచారు. ఈ సంయర్థంగా మహాకవి గుర్రం జాపువా గారు చెప్పిన మాటలు మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారిలో ఉన్న గొప్ప గుణాన్ని గురించి ఇక్కడ నాకు స్పురించిన మాటలను మీ ద్వారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను. “కులమతాలు గీసుకున్న గీతలన్ జొచ్చి పంజరాన కట్టుబడును నేను. నిఫిల లోకమెట్లు నిర్మయించిన నాకు తిరుగులేదు విశ్వనరుండును” అని మహాకవి గుర్రం జాపువా గారు అన్నారు. అధ్యక్షా, పాలకుడు అంటే సేవకుడని భావించి ఇక్కడ బడుగు బలహిన వర్గాలకు అండగా నిలుస్తూ, కులం లేదు, మతు లేదు, వర్గం లేదు, ప్రాంతం లేదు, రాజకీయం అసలే లేదు, సిఫార్సులకు చేటు లేదు, పేదరికం నీ అర్థత్తే అదే ప్రామాణికంగా తీసుకుని నిన్ను ఆదుకుంటానని ఈ రాష్ట్రంలో అనేకమైన సంక్లేషు కార్బూకుమాలను వారు ప్రవేశపెట్టారు. గతంలో ప్రభుత్వం నుండి ఏదైనా ఒక పథకం పేదలకు చేరే సమయంలో మన భారత ప్రధాని ఒక మాట చెప్పారు. మనం కేటాయించిన పంద రూపాయలు దిల్లీ నుంచి గ్రామాలకు వెళ్లేటప్పటికి పదిహాను రూపాయలు కూడా చేరడం లేదనే మాట చెప్పారు. గతంలో బలహినవర్గాలకు ఏదైనా ఒక సంక్లేషు పథకం అందాలంటే, ప్రభుత్వ కార్యాలయాల మట్టు ప్రదక్షిణలు చేయాల్సి వచ్చేది. గత పాలకుత్తే దానికోసం జన్మభూమి కమిటీలను ఏర్పాటు చేశారు. ఆ కమిటీ ద్వారా సిఫార్సు చేస్తేనే ఆ అర్థత వచ్చేది. అర్థత ఉన్నా కూడా ఆ కమిటీ సిఫార్సు చేయాల్సిన పరిస్థితి ఉండేది. ఇది అలా కాదు. దళారీ వ్యవస్థ లేకుండా, అవినీతికి అస్వారూప లేకుండా, డి.బి.టి. (Direct Benefit Transfer) విధానంలో ఒక సంక్లేషు క్యాలెండర్ని రూపొందించి ఈ రాష్ట్రంలోని బలహినవర్గాలకు జగన్మహానర్థి గారు బంధువుగా ఉన్నారని చెప్పడానికి ఆనందంగా ఉంది.

అధ్యక్షా, చాలామంది రాజకీయ నేతలు అధికారంలోకి రాకముందు చాలా మాటలు చెబుతారు. ఆశ్చర్యాలు చాలా ఉంటాయి. అధికారం వచ్చిన తరవాత ఆచరించే వాళ్లు చాలా తక్కువ మంది ఉంటారు. జగన్మహానర్థి గారు అట్లాంటి నాయకుడు కాదు. రాజ్యాధికారం వచ్చిన తరవాత చెప్పిన మాట మీదనిలబడి, ఖచ్చితంగా ప్రజలకు ఇచ్చిన హమీలస్త్రీ కూడా అమలుచేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు. అధ్యక్షా, ఇక్కడ ఒక మంచి ఆలోచన లక్షలాది మందిని కదిలిస్తుంది. లక్షలాది మంది కదలిక ద్వారా సమాజాన్ని కదిలించవచ్చునన్న డా.బాబాసాహేబ్ అంబేద్కర్ గారి వ్యాఖ్యలు ఇక్కడ మనం గుర్తుచేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. అధ్యక్షా, ఆ తరఫతోనే బాబాసాహేబ్ అంబేద్కర్ గారు రాజ్యాంగంలో పొందుపరిచిన అంశాలున్నాయో, ఏ వర్గాల వారిని ఆదుకోవడానికి ప్రభుత్వాలు ఉండాలో, పేదరికం అనే శాపం లేదా పేదరికం ఒక దీర్ఘకాలిక రోగమైపోతే తరతరాలుగా ముత్తాతలు, తాతలు, తండులు, ఈ తరాలకు కూడా ఆ రోగాన్ని పంచిపెట్టి వెళ్లిపోతుంటే, దాన్ని అధిగమించాలని అనుకున్నప్పుడు అధికారంలో ఉన్న వాళ్లకు క్షేమం గొప్ప ఆలోచన ఉండాలి.

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంచై లఘు చర్చ

బీసీలో పేదరికంలో ఉన్న వాళ్ళకు కలిగే కష్టం ఎప్పుడెప్పుడు తీవ్రంగా ఉంటుంది, ఆ తీవ్రతను మనం ఎలా తగ్గించాలి, వాళ్ళని ఎలా రక్షించాలని ఆలోచించిప్పుడు ప్రధానంగా ప్రతి కుటుంబంలోనూ ఏదైనా జబ్బు చేసే డబ్బు కోసం విలవిలలాడిపోయి ధనికుల ఇళ్ళకు వెళ్లి అప్పులు తీసుకుని బానిసలుగా మారిపోయి తరుతరాలుగా వారికి కూలీలుగా, పాలేర్లుగా ఉండిపోయిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఆ సమయంలో రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు గొప్ప దేహండి మాదిరిగా మారి, పేదవాడికి జబ్బు చేసే డబ్బు అక్కర్లేదని ఆరోగ్యశ్రీని అమల్లోకి తెచ్చారు. అంటే పేదవారి జీవితానికి ఒక భద్రత కలిగింది. ఆ సమయంలో అంటే రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి పాలనలో జబ్బు చేసిన వారికి డబ్బు అక్కర్లేకుండా ఆరోగ్యశ్రీని అమల్లోకి తెచ్చారు. అలాగే, పేదరికాన్ని జయించాలంటే డా.బాబాసాహేబ్ అంబేద్కర్ గారు చెప్పిన మాటేమిటంటే సీకున్న ఆయుధం విద్య ఒక్కటే అన్నారు. ఆ విద్య కోసం బలహీనవర్గాల వారు ఎవరైనా ప్రభుత్వ పాతశాలకు వెళ్లి 10వ తరగతి వరకు చదువుకున్న కూడా తరవాత ఇంటర్వైడెయట్ చదవాలన్న వారి అశులు అడియాశులు అయిపోయాయి. ఉన్నత చదువులు చదువుకునే పరిస్థితులు లేవు. అటువంటి తరుణాలో ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్ పథకాన్ని తీసుకువచ్చారు. దానివల్ల గ్రామాల్లో కనీసం డిగ్రీ చదవడానికి కూడా సాహసించనివాళ్ళు, ఉన్నత విద్య పూర్తిచేసుకుని ఇంజనీర్లు, డాక్టర్లు అయ్యారు. ఎంపీ, ఎంబీఎ వంటి కోర్సులు చదివి విదేశాలకు వెళ్ళారు. అధ్యక్షా, మీరు కూడా ఆ రోజున జిల్లా పార్టీ అధ్యక్షులుగా ఉన్నారు, నేనూ ఉన్నాను. ఆ కుటుంబాల్లో ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్ వచ్చిన సమయంలో ఆ రోజున మాటల్లాడిన మాటలు చూస్తే ఒక భరోసా ఉండేది. అయ్యా నీపేదరికంలో ఉన్న నీపు పిల్లవాళ్ళి చదివిస్తే, నీపు కూడా విమానాల్లో తిరగొచ్చు, హాలికాపోర్లో తిరగొచ్చు అని చెప్పినప్పుడు ఆ పేదల ముఖాల్లో ఆనందాన్ని చూశాము. విద్య, వైద్యం ద్వారా ఒక విస్తవాత్మకమైన సంస్కరణలను ఆ రోజు రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు తీసుకొచ్చారు.

అధ్యక్షా, రాష్ట్ర జనాభాలో నుమారు 50శాతం మంది బీసీలు ఉన్నారు. 139 కులాలు మన రాష్ట్రాలో ఉన్నాయి. అందులో ఏ, బీ, సీ, డి వర్గికరణ ఉంది. బీసీ-ఎ క్రింద 51 కులాలు, బీసీ-బీ క్రింద 27 కులాలు, బీసీ-సీ క్రింద 1 కులం, బీసీ-డి క్రింద 46 కులాలు, బీసీ-ఈ క్రింద 14 కులాల చోప్పునమొత్తం 139 బీసీ కులాలున్నాయి. ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆలోచన ఒక్కటే మనం యాద్యచ్ఛికంగా వినిధ కులాల్లో పుడతాము. ఆ కుల సంస్కరం చేతే మనం ఇంతవరకూ బ్రితుకుతున్నాము. సమాజంలో ఉన్నటువంటి చైతన్య విలువల్ని మనం తెలుసుకోలేకపోతున్నాము చైతన్యాన్ని మనం అందుకోలేకపోతున్నాం. దాన్ని పొందడానికి ఇవాళ జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు తీసుకున్న గొప్ప నిర్ణయం గురించి చెప్పాలి అధ్యక్షా.

ఈ సందర్భంగా సభలోని సభ్యులందరికి మా గురువు గారు చెప్పిన ఒక కథ చెబుతాను. బీసీలంటే చాలా అందంగా ఉంటారు. బీసీలంటే చాలా తెల్లగా ఉంటారు. బీసీలంటే ఒక జీవం ఉన్న వ్యక్తులు. కానీ, ఒక అందం అంటే కోడిగుడ్డు అనుకోండి, వష్టి గుడ్డు అనుకోండి. ఆ వష్టి గుడ్డు తెల్లగా ఉంటుంది. అందంగా ఉంటుంది. గుడ్డులో జీవం ఉంటుంది. గుడ్డుని పగలగోడితే వంటకి పనికొన్నుంది. అదే గుడ్డుని పాదిగితే గుడ్డు పగలగోట్టుకుని పిల్ల మస్తుంది. అంటే పగలగోట్టుకుని జీవం బయటకు రావడానికి, పగలగోట్టుడానికి ఉన్నటువంటి ప్రక్రియ మధ్యలో జీవాన్ని చైతన్యంగా మార్చడం జరగాలి. ఆ చైతన్యంగా మారిన పష్టి నడుస్తుంది, ఎగురుతుంది, ప్రపంచాన్ని కూడా ఎరుగుతుంది. కారణం ఈ గుడ్డుని పాదిగే తల్లిలాంటి పాలకుడు ఉండాలి. అందుకే ఇవాళ బీసీలో ఉన్న జీవత్వాన్ని చైతన్యంగా

వెనుకబడిన తరగతుల సంజ్ఞేమంపై లఘు చర్చ

మార్గదానికి జగన్మహాన్రద్భిగారు తీసుకున్న గొప్ప నిర్ణయాలు ఈ సభ ముందు ఉంచడానికి నేను చాలా ఆనందాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, పేదరికంలో మగ్గిపోతున్న కుటుంబాల్లోని పిల్లలను ఉన్నత విద్యను అందించడం కోసం బీసీ సంజ్ఞేమ శాఖ తరఫున జగన్న విద్యా దీవెన కార్యక్రమాన్ని తీసుకున్నాము. గతంలో కాలేజీలకు ఫీజులు చెల్లించే విధానం ఉండేది. ఇప్పుడు తల్లి భాతాలో ప్రభుత్వం డబ్బులు వేస్తే, ఆ తల్లి ఆ కాలేజీలకు వెళ్లి నా పిల్లల చదువులు ఎలా ఉన్నాయనేది జవాబుదారీగా చూస్తుందే సదుద్దేశంతో, ఇంజనీరింగ్, మెడిసిన్, పీఎస్ట్ కోర్సులు బోధించే కళాశాలల యాజమాన్యాలు కూడా తల్లిదండ్రులకు మరింత జవాబుదారీగా ఉండాలనే ఉద్దేశంతో గత 26 మాసాల కాలంలో నుమారుగా రూ.2,186.32 కోట్లు 7,99,984 మంది విద్యార్థుల్ని చదివించడానికి ఖర్చుచేశాము.

మ.03:10

అధ్యక్షా, గత ప్రభుత్వం రూ.768.28కోట్ల బకాయిలు పెట్టారు. దానిని కూడా ఈ ప్రభుత్వం చెల్లించింది. మా ముఖ్యమంత్రిగారిది ఎంత పెద్ద మనసో ఆలోచించమని మీద్వారా గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాను.

జగన్న మంత్రి దీవెన పథకం కింద ఐటిప విద్యార్థులకు రూ.10,000, పాలిటెక్నిక్ విద్యార్థులకు రూ.15,000, డిగ్రీ, పీఎస్ట్ విద్యార్థులకు రూ.20,000, చోప్పున ఈ మాడు సంవత్సరాల కాలంలో (2018-19 మంచి 2020-21) రూ.1060.01కోట్లు ఖర్చు చేసి 7,43,030 మంది బీసీ విద్యార్థులకు లభ్య చేకూర్చడమైంది.

జగన్న అమ్మించి ఒక మహాత్మర పథకం. అమ్మి మనసు ఎంత గొప్పదో అందరికీ తెలుసు. తల్లి తన పిల్లల భింపుత్తుకోసం కలలు కంటుంది. జన్మనిచ్చిన తల్లి ప్రతిక్షణం నా పిల్లలు గొప్పవాళ్లు కావాలని తుమ్మిస్తుంది. కానీ, తన దగ్గరున్న సామ్యతో వారిని చదివించుకోలేక సతమతమవుతున్నది. ఆ తల్లి కోరిక తీర్మానికి జగన్మహాన్రద్భిగారు అమ్మించి కార్యక్రమం చేపట్టారు. పేదరికాన్ని తరమాలనే ఏకైక లక్ష్యంతో చేపట్టిన ఈ కార్యక్రమం ద్వారా తల్లి భాతాకు సంవత్సరానికి రూ.15,000 చోప్పున ఇప్పటివరకు రూ.5900.00కోట్లు ఖర్చు చేశారు. 19,67,749 బి.సి. విద్యార్థులు లభ్య పొందారు. మహిళా పక్షపాతి మా ముఖ్యమంత్రిగారు. తల్లి మాత్రమే కుటుంబాన్ని గొప్పగా చూడగలదు, మహిళ మాత్రమే కుటుంబాన్ని స్క్రమంగా తీర్చిదిద్దుకోగలదని ఆయన ఆలోచించారు.

అధ్యక్షా, మహిళలు పెద్ద వయసు వారయ్యాక, వారిపై ఆధారపడేవారు కూడా పెరిగినందువల్ల వారికోసం చేయుత పథకాన్ని తీసుకువచ్చారు. వైఎస్సార్ చేయుత పథకం ద్వారా 45 మండి 60 సంవత్సరాలలోపు వయసు కలిగిన అర్థతయున్న పేద బీసీ, ఎస్సి, ఎస్టి, మైనారిటీ పర్సాల మహిళలకు నాలుగు సంవత్సరాలకు రూ.75,000 చెల్లిస్తున్నారు. వారు స్వయం ఉపాధి పొందేందుకు గాను సంవత్సరానికి రూ.18,750 ఆర్థికసహాయం చేయడం జరుగుతోంది. ఈ పథకం ద్వారా ఆమూల్, హిందూస్తాన్ యూనివెర్సిటీ, ఐ.టి.పి., ప్రాక్టర్ అండ్ గాంబుల్, రిలయ్స్, ఎన్.ఎ.ఎన్.ఇ, అల్లానా గ్రూప్ వంటి బహుళజాతి కంపెనీలతో భాగప్పామ్యంతో రూ.5429.07 కోట్లతో 14,81,489 మంది బి.సి. మహిళలకు లభ్య చేకూర్చడమైంది.

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంచై లఘు చర్చ

వైఎస్‌ఆర్ అసరా పథకం కూడా ఒక ఉన్నత లక్ష్యసాధన కోసం చేపట్టబడింది. పేదరికాన్ని నిర్మాలించడానికి, స్వయం సహాయక సంఘాలుండేవి. గతంలో రాజశేఖర రెడ్డి గారు ఉన్నప్పుడు పావలా వడ్డి పంథకం ఉండేది, తరవాత నున్నా వడ్డిగా మారింది. వీటికి సంబంధించి గత పాలకులు అమృలారా, మీరెవరూ బ్యాంకులకు డబ్బులు చెల్లించవద్దు అని చెప్పారు. గత పాలకులైన చంద్రబాబు తీసుకున్న నిర్లయం వల్ల అక్కచెలెశ్చ దగా కాబడ్డారు. బ్యాంకుల వద్ద పరపతి పోయింది. దానిని జగన్మహానరెడ్డి గారు 2019 ఏప్రిల్ 11నాటికి ఎంత బాకీ ఉంటే అంత బాకీ నాలుగు దఫాలుగా చెల్లిస్తామని చెప్పి కరోనా కష్టంలో కూడా వారికి ఇచ్చిన మాటకోసం ఇప్పటివరకూ రూ.6084.46 కోట్లలో 7.97 లక్షల స్వయం సహాయక సంఘాలలోని 38,25,492 బీసీ మహిళా లభిదారులకు రుణ విముక్తి చేశారు.

అధ్యక్షా, బలహీన వర్గాల ఇళ్లలో వయను పైబడిన వారి పరిస్థితి దుర్భరంగా ఉండడం మనకు తెలుసు. 60 సంవత్సరాలు పైబడిన వారికి ఒకటువ తారీఖున ఉదయం 6.00 గంటలకు సూర్యోదయం కాకముందే రూ.2250 చొప్పున వైఎస్‌ఆర్ పెస్సన్ కానుక ద్వారా రూ.17,995కోట్లలో 30,14,810 మంది బీసీ లభిదారులకు పెస్సన్ అందించడమైంది.

అధ్యక్షా, సభ్యులకు ఇక్కడ ఒక కల్పార్థికేషన్ ఇవ్వాలి. ఎందుకుంటే గతంలో తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వ హాయాంలో రాష్ట్రం మొత్తం మీద 38 లక్షల మందికి పెస్సన్ ఇచ్చేవారు. నెలకు రూ.400కోట్లు ఖర్చుయ్యాని. జగన్మహానరెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రి అయ్యాక పెద్దల పట్ల గల దయగుణంతో వారిని వారి కుటుంబ సభ్యులు గౌరవంగా చూడాలనే లక్ష్యంతో సుమారు 60 లక్షలమందికి 1వ తారీఖున నెలకు రూ.1400 కోట్లు పైగా పెస్సన్ మంజూరు చేస్తూ గొప్ప మనసున్న నాయకుడిగా పేరు తెచ్చుకున్నారు.

బడికి వెళ్లే ధుమంతుల పిల్లలు మంచి యూనిఫోమ్, ఫూస్, టై కట్టుకుని వెళ్లంటే బీసీ పిల్లలు ఆత్మన్యానంగా ఉండేవారు. వాళ్ల ఆత్మగౌరవం దెబ్బతింటుంది. అయ్యా, నేను పేదింట్లో పుట్టాను గన్కే నా పరిస్థితి ఇలా ఉంది, నాతోచి వారు అగ్రవర్షాల్లో పుట్టడం వల్లే మంచి ద్రు వేసుకుని వస్తున్నారని అనుకుంటారు. ఆ రోజునుండి ఆ పిల్లవాడు ఆత్మన్యానంగా భావంలోకి వెళ్లిపోతాడు. దాని నుండి రక్షించడం కోసం జగన్మహానికి విద్యాకానుక పథకాన్ని తీసుకువచ్చారు. ఆ పథకం ద్వారా మూడు జతల యూనిఫోం, నోట్స్‌బుక్స్, టెక్స్‌బుక్స్, ఒక జత బూట్లు, రెండు జతల సాక్సులు, ఒక బెల్లు, సూలు బ్యాగులతో బాటు ఆంగ్ల మాధ్యమాన్ని కూడా ఆకాశంపై చేసుకునేందుకు డిష్ట్రిబ్యూటరీ కూడా ఇస్తున్నారు.

అధ్యక్షా, వైఎస్‌ఆర్ నేతన్న నేపుం ద్వారా చేసేత మగ్గం కలిగియున్న బీసీ పేద నేతన్నలకు మర మగ్గంవారితో పోటీ తట్టుకొనుటకూ, తమ పరికరాలను అధ్యనికరించుకోడానికి సంవత్సరానికి రూ.24,000 ఆర్థిక సహాయం ఇప్పబడుతోంది. ఈ పథకం ద్వారా 2020-21, 2021-22 సంవత్సరాలలో రూ.522.59 కోట్లు, ఖర్చు చేసి 71,980 మంది బీసీ నేతన్నలకు లభి చేకుర్చడమైంది.

మత్స్యకారులకోసం వైఎస్‌ఆర్ మత్స్యకార భరోసా కార్యక్రమం చేపట్టడమైంది. మోటారైజ్ బోట్లు ఉన్నవారికి రూ.10,000 ఇస్తున్నారు. ఈ పథకం ద్వారా 2019-20, 2020-21, 2021-22 సంవత్సరాలకు రూ.328.51

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంపై లఘు చర్చ

కోట్లు ఖర్చు చేసి 1,18,119 మంది బీసీ మత్స్యకార సోదరులకు అందించామని తమద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

వాహన మిత్ర పథకంలో ఆటోలు ఉన్నవారికి రూ.10,000 నహియం అందించడమపుతోంది. గత మాడు సంవత్సరాల్లో రూ.346.09 కోట్లు ఖర్చు చేసి 1,22,337 మంది బీసీ డైవర్లకు లభ్యించే కొర్కుడును తున్నది.

అధ్యక్షుడు, రజకులు, నాయాబాహ్వానిలు, టైలరింగ్ వృత్తులు చేసుకునే వారికి జగన్న చేదోడు పథకం ద్వారా సంవత్సరానికి రూ.10,000 ఇష్టబడుతున్నది. అధ్యక్షుడు, చాలాకాలంగా రాజకీయలలో ఉన్నాము, పరిపాలనలో భాగస్వాములయ్యాము. రూ.10,000 కావాలంబే ముందు రూ.1000 కట్టాలి, తరవాత రూ.10,000 కోసం రాజకీయ నాయకుల చుట్టూ తిరగాలి, ఆఫీసర్ల చుట్టూ తిరగాలి, అది వస్తుందో రాదో తెలియదు. అటువంటి పరిస్థితులనుండి వారిని ఆదుకుని సుమారు రూ.226.88 కోట్లతో 2,26,880 మందికి లభ్యించే కొర్కుడు. జగన్న చేదోడు పథకం ద్వారా సుమారు రూ.329.56 కోట్ల ద్వారా 2,43,702 మందికి లభ్యించే కొర్కుడుని సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

మ.03:20

అధ్యక్షుడు, బీసీ సంక్లేషమ శాఖ తరఫున 747 ప్రీ-మెట్రిక్ వసతి గృహాలు రాష్ట్రంలో గొప్పగా నడవబడుతున్నాయి. అందులో 565 మంది బాలురు వసతి గృహాలు కాగా 182 మంది బాలికల వసతి గృహాలు ఉన్నాయి. వాటి నిర్వహణ నిమిత్తం ప్రభుత్వం రూ.302.26 కోట్ల నిధులు కేటాయించగా అందులో మూడవ త్రైమాసికానికి గానూ ఇష్టపెట్టి వరకు రూ.222.69 కోట్లు ఖర్చు చేశాం. 30,513 మంది నిద్యార్థులు ప్రవేశం పొందారు. కొవిడ్ సమయంలో నిద్యార్థులకు అవసరమైన జాగ్రత్తలు తీసుకున్నామని మీద్వారా సభికులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షుడు, పోష్ట్-మెట్రిక్ వసతి గృహాలతో పాటు కళాశాలలను ఏర్పాటుచేశాం. బీసీ బాల బాలికల విద్యను ప్రోత్సహించే ఉద్దేశంతో బాలురు, బాలికల కోసం ప్రతి అసెంబ్లీ నియోజకవర్గానికి ఒకటి చొప్పున పోష్ట్-మెట్రిక్ వసతిగృహాలు ఏర్పాటుచేసిందుకు ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీచేసింది. రాష్ట్రంలో 362 కళాశాల వసతిగృహాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. అందులో బాలురకు 184 కాగా బాలికలకు 178 కళాశాల వసతిగృహాలు ఉన్నాయి. ఈ పథకంలో 2020-21 సంవత్సరానికి రూ.156.74 కోట్ల నిధులు కేటాయించగా, మూడవ త్రైమాసికానికి రూ.117.56 కోట్లు ఖర్చు చేసి 12,605 మంది నిద్యార్థులకు లభ్యించే కొర్కుడు, వసతి గృహాల్లో ప్రవేశం పొందారు.

అలాగే బీసీల్లో నిద్య ద్వారా గొప్ప సమాజాన్ని తయారుచేయాలనే ఉద్దేశంతో మహాత్మా జ్యోతిభావుతో బీసీ సంక్లేషమ గురుకుల పారశాలను ప్రారంభించాం. రాష్ట్రంలో 95 బీసీ గురుకుల నిద్యాసంస్థల్లో 50 బాలురకు, 45 బాలికలకు ఉన్నాయి. అట్లాగే 14 గురుకుల జూనియర్ కళాశాలలున్నాయి. బాలురకు ఏడు, బాలికలకు ఏడు చొప్పున గురుకుల జూనియర్ కళాశాలలున్నాయి. గురుకుల కళాశాలల్లో 19,800 మంది బాలురకుగా బాలికులు 16,760 మంది బాలికలు చదువుకుంటున్నారు.

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంపై లఘు చర్చ

అధ్యక్షా, ఇక్కడ జాతి బౌన్సుత్వం. ఎక్కడ మనం జాతి బౌన్సుత్వాన్ని అంచనా వేయాలంటే ఆ జాతిలో నివశిస్తున్న స్త్రీ అభివృద్ధిని చూసి అంచనా వేయవచ్చని డా.బాబాసాహేబ్ అంబేధర్ గారు అన్నారు. అందుకే ఈ రాష్ట్రంలో జగన్మహానేహేడ్ గారు ఏ కార్యక్రమాన్ని తీసుకున్నా మహిళలకు అధిక ప్రాధాన్యతనిస్తున్నారు. అన్నింటిలో అక్కచెల్లెమ్ములను ముందుకు నడిపిస్తున్నారు. ఆర్థికంగా, సామాజికంగా, రాజకీయంగా వారి వ్యాధి, మహిళాసాధికారులైనిఎన్.జగన్మహాన్ రెడ్డి గారి లక్ష్యం. మునిసిపాలిటీల్లో, కార్బోరేషన్ పదవుల్లో మహిళలకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చిన విషయాన్ని మీద్యారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను. మేయర్లు, చైర్మన్ పంటి పదవులు కూడా మహిళకు దక్కారు. ఏ అభివృద్ధి, సంక్లేషమ కార్యక్రమాన్ని తీసుకున్నా మహిళలకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు పెద్దమీట వేశారు. గృహ నిర్మాణంలో 31 లక్షల మహిళలకు ఇంటి పట్టాలను మంజారు చేశారు. ప్రత్యేకంగా దిశ బిల్లును తీసుకువచ్చి మహిళలపై జరిగే దాడులను నివారించగలిగారు. మహిళల కోసం ప్రత్యేకంగా యాప్సను ఏర్పాటుచేసి రాష్ట్రంలో ఏ మహిళపైన దాడి జరిగినా తక్షణమే ప్రభుత్వం సహాయపడే విధంగా చర్చలు తీసుకుని సేరగాళ్లకు శిక్ష పడెలా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చర్చలు తీసుకున్నారు. దిశ అఫ్సేమ్స్ తీసుకువచ్చి మహిళలకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు రక్షణ కల్పించారు. ప్రక్కనున్న తెలంగాణ రాష్ట్రంలో సంఘటన జరిగితే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చలించి మన రాష్ట్రంలో దిశ బిల్లును తీసుకువచ్చారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు నామినేటెడ్ పదవుల్లో బీసీలకు పెద్దమీట వేశారు. అందులో 50 శాతం అక్కచెల్లెమ్ములకు అవకాశం కల్పించారు. రాజకీయంగా మహిళలు ఎదగాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కాంట్హించారు. మహిళలను ప్రభుత్వంలో భాగస్వామ్యాలుగా చేయాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆలోచన. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పిన మాటకు కట్టుబడి పనిచేసే మనస్తత్వం కల్గినవారు.

అధ్యక్షా, ఒకసారి ప్రతిపక్షం గురించి చెప్పుకోవాలి. సభలో లేకపోయినా నాలుగు మాటలు చెప్పాల్సి ఉన్నంది. బీసీల పట్ల చంద్రబాబు నాయుడు గారికి ఉన్న చిన్న చూపుగురించి చెప్పుకోవాలి. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు బీసీల అభ్యస్తుతికి ప్రవేశపెట్టి అమలుచేస్తున్న కార్యక్రమాల గురించి వివరించాను. బీసీలను తనతో పాటు సమానంగా ఎలా చూడాలని అనుకుంటున్నారో ఒకసారి ఆలోచన చేసినప్పుడు సంతోషం కల్గుతుంది. నేను ఒక్కే ఉదాహరణ చెబుతాను. 139కులాలకు సంబంధించి 56 కార్బోరేషన్లు ఏర్పాటుచేసిన సందర్భంలో జగన్మహాన్ రెడ్డి గారికి ఉన్న గొప్పతనాన్ని, మనస్సును ప్రత్యక్షంగా నేను చూశాను. ముఖ్యమంత్రిగా ఎక్కడైతే ఆయన ప్రమాణాస్వీకారంచేశారో, ఏ మైదానమైతే అందుకు వేదిక అయ్యిందో అదే వేదిక మీద బీసీలకు పెద్దమీట హేస్ ప్రమాణాస్వీకారం చేయించి బీసీలను గౌరవించారు. అదే వారి గొప్ప మనస్సుకు తార్కాణం. ఆ సందర్భంలో నేను బీసీగా గొప్ప అనుభూతిని పొందాను.

అధ్యక్షా, చంద్రబాబు నాయుడు గారి హాయాంలో బీసీలు పైకోర్చు న్యాయమూర్తులుగా వనికిరాది అన్నారు. నుఫీంకోర్చుకోలీజియమ్ సిఫారసు చేస్తే బీసీలు పైకోర్చు న్యాయమూర్తులుగా వనికిరాది చెప్పిన మాటలు గుర్తున్నాయి. నాయాబ్రాహ్మణులు వారి న్యాయమైన కోరిక కోరడానికి రాష్ట్రసచివాలయానికి వచ్చిన సందర్భంలో సచివాలయంలోకి మిమ్మల్ని ఎవరు రానిచ్చారు, తోకలు కత్తిరిస్తా, తాట తీస్తా అనే మాటలు చంద్రబాబు నాయుడు గారు మాట్లాడారు. చంద్రబాబు నాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న కాలంలో విశాఖపట్టంలో మత్స్యకారులు సమస్యలైన కలిసేందుకు వస్తే తోలు తీస్తా, ఖబడ్డార్ అని అన్న మాటలు అందరికీ గుర్తు ఉంటాయి.

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంపై లఘు చర్చ

అధ్యక్షా, ప్రజల పట్ల పరిపాలకుడి మనస్సు ఆదర్శవంతంగా ఉండాలి. ఇక్కడ ఒక శ్లోకం చెబుతున్నాను. “ప్రజా సుఖే సుఖం రాజు, ప్రజానాంతు హితే హితం, ఆత్మప్రియం హితం రాజు ప్రజానాంతు ప్రియం హితం”. దీని భావమేమిటంటే, ప్రజలకు ఏది సుఖాన్ని కల్గిస్తుందో నాయకుడికి అదే సుఖాన్ని ఇస్తుంది. వాళ్ళకు ఏది సంతోషమై, నాయకుడికి కూడా అదే నంతోషం కావాలి. రాష్ట్రంలో శంతకు ముందు పాలించిన ముఖ్యమంత్రి స్వగ్రీయ రాజశేఖరరెడ్డి గారు ఒకడుగు ముందు కుమేస్తే వారి తనయుడు జగన్మహాన్ రెడ్డి గారు పది అడుగులు ముందు కుమేసి మహాత్మాగాంధీ కలలుకన్న గ్రామ స్వరాజ్యాన్ని తీసుకువచ్చారు. జ్యోతిభా పూలే కలలుకన్న స్త్రీ విద్యకు ప్రాధాస్యత, బాబా సాహోబ్ అంబేడ్కర్ గారు కలలుకన్న బలహీనవర్గాల అభ్యుష్ణతి దిశగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు పాలన సాగిస్తున్నారు. ఈ సమయంలో నేను ప్రత్యేకించి బీసీ సంక్లేషు శాఖ మంత్రిగా ఉండటంనా అద్భుతాగా భావిస్తూ సెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జంగా కృష్ణమూర్తి (SRI JANGA KRISHNAMURTHY) (శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ఈరోజున వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమం గురించి సభలో చర్చిస్తున్నాం. వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమం గురించి మాటల్లాడుకునే ముందు ఒకసారి భారతదేశ పరిస్థితిని, దేశంలోని కులాల పరిస్థితి కూడా మనసం చేసుకోవాల్సి ఉంది. విభిన్న సంస్కృతులు, విభిన్న జాతులు, వివిధ కులాలు, వివిధ భౌగోళిక పరిస్థితులతో కూడిన దేశం మన భారత దేశం. మన దేశంలో బ్రిటిష్ పాలకుల లెక్కల ప్రకారు టోటల్గా ఉన్న కులాలు 4,147 కులాలని తెలిసింది. దేశంలోని 4,147 కులాల్లో 2,633 బీసీ కులాలు ఉన్నాయి. అంటే సమాజంలో అర్థ భాగం బీసీ కులాలున్నాయి. మన రాష్ట్రంలో 139 బీసీ ఉపకులాలు ఉన్నాయి. అంటే బీసీల పరిస్థితి దేశంలో, రాష్ట్రంలో ఎస్సీ, ఎస్టీ వర్గాలకు రిజర్వేషన్లు ఉండటం మూలంగా నిమ్మ జాతులకు సంబంధించిన వాళ్ళ, అణగారిన వర్గాలు, వివక్షకు గుర్తెనవర్గాలన్నీ కాస్తో కూస్తో ఒకే త్రాటిపైన నిలబడ్డారు. కానీ బీసీలకు ప్రధానంగా మండల్ క్రీష్ణ ఏర్పడేంతవరకు కూడా విద్య, ఉపాధికి సంబంధించి రిజర్వేషన్లు ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. స్వాతంత్ర్యం సిద్ధించిన 44 సంవత్సరాల తరవాత బీసీలకు విద్యలో, ఉపాధిలో రిజర్వేషన్లు కల్పించారు. ఇటువంటి పరిస్థితులు దేశంలో ఉన్నాయి.

మ.03:30

అధ్యక్షా, అందులో భాగంగానే మన రాష్ట్ర పరిస్థితి చూస్తే కొన్ని రాజకీయ పార్టీల వలన బీసీలు నిరాదరణకు గురయ్యారు. ఆ నిరాదరణకు గుర్తెన పరిస్థితులలోనే స్వగ్రీయ ఎన్.టి.రామారావు గారు తెలుగుదేశం పార్టీ పెడితే బీసి వర్గాలు అత్యధికంగా తెలుగుదేశం పార్టీ పై వెళ్ళడం జరిగింది. అప్పుడు ఎన్.టి.రామారావు గారు బీసీలకు కాస్తో కూస్తో ప్రాధాన్యమిచ్చారనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. ఆ తరవాత దివంగత నేత్వై.ఎన్.రాజశేఖరరెడ్డిగారి హాయాంలో బడుగు బలహీన వర్గాలకు, ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీ వర్గాలకు, ఉన్నత వర్గాలలో ఉన్న పేదవారికి కూడా విద్యను అందించాలనే ఆలోచనతో ఫీజు రీయింబర్సుమెంటు పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ఫలితంగా లక్షలాది మంది పేద విద్యార్థులు చదువుకోవడం జరిగింది. ఆ తరవాత వై.ఎస్.జగన్మహాన్ రెడ్డిగారి పాలనలో బీసీ సంక్లేషు శాఖ మంత్రిగారు అనేక సంక్లేషు కార్యక్రమాలను మన ముందు ఉంచడం జరిగింది.

ఈ రాష్ట్రంలో అత్యధిక జనాభా కలిగిన బీసి వర్గాలకు సంబంధించిన వారందరూ కూడా ఇప్పటికీ ఒకపార్టీలో ఉంటూ, బీసి వర్గాలే వెన్నెముక అని చెప్పుకుంటున్న పార్టీలు కూడా బీసీల గురించి అనేక విధాలుగా మాటలాడిన

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంచై లఘు చర్చ

పరిస్థితి ఉంది. రాష్ట్రంలో దాదాపుగా 139కులాలకు చెందిన బీసీలు అనేక వృత్తులలో ఉన్నారు. జగన్మహాన్రద్భిగారు ప్రజా సంకల్ప యాత్ర చేసే క్రమంలో విద్యాపరంగా, ఆరోగ్యపరంగా వారికి ఉండే ఈతిబాధలను వినతిపత్రాల ద్వారా వివరించడం జరిగింది. అది చూసిన జగన్మహాన్రద్భిగారు ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీ వర్గాలకు సంక్లేషు కార్యక్రమాలు అమలు జరువుతున్నారంటే వాటికి ఒక నేపథ్యం ఉంది. జగన్మహాన్రద్భిగారు నేరుగా వారి బాధలను, ఆవేదనలను, జీవన విధానాలను, జీవనస్థితిగతులను చూశారు. అందువలన అనేక సంక్లేషు కార్యక్రమాలను అమలు చేస్తున్నారు.

రాష్ట్రంలో, దేశంలో ఎవరూ ఆలోచించలేని విధంగా అధికారంలోకి రాకముందే ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని బీసీ వర్గాల జీవన పరిస్థితులను, ఆర్థిక, సామాజిక పరిస్థితులను అవగాహన చేసుకోవాలిన అవసరమున్నదనే ఉధేశంతో ఒక అధ్యయన కమిటీని వేయడం జరిగింది. ఈ అధ్యయన కమిటీ సాధ్యమైనంత వరకూ అన్ని ప్రాంతాలు తిరిగింది. వారి జీవన విధానాలను, వారి సామాజిక పరిస్థితి, విద్యకు, ఉద్యోగానికి సంబంధించి అనేక విధాలుగా వారి జీవన స్థితిగతులను అధ్యయనం చేయడం జరిగింది. వారి పరిస్థితి రాష్ట్రం మెత్తం ఒకేలా లేదు. ప్రాంతాలను బట్టి రకరకాలుగా బీసీలకు సంబంధించిన చర్చ జరుగుతోంది.

బీసీలు ప్రధానంగా ఉత్సత్తుకి, సేవలకు సంబంధించిన వృత్తులకు చెందినవారు. అంటే ఒక్కమేళ ఉత్సత్తులో పాలుపంచుకుంటున్నారు, మరోపైపు సేవలు చేస్తున్నారు. అంటే వృత్తుల ద్వారా సమాజానికి అనేకవిధాలుగా సేవలు అందిస్తున్నారు. వాస్తవంగా చూస్తే రాష్ట్రంలో ప్రాంతాలను బట్టి బీసీలు ఉన్నారు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఉన్న కులాలు వేరు, ప్రాంతాలను బట్టి ఉండే కులాలు వేరు. రాయలసీమకు సంబంధించి కొన్ని కులాలు, ఉత్తర కోస్తాకు సంబంధించి కొన్ని కులాలు, కోస్తాకు సంబంధించి కొన్ని కులాలు ఉన్నాయి. అంటే బీసీల పరిస్థితి ఒక ప్రాంతంలో ఉన్న విధంగా మరో ప్రాంతంలో లేదు. ఇప్పుడ్నీ అధ్యయనం చేసిన తరవాత జగన్మహాన్రద్భిగారు బీసీల పరిస్థితులలో మార్పు తీసుకురావాలి. రాజకీయంగా, ఆర్థికంగా, సామాజికంగా మెరుగుపరచాలని మొదటిగా ఆలోచించిన నాయకుడు జగన్మహాన్రద్భిగారని స్పష్టంగా చెప్పుకోవాలిన అవసరాన్ని మనవి చేస్తున్నాను. బీసీల గురించి ఇంత పెద్ద మనసుతో ఇంత పెద్ద మానవతా దృక్కథంతో ఆలోచించిన నాయకుడు ఇప్పటివరకు లేడని నా వ్యక్తిగత అభిప్రాయం.

ఎన్నికల ముందే ఏలూరులో బీసీ గడ్డన ఏర్పాటుచేసి అందులోనే బీసీ డిక్టరేషన్ ప్రకటించడం జరిగింది. బీసీ డిక్టరేషన్లో చాలా క్లియర్లగా చెప్పారు. ఆరోజు ప్రజల దగ్గరకు వెళ్ళినప్పుడు వారి స్థితిగతులు, జీవన విధానాలు చూసి అన్ని విధాలుగా మిమ్మల్ని ఆదుకుంటామని వాగ్గానం చేశారు. ఆవగ్గానం ప్రకారం బీసీ డిక్టరేషన్ ప్రకటించడం జరిగింది. ఆ డిక్టరేషన్ రాష్ట్రంలో ఉన్న బీసీ వర్గాల అభివృద్ధికి నాంది. బీసీ వర్గాల అభ్యస్తులికి ఆరోజునే తోలిమెట్టు. నామినేచెడ్ పదవులలో 50శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పించారు. గ్రామాలలోని ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీ వర్గాలకు చెందిన వారెవరూ మార్కెట్ యార్డ్ చెర్కెన్గా కూర్చునే పరిస్థితి లేదు. కాసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీ వర్గాల వారికి 50శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పించిన తరవాత వారందరూ మార్కెట్ యార్డ్ చెర్కెన్లుగా ఉన్నారు. మార్కెట్ యార్డ్ చెర్కెన్లే కాదు, రాష్ట్ర పరిధిలోని కారోగ్రేషన్లకు చెర్కెన్లుగా కూడా ఉన్నారు. అంతేకాకుండా బీసీల కోసం అనేక సంస్కరణలు, బిల్లులుతీసుకురావడం జరిగింది. ఇప్పుడ్నీ మీకు తెలియనిని కాదు. ప్రధానంగా రాష్ట్రంలో 139 బీసీ

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంపై లఘు చర్చ

కులాలు ఉన్నాయి. ఈ కులాలకు సంబంధించి అనేక సమస్యలున్నాయి. ఈ కులాలకు సంబంధించి గ్రావ్ మార్పులని, సామాజిక మార్పులను, కులకులానికి మధ్య అనేక సమస్యలున్నపటకీ ఇప్పటికీ శాశ్వత ప్రాతిపదికపై బీసీ కమిషన్ ఏర్పాటు చేసిన పరిస్థితి లేదు. కానీ జగన్మహానరెడ్డిగారు అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే శాశ్వత ప్రాతిపదికపై బీసీ కమిషన్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. బీసీ కమిషన్ ద్వారా నిరంతర అధ్యయనం జరగుతుంది. ఇది నిరంతర ప్రక్రియ. తప్పనిసరిగా బీసీల స్థితిగతులు మార్చేంతవరకు ఈ కమిషన్ అధ్యయనం చేస్తూ ఉంటుంది. ఇవే కాకుండా గపర్చుమెంటు ఫీడర్లు, అసిస్టెంట్ గపర్చుమెంటు ఫీడర్ల పోస్టులలో 50 నుండి 60 శాతం వరకు ఎస్సీ, బీసీ, ఎస్టీ, మైనారిటీలకు ఇచ్చిన పరిస్థితిని కూడా మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ఇవి కాకుండా అనేక సంక్లేషమ కార్యక్రమాలు అమలు చేయడం జరిగింది.

అంతేకాకుండా ఈరోజు ఒక విషయం గుర్తు పెట్టుకోవాల్సిన అవసరముంది. మండల్ కమిషన్ సిఫార్సులు అమలులోకి వచ్చిన తరవాత లోకల్ బాడీస్ ఎలక్షన్లో 34 శాతం బీసీలకు రిజర్వేషన్ కల్పించారు. ఈ రిజర్వేషన్ అమలు కాకుండా ఎవరో ఒక మహానుభావుడు రిట్ పిటీషన్ హైకోర్టులో నేయడం జరిగింది. దానిద్వారా రిజర్వేషన్లు 50 శాతం కుటేపెరగకూడడని లిమిట్ చేస్తే 24 శాతం మాత్రమే బీసీలకు వచ్చే పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు జగన్మహానరెడ్డిగారు బీసీల పరిస్థితి మొరుగుపరచాలి, బీసీల అవకాశాలు అణగదొక్కుడాడు, బీసీలకు చట్టపరమైన అవకాశాలు ఇవ్వాలనే ఆలోచనతో పార్టీ తరఫున కూడా 34 శాతం ఇచ్చేవిధంగా చూసిన విషయం కూడా మీద్వారా తెలియజేసున్నాను.

అధ్యక్షా, బీసీ సంక్లేషమం కోసం మన ముఖ్యమంత్రి జగన్మహానరెడ్డి గారు అనేక సంక్లేషమ కార్యక్రమాలు చేశారు. చివరగా ఒక విషయం మనవి చేస్తున్నాను. బీసీ జనగణనకు సంబంధించి బీసీలలో కులాలను చేర్చాలనే ఆలోచనతో 23వ తారీకున శాసనసభలో తీర్మానం చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపిస్తున్నందుకు బీసీ వర్గాల తరఫున ముఖ్యమంత్రి జగన్మహానరెడ్డి గారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ, ఈ అవకాశాన్ని ఇచ్చినందుకు నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మ.03:40

(13) ప్రకటన(ANNOUNCEMENT):

MR.CHAIRMAN: I have an announcement to make.

ANNOUNCEMENT

I am to announce to the House that I have received the following message from the Hon'ble Speaker, Andhra Pradesh Legislative Assembly:

"In accordance with Rule 123 of Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I transmit a copy of the following Bills as passed by the Legislative Assembly on the 25th November, 2021 and signed by me."

1. THE ANDHRA PRADESH VALUE ADDED TAX (AMENDMENT) BILL, 2021 (L.A. BILL NO.30 OF 2021).

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంపై లఘు చర్చ - సభా కార్యక్రమం - ప్రకటన - వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంపై లఘు చర్చకొనసాగింపు

2. THE ANDHRA PRADESH GOODS AND SERVICES TAX (AMENDMENT) BILL, 2021 (L.A. BILL NO.30 OF 2021).
3. THE ANDHRA PRADESH ROAD DEVELOPMENT CORPORATION (AMENDMENT) BILL, 2021 (L.A. BILL NO.31 OF 2021).

The above Bills are before the House.

(14) వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంపై లఘు చర్చ కొనసాగింపు (SHORT DISCUSSION ON WELFARE OF BACKWARD CLASSES - CONTINUED):

మిశ్సర్ చైర్జున్:- కత్తి నరసింహరెడ్డి గారు.

శ్రీ కత్తి నరసింహరెడ్డి (SRI KATTI NARSIMHA REDDY): అధ్యక్ష, భారతదేశం వివిధ కులాలు, మతాలు, సంస్కృతికి ఆలవాలమై భిన్నత్వంలో ఏకత్వం కలిగిన దేశం. స్వాతంత్య పోరాటంలో భారతీయులంతా పాల్గొని స్వాతంత్యం సిద్ధించిన తరవాత బాబా సాహాబ్ అంబేష్ట్ర్స్ గారు రాజ్యాంగ రూపకర్తగా స్వాతంత్య ఫలాలు అన్ని వర్గాలకు సమానంగా అందాలనే ఉద్ఘేషణతో రాజ్యాంగాన్ని పొందుపరిచారు. ఇందులో భాగంగా స్వాతంత్యం వచ్చిన తరవాత మన భారతదేశ స్థితిగతులు ఒక అంచనా ప్రకారంగా భారతదేశంలో ఒక్క శాతం ధనవంతుల దగ్గర 76శాతం సంపద ఉన్నది. ధనవంతులు, పేదల మధ్య అంతరం పెరుగుతూ ఉన్నది తప్ప తగ్గండంలేదు. దీని కోసం పేదవర్గాల వారికి సంక్లేషు పథకాలు, వారి ఆర్థికాభివృద్ధి కోసం చట్టసుభల్లో తగినంత స్థానం కల్పించడానికి విద్య, ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించడం ద్వారానే ఆయా వర్గాల వారికి మేలు జరిగే అవకాశం ఉంటుంది.

అధ్యక్ష, మన రాష్ట్రంలో వెనుకబడిన కులాలు 139 ఉన్నాయి. పేదవారు విద్య, ఉపాధి అవకాశాలకు దూరంగా ఉండడం మనం చూస్తున్నాము. అందులో భాగంగా 1987లో 56 కార్బోయిస్ట్ ఏర్పాటుచేశారు. అందులో నిరుద్యోగులైన వారికి బోక్కరికి రెండు లక్షల రూపాయలు 50శాతం సభ్యుడితో ఇచ్చి ఆ కుటుంబంలో ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించే ప్రోత్సాహం ఉండేది. ఈ రోజు కార్బోయిస్ట్ నుండి అమ్మ ఒడికి రూ.600కోట్లు బదిలీ చేశారు. ఇప్పుడు కార్బోయిస్ట్ నిధుల లేమితో వాటి లక్ష్యాలు నెరవేర్చలేకపోతున్నాయి. ఎస్సి, ఎస్సి సబ్సిస్ నిధులు మిగతా శాఖలకు ఏనిధంగా బదిలీ చేయకుండా ఉన్నాయో ఆనిధంగా బీసీ కార్బోయిస్ట్కు, బీసీ సంక్లేషమానికి కేటాయించిన నిధులు ఆయా వర్గాలకు మాత్రమే ఉపయోగించేట్లుగా ఇతర శాఖలకు బదిలీ చేయకుండా చర్చలు తీసుకోవాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్ష, ప్రత్యేకించి బీసీ వర్గాలకు చేసేత నేపుం పథకం కింద ఇస్తున్నారు. రెండు ఎకరాలకు రూ.24,000 ఇస్తున్నారు. వారికి దైత్య భరోసా కింద రూ.15,000 ఇస్తున్నామని, చేసేత నేపుం కింద రూ.24,000 ఇవ్వడంలేదు. చేసేత వర్గానికి చెందిన బీసీ కార్బోకులు చాలా వరకూ నష్టపోతున్నారు. రూ.15,000 మినహాయించి మిగతా పైకం ఇస్తే వారిని ఆదుకున్నట్లు ఉంటుందని తెలియజేసుస్తున్నాను. బీసీ వర్గాలకు, విద్య, ఉపాధి అవకాశాలలో ప్రోత్సాహమివ్వాలి. ప్రతిభ ప్రతి ఒక్కరిలో ఉంటుంది. దానికి తగినంత ప్రోత్సాహమిస్తే అద్భుతాలు సృష్టిస్తారు.

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంచై లఘు చర్చ కొనసాగింపు

నేను కడప జిల్లా ప్రాద్యటూరులో ఎస్సి హస్టల్, అనంతపురంలో బీసీ హస్టల్కు సాయంత్రం ఆరు గంటలకు వెళ్లి ఉదయం ఎనిమిది గంటలకు వరకూ ఉండి వచ్చాను. రాత్రి ఒంటి గంట, రెండు గంటల వరకూ విద్యార్థులతోనే మాటల్డాడి వారి ఆలోచనలు పంచుకున్నాను. వారు వచ్చిన కుటుంబ నేపథ్యం, వారు పెరిగిన వాతావరణం చూస్తే మనకు కన్నీళ్లు వస్తాయి. ఆ విద్యార్థులకు తగినంత ప్రోత్సాహామిచ్చి, నైరుత్యమైన విద్యను అందిస్తే అద్భుతాలు సృష్టించే మంచి పౌరులుగా తయారుపుతారు. మన రాష్ట్రంలో వంద మహాత్మా జీతిరాపుపూర్లే దేఖిడ్చియల్ స్వాత్మ ఏర్పాటుచేశారు. అందులో 65 దేఖిడ్చియల్ స్వాత్మకు ఒక ప్రిన్సిపాల్ పోస్ట్ తప్ప మిగతా పోస్టులు మంజూరు కాలేదు. కాబట్టి టీచర్ పోస్టులను పూర్తిగా మంజూరు చేసి విద్యార్థులకు నాట్యమైన విద్య అందించేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, సోఫ్ట్ వైట్స్ ర్స్, ఆంధ్రప్రదేశ్ దేఖిడ్చియల్ స్వాత్మ, జూనియర్ కళాశాలలు మిగతా చోట్ల కూడా కాంటాక్టు అధ్యాపకులు వనిచేస్తున్నారు. జీవో నం.1224 ప్రకారంగా పది రోజుల తేడాతో పన్నెండు నెలల జీతం ఇస్తున్నారు. కానీ బీసీ దేఖిడ్చియల్ స్వాత్మలో వనిచేసే కాంటాక్టు టీచర్లకు మాత్రం పది నెలలు మాత్రమే జీతం చెల్లిస్తున్నారు. రెండు నెలల జీతం చెల్లించడంలేదు. కాబట్టి ఇతర దేఖిడ్చియల్ స్వాత్మ మాదిరిగా బీసీ వెల్స్ ర్స్ దేఖిడ్చియల్ స్వాత్మకు కూడా జీవోను అమలుచేసే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ప్రీ-మెట్రిక్, పోస్ట్-మెట్రిక్ హస్టల్ బీసీ వెల్స్ ర్స్ ఉన్నాయి. చాలా వరకూ వాటిని అట్టే భవనాలలో నడుపుతున్నారు. వాటికి శాశ్వత వసతిగ్రహాలు ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది. నేను కొన్ని వసతిగ్రహాలు సందర్శించాను. అక్కడ అమ్మాయిలు చాలా అభ్యర్థితా భావంతో ఉన్నారు. శాశ్వత వసతిగ్రహాలు ఏర్పాటుచేస్తే ఆ పిల్లలకు చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని కోరుకుంటున్నాను. ఆర్థిక, సామాజిక, చట్టసభలలో సరైన అవకాశం, విద్య, ఉపాధి రంగాల్లో ప్రోత్సహిస్తే బీసీ సంక్లేషమంచై వధకాలకు మరింత ప్రోత్సాహం ఇవ్వడం ద్వారా ఆయా వర్గాలు సమాజంలో ఉన్నతస్థానానికి ఎదగడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఆ దిశగా పటిష్టు చర్యలు తీసుకోవాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మీక్ మహ్మద్ ఇక్బాల్(SRI SHAIK MOHAMMED IQBAL): అధ్యక్షా, మా మంత్రిగారు, ఇంకా మా సోదరులు అన్ని విషయాలు చెప్పారు. ప్రభుత్వ నిజాయతీ, నిబధ్ధతను బీసీ, ఎస్సి, ఎప్పి, మైనారిటీ సంక్లేషమంలో మనం చూస్తున్నాం. సాధికారత, స్వావలంబన గురించి గత ప్రభుత్వంలో మాటల్డాడారు. గతంలో చంద్రబాటునాయుడు హయంలో ఎప్పుడు చూసిన మిషన్లు, సాధికారత మిషన్లు, ఆ మిషన్లు, ఈ మిషన్లు, గ్రిడ్ గురించి మాటల్డాడడం మనం చూశాం. కానీ ఫలితం రెండు, మూడు మీటింగ్లకే పరిమితమయ్యేది. బీసీ లంటే బ్యాక్టోన్ కల్సెన్ అని మా ముఖ్యమంత్రిగారు, మా మంత్రిగారు చెప్పారు. బీఫ్కెన్ కల్సెన్కు, సూల్కెన్ కల్సెన్కు, సింగపూర్ కల్సెన్కు చంద్రబాటునాయుడుగారు ఇచ్చిన ప్రాధాన్యత బీసీ, ఎస్సి కమ్యూనిటీలకు ఇవ్వలేదు. ట్రైబల్ కొన్విల్ ఏర్పాటుచేయకపోవడాన్ని కూడా గత ప్రభుత్వంలో మనం చూశాం. గత ప్రభుత్వంలో ఆయన ఆ విషయాల ప్రాధికారియాలు కొనసాగించారు. బీసీ, ఎస్సి, ఎప్పి, మైనారిటీలకు పదవులు రావాలంటే బాబ్...బాబ్...బాబ్..అని అడుకోవడం, మాటల్డాడామని వారు చెప్పుడం తప్ప పదవులు వచ్చేవి కాదు. ఆ విషయ కొనసాగేది. ఇప్పుడు ఏమీ అడగుండానే వెళ్లి మోకరిల్లేటట్లు చేస్తున్నారు. అడగుండానే బీసీ, ఎస్సి, ఎప్పి, మైనారిటీలకు మంత్రి పదవుల దగ్గర నుండి రాజ్యసభలో పదవుల వరకూ వస్తున్న తీరు కచ్చితంగా గమనించాలి. ఈ ప్రభుత్వం Self empowerment, సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంపై లఘు చర్చ కొనసాగింపు

ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నది. ప్రధానమంత్రి మోదీగారు వచ్చినప్పుడు కూడా చెప్పారు. పేరుకు Sunrise State నూర్హోదయ రాష్ట్రం కావాలని అని చందబాబునాయుడుగారు మాటల్లో చెప్పడం. కానీ భాష్టి ఔర బెహనో వో son rise ఉన కె బెటె కె బారె మేం సోచ రహే హేం | అని ప్రధానమంత్రి మోదీగారు స్వయంగా ఉటంకించారు.

మ.03:50

అధ్యక్షా, ఈ విషా ఎంతవరకు కొనసాగిందనేది గత ప్రభుత్వంలో చూశాం. టీడీఐ బీసీలు, బీజీపీ బీసీలు, జనసేన బీసీలు, సీపిఐ-సీపిఎం బీసీలు అని చూసేవారు. కానీ, వైస్పూత్తార్ బీసీలు ఎవైనా అక్కడుంటే ఆ ఏధుల్లో కనీసం రేప్స్కోర్టు ఇష్టుడంగానీ, రోడ్పు వేయని పరిస్థితి ఉండేది. ఈ రకంగా విషా చూపించిన మాట వాస్తవం. ఇందాకమంత్రి గారు చెప్పినట్లు ఆచరణలో త్రికరణశుభ్రిగా మేం చేస్తున్న వసులు చూసి టీడీఐవాల్లే ఆశ్చర్యపోతున్నారు. అయ్యా, మేం అంత విషా చూపినా కూడా, అన్ని పథకాల ప్రయోజనాలు మీకంటే ఎక్కువగా మాకే వస్తున్నాయి, ఇంటిస్టులాలు, ప్రతిదీ మాకొస్తున్నాయని అంటున్నారు. కాబట్టి, త్రికరణశుభ్రిగా మనసా, వాచా, కర్మణా బీసీలు నిజంగా సాధికారిత సాధించాలి. ఇందాకే చెప్పినట్లు ఎన్నోసార్లు మా అనంతపురం జిల్లాలో చూశాం. బీసీ సీట్లలో కూడా మున్సిపల్ చైర్మణ్స్, మేయర్ పదవులు బీసీలకు ఇస్తున్న నాయకుడు, త్రికరణశుభ్రిగా పనిచేస్తున్న నాయకుడు ముఖ్యమంత్రి వె.ఎస్.జగన్మహాన్‌రెడ్డి గారు. ఈ ప్రభుత్వం బీసీల సంక్లేషమం కోసం కట్టుబడి ఉంది కాబట్టి, ఈ ప్రభుత్వాన్ని అందరూ ఆశీర్వదించాలని కోరుతూ, నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను అధ్యక్షా.

మిస్టర్ చైర్మన్(MR.CHAIRMAN) : లక్ష్మణరావు గారూ, రెండు నిమిషాలు.

శ్రీ క.ఎస్.లక్ష్మణరావు(SRI K.S.LAKSHMANARAO): అధ్యక్షా, రెండు నిమిషాలు అంటే ఎలా? ఇది పెద్ద సభ్యుడు. మీరు రెండు నిమిషాలే అన్నారు కాబట్టి నాలుగు అంశాలు ప్రస్తావం చేస్తాను.

మొదటిది - రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 56 నూతన కార్బోరేషన్లను 139 కులాలకు ప్రాతినిధ్యం వహించేలా ఏర్పాటుచేసింది. గతంలో కూడా అనేక కార్బోరేషన్లు ఏర్పాటుయ్యాయి. విషయమేమంటే - ఈ కులాలకు కార్బోరేషన్లు ఏర్పాటుచేసి చైర్మన్ పదవులు మహిళలకు ఇచ్చారు. చాలా నంతోపదా. కానీ, కార్బోరేషన్లకు నిధుల కేటాయింపులు లేవు. నిధులు లేకుండా నిధులు నిర్వహించే పరిస్థితులు లేవు. కేవలం కార్బోరేషన్లకు చైర్మన్లు ఉత్సవ విగ్రహాలుగా మిగిలిపోకుండా, వాళ్ళకి నిధులు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే, కార్బోరేషన్లకు చైర్మన్లుగా ఎన్నికెన వాళ్ళలో కొంతమంది నాకు మిత్రులు, స్వాడెంట్లు కూడా ఉన్నారు. వాళ్ళంతా వాపోతున్నారు. ఎందుకు ఎన్నికయ్యామో మాకైతే అర్థం కావడం లేదు, ముఖ్యమంత్రి గారు మాకు గౌరవమైతే ఇచ్చారు గానీ నిధుతైతే లేవని అంటున్నారు. కార్బోరేషన్ కనీసం కుర్చు కూడా లేదని వాపోతున్నారు. కాబట్టి, ఏవైతే కార్బోరేషన్లు పెట్టారో వాటికి కనీసం సంవత్సరానికి పాతిక కోట్లు చోపున నిధులు కేటాయించాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంట్పె లఘు చర్చ కొనసాగింపు

రెండవది - బీసీలకు సంబంధించి మనకు తెలుసు. మండల్ కమీషన్ సిఫార్సుల మేరకు భారతదేశంలో 3,400 బీసీ కులాలుంటే, మన రాష్ట్రంలో 139 కులాలున్నాయని నివేదికలో చెప్పారు. ఈ కులాల్లో అనేక కులాలు సేవల ప్రాతిపదికగా ఉన్నాయి. రజకులది సర్వీసు కులం. వాళ్లలో చాలామంది చాలా ఇబ్బందుల్లో ఉన్నారు. ఆయా కులాల్లో పైస్థాయిలో ఉన్న వాళ్లకి కొన్ని పదవులు రావడం సామాజిక గౌరవం కావొచ్చు. నేను దాన్ని కాదనడం లేదు. ఎందుకంటే, ఆధునిక రాజకీయాల్లో ఒక సామాన్య గౌరవాన్ని కులం ద్వారా పొందడం కూడా ఒక లక్ష్ణం. నేను దాన్ని కాదనను. కానీ, ఆయా కులాల్లో దిగువస్థాయి ప్రజలు, వ్యత్తులు నాశనమైపోయి ముఖ్యంగా చెప్పాలంటే గోబిలైజేషన్, బహుళాజూతి కంపెనీలు వచ్చిన నేపథ్యంలో చేతివ్యత్తులు నాశనమైపోయి చాలామంది ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. వారిని ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలి.

మూడవది - బీసీల బుతుకులు, వారి జీవితాలు మార్చేది చదువు మాత్రమే. ఇవాళ ప్రభుత్వ పొతశాలల్లో, కళాశాలల్లో, యూనివర్సిటీల్లో చదువుతున్న వాళ్లంతా బీసీలు, ఎస్సీలే. మొన్న ఉదయం నేను సభ ప్రారంభానికి ముందు పక్కనే పది కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న రేవేండ్రపాడులోని ఉన్నత పొతశాలకు వెళ్లాను. అక్కడ 800 మంది పిల్లలుంటే, వారిలో 450 మంది బీసీలు, 200 మంది ఎస్సీలు, 50 మంది మైనారిటీ, ఎస్టీ పిల్లలు ఉన్నారు. బీసీ పిల్లల సంఖ్య 50 మాత్రమే. బహుశా ప్రభుత్వ పొతశాలలన్నింటిలోనూ ఇదే కంపోజిషన్ ఉండనుకుంటాను. ఈ క్రమంలో మంత్రి గారి దృష్టికే మీ ద్వారా రెండు మూడు అంశాలు తీసుకువస్తాను.

ఒకటేమంటే - బీసీ స్టడీ సరిష్టు. నేను బీసీ స్టడీ సరిష్టులో బోధించాను. ఇవాళ 13 జిల్లాలలో బీసీ స్టడీ సరిష్టు ఉన్నాయని మంత్రి గారు చెప్పారు. కానీ, ఇందులో మూడు నాలుగు మాత్రమే కొద్దిగా వనిచేస్తున్నాయి. అనంతపురం, రాజమండ్రి, విశాఖపట్నంలో మాత్రమే బీసీ స్టడీ సరిష్టుకు సాంత భవనాలున్నాయి. మాగుంటూరులో బీసీ స్టడీ సరిగ్గు ఏర్పడి ఇప్పటికి 25 ఏళ్లు అయ్యింది కానీ, దానికి ఇంతవరకు సాంత భవను లేదు. మహాత్మా జ్యోతీర్వాంశులే పేరుతో బీసీ స్టడీ సరిష్టుకు అన్నిచోట్లా సాంత భవనాలు నిర్మించాలని కోరాము. అందువల్ల, మంత్రి గారు ఈ బీసీ స్టడీ సరిష్టుని బలోపేతం చేసి అక్కడ సివిల్ సర్వీసులు, గ్రాప్-1, గ్రాప్-2, బ్యాంకులు మున్నగు పోటీ పరీక్షలకు కోచింగ్ ఇచ్చేవిధంగా ఏర్పాటుచేయాలని, వాటికి నిధులు కేటాయించాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

పెండవది - బీసీ దేసిడ్యూయల్ స్కూల్లు 95 ఉన్నాయి. మహాత్మా జ్యోతీర్వాంశులే పేరుతో ఏమీ దేసిడ్యూయల్ స్కూల్ల సుండి విడచిసి బీసీ స్కూల్లని ఏర్పాటుచేశారు. అంతవరకు సంతోషం. ఆ 90 స్కూల్లలో నుమారు ముప్పె వేల మంది పిల్లలు చదువుతున్నారు. ఈ స్కూల్లలో ఎక్కువ భాగం అద్దె భవనాల్లో నడుస్తున్నాయి. వీటిని గత ఐదారేళ్లలో పెట్టారు. అక్కడ మాలిక వసతులు లేక విద్యార్థులు ఇబ్బందిపడుతున్నారు కాబట్టి ఉన్నటువంటి బీసీ స్కూల్లకు శాశ్వత భవనాలు నిర్మించాలి. సోపల్ వెల్స్ రెసిడెంచ్యూయల్ స్కూల్లు గురించి మీకు తెలుసు. ఒక్కస్కూల్లు రూ.13కోట్ల వ్యయంతో నిర్మించి బాలయాగి గురుకులాలుగా పిలుస్తున్నాం. రూ.13కోట్ల వ్యయంతో ఒక్కస్కూల్లు నిర్మించాలి జరుగుతోంది. తాడికొండలో తాజాగా నిర్మాణం జరిగింది. బీసీ స్కూల్లను కూడా ఇలాగే రూ.13కోట్లతో నిర్మించమని నేను కోరడం లేదు గానీ, కీసం ఒక్కస్కూల్లును ఐదారు కోట్లతో నిర్మించాలని కోరుతున్నాను.

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంపై లఘు చర్చ కొనసాగింపు

చివరి అంశం - ఇవాళ బీసీల పిల్లలు బాగా చదువుతున్నారు. వాళ్లు మరింతగా రాణించడానికి రాష్ట్రంలో మూడు ప్రాంతాల్లో బీసీ గురుకులాల తరఫున ఐపటీ అకాడమీలు ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాము. ఇప్పటికే సాపర్ల వెల్ఫేర్ రెసిడెన్షనీయల్ స్కూళ్లు అకాడమీలు పెట్టాయి. ఒక అకాడమీ నిశాఖపట్టుంలో, ఒకటి గుంటూరు లేదా విజయవాడలో, మరొకటి అనంతపురం లేదా తిరుపతిలో ఏర్పాటుచేసి మెరిట్ నిద్యార్థులను ఎంపిక చేసి ఐపటీ, ఎన్ఐపటీ ప్రవేషపరీక్షలకు కోచించే ఇచ్చేవిధంగా వాటిని ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాము.

అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం అనేక పథకాలు అమలుచేస్తోంది, నేను కాదనడం లేదు. మంత్రిగారు నాకు ఎమ్ముత్సేగా ఉన్నప్పటి నుండి, జిల్లా పరిపత్తు చైర్మన్ గా ఉన్నప్పటి నుండి పరిచయం. కమిటీమెంట్ ఉన్న వ్యక్తి వారు. కానీ, నిధులు లేకుండా మనం ఏ పనులూ చేయలేం.

అధ్యక్షా, ఒక చిన్న విషయం గురించి చెప్పి ముగిస్తాను. సోహియాలజిస్ట్ ఎం.ఎస్.శ్రీనివాస్ అనే గోప్ ప్రోఫెసర్ ఉన్నారు. ఆయన భారతదేశంలో కులాల మీద పరిశోధన చేసి ఆధిపత్య కులం అని ఒక సిద్ధాంతాన్ని రూపొందించాడు. అంటే Top dominant Caste అంటాం. అంధ్రప్రదేశ్ రాజకీయాలను మీరు తీసుకుంటే 1930, 1940 దశకంలో బ్రాహ్మణ కులం ఆధిపత్యంగా ఉండేది. అన్ని రంగాల్లో బ్రాహ్మణ ఆధిపత్యం కొనసాగింది. ఇప్పుడు, 1950, 1960, 1970, 1980లలో ఏనిధ రంగాల్లో కమ్మ, రెడ్డి కులాల ఆధిపత్యం కొనసాగింది. ఆధిపత్యం అనేది సంఖ్యాని బట్టికాదు. వారి చేతిలో ఉన్న ఆర్థికశక్తిని బట్టి బ్రాహ్మణుల ఆధిపత్యం, కమ్మ, రెడ్డి కులాల ఆధిపత్యం గతంలో చూశాం. ఇక్కుండా భవిష్యత్తులో ఇలా ఉండదు. ఈ రాష్ట్రంలో భవిష్యత్తులో బీసీ, ఎస్సి కులాల ఆధిపత్యం వస్తుంది. దానికి చదువు ప్రథమ సోపానం ఆపుతుంది కాబట్టి, ఆ చదువు, భూమి రెండింటినీ వారికి అందించాలని, దానికి తగ్గప్రయత్నం మనం చేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని, మంత్రి గారిని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి పోతుల సునీత(SMT.POTHULA SUNEETHA) : అధ్యక్షా, సభకు నమస్కారం. ఈ రోజు బీసీ వెల్ఫేర్ గురించి మనం చర్చించుకుంటున్నాము. గౌరవ మంత్రివర్యులు బీసీల సంస్కృతి సంప్రదాయాల గురించి చాలా క్షుణ్ణాంగా సభ ముందు ఉంచడం జరిగింది. మన భారతదేశంలో బీసీలు అనాదిగా సమాజానికి సంస్కృతి, సంప్రదాయాలను వృత్తిరూపకంగా అందించారు. బీసీలు ఉత్సవాల్లి సాధకులుగా అన్ని ఉత్సవాలల్లో ఉంటున్నారు. ఈ బీసీలను గుర్తించిన ముఖ్యమంత్రి ఎవరంటే మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి జగన్మహాన్ రెడ్డి గారు. రాజకీయాల్లో బడుగు బలహీనవర్గాల వారి సంక్లేషమం కోసం చాలాకాలంగా పనిచేసిన కుటుంబం మాది. అలాంటి ఆశయాలతోనే ఈరోజు మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి జగన్మహాన్ రెడ్డి గారు పాదయాత్ర చేస్తున్నప్పుడు రాష్ట్రంలో పేదరికంలో ఉన్న బడుగు బలహీనవర్గాల వారి స్థితిగతులను వర్ణించాలని చూసి చలించిపోయి ఒక అధ్యయన కమిటీని వేసి, మాటల్లో కాకుండా చేతల్లో చూపించాలని ఏ కులం వారు, ఏ మతం వారు ఎలాంటి ఇభ్యాందులు పడుతున్నారు, అలాంటి ఇభ్యాందులు పడకుండా ఈ సమాజంలో వారిని గౌరవప్రదంగా ఉంచాలని భావించి, గత రెండున్నరేణ్ణ కాలంలో అనేక సంస్కరణలు, విష్వవాత్సకమైన మార్పులు తీసుకువచ్చి బీసీలకు అభివృద్ధి, సంక్లేషమంలో వెన్నంటి ఉంటూ చరిత్రలో నిలిచిపోయే విధంగా సంస్కరణలు తీసుకువస్తున్నారు. అభివృద్ధి, సంక్లేషమంతోబాటు రాజకీయంగానూ చట్టసభల్లో బీసీలు ప్రవేశించాలని, ప్రభుత్వం ఏర్పడిన వెంటనే చట్టసభల్లో 50 శాతం రిజర్వేషన్లు ఉండాలని పార్లమెంటులో మాదిరిగా బిల్లుపెట్టిన వ్యక్తి మన ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్.జగన్మహాన్ రెడ్డి గారు.

సా.04:00

అలాగే, స్థానికసంస్థలలో, నామినేచెడ్ పోస్టుల భర్తలో బీసీలలో ఉన్న 139 కులాలను గుర్తించి, 56 కార్పోరేషన్స్ ఏర్పాటు చేసి, సామాజికంగా, రాజకీయంగా వారికి గుర్తింపు, గౌరవాన్ని కల్పించారు. ఆయా వర్గాలకు ప్రభుత్వమంక్షేప పథకాలను అందేలా, వారంతా అభివృద్ధి చెందేదుకు గాను ఆయా పదవులను ఇచ్చి గౌరవించారు.

అధ్యక్షా, ఈ సందర్భంలో గత ప్రభుత్వం గురించి కూడా చెప్పుకోవాలి. చంద్రబాబు నాయుడు గారు బీసీలను ఓటు బ్యాంకుగా మాత్రమే ఉపయోగించుకున్నారు తప్ప బీసీల కొరకు ఎటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేపట్టలేదు. బీసీలను నిర్విర్యాప్తిలోకి నెట్టారు. మన ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్‌రెడ్డి గారు అధికారం చేపట్టగానే, బీసీ కమీషన్ వేసి దానికి చట్టబద్ధత తీసుకువచ్చారు. రాష్ట్రప్యాప్తంగా, దేశప్యాప్తంగా ఉన్న బీసీలకు ఎదురుపుతున్న సమస్యలను తెలుసుకోవడానికి ఆ కమిటీ ఎంతగానో ఉపకరిస్తుంది. గత ప్రభుత్వంలో బీసీలకే కాదు ఎస్సీ, ఎస్టి, మైనారిటీలకు కూడా ఎటువంటి కమిటీని ఏర్పాటు చేయలేదు. ఆయా సామాజిక వర్గాలవారిని నిర్విర్యాసికి గుర్తయ్యేలా చేశారు. ఈ ప్రభుత్వంలో ఎస్టిలకు కూడా కమీషన్ ను ఏర్పాటు చేసి, వారికి ఒక మంత్రి పదవినిచ్చి, అలాగే, ఎస్సీ, మైనారిటీ వర్గాలనే కాకుండా మహిళలను కూడా గుర్తించి, వారి అభివృద్ధికి ఎంతో తోడ్పుడుతున్నారు. వారి అభివృద్ధి ధ్యేయంగా, వారి న్యాయమైన కోరికలను నెరవేర్చడమే లక్ష్యంగా అనేకసంక్లేప కార్యక్రమాలతో ముందుకు సాగుతున్నారు. విద్యావిధానంలో కూడా విషపాత్రకమైన మార్పులను చేపట్టి సమూల సంస్కరణలు చేస్తున్నారు.

అధ్యక్షా, చదువు ఒక ఆయుధం. భవిష్యత్తులో జీవనోపాధిగా తోడ్పుడుతుంది. నీటస్సింటినీ దృష్టిలో పెట్టుకుని ముఖ్యమంత్రిగారు అమ్మించి, విద్యాకానుక, విద్యాదీవెన, పసతిదీవెన వంటి ఎన్నో కార్యక్రమాలను చేపట్టి, సామాన్య కుటుంబాలకు కూడా ఉన్నత విద్యనందించాలనే తపసతో అమలుచేస్తున్న కార్యక్రమాలను దేశమంతా ఆసక్తిగా తిలకిస్తోందనడం అతిశయోక్తి కాదు.

అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్‌రెడ్డి గారు మహిళావక్షపాతా. మహిళాభివృద్ధికి అనేక సంస్కరణలు చేపట్టి, అమ్మించి, చేయాత, ఆసరా వంటి సంక్లేప పథకాల ఫలాలను మహిళలకు అందిస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో 30లక్షల మంది మహిళలకు వారి పేరు మీదనే ఇంటి పట్టాలివ్వడం చారిత్రకమైన విజయంగా పేర్కొరటున్నాను. పేదలకు స్వంత ఇల్లు అనేది కల. ఆ కలను సాకారం చేస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు కృషి చేస్తున్నారు. మహిళలు అన్ని రంగాల్లో ముందంజలో ఉన్నారు. వారందరినీ ఒక అన్నగా, మేనమామగా రక్షించే బాధ్యతను తాను తీసుకుని రాష్ట్రంలో దిశ బిల్లును తీసుకువచ్చారు. కొంతమంది హేళన చేస్తున్నారు. కానీ, ఈనాడు ఆ బిల్లు చట్టం అయితే మహిళలకు రక్షణగా ఉపయోగపడుతోంది. ఈవిధంగా రాష్ట్రంలో అన్ని వర్గాలకు సంక్లేపాన్ని అందిస్తూ, అన్ని కులాల వారినీ ఆదరిస్తూ, వారి అభివృద్ధి ధ్యేయంగా వనిచేస్తున్నారు. ఒక బీసీ మహిళగా నేను ప్రత్యేకంగా ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ, రాబోయే రోజుల్లో కూడా ముఖ్యమంత్రిగారికి మనమందరం అండగా నిలబడదామని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంపై లఘు చర్చ కొనసాగింపు

శ్రీ దువ్వాడ శ్రీనివాస(SRI DUVVADA SRINIVAS)(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ఈరోజు బీసీలపై మాటల్లాడేందుకు అవకాశం కల్పించినందుకు హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు. నా సహచర సభ్యులకు నమస్కారాలు. ముఖ్యమంత్రి జగన్మహాన్ రెడ్డి గారు బీసీల అభ్యస్తుతికి చేస్తున్న కృషి గురించి మంత్రివర్యులు, అలాగే ఇతర గౌరవభ్యులు అనేక విషయాలను ప్రస్తావించారు. అనేక పథకాల అమలు తీరుతెన్నులను సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. పదవుల పంపిణీలో ముఖ్యమంత్రిగారు చేస్తున్న కృషి అనితరసాధ్యమని చెప్పకతప్పదు. వారు చేసిన 3,648కి.మీ. పాదయాత్రలో కోట్లాది ప్రజలను కలిసినప్పుడు, వెనుకబడిన వర్గాల వారిని ముఖ్యంగా బీసీ, ఎస్సి, ఎఫ్సి, మైనారిటీల బాధలను ఏని, క్షుణ్ణంగా పరిశీలించి, వాటిని రాసుకుని తాను ముఖ్యమంత్రి అయ్యాక బీసీలను ఉన్నత ప్రతికి తీసుకువెళ్లాలని ఆలోచించి వారికోసం అనేక పథకాలను తీసుకువచ్చారు. ఒక బీసీ కులానికి చెందిన నేను ఇక్కడ ఎంపిణీగా వచ్చానంటే ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన తోడ్పాటు, సహకారమే. నాకు తెలిసి ఒక ఎంపిణీ కావాలంటే బాగా డబ్బులుండాలని ఏనేవాడిని. నేను ఎంపిణీ అయ్యేవరకూ నాకు తెలియదు. మా ఇంటికి కబురు పెట్టి నన్ను ఎంపిణీ చేసిన ఫునత జగన్మహాన్ రెడ్డి గారిదే. నేను బీసీగా పుట్టినందుకే ఈ అవకాశం వచ్చింది. అధ్యక్షా, తమరు కూడా ఈ స్థాయిలో ఉన్నారుంటే అక్రెడిట్ ముఖ్యమంత్రిగారికి చెందుతుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రలో మొట్టమొదటిసారి ఒక ఎస్సి కులానికి చెందిన వ్యక్తిని కొన్సిల్ చైర్మన్ చేసిన ఫునత జగన్మహాన్ రెడ్డి గారికి చెందుతుంది. మీరే మొట్టమొదటి వ్యక్తి సార్.

అధ్యక్షా, ఇంత చేసినా ఆయనకు ఎక్కడో ఒక కొరత వెన్నంటి ఉంది. బీసీలకు ఇంకా అన్యాయంజరుగుతోందని వారనేవారు. బీసీలలో కొన్ని ప్రాంతాలవారు సామాజికంగా, మరికొన్ని ప్రాంతాలవారు ఆర్థికంగా, మరికొన్ని కులాల వారు విద్యాపరంగా, రాజకీయంగా వెనుకబడి ఉన్నామని చెబుతున్నారు. తద్వారా ఈ కులాలకు నష్టం జరుగుతోందని మనకు తెలుస్తోంది. ఈ పరిస్థితుల్లో జగన్మహాన్ రెడ్డి గారు అనుకున్నదోషే, DBT, Non-DBT ద్వారా రూ.1,41,000 కోట్ల బడ్జెట్‌తో తెల్ల దేప్ప కార్యు ఉన్న ప్రతి ఒక్కరీకి లభ్యి చేకూరుస్తున్నప్పటికి వారికి మనశ్శాంతి లేదు, ఎక్కడో అన్యాయం జరుగుతోందనుకున్నారు.

భారతదేశంలో రవి ఆస్తమించని సామ్రాజ్యమైన బ్రిటీష్ వారు వ్యాపారం పేరుతో వచ్చి 200 సంవత్సరాలు పరిపాలించారు. వారు ఈ దేశంలో ఉన్న విభిన్న కులాలు, మతాలు, జాతులను చూసి, భిన్నత్వంలో ఏకత్వం చూసి ఈ రహస్యమేమిటని 1931లో ఒక సర్వే చేశారు. జనగణనతో బాటు కుల గణన కూడా చేశారు. అది మొట్టమొదటిసారిగా జరిగిన కులగణన సర్వే. 1947లో స్వాతంత్యం వచ్చిన తరవాత 1951లో రాజ్యంగం అమలుచేసుకున్నాము. జనగణనలు జరిగి ఇప్పటికీ 90సంవత్సరాలైంది కులగణన జరగలేదు. అది కూడా జరిగితే బాగుండేది. కేంద్రప్రభుత్వానికి చాలా వినతులు ఇచ్చినా తిరస్కరించారు. దీనిపై ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచించి జనాభాలో వెనుకబడినవారు ఎంత శాతం ఉన్నారో తెలిస్తేనే వారికి న్యాయం జరుగుతుందని భావించారు. ఇది శుభపరిణామం. ఆనాడు అంబేద్కర్ గారు బడుగు బలహిన వర్గాల వారిని, శ్రావిక, తాడిత, పీడిత, కర్మక వర్గాల వారి అవ్వల్స్ట్రోమంట్ కోసం చేసిన కృషికి ఈ రోజు అంకురార్పణ జగన్మహాన్ రెడ్డి గారి ద్వారా జరుగుతుందని ఆశిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాము.

సా.04:10

శ్రీ రాజగోల్ల రమేష్యాదవ్(SRI RAJAGOLLLA RAMESHYADAV)(నామినేటెడ్): అధ్యక్షా, ముందుగా ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమం గురించి చెప్పుకునే ముందు నా గురించి చెప్పుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. చరిత్ర రాయాలంటే ఆనాడు రాజశేఖరరెడ్డి గారు, నేడు జగన్నాహన్ రెడ్డి గారే. చరిత్రను తిరిగి రాయాలన్నా ఆరోజు రాజశేఖరరెడ్డి గారు నేడు జగన్నాహన్ రెడ్డి గారేనని మనం ఘంటాపథంగా చెప్పుకోవాలి. బీసీ యాదవ సామాజిక వర్గానికి చెందిన నన్ను మొట్టమొదటిసారి కడు జిల్లా నుంచి ఎంపికచేసి చట్టసభల్లో మీ అందరి మధ్యలో కూర్చోబట్టి మాటల్లాడే అవకాశం కల్పించిన ముఖ్యమంత్రి జగన్నాహన్ రెడ్డి గారికి, జనానికి నచ్చిన నాయకుడు, జగన్న మెచ్చిన నేత ఎంపి వై.ఎన్.అనిశ్చరెడ్డి గారికి, కడు జిల్లా ఎమ్మెల్చేలందరికి, బీసీ సంక్లేషు శాఖ మంత్రి వేణు గోపాలకృష్ణ అన్న గారికి శిరస్సు వంచి వారి పాదాలకు నమస్కరిస్తున్నాను. ఎందుకంటే చిన్న కుటుంబంలో జన్మించిన నేను ఏరోజు కూడా ఊహించలేదు. యాదృ చ్ఛికంగా చట్టసభలకు నేను వచ్చాను. మునిసిపల్ కౌన్సిలర్గా ఆరు నెలల క్రింద పోటీచేశాను. మునిసిపల్ చైర్మన్ కావాలనే కోరిక ఉండింది. మా నాన్నగారు గతంలో చైర్మన్గా పనిచేశారు. నేను కూడా అదే మార్గాన్ని ఎంచుకుని ప్రాధ్యాయారు ప్రజలకు సేవ చేయాలనే ఉద్దేశంతో నేను మునిసిపల్ ఎలక్షన్లో కంట్స్ చేశాను. కానీ కొన్ని అనివార్య కారణాలవల్ల నాకు కాకుండా మా బీసీలకు సంబంధించిన వాళ్ళకే కుటుంబపరుగా మా అక్క వాళ్ళ కుటుంబానికి ప్రాధ్యాయారు మునిసిపల్ చైర్మన్ పదవిని కట్టబెట్టారు. ఆరోజు మన ప్రియతమ నేత, ముఖ్యమంత్రి జగన్నాహన్ రెడ్డి గారు స్వయంగా నన్ను పిలిచి నిన్ను చట్టసభకు పంపిస్తున్నానని, యాదవ సామాజికవర్గానికి చెందిన నీవు కడు జిల్లా ప్రజలకు సేవ చేసే అవకాశం వచ్చింది, కచ్చితంగా ఆ దిశగా అడుగులు వేయమని చెప్పారు. వారి మాటలు విని సంతోషించాను. చట్టసభకు వచ్చి ఇంత మంది పెద్దల మధ్య కూర్చోని మాటల్లడతానని అనుకోలేదు, నేను కలలో కూడా ఊహించలేదు.

అధ్యక్షా, బీసీ, ఎస్సి, ఎస్టి, మైనారిటీలకు పెద్ద పీట వేసిన ఏక్క ప్రభుత్వం జగన్న ప్రభుత్వమే. స్వాతంత్యం వచ్చిన నాటి నుంచి ఏ ప్రభుత్వం బీసీలకు న్యాయం చేయలేదు. బీసీలకే కాకుండా సమాజంలోని ఏ కులానికి సామాజిక న్యాయం చేకూర్చలేదు. బీసీల్లో ఉన్న 139 కులాలకు 56 కార్బోరేషన్లు ఏర్పాటుచేసి అందులో 30 చైర్మన్, డైరెక్టర్ పదవులను బీసీ మహిళలకు ఇచ్చారు. అంతేకాకుండా 672 డైరెక్టర్ పదవుల్లో 333 పదవులను మహిళలకు కట్టబెట్టారు. మరో ఏడు మునిసిపల్ కార్బోరేషన్కు మేయర్లుగా బీసీలున్నారు. 87 మునిసిపాలిటీల్లో 84 మంది ప్రైవేస్చర్ కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన చైర్మన్లు కాగా అందులో 37 మంది బీసీలే చైర్మన్లుగా ఉన్నారు. ఇప్పటికే గెలిచినా, గెలవబోతున్న 32 మంది ఎమ్మెల్సీల్లో 18 మంది ఎస్సి, ఎస్టి, బీసీ, మైనారిటీలే ఉన్నారు. మొన్న రాజ్యసభకు పంపిన ఆరు మంది ఎంపిల్లో ఇద్దరు బీసీలు ఉన్నారు.

ఇవాళ రాష్ట్రంలో బీసీ అని చెప్పుకుంటున్న ప్రతి వ్యక్తి గర్వంగా తలెత్తుకుని చెప్పుకునే అవకాశాన్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కల్పించారు. గత ప్రభుత్వ హాయాంలో చూస్తే వెలం బీసీలను ఓటు బ్యాంకు గానే పాలకులు వాడుకున్నారు. సపరత్నాల అమలు విషయంలో ముఖ్యంగా జగన్న అమ్మిచి పథకం ఒకటవ తరగతి నుంచి ఇంటర్వెడియట్ నిర్వహించి వారి గత మాడు సంవత్సరాలుగా రూ.5,900కోట్లతో 19,67,794 మంది బీసీ నిద్యార్థులకు

వెనుకబడిన తరగతుల సంఖ్యల ప్రాంతాల లఘు చర్చ కొనసాగింపు

లభి చేకూర్చారు. జగన్న విద్యా కానుక క్రింద మూడు సంవత్సరాల్లో రూ.2,186 కోట్లతో 7,99,984 మంది బీసీ విద్యార్థులకు లభి చేకూరుతుంది. జగన్న విద్యా దీవెన క్రింద రూ.714 కోట్లతో గత మూడు సంవత్సరాలుగా 24,53,085 మంది బీసీ విద్యార్థులకు లభి చేకూరుతుంది. అందులో ఇందూక మంత్రి గారు చెప్పినట్లుగా ప్రతి విద్యార్థికి మూడు జతల నాణ్యత కల్గిన యూనిఫార్స్, రెండు జతల మాన్, సాక్సులు, బెల్ల్, నోట్ బుక్సుతో పాటు ఇంగ్లీషు డిష్ట్రిక్టుల్ని అందిస్తున్నారు. పథకాల్లో ముఖ్యమైన పథకం మైస్టర్ నేతున్న నేతుం పథకం. మూడు సంవత్సరాల్లో రూ.522 కోట్లతో 71,980 మంది బీసీ కుటుంబాలకు లభి చేకూరింది. మొత్తం సహరత్తుల అమలు విపులుంలో గత మూడు సంవత్సరాల్లో రూ.76,274 కోట్లతో 4,57,09,850 మంది బీసీలకు లభి చేకూరింది. పథకాల అమలుపై దినపత్రికల్లో పతాక శీర్షికన కథనాలు వెలువడ్డాయి. జగన్న ప్రభుత్వం అధికారులోకి వచ్చిన తరవాతే బీసీలకు ఇది స్వార్జ్యయుగం అని ప్రచురితమైంది. అదే కాకుండా పూలే ఆశయాలను జగన్న నెరవేరస్తున్నారని దినపత్రికల్లో ప్రచురితమైంది. బీసీల సంఖ్యలు నీకి జగన్న ప్రభుత్వం పెద్దయెత్తున క్షమిచేస్తుందని మరో దినపత్రికల్లో ప్రచురితమైంది. ఏ దినపత్రికలో చూసినా బీసీలకు పెద్దపీట వేసిన ఏకైక ముఖ్యమంత్రి జగన్నహాన్ రెడ్డి గారే చరిత్రలో నిలుస్తారు. The last Caste Census data gathered and published was in correspondence to the Census 1931. The last Census was conducted by the British Colonial Government in the year 1941 and collected caste data. But did not published the figures. అంటే భారతదేశంలో సుమారు 52 శాతం బీసీలు ఉన్నారు. 1931 తరవాత కులాల జగగణన ఇంతవరకు జరగలేదు. బీసీలకు పెద్దపీట వేస్తున్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి, జగన్నహాన్ రెడ్డి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ ఒక చిన్న మాట చెప్పాలను కుంటున్నాను. నిజంగా దేవుడు కరుణించి ఏమి కావాలంటే నేను మళ్ళీ బీసీగా పుట్టి జగన్న శిష్యాల్గా మళ్ళీ జగన్న వెంట నడవాలని నేను మనస్వార్థిగా కోరుకుంటాను. ఎందుకంటే బీసీ బ్యాక్స్ పట్ క్లాస్ కాదు బ్యాక్స్ బోన్ క్లాస్ అని చెప్పిన ఏకైక ముఖ్యమంత్రి మన వై.ఎస్.జగన్నహాన్ రెడ్డి గారు. అంతేకాకుండా నా దృష్టిలో బీసీ అంటే Behind Class అని అర్థం. Behind Class అంటే జగన్న వెంట నడిచే సైనికులు. ఎందుకంటే జగన్న వెంట నడిచే ప్రతి బీసీ వ్యక్తిని కచ్చితంగా జగన్న ముందుకు తీసుకువెళ్తాడనే నమ్మకంతో చెబుతున్నాను. బీసీ అంటే behind class, జగన్న వెంట నడిచే క్లాస్ అని మనస్వార్థిగా తెలియజేస్తున్నాను. జగన్న రాజకీయ చరిత్రలో నాకంటూ ఒక పేరుండాలని నేను ఎప్పటి నుంచో కలలు కంటున్నాను. దేవుని దయవల్ల ఎమ్ముచ్చి రూపంలో జగన్న చూపిన దయవల్ల ఈరోజు జగన్న రాజకీయ చరిత్రలో నాకు కూడా అవకాశం కల్పించినందుకు జగన్నకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ నా ఓపిక ఉన్నంతవరకు కాదు, బీసీల్లో ఉపిరి ఉన్నంతవరకు జగన్నకు తోడుగా నడుస్తామని మనస్వార్థిగా తెలియజేస్తూ అవకాశం కల్పించిన పెద్దలందరికి సమస్తరిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

MR.CHAIRMAN: Now, Tea Break for 10 Minutes.

(The House then adjourned for Tea Break at 4.18 p.m.)

సా04:30

(తేసీటి విరామానంతరం సభ సాయంత్రం 04.34 ని.లకు పునః ప్రారంభమైనది)

(మిషన్ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానం వహించారు)

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్ (SRI P.V.N.MADHAV): అధ్యక్ష, బీసీ వెల్సేర్, బీసీ జనగణన గురించి స్వాతంత్ర్యం రాక్షార్థం బ్రిటీషు హాయాం నుండి దేశంలో ఎస్ట్రీ, ఎస్ట్రీ, బీసీ, బడుగు బల్హీన వర్గాల సాధికారత గురించి అనేక రకాలుగా ఆలోచనలు చేశారు. జ్యోతీరావు పూతేతోపాటు మన ప్రాంతంలో కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారు, ఇంకా అనేకమంది బ్యాక్సపర్ట్ల్కుసెన్స్‌లో అనేక మార్పులు తీసుకురావడానికి, మహిళల కోసం కార్బూకమాలు చేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు బీసీల సంక్లేషమం కోసం ఆలోచనలు చేస్తూ ఉంటాయి. అయితే పథకాలు వాటి ప్రాముఖ్యత ఎంతవరకు వెళుతున్నాయో తప్పనిసరిగా ఆలోచన చేయాలి. ఆవిధంగానే అన్ని ప్రభుత్వాలు పథకాలు ప్రవేశపెట్టి అమలుచేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి. అయితే పథకాల కారణంగా ఎంత ఫలితం సాధిస్తున్నామనేది తప్పనిసరిగా ఆలోచన చేయాలి. ఆవిధమైన ఆలోచనా ప్రక్రియ ముఖ్యంగా గతంలో మొరార్జీ దేశాయ్ గారు ప్రధానమంత్రి అయిన తరవాత ఈవిషయం మీద మాట్లాడడం జరిగింది. ఆయన హాయాంలోనే మండల్ కమిషన్ ఏర్పాటు చేశారు. కాకాటెల్కర్ కమిషన్ ఇచ్చిన రిజర్వ్సులు ప్రకారం వారికి 27 శాతం రిజర్వ్స్ వ్యవస్థ కల్పించాలని, ఆయన బిపోర్ ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కూడా బల్హీన వర్గాలకు రిజర్వ్స్ వ్యవస్థ కల్పించాలని ఆకాంక్షించారు. అనేక రకాల వర్గాలు ఇప్పటికే అలాగే ఉన్నారు. తప్పనిసరిగా రిజర్వ్స్ వ్యవస్థ కల్పించాలి. వాడు చాకలివాడు వాడితో కలవవద్దు, వాడు మంగలివాడు వాడితో కలవవద్దు అనే భావన ఇప్పటికే మన ప్రాంతంలో కూడా ఉన్నది. అలాగే నార్త్ ఇండియాలో కూడా బాగా ప్రబలింది. బిపోర్లో కూడా కులం పేరిల తిట్టే సంప్రదాయం ఉంది. అది కూడా పోవాలనే ఉద్దేశంతో కుల రిజర్వ్స్ వ్యవస్థ కోసం పాటుపడడం జరిగింది. అందరి కృష్ణకారణంగా పీపీ సింగ్‌గారి హాయాంలో రిజర్వ్స్ వ్యవస్థ రావడం జరిగింది. 1992లో రిజర్వ్స్ వ్యవస్థ అమలు చేయడం, 2006నుండి ఉద్యోగాలలో, ఎద్దుకేషన్లో రిజర్వ్స్ వ్యవస్థ కల్పించి ముందుకు వెళుడం జరిగింది.

అటల్ బిపోర్ వాజ్పేయిగారు అధికారంలోకి చుట్టిన తరవాత బీసీల జనగణన అలాగే బీసీలలో ఉండే వర్గాలు అవి, మరీ ముఖ్యంగా డా.బి.ఆర్.అంబేడ్కర్ గారి కృష్ణ ఫలితంగా 1949, ఆగస్టు 31న డీసోట్టైపై చేసిన క్రిమినల్ ట్రైబల్స్ కు సరైన ప్రాతినిధ్యం, గౌరవం దక్కని పరిస్థితి ఉంది. అటల్ బిపోర్ వాజ్పేయిగారు ప్రత్యేకంగా కమిషన్ ఏర్పాటు చేసి ఈ కులాలను పైకి తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం జరిగింది. 2003లో డీ-నేట్‌పైమ్ ట్రైబల్స్ (డ్యూసెట్టి)కి సంబంధించి కమిషన్ ను తప్పనిసరిగా ఏర్పాటు చేయాలని కోరడం జరిగింది. వాజ్పేయిగారి ప్రభుత్వం అధికారంలో లేకపోవడం వలన వది సంవత్సరాల పాటు దాని గురించి ఎవ్వరూ మాట్లాడలేదు.

నరేంద్రమాదీగారు పేద కుటుంబం నుండి అత్యంత బల్హీన వర్గానికి చెందిన చిన్న కులం నుండి రావడం జరిగింది. ఆయన కృష్ణ, పట్టుదల, క్రమశిక్షణ కారణంగా అంచెలంచెలుగా ఎదిగి దేశ ప్రధానమంత్రిగా రావడం జరిగింది. దేశ ప్రధానమంత్రి అయిన తరవాత మాట్లాడుతూ నేను ఈరోజు పార్ట్‌మెంటులో అడుగుపెడుతున్నాసంటే ముఖ్య కారణం డా.బి.ఆర్. అంబేడ్కర్గారు, ఆయన లేకపోతే నేను ఈరోజు ప్రధానమంత్రిని అయ్యేవాడిని కాదు,

వెనుకబడిన తరగతుల సంఖ్యలు లఘు చర్చ కొనసాగింపు

అనలు చట్టసభలలోనే అడుగు పెట్టేవాడిని కాదు అని చెప్పారు. అలాగే నేను ఏ వర్గం నుండి వచ్చానో ఆ వర్గాలను ఆ స్థితి నుండి బయటకు తీసుకుచ్చేందుకు తప్పనిసరిగా కృషి చేస్తానని ఆయన మొదటి ఉపయోగంలో చెప్పడం జరిగింది.

ఆయన ప్రధానమంత్రి అయిన తరవాత ముఖ్యంగా ఆలోచన చేసింది ఏమంటే బలహినవర్గాలకు అనేక సాకర్యాలు, రిజర్వేషన్లు ఇచ్చినా కూడా వారికి ఉన్నత స్థానాలైన సివిల్ సర్వీసులు, క్లాస్-1 ఉద్యోగాలు అంటే కేటగిరీ-ఎలో ఎంతమంది ఉన్నారని గమనిస్తే కేవలం పదిశాతం కంటే తక్కువ ఉన్నారు. ఆయా రిజర్వేషన్లలో 27శాతం అలాగే అనేక రకాలుగా మెరిట్స్ పలన కూడా వచ్చి ఉండవచ్చు. కానీ జూడ్సీయరీ, సివిల్ సర్వోట్స్, మిగతా అన్ని డిపార్ట్మెంట్లలో తెమ్మిది శాతమే ఉన్నారు. బీ కేటగిరిలో కూడా నుమారు 13శాతం మాత్రమే ఉన్నారు. ఏ,బీ కేటగిరీలు ముఖ్యమైనవి. వారి కుటుంబాలు కూడా బాగుపడే గౌరవప్రదమైన స్థాయిలో అతి తక్కువ మంది ఉన్నారు. ఎక్కువగా సీ కేటగిరీ, సఫాయి కర్మచారి ముఖ్యంగా క్లాస్-4వర్గాలలో నుమారు 90శాతం వరకు ఉన్నారు. ఆయన ప్రత్యక్షంగా దీనికోసం మాట్లాడడం జరిగింది.

సా.04:40

అధ్యక్షా, జస్టిష్ రోహిణి కమిషన్ వేశారు. బలహినవర్గాల సీ కేటగిరీ వారు బీకి వచ్చేటట్లు బీ కేటగిరీ వారు ఏకి వెళ్లటట్లు చేసే విధంగా ఆ గణాంకాలు కావాలి. మనం వారి ఉన్నతిని కోరుకోవాలి. ఫలానా వర్గాలకు సీటు ఇవ్వడం కొన్నా వారు ఆ స్థానాలకు వచ్చే విధంగా తయారుచేయాలి. బీసీ క్లీమీలేయర్కు సంబంధించిన అంశం ఆలోచించారు. సంవత్సరానికి ఎనిమిది లక్షల ఆదాయ పరిమితి తీసుకువచ్చారు. 12లక్షల వరకూ పెంచాలని ప్రతిపాదించారు. జాతీయ బీసీ కమిషన్ ముందు దానిని 16లక్షల వరకూ చేయాలనే డిమాండ్ కూడా ఉంది. దానిని కూడా పూర్తి చేసే క్రమంలో National Commission for Backward Classesకు రాజ్యాంగ హోదా కల్పించడం చరిత్రాత్మక నిర్దాయం. దాని కారణంగా జాతీయ కమిషన్ ఎస్టీ, ఎస్టీకి ఉండే హోదా బీసీ కమిషన్కు రావడం, దేశ వ్యాప్తంగా ఒకటిన్నర సంవత్సరాలలో నుమారు ఎనిమిది వేలకు పైగా కేసులను తీసుకుని నుమారు 67శాతం పరిష్కరించారు. ఆ కారణంగా దేశవ్యాప్తంగా అనేక మంది పిటీషన్ పెట్టారు. వారిని మేజిస్ట్రేట్ పిలిచి మార్పు చేసే హోదా వచ్చింది.

అధ్యక్షా, డా.బి.ఆర్.అంబేడ్కర్గారి కలను నెరవేర్స్ విధంగా బికురాంబీ ఇధాతే కమిషన్ డీ-నోట్స్‌పై ట్రైబ్స్ వేశారు ఆ కమిషన్ ద్వారా దేశవ్యాప్తంగా పక్కన పెట్టిన క్రిమినల్ ట్రైబ్స్కు సాధికారణ వచ్చే విధంగా, వారు తప్పనిసరిగా చట్టసభల్లో వచ్చే విధంగా, డీ-నోట్స్‌పై ట్రైబ్స్ ఎక్కడెక్కడ ఉన్నారో గుర్తించి మొదటిసారి దేశంలో ఎవరూ ఊహించని విధంగా 27 మంది బీసీలకు కేబినెట్లో స్థానం కల్పించారు. మూడు డీ-నోట్స్‌పై ట్రైబ్స్ను కేబినెట్లో పెట్టడం చరిత్రాత్మక నిర్దాయం. ఆ విధంగా దేశవ్యాప్తంగా అనేక మంది బీసీ వర్గాలను తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం చేశారు. దేశవ్యాప్తంగా ఎంత మంది బీసీలు ఉన్నారనే గణన జరగాలని ఆలోచన వచ్చింది. 2011లో జనాభా లెక్కల సేకరణ జరగాలని ఫోర్మ ఆఫ్ ది హాస్టల్ ప్రధానమంత్రి మన్మోహన్ సింగ్ గారు హామీ ఇచ్చారు. Socio Economic Caste Census Data 2011లో చేశారు. 2014లో ఆ దేటా బయటకు ఇవ్వవలసిన అవసరమంది. ఆ దేటా ఆధారంగా

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంపై లఘు చర్చ కొనసాగింపు

మనకున్న పథకాలకు సంబంధించి కేటాయింపు చేయడం జరుగుతుంది. ఆ దేటాను బయటపెట్టాలని అనేకమంది అడుగుతున్నారు. బల్హానవర్గాలకు సంబంధించిన కులాల జనగణన బయటకు రావలసిన అవసరముంది. దేటా ఎందుకు బయటకు రావడంలేదనే అంశాన్ని పరిశీలిస్తే స్వాతంత్యం వచ్చినప్పుడు కేవలం 3,600బీసీ కులాలు ఉంటే ఇప్పుడు సుమారు 6,000కులాలను గుర్తించాము, రాష్ట్రాల్లో ప్రత్యేకంగా అనేక వర్గాల వారిని భీసీలుగా ప్రకటించడం కారణంగా అనేక వర్గాలు భీసీలలోకి చేరే పరిస్థితి ఏర్పడింది. అలాగే ఒకొక్క రాష్ట్రానికి భిన్నమైన కులం వారు మన ప్రాంతంలో భీసీ అయితే ఇంకొక ప్రాంతంలో ఓసీగా ఇంకొక కులంగా ఉండడం కూడా మనం గమనించాలి. రాష్ట్ర విభజన జరిగిన తరవాత ముఖ్యంగా భీసీ వర్గాలకు తీరిని అన్యాయం జరిగింది. దాని గురించి మనం అనేక మందికి చెప్పాము. ముఖ్యంగా తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఆంధ్ర ప్రాంతానికి సంబంధించి భీసీలందరికి తీరిని అన్యాయం జరిగింది. సుమారు 29 కులాలు రాత్రికి రాత్రి ఓసీలుగా మారిపోయారు. ముఖ్యంగా మా ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంతానికి సంబంధించి తూర్పుకాపు, కొప్పులవెలమ, కళింగ, గుర వంటి అనేక కులాలు ప్రౌదరాబాదు, తెలంగాణ ప్రాంతంలో అనేక రకాలుగా స్థిరపడి ఆ ప్రాంత వికాసానికి కృషిచేస్తూ ఓసీలుగా మారిపోవడంవలన వారికి తీరిని అన్యాయం జరిగింది. ఈరోజు ఆ ప్రాంతంలో భీసీ గణన చేస్తే వారు ఓసీలుగా వచ్చే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. వారికి భీసీలుగా వచ్చే విధంగా మనం కృషిచేయాలి. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా రెప్రజెంట్ చేశాము. రాష్ట్రఫ్యాప్టంగా అన్ని భీసీ కులాల వారు రాష్ట్ర విభజన కారణంగా ఓసీలుగా మారిపోవడం అత్యంత దారుణమైన విషయం. వారికి భీసీ హోదా తీసుకురాలవసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఎక్కు ఉన్న ఒడిశా నుండి వారికి ఇక్కడ ఎస్సీ స్టేట్స్ కాకుండా భీసీ స్టేట్స్ ఇచ్చారు. ఇటువంటి భిన్నమైన విషయాలకు ఆ గౌరవం వచ్చే విధంగా కృషిచేయాలి. దీని కోసం దేశవ్యాప్తంగా ఒక అలోచనాక్రమం ప్రారంభమైంది.

ప్రధాని నరేంద్రమాదీగారు ఆ కమ్యూనిటీ నుండి వచ్చి ప్రధానమంత్రిగా ఉండడం అద్భుతమైన విషయం. దేశానికి మొదటిసారి బడుగు బల్హానవర్గాలకు సంబంధించిన వ్యక్తి ప్రధానమంత్రి అవడంతో పాటు అనేక ఆవిష్కరణలు చేసి భీసీ కమిషన్, సబ్ కేటగిరైజేషన్, డీ-నోట్స్ ట్రైబ్స్ కమిషన్ తీసుకువచ్చారు. దేశంలో ఉండే ఐషటీలు, ఐషామ్లు కు దానితో పాటు సైనిక్ స్కూల్స్, కేంద్రీయ విద్యాలయాలలో ఎక్కడా ఓసీలకు అవకాశంలేదు. ఈ కమిషన్ ఏర్పడిన తరవాత దేశంలో ఉన్న మొత్తం కేంద్ర సంస్థలన్నింటిలో ఓసీలకు సంబంధించిన రిజర్వ్స్ అవలుచేయడం జరిగింది. దాని కారణంగా దేశవ్యాప్తంగా లక్ష్మాది మందికి కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయాలలో ఐషటీ, ఐషామ్లులో అవకాశాలు వచ్చాయి. ఆ విధంగా రాబోయే కాలంలో జనగణన తప్పకుండా జరగాలి. గతంలో దేటా బయటపెట్టినా సరిపోదు. దాని ఆధారంగా అనేక రకాల అవకాశాలు ఇప్పుడిన అవసరం ఉంది. ఆ విధంగా అవకాశాలు కల్పించే విధంగా ఈ బిల్లు తీసుకురావడం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసే ఒక ప్రయత్నం. ఇక్కడ నుండి మనం ఒక తీర్మానాన్ని ప్రవేశపొడుతున్నాం. దాని కన్నా ముఖ్యంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇప్పుడే సోషిలియా ఎకనమిక్ కౌస్ట్ సెన్స్ డేటా, పట్టి దేటా సర్వే చేశారు. రాష్ట్రఫ్యాప్టంగా భీసీల సబ్ కేటగిరైజేషన్ అన్ని రాష్ట్రం దగ్గర అందుబాటులో ఉన్నాయి.

మన ముఖ్యమంత్రి జగన్మహారామ్ రెడ్డిగారు వినూత్తుంగా అనేక కొత్త ఆలోచనలతో ముందుకు తీసుకువచ్చి ఆవిష్కరణలు చేస్తున్నారు. భీసీలకు సంబంధించిన దేటాను బయటపెట్టే విధంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎందుకు చొరవ తీసుకోవడం లేదని నేను అడుగుతున్నాను. భీసీ జనగణన ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఈ విధంగా చేశాము, దీని ద్వారా అనేక

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంపై లఘు చర్చ కొనసాగింపు

మందికి అవకాశం కల్పించే ప్రయత్నం చేస్తున్నామని రాష్ట్రప్రభుత్వం ముందుకు వెళ్లాలని కోరుతున్నాము. ముఖ్యంగా బీసీలకు రాజకీయంగా ఆ స్థానం ఇష్టడంతో పాటు గౌరవం ఇష్టడం ద్వారా వారి మనసులో వెనుకబాటుతనాన్ని తోలగించే ప్రయత్నం చేయాలి. ఆ విధంగా తోలగించిన నాడే వారు సముచిత స్థానానికి వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. ఆ విధంగా చేసే ప్రయత్నంలో 5కొర్టోయేషన్లు ఏర్పాటుచేశారు. మిగతా అన్ని వ్యవస్థలలో అవకాశ ఇష్టని కారణంగా వారందరికి తీవ్ర అసంతృప్తి ఉన్న మాట వాస్తవం. ఆ విధంగా ప్రయత్నం చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. బిల్లు పంపినే తప్పకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా సానుకూలంగా ఆలోచిస్తుందని తెలియజేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ ఇళ్ళ వెంకటేశ్వరరావు(SRI ILLA VENKATESWARA RAO): అధ్యక్ష, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమాన్ని ఈరోజు చట్టపస్థిత్తో, నామినేట్ పదవులలో ఏ రకుగా ప్రాధాన్యత ఇస్తుందనేది మంత్రిగారు మన ముందు నివేదిక పెట్టి మాటల్చాడారు. నేను దానికి, తరవాత పెట్టే కులగణమనకు సంబంధించిన విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని మాటల్చాడుతున్నాను. మన దేశంలో కుల వ్యవస్థ మన సమాజానికి పెద్ద కళంకం. పుట్టుకతో మనకి కులం ముద్ర పడుతుంది. ఆ తరవాత కులం ముద్ర కుటుంబపరంగా తరతరాలుగా కొనసాగుతూ మచ్చున్నది. చరిత్రలో ఇది ఎట్లా ప్రవేశించింది ఎన్ని వేల కులాలుగా ఇది మారిందనే మియాన్ని చాలా మంది విశ్లేషించారు. రాజ్యాంగపరంగా కులం అశాస్త్రీయమైన విషయం. మతం ఒక అశాస్త్రీయమైన అంశం. ఫలానా కులంలో పుట్టార్నే కుల ముద్ర కొనసాగుతున్న సమాజంగా ఉంది. అంతకు మించి దీనికి ఒక శాస్త్రీయ ప్రాతిపదిక లేదు. చరిత్రాత్మకంగా మన దేశంలో ఆధిపత్య కులాలు ఆర్థికంగా బలపడినవారు విద్య, ఉద్యోగాలు, రాజకీయాలలో అత్యధికంగా ఉన్నారునేది మనకు తెలిసినవిషయం. అది ఇష్టటికేమీ అంతం కాలేదు. ఇష్టటికీ అది కొనసాగుతున్న వ్యవస్థగానే ఉంది. అందువలన మనం ఈరోజు సమాజంలో, చట్టపస్థిత్తో, పార్లమెంటులో రకరకాలుగా విధాన నిర్ణయం చేసే చోట ఏ కులాల ఆధిపత్యం ఉందో మనందరికి లెక్కల్లో కళకు కనిపిస్తుంది. నీ కులం ఎంత నా కులం ఎంతని చెప్పుకుంటే అవన్నీ కొంత మంది పైకి చెప్పలేరుగానీ అవన్నీ కనపడుతున్న పరిస్థితి ఈరోజుకీ ఉంది.

సా.04:50

ఈ చట్టపస్థిత్తో కూడా ఉంది. ఈ అధికారయంత్రాంగంలో కూడా ఆధిపత్య కులాల భాగస్వామ్యం సడుస్తోంది. అందుకనే ఇవాళ కులం పేరు మీద, జండర్ పేరు మీద, అస్త్రీత్వ ఉద్యమాల పేరుతో హక్కులు అడిగేవాళ్ల దేశంలోనూ, రాష్ట్రాలోనూ ఉన్నారు. ఈ రాజ్యాంగమే సమానత్వాన్ని చెబుతున్న పరిస్థితి ఉంది. అందువల్ల నేను ఏ కులం, మతం అన్నది తరవాత, ముందు నేను మనిషినా, కాదా? మహిళనైనా మనిషినా, కాదా? ఈ రాజ్యాంగం నాకు జీవించే హక్కు ఇచ్చిందా, లేదా? అలాంటి జీవించే హక్కున్ని ఇచ్చిన రాజ్యాంగం మీద ప్రమాణం చేసి పాలన చేసే పాలకులెవ్వదైనానరే అందరినీ నమసంగా పాలించాల్సిన అమరం ఉంటుంది. అంటే చాలా మంది మాటల్చాడుతున్నారు. ఆయన దయవల్లే ఇది చ్చిందని, ఫలానా ఆయన దయవల్ల ఇది చ్చిందని, ఫలానా ఆయన దయవల్ల ఈ సీటులలోకి వచ్చాననే పద్ధతుల్లో చాలా మంది మాటల్చాడుతున్నారు. అలా మాటల్చాడటం వారి ఇష్టానికి వదిస్తున్నాను గానీ, అది సద్గు విధానం కాదు. పదవులు దానం చేసి వాళ్లు, ఉద్యోగాలు దానం చేసివాళ్లు, ఇంకేదో దానం చేసివాళ్లు ఇట్ల రాజ్యాంగబద్ధమైన పాలనలో ఉండి మనం ఇలా మాటల్చాడుకోవడం బాగుండడని నేను అంటున్నాను.

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంచై లఘు చర్చ కొనసాగింపు

ఆర్థిక అంతరాలు ఎక్కువగా ఉన్న సమాజం మనది. కేంద్రంలోనూ రాష్ట్రాలోనూ 74 సంవత్సరాలుగా రాజ్యాంగ పాలన నడుస్తోంది. అయినా ఈ అంతరాలు అంతరించిపోలేదు. ఇదే రకమైన వ్యవస్థలో కేంద్రంలోనూ రాష్ట్రాలోనూ ఎవరు పరిపోలించినా ఈ అంతరాలేమీ సమసిపోయే ఎరిస్థితి ఉండదు. కాకపోతే, మాకు కాస్త రాజకీయాల్లో వాటా వచ్చిందా, లేదా మాకు ఉండ్యోగాల్లో వాటా వచ్చిందా, రాలేదా అనే తెక్కలు వేసుకునే వ్యవహారం తప్ప మొత్తంగా ఈ సమాజం ఆర్థిక, రాజకీయ, సామాజిక సమానత్వం సాధించే వ్యవస్థగా లేదని మనకు అర్థమౌతుంది. అందువల్ల ఈ క్రమంలో ఒక పార్టీ ఎక్కువ, ఒక పార్టీ తక్కువ, తేకసోతే ఏది చేసినా కూడా ఏదో కొంతమేరకు ఈ చట్టపశుల్లోనూ, ఇతరత్రానూ భాగస్వామ్యం పెరిగిన మాట వాస్తవం. అంటే ఇది కొంత ఉపశమనంగా ఉంటుంది. మొత్తంగా దాన్నేమీ మార్పీసేదిగా ఉండదు. నేను ఒక కులానికి సంబంధించి, లేదా ఒక సామాజిక వర్గానికి సంబంధించి నేను ఈ బాధ్యతల్లో ఉంచే నా కులపు వాళ్ళని నేనేమీ ఉధ్యరించను. ఎవరికొన్నా అంతే. అలా సాధ్యం కాదు. వ్యవహ్మక్కతంగా ఈ దేశ ప్రజలందరికీ ఆ రకమైన సమానత్వం అందే పరిస్థితులు చూడాలే తప్ప, ఫలానా కులానికి చెందిన వ్యక్తి రాష్ట్రపత్చే, ముఖ్యమంత్రో అయ్యాడు, లేదంటే బీసీ అయ్యాడు అన్నప్పుడు, ఆయనవల్ల మొత్తంగా ఆ సామాజికవర్గానికి ఏదో ఒరిగిపోతుందనేది 75 ఏళ్ళగా జరగలేదు. ఇదే పరిస్థితుల్లో జరిగిపోతోంది.

అందువల్ల, ఇంకో విషయమేమంటే ఇప్పుడు మన సమాజం కులాన్ని నిర్మాలిస్తుందా, కులాన్ని కొనసాగిస్తుందా? పెళ్ళి సంబంధాలు ఒక కులానికి కొనసాగింపుగా ఉన్నాయి. లేదంటే కులపరమైన ఉద్యమాలు కాస్త బాగా జరిగి ఘనీభవించే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. మన పథకాలు కూడా ఈరోజున ఈ కులవ్యవస్థని అట్లా ఘనీభవించే పద్ధతుల్లో, దానికేమీ తగ్గకుండా ఇంకా ఆ కులానికి అతుక్కోయే పద్ధతుల్లో ఇలాంటి వ్యవహారాలు నడిచినంతకాలం ఇది ఇట్లాగే ఉండే పరిస్థితి ఉంటుందని నా అభిప్రాయం. దీన్ని కూడా మన పాలకులు దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని ఈ సభ ద్వారా, మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే, ఇందాకే మా స్టార్ లీడర్ లక్ష్మణరావు గారు చెప్పినట్లు కార్బోర్సేప్స్ పదవులు, నామినేటెడ్ పోస్టులు ఫలానా కులానికిచ్చాం, ఫలానా బీసీ వర్గాలకు, ఎస్టీ వర్గాలకు ఇచ్చారంటే అందులో ఏముంది. విధులు-నిధులు ఏమిటి, వాళ్ళ ఆ స్థానంలో ఉండటం ద్వారా చేయగలిగింది ఏమిటనేది చూస్తే, మేం కూడా అలంకారప్రాయంగా ఫలానా పోస్టులో ఉన్నామని చెప్పుకోవడం తప్ప అంతకుమించి బరిగిందేమిటనే అభిప్రాయం కూడా చిన్నది కాదు. దాన్ని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని చూస్తే, మనం స్ఫూర్ఖించేవన్నీ కూడా రాజకీయ అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని స్ఫూర్ఖిస్తున్నామా, ఓట్లను ఇందులో చూస్తున్నామా అంటే అట్లా కాదు మనం చూడాల్సిన పద్ధతి. అందువల్ల ఒక సమగ్రమైన, వ్యవహ్మక్కతమైన అభివృద్ధిని సాధించే పద్ధతుల్లో ఏ రాజకీయ పదవులైనా, కార్బోర్సేప్స్ పదవులైనా, ఇతరత్రా పదవులైనా ఉండాల్సిన అవసరముందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. కులగణం అని కూడా ఎందుకు అంటున్నారంటే వాళ్ల రాజకీయ, ఆర్థిక, సామాజిక పరిస్థితులు ఎట్లా ఉన్నాయి, ఏమిటి అనే విశేషాలు కోసం ఇలాంటి డిమాండు ఈ రోజున మన సమాజం నుండి వచ్చింది. దానిని మన రాష్ట్రప్రభుత్వం కూడా స్వాగతిస్తూ, దానిని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్న పరిస్థితి ఉందని అభిప్రాయపడుతూ ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంపై లఘు చర్చకు గౌరవ మంత్రివర్యుల సమాధానం

(15) వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంపై లఘు చర్చకు గౌరవ మంత్రివర్యుల సమాధానం

HON'BLE MINISTER REPLY ON WELFARE OF BACKWARD CLASSES:

శ్రీ చెల్లుబోంయిన శ్రీనివాస వేణుగోపాలకృష్ణ(SRI CHELLUBOYINA SRINIVASA VENUGOPALAKRISHNA): అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు రెండు మూడు అంశాలను లేవనెత్తారు. ప్రధానంగా బీసీ కార్పోరేషన్లు ఏర్పాటు చేశారు గానీ నిధులు విధులు లేవనే మాట అన్నారు. గౌరవ సభ్యులకు నేను తెలియజ్ఞేసేదేమంటే బీసీల్లో ఉన్నటువంటి అంతరాలను తగ్గించడానికి ఏబీసీడి కార్పోరేషన్ అని వేర్పేరు ఆఫీసులు కాకుండా, గొల్లపూడిలో ఒకే ఆఫీసులో వారందర్నీ కూర్చోబెట్టాము. ఈ సందర్భంగా నేను కూడా చాలా బీసీ సంఘాల్లో తిరిగిన వాడిగా చూశాను. ఒక కులసంఘం మీటింగ్ పెడితే వేలమంది వస్తారు. బీసీ సంఘం మీటింగ్ పెడితే వందలు కూడా రారు. పేరుకేమో ఇందులో 139 కులాలున్నాయి. మా తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో గానీ, వివిధ ప్రాంతాల్లో గానీ చూసినప్పుడు ఎప్పుడైనా 139 బీసీ కులాలు ఒకేచోట కలుస్తాయా, చూడగలుగుతామా అని నేను అనుకునేవాళ్ళి. కానీ, జగన్మహాన్ రెడ్డి గారు చేసిన గొప్ప ప్రయత్నం ఏమంటే – 139 బీసీ కులాల్ని ఒకే వేదిక మీదకు చేర్చారు. ఇక్కడ మనం మాటలాడేదేమంటే బీసీల ఆత్మగౌరవానికి సంబంధించిన అంశం. మను అల్పసంఖ్యాకులంగా ఉన్నాం, రాజకీయ ప్రాతినిధ్యం కలగడం లేదు, రాజకీయ ప్రాధాన్యత లేదని బాధలో ఉన్నటువంటి 139 బీసీ కులాలను ఆ రోజున ఇందిరాగాంధీ స్టేడియంలో ఎక్కడైతే ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేశారో, అంతకంటే గొప్పగా వేదికను ఏర్పాటుచేసి వారిచేత ప్రమాణస్వీకారం చేయించారు. ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రి గారి ఉద్దేశమేమంటే – ఇవాళ మండల్ క్మీషన్ గురించి చెప్పారు. ఆయన ఏమంటారంటే – ఏడైనా ఎన్నికలకు వేళ్ళ సమయంలో కుల విజ్ఞాప్తిని మనం వినోచ్చు కానీ, పరిపాలనలో కాదని అన్నారు. అందుకే ముఖ్యమంత్రి గారి ఆలోచన ఏమంటే – కులం లేదు, మతం లేదు, పార్టీ లేదు, అర్థతే ప్రామాణికత అనుకున్నప్పుడు ఈ వ్యవస్థలో ఉన్నటువంటి ఆ కులాల్లో ఎవరైతే వెనకబడి ఉన్నారో, వారి దైవజ్యంటే కుల ఎక్కడా లోపం జరగకుండా స్థానికంగా ఉన్న పరిస్థితుల్లో వారి అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేయలేకపోతే ఈ కార్పోరేషన్ చైర్మన్ దగ్గరకో, డైరెక్టర్ దగ్గరకో వచ్చి రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చే పరిస్థితి కల్పించారు.

ఇంకొకకీలకమ్మెన అంశమేమంటే 672 మంది డైరెక్టర్లు, 56 మంది కార్పోరేషన్ చైర్మన్లు, మళ్ళీ 134 కార్పోరేషన్లు కొత్తగా వేసినదాంట్లో 200 మంది కలిపి 900 మంది కార్పోరేషన్ డైరెక్టర్లు తయారుచేశారు. ఈ సందర్భంగా గౌరవ సభ్యులకు నేను తమ ద్వారా తెలియజ్ఞేసేదేమంటే బీసీల్లో కనీసం వార్డు మెంబరుగా కూడా గెలవలేని కులాలున్నాయి. వార్డు మెంబరుగా గానీ, సర్వంచ్గా గానీ గెలవలేని కులాలున్నాయి. అటువంటివారికి ఇది కల. ఈ ప్రభుత్వం మాదే – కానీ మేం భాగస్వాములం కాలేదనే బాధ చాలామందిలో ఉండేది. ఆ బాధ తీర్మానానికి నిన్ననే నేను శాసనసభలో ఉచ్చరించిన మాట ఏమంటే అధ్యక్షా, బీసీల్లో కనీసం వార్డు మెంబరుగా గెలవలేని కులాల్లో ఉన్నటువంటి వారిని కూడా రాజకీయంగా ప్రాధాన్యతనిచ్చి కార్పోరేషన్ చైర్మన్లుగా, డైరెక్టర్లుగా కూర్చోబెట్టడం చేశారు. దీని ఉద్దేశం ఏమంటే ఆ కులంలో ఎవరైనా ఈ ప్రభుత్వం అందిస్తున్న సంక్లేషు ఫలాలు పొందడానికి ఎక్కడైనా ఇబ్బందిపడుతున్నారా అని తెలుసుకోవడమే. ఇప్పటికే మేము చాలా ప్రయత్నం చేపాము. మనమందరం అలోచించే కీలకాంశం ఒక్కటే. ఈ సమాజం అభివృద్ధి చెందాలంటే బాబా సాహాబ్ అంబేర్స్ గారు చెప్పినట్లు విద్య

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంపై లఘు చర్చకు గౌరవ మంత్రివర్యుల సమాధానం

అందించాలి. ఆ విద్య అందించడానికి గత ప్రభుత్వాల పాలనలోని లోపాలు, తీసుకున్న నిర్ణయాలే కదా కారణం. ఆరోజున డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారు ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ పూర్తిస్థాయిలో అందిస్తే, తరవాత వచ్చిన పాలకుడు దాన్ని ముపై ఐదువేలకు తగ్గిస్తే సప్పసోయిందెవరు? మన లక్ష్మణరావు గారు, వెంకటేశ్వరరావు గారు ఇప్పుడే అన్నారు. ఈ ప్రభుత్వ పారశాలల్లో గాని, హస్పథల్లో చదివేవారు ఎవరు అధ్యక్షా. బీసీలు, ఎస్సీలు, ఎప్పీలు, మైనారిటీలే కదా! వీరిని ఎప్పుడూ అలానే ఉంచాలనే పాలకులు రావడం వల్ల ఆ ముపై ఐదువేల ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ తగ్గిపోయిన తరవాత చదువు కోసం ఆప్పులపాలు అయ్యారు. అధ్యక్షా, మనిషికి మూడుసార్లు ప్రధానంగా ఉచ్చు అవసరం. ఒకటి ఆరోగ్యం కోసం. ఒక పేద ఇంట్లో ఎవరికైనా దీర్ఘకాలిక రోగం వస్తే, ఆ రోగం తగ్గించుకోవడానికి పెద్దాయన దగ్గరకు అప్పుకు వెళితే, ఆ కుటుంబంలోనివారు బానిసలుగా మారిన ఉదంతాలు వందలుగా ఉన్నాయి. కానీ, దాన్నండి రక్షించడం కోసం డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారు ఆరోగ్యశీర్షిని తీసుకువచ్చారు. అందులో కూడా చంద్రబాబు నాయుడు గారు కోతపెట్టారు. అనలు పేదరికం ఎలా సమసిపోవాలి అనుకున్నప్పుడు ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ పథకం అమల్లోకి తీసుకువచ్చారు. గొప్ప పథకం అది. అయితే, చంద్రబాబు నాయుడు గారు తీసుకున్న నిర్ణయం వల్ల ముపై ఐదు వేలకు ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ తగ్గింది. ఆయన కార్బోరేట్ విద్యను పెంచారు. అధ్యక్షా, ఇక్కడ చూడండి. అడుగులు పడుతున్నాయి.

సా.05:00

ఈ ప్రభుత్వం వచ్చి 26 నెలలు కావడంతో బాల్యంలో ఉన్నది. ఆలోచనగొప్పగా ఉంది. మా ముఖ్యమంత్రిగారు చేసే నిర్ణయాలు ఆ విధంగా ఉన్నాయి. ఆయన బీసీల పశ్చాతీ అనడానికి అనేక ఉదంతాలున్నాయి. అందుకే నాడు-నేడు పారశాలలు వెలిశాయి. హస్పట్ భవనాలను కూడా నాడు-నేడులో తీసుకునే పరిస్థితి వచ్చింది. నేను మంత్రిగా అన్ని చూశాను. గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా హస్పట్ భవనాలకు రెంట్ చెల్లించలేని పరిస్థితి ఉంటే ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువెళ్గానే, వారు వెంటనే అద్దె చెల్లించే ఏర్పాటుచేశారు. డేండ్యూయర్ స్కూల్లో పుడ్ మెనూ పూర్తిగా మార్చివేశాము. ముఖ్యమంత్రిగారి మనసు ఎటువంటిదో ఒక మాటలో చెబుతాను. గర్భంలో ఉన్న శిశువు మెదడు ఎదగదేమోనని “సంపూర్ణ ఆహార పోషణ+” పథకాన్ని తీసుకువచ్చారు. మనసున్న మనిషిగా వారి ఆలోచన అంత గొప్పగా ఉన్నది. బడికి వెళ్లే పిల్లవాడికి ఆకలేస్తే సరిగా పాతాలు వినలేడేమోనని గోరుముద్ద పథకం తీసుకువచ్చారు. నేను చాలా పాతాలలకు వెళ్లి ఆహారాన్ని తిని చూశాను. దానికి ప్రత్యేకమైన మెనూ తీసుకువచ్చారు. ఇవన్నీ కూడా గొప్ప ఆలోచన గల వ్యక్తులు చేసే పనులు. రాజ్యంగ నిర్వాత చెప్పిన మాటలను అమలు చేయడంలో ముఖ్యమంత్రిగారు అగ్రస్థానంలో ఉన్నారని స్పష్టంగా తెలియచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కె.ఎస్.లక్ష్మణరావు బీసీ స్టడీ సరిత్ర్ణ గురించి అడిగారు. అందుకోసం ప్రత్యేక ప్రణాళికను తయారు చేస్తున్నాము. ఇప్పటికే ఒకటి రెండు సమావేశాలయ్యాయి. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా బీసీ స్టడీ సరిత్ర్ణను బలోపీతం చేసి బీసీ విద్యార్థులకు భరోసా ఇచ్చే కార్బూక్షమం చేపట్టడమవుతోంది. ఇప్పటికే విద్యావ్యవస్థలో విప్పవాత్మక మార్పులు తీసుకువచ్చారు. సీబీఎస్.ఈ సిలబన్, ఇంగ్లీషు మీడియాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. సభ్యులందరూ కూడా దీనిని ఎంకరేజ్ చెయ్యాలి. గతంలో పారశాలల్లో ఇంగ్లీషు మీడియం పెడతామంటే కొన్విల్లో అల్లరి జరిగింది. ప్రతిపక్షం వారు బీసీలను వెనే ఉంచాలని ఆలోచించింది. దానిని మార్చాలనే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి నిర్ణయాన్ని స్వీకరించాలిన

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంపై లఘు చర్చకు గౌరవ మంత్రివర్యుల సమాధానం

అవసరం ఉంది. ఏదేమైనప్పటికీ బీసీలను ఉన్నతులుగా చేయాలనేదే ప్రభుత్వ ఉండేశం. దానిని ముందుకు తీసుకవెళతామని తెలియచేస్తున్నాము.

అధ్యాం, ఈ తీర్మానం చేసే ముందు పెద్దలు కొన్ని సూచనలు చేశారు. వాటిని కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుంటామని తెలియచేస్తున్నాము. ప్రత్యేకంగా మాధవ్ గారికి మనవిచేసేదేమంటే, రాష్ట్రాభజన తరవాత తెలంగాణాలో 29 కులాల వారు బీసీ స్టేట్స్‌ను కోల్పోయి ఓసీ స్టేట్స్‌ను పొందుతున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారితో కూడా ఈ మాట చెప్పాను. అందుకు ముఖ్యమంత్రిగారు కేసీఆర్ గారికి ఒక లేఖ రాస్తాన్నారు. దానిని రిప్రజెంట్ చేయడానికి నేను, అవసరమైతే మన బృందమంతా ఆ రాష్ట్రానికి వెళ్లి అక్కడున్న మన బీసీ సోదరులకు ఊరటనిచ్చే ప్రయత్నం చేద్దాము. ఇది స్టేట్ సభ్యుడైనికి అలాగే, బీసీ జనగణన కేంద్ర పరిధిలో ఉంది. రాష్ట్రాలు చేయాలనే మాధవ్ గారి సూచన గొప్పదైనా కూడా దానికి పూర్తి స్థాయి శాంక్షిటీ లేదు గనక మరొకసారి సభకు మనవిచేసేదేమంటే ఇది కేంద్రం తీసుకోవాల్సిన నిర్ణయం.

అధ్యాం, తీర్మానం చేసే ముందు రెండు విపయాలను గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాము. 1931లో రొండ్ టేబుల్ సమావేశంలో డా.బాబాసాహేబ్ అంబేడ్కర్ గారు దళితులు, గిరిజనులు, బహుజనులకు రిజర్వ్ ఎస్స్ ఉండాలని ప్రతిపాదన చేశారు. ఇప్పుడే సభ్యులు 3,600 కులాలున్నాయని చెప్పారు. అందులో 2,633 బీసీ కులాలు ఓబీసీగా ఉన్నారు. దేశంలో 52 శాతం బీసీ కులాలవారున్నారని మనం కూడా అనుకుంటూ ఉంటాము. కానీ, వీరికి ఈ దేశ సంపదాలో, ఈ దేశ రాజకీయ భాగస్వామ్యంలో గానీ, ఉద్యోగ కల్పనలో 12 శాతం కంటే తక్కు న్యాయం జరుగుతోంది. సుమారు 2,600 కులాల్లో 1600, 1700 కులాల వారు కోసం అటెండరు ఉద్యోగం కూడా చేయలేని పరిస్థితి ఉంది. ఇదొక దీన గాథ. స్వరేణ, స్వప్తమైన లెక్కలు లేని కారణంగా అనలు ఆ వర్గాలకు ప్రభుత్వ ఫలాలు ఎలా అందించాలో ప్రభుత్వాలకు కూడా స్వప్తతరానికారణంగా ఇటువంటి దుష్టి వారికి కలుగుతోంది. ఇది వాస్తవం. కానీ, మన రాష్ట్రప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్దయాలవల్ల వారంతా ఊరట చెందుతున్నారు. వారిని వెతకడానికి గ్రామసచివాలయ, వాలంటీర్ వ్యవస్థను తీసుకువచ్చారు. ప్రతి 50 ఇళ్ళకి ఒక గార్దియన్ మాదిరి వ్యవస్థను తీసుకువచ్చి, వారికి ప్రభుత్వ ఫలాలను అందించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కొన్ని సంచార జాతులకు ఇళ్ళ ఉండవు, అడ్డన్ ఉండదు, ఆధార్ కార్బూ కూడా ఉండదు. అటువంటి వారికి కూడా ఇళ్ల పట్టాలిచ్చి, స్థిర నివాసం ఉండేందుకు ఏర్పాటు చేయాలని, వాళ్ల పిల్లలను కూడా గొప్పగా చదివించాలనే ఉండేశంతో ముఖ్యమంత్రిగారు నిర్ణయం తీసుకున్నారు.

అధ్యాం, భారతదేశంలో మొట్టమొదటిసారి 1872లో కులాలవారీగా జనగణన జరిగితే, అది 1881లో క్రమబద్ధమైంది. బ్రిటీష్ వారు సుమారు ఎనిమిది సార్లు చేశారు. 1872, 1881, 1891, 1901, 1911, 1921, 1931లో జనగణన జరిగింది. మరల 1941లో చేశారు కానీ, 1939-45 మధ్యన రెండవ ప్రపంచయుద్ధం జరుగుతున్న సమయంలో బ్రిటీష్ వారు దీనిపై క్రియాశీల పాత్ర పోషించని కారణంగా దానికి హేతుబద్ధత లేదని ఆ గణాంకాలను తీసుకోకుండా చివరగా చేసిన 1931 జనగణను ప్రాతిపదికగా తీసుకోవడం జరిగింది.

అధ్యాం, మనకు స్వాతంత్యం వచ్చిన తరవాత 1951, 1961, 1971, 1981, 1991, 2001, 2011లో జనగణనలు జరిగాయి. ఇప్పుడు 2021లో జరగాలి. కొవిడ్ కారణంగా అలస్యమైంది. ప్రత్యేకంగా ఎవరైతే వెనకబడి

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంచై లఘు చర్చకు గౌరవ మంత్రివర్యుల సమాధానం

ఉన్నారో ముఖ్యంగా ఎన్ని, ఏటీల్ కోసం జనగణనలో ప్రత్యేకమైన కాలమ్ పెట్టి గుర్తించడం జరుగుతుంది. కారణమేమంటే, వారికి ఉన్న సామాజిక, ఆర్థిక, విద్య స్థితిని అంచనా వేసేందుకు జనాభా లెక్కలు వేయడమవుతున్నది. బీసీలను మాత్రం జనరల్ కేటగిరీతో కలిపి గుర్తించడం వల్ల చాలా ఇబ్బందులు ఎదురుపుతున్నాయి. ఇప్పటికీ 90 సంవత్సరాల క్రితం దేశంలో 1931లో జరిపిన జనగణననే ప్రామాణికంగా తీసుకుంటున్నారు. విచిత్రమేమంటే 1931లో పాకిస్తాన్, బంగాల్ దేశ్ కలిసి ఉన్న దేశంలో జనాభా మొత్తం 30కోట్లు. పాకిస్తాన్, బంగాల్ దేశ్ విడిపోయిన తరవాత ఇప్పటి భారతదేశ జనాభా 131కోట్లు ఉంది. కాబట్టి, కులగణన ఆవ్యక్తత ఎంతైనా ఉన్నదని ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు నిర్ణయం తీసుకుని కేబినెట్ అనుమతి ద్వారా సభలో ఈ తీర్మానం తీసుకురావడమైంది. ఒక బీసిబిడ్డగా, బీసీల మనోవేదన నాకు తెలుసు. అలాగే బీసీల ఆత్మగౌరవాన్ని ఈ సభలో ప్రవేశపెట్టే గొప్ప అవకాశు నాకు కల్పించిన జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికి నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాము.

సా.05:10

శాసనపరిషత్తు ద్వారా ఈ తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టిన తరవాత మనం గౌరవ సభ తీసుకుస్తు నిర్ణయాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించాలనే విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాము. తద్వారా సామాజిక న్యాయం సాధించడం కోసం కులాలవారీగా జనాభా, ప్రస్తుత సామాజిక, ఆర్థిక, విద్య పురోగతిని తెలుసుకోవడానికి జనగణన తప్పనసరి అని నేను భావిస్తూ విధాన నిర్ణయాలు సక్రమంగా తీసుకోవడానికి ఉపయుక్తంగా ఉంటుందని, రిజర్వేషన్ ఫలాలను పూర్తిగా సంక్లేషమంలో అందించేందుకు వీలుగా ఉంటుందని, దానితో పాటు బోగ్స్ లబ్బిదారులును ఏరిపేసి అత్యంత విలువైన ప్రభుత్వ ధనాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవచ్చనేవి ప్రధాన అంశాలు. మన రాష్ట్రంలో పాటుగా ఒడిశా, బిహార్, తెలంగాణ, మహారాష్ట్ర కూడా ఇటువంటి ప్రతిపాదనను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపిస్తున్నాయి.

అధ్యక్షా, మాధవ గారికి ప్రత్యేకంగా మీద్వారా ఒకటి మనవిజేస్తున్నాము. భారతీయ జనతా పార్టీ ప్రభుత్వం కేంద్రంలో అధికారంలో ఉంది. బీసీల మనోవేదన ఈ సభ ద్వారా నిర్మిస్తున్నాం. మీరూ విన్నారు, చెప్పారు. మీతో పాటుగా మేమూ చెబుతున్నాం. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించే బాధ్యతను మీరు తీసుకోండి. ఇందాక మీరు ఒక మాట అన్నారు. ప్రధానమంత్రి గారు బీసీ అనే మాట చెప్పారు. మాట కాదు. నిజం. ప్రధానమంత్రి గారికి వచ్చిన గొప్ప అవకాశంగా భావించి బీసీ జనగణన చేసి బీసీల చిరస్థాయి ఆరాధ్యాడిగా ఉండటానికి వారికి గొప్ప అవకాశం వచ్చింది. ఆ విషయాన్ని వారికి తెలియజేయమని మిమ్మల్ని నేను కోరుతున్నాము.

అధ్యక్షా, ఇందాక గౌరవ సభ్యులు వెంకటేశ్వరరావు గారు చెప్పారు. మన దేశంలో దారిద్ర్యం, ఆత్మగౌరవం రెండూ నిరంతరం మనల్ని వేధించే అంశాలు. వీటితో మనం నిరంతరం పోరాటం చేస్తునే ఉంటాం. పోరాటం చేస్తున్నాం కానీ దాన్ని అధిగమించేందుకు మనకు ఎప్పుడూ అస్వారూలు దొరకలేదు. పాలకులు తీసుకునే గొప్ప నిర్ణయాలు మనలో ఉన్న చైతన్యాన్ని పెంచుతాయని ఇప్పుడే నేను చెప్పాను. అందరం మనుషులమే. మనకు ఈ దేశంలో సమానమైన హక్కులున్నాయి, కానీ అవి పాఠం క్రమంలో అంతరాలున్నాయి. అంతరాలును అధిగమించడానికి ఎవ్వరై సమర్థవంతమైన పాలకులు వచ్చారో వారి ఆలోచనా దృష్టధం మనలో ఉన్న శ్కమ్మి పెంచుతుండని గమనించాలి. ఈ సందర్భంలో రాజజేష్఩ురండ్డి గారి పాలన వచ్చిన తరవాతనే బీసీల్లో ఎంతో మంది డాక్టర్లు, ఇంజనీర్లు అయినారు,

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంపై లఘు చర్చకు గౌరవ మంత్రివర్యుల సమాధానం

ఎంత మంది విదేశీ విద్య చదివారు. విదేశాలకు వెళ్లి చదివారు, స్థిరపడ్డారు. తద్వారా బీసీ కుటుంబాల్లో గొప్ప మార్పు వచ్చిందనే విషయాన్ని తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

అధ్యక్ష, బీసీలకు సంబంధించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రత్యేకంగా కార్బోరైషన్లు ఏర్పాటుచేయడానికి ప్రధాన కారణం ఉంది. ముఖ్యమంత్రి గారు. మేంపాలకులం కాదు, సేవకులం అని చెబుతుంటారు. అంటే ప్రజల్లో సేవాభావాన్ని పెంచి ముఖ్యంగా పైఎస్‌ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ కార్బూకర్టల్లో సేవాభావాన్ని పెంచి ఎవరైతే మెనుకబడి ఉన్నారో వాళ్లను పైకి తీసుకురావాలనేదే ప్రధాన లక్ష్యం. చివరిలో దాగి ఉన్న పేదవాడిని వెతికితిసి వాడికి ప్రభుత్వ ఫలాలు అందించి, అతన్ని కూడా గొప్పగా చూడాలనే ఉధ్వేశం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి గారిదని ఈ సందర్భంగా తమకు మనవిచేస్తున్నాను.

అధ్యక్ష, ఇక్కడ గౌరవ ముఖ్యమంత్రి ఏ నిర్దయం చేసినా సామాజిక న్యాయానికి పెట్టాట వేశారు. సామాజిక న్యాయానికి పెట్టాట వేసిన సందర్భంలో మన రాష్ట్రంలో యూక్ నం.19 తీసుకువచ్చి బీసీల సమస్యలు ఎప్పటిక్కుపుడు అధ్యయనం చేయడం కోసం, శాశ్వత ప్రాతిపదికన బీసీ కమీషన్‌ను ఏర్పాటుచేశారు. గతంలో బీసీ కమీషన్లు ఎలా ఉండేవి. కేవలం కులాల మధ్య అంతరాలను స్పష్టించడం, లేకపోతే వాళ్లకు అనుకూలంగా మార్పుకోవడానికి, దాంట్లో రాజకీయ ప్రయోజనాలు చర్చించడానికి గత ప్రభుత్వ హాయాంలో కమీషన్‌ను వేయడాన్ని మనం చూశాం. కానీ జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు అధికారం చేపట్టిన వెంటనే బీసీ కమీషన్‌ను శాశ్వత ప్రాతిపదికన ఏర్పాటుచేసిన విధానం, యూక్ నం.24 ద్వారా నామినేటెడ్ పదవులను కట్టబెట్టారు. గతంలో నామినేటెడ్ పదవుల్లో గుత్తాధిపత్యం ఉండేది, వాళ్ల ఇష్టాన్‌నారంగా ఉండేది. కానీ నేడు 50శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పించారు. యూక్ నం.25 ద్వారా నామినేషన్ పద్ధతిన ఇచ్చే కాంట్రాక్టు పనుల్లో 50శాతం బీసీలకు కల్పించారు. అందులోకూడా మహిళలకు యూక్ నం.26 ద్వారా 50శాతం కాంట్రాక్టు పనులను అప్పగించే పద్ధతి వచ్చింది. అలాగే యూక్ నం.27 ప్రకారం నామినేటెడ్ పదవుల్లో మహిళలకు 50శాతం రిజర్వేషన్ కల్పించారు.

అధ్యక్ష, సుమారుగా 26నెలల పరిపాలనలో ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీల అభ్యస్తులికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు పాటుపడ్డారు. రాష్ట్రంలో దాదాపు 75శాతం మందికి కొత్తగా DBT (Direct Benefit Transfer), Non-DBT ద్వారా రూ.1,18,442కోట్లు బడుగు బలహిన వర్గాలకు అందించిన పరిస్థితిని తమ ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అందులో బీసీల వాటా గురించి చెప్పాలంటే చాలా ఉన్నాయి.

బీసీలలో 4.57కోట్ల మందికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు లభించేకూర్చారు. అందు నిమిత్తం రూ.76,275కోట్లు వెచ్చించడం జరిగింది. ఇక్కడ గత ప్రభుత్వ హాయాంలో చంద్ర బాబు నాయుడు గారు బీసీలకు చేసిన ద్రోహం ఒకే ఒక్క ఉదాహరణలో నేను ఇందాక చెప్పాను. ఎద్దుకేషన్లో ఆయన చేసిన ఒక్క ఘనకార్యం చెప్పుకుంటే చాలు. అంటే బీసీల్లో ఎదుగుదల అయ్యే పరిణామ క్రమాన్ని ఎలా అడ్డుకున్నారో చూసినప్పుడు చంద్రబాబు నాయుడుగారు బీసీల పట్ల చేసిన పెద్ద ద్రోహం ఎద్దుకేషన్ రంగాన్ని నీర్వర్యం చేశారు. రాష్ట్రంలో కొత్తగా ఇక్కడ కూడా ప్రభుత్వ పారశాలను బాగుచేయలేదు. ఇప్పుడు చూడండి. ఇవాళ నాడు-నేడు కార్బూకమం క్రింద ప్రభుత్వ పారశాలలు

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేపమంచై లఘు చర్చకు గౌరవ మంత్రివర్యుల సమాధానం

రూపురేఖలను మార్చిన ఘనత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిది. ఇవాళ ఏ గ్రామానికి వెళ్లినా ఆనాడు రాజశేఖరరెడ్డి గారికి బ్రాండ్ ఇమేజ్ ఉండేది. ఎక్కడికి వెళ్లినా కుట్టు, కుట్టు అంటే రాజశేఖరరెడ్డి గారే గుర్తుకువచ్చేవారు.

అంబులెన్స్ చూసిన వెంటనే వారే గుర్తుకు వచ్చేవారు. అదే విధంగా ఇవాళ ఏ గ్రామానికి వెళ్లి నాడు-నేడు కార్యక్రమం క్రింద రూపురేఖలు మార్చిన ప్రభుత్వ పాతశాలను చూస్తే ముచ్చటస్తుంది. గౌరవ సభ్యులు మాధవ్ గారిని కోరుతున్నాను. ఒకసారి గ్రామాన్ని పర్యటించి ప్రభుత్వ పాతశాలను చూడండి. ప్రభుత్వాన్ని అభినందించాలి. బీసీలకు గొప్ప అవకాశం ఇచ్చిన ప్రభుత్వం. పాతశాలకు వెళ్లితే టాయిలెట్స్, తాగునీరు, ఫర్మిచర్, బుక్స్ విద్యార్థులకు అందుబాటులోకి తీసుకువచ్చాం. ప్రైవేటు స్కూల్సుకు, కార్పొరేట్ విద్యాసంస్థకు ధీటుగా ప్రభుత్వ పాతశాలను తీర్చిదిన ఘనత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి జగన్మహాన్ రెడ్డి గారికి దక్కింది. ధనవంతుడి పిల్లలవాడు చదివే పాతశాలలో పేదవాడు చదువగల్లుతాడనే దానికి మించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చేస్తున్నారు. ఆనాడు వారి తండ్రి గారు ఆరోగ్యశీల పథకాన్ని తీసుకువచ్చారు. నిరుపేద కూడా మెరుగైన వైద్యం పొందే విధంగా ఆరోగ్యశీల పథకం ఉండేది. పేదవాడు కుసం కార్పొరేట్ ఆనుష్ఠానికి మెట్లు కూడా ఎక్కులేని పరిస్థితుల్లో ధనవంతుడు ఎక్కడైతే వైద్యం చేయించుకుంటున్నాడో అక్కడే పేద వాడు కూడా వైద్యం చేయించుకునే స్థాయికి తీసుకువెళ్లిన ఘనత స్వర్గియ రాజశేఖరరెడ్డి గారిదే. ఆరోగ్యశీల పథకానికి రాజశేఖరరెడ్డి గారు ఏ విధంగానైతే యజమాని అయ్యారో అదే విధంగా విద్యారంగానికి సంబంధించిన నాడు-నేడు కార్యక్రమంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి జగన్మహాన్ రెడ్డి గారు తీసుకుంటున్న నిర్ణయాలకు కచ్చితంగా వారిని బీసీలందరూ ఆరాధించే రోజులు వస్తున్నాయి.

అధ్యక్షా, ఇక్కడ సామాజిక న్యాయం విషయంలో కొన్ని అంశాలను ప్రస్తావించుకోవాలి. అంటే బలహీన వర్గాల పట్ల గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ఉన్న ప్రేమ, గౌరవం గురించి చెప్పుకోవాలి. కొంత మందికి అవకాశాలు రావచ్చు కానీ అందిపుచ్చుకోలేదు. ముందే అనుకున్నాం కదా! మనలో జీవం ఉంది. కానీ దానికి చైతన్యం ఇచ్చే శక్తి కొంత మందికి ఉంటుంది. ఆ శక్తి ఉంటేనే ఇక్కడకు వస్తాం. ఉదాహరణకు నన్నె తీసుకోండి. ఈ విషయంలో సభ్యులు వెంకటేశ్వరరావు గారు బాధపడొచ్చు. నన్నె తీసుకోండి. నేను బీసీల్లో పుట్టాను. 2001లో జెడ్పీటీసిగా నాకు రాజీలులో రాజశేఖరరెడ్డి గారు అవకాశం ఇచ్చారు. నాలో ఉన్న చైతన్యాన్ని చూశారు, 2003లో జిల్లా పరిషత్ ప్రెసిడెంట్గా అవకాశం ఇచ్చారు. మరొకసారి 2006లో రాజశేఖరరెడ్డి గారే గమనించి తూర్పు గోదావరి జిల్లా పరిషత్ చైత్రున్గా అవకాశం కల్పించారు. తరవాత మీరు 2008లో పశ్చిమగోదావరి జిల్లా జిల్లా కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షడిగా పనిచేస్తున్న కాలంలో నేనూ తూర్పు గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షడిగా ఉన్నాను. అదే విధంగా 2014లో నేను కాకినాడ రూరల్ నియోజకవర్గం నుంచి ఎమ్ముళ్లేగా పోటీ చేశాను. 2019లో రామచంద్రాపురం నియోజకవర్గం నుంచి ఎన్నికల్లో ఎమ్ముళ్లేగా పోటీచేశాను. నాకు ఈ అవకాశాలన్నీ వచ్చాయి. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక బీసీనైన నన్ను ఎలా చేరదీశారనే విషయాన్ని గమనించండి. నేను మళ్లీ ఉదాహరణ చెబుతున్నాను. ఏదైనా జీవం చైతన్యంగా మారాలంటే పొదిగే తల్లి కావాలి. ఆ తల్లిగా మారి పొదిగారు కాబట్టే నేను రాష్ట్రానికి మంత్రినయ్యాను, తమరు ఇవాళ ఆ స్థానంలో కూర్చున్నారనేదే నాఫీలింగ్. అందుకే నేను సప్పంగా చెబుతున్నాను. అది జగన్మహాన్ రెడ్డి గారికి బీసీ వర్గాల పట్ల, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనారిటీ వర్గాల పట్ల ఉన్న కమిటీమెంట్. ప్రస్తుత శాసనపరిషత్తులో 32మంది సభ్యులుంటే అందులో 18మంది ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీ వర్గాలకు చెందిన సభ్యులు

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంచై లఘు చర్చకు గౌరవ మంత్రివర్యుల సమాధానం

ఉన్నారు. అంటే సగభాగానికి పైనే బడుగు బలహీన వర్గాలకు చెందిన వాళ్లు పాలనలో భాగస్వామ్యాలైనారు. అందుకు నిదర్శనం మీరే కదా! శాసనపరిషత్తు చైర్మన్ గా తమరు ఆ స్థానంలో కూర్చోవడం, శాసనసభ సభాపతిగా అక్కడ తమ్మినేని సీతారామ్ గారు కూర్చున్నారు. ఇరువురూ బీసీ, ఎస్సి వర్గానికి చెందినవారే. మీరే శాసనకర్తలుగా, శాసనాలు చేసే చట్ట సభలకు ప్రాతినిధ్యం పహించేవారుగా ఎస్సి, బీసీలు ఉండటమనేది గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ఎస్సి, ఎస్సి, బీసీ, మైనారిటీ వర్గాల పట్ల ఉన్న గొప్ప ప్రేమకు నిదర్శనమని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

సా.05:20

అధ్యక్షుడు, 638 మండలాలు ఉంటే అందులో 635 మండలాలు వై.ఎస్.ఆర్. కాంగ్రెస్ పార్టీ గెలిచింది. అందులో 239 మంది అధ్యక్ష పీఠాలను బీసీలకు ఇచ్చిన పరిస్థితిని సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అలాగే 13 జెడ్సీ చైర్మన్ పదవులలో 6 బీసీలకు కేటాయించారు. 13 నగర కార్పోరేషన్లు ఉంటే అందులో 7 బీసీలకు కేటాయించారు. 196 వ్యవసాయ మార్కెటీంగ్ కమిటీలు ఉంటే అందులో 76 మంది బీసీలు వ్యవసాయ మార్కెటీంగ్ కమిటీ చైర్మన్లుగా ఉన్నారంటే అది జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు తీసుకున్న గొప్ప నిర్దయం. అలాగే ప్రభుత్వ కార్పోరేషన్ చైర్మన్ పదవిలో 57 మంది బీసీలు వచ్చారు. 973 మంది డైరెక్టర్లు కార్పోరేషన్ పదవులలో చేరారు. రాజకీయలలో బీసీలు నేర్చుకుంటున్నారు. ఎదుగుతారు. వచ్చే ఎన్నికలలో బీసీలలో కూడా పెద్ద కాయిటీషన్ రాబోతేంది. ఎందుకంటే ఆ తరఫోలో ఆలోచించే నాయకుడు వచ్చాడు కాబట్టి. గతంలో ఎవరూ ఆవిధమైన ఆలోచన చేయలేదు. బీసీలను చిన్నచూపు చూశారు. గతంలో బీసీలు మేము ఇంతమంది జనాభా ఉన్నాము, మాకు సీటు ఇష్టండుని ప్రతిపక్షాయకుడు చంద్రబాబు నాయుడిని అడిగితే మీకు సీటు ఇస్తే మీరు గెలుస్తారా అని చులకనగా మాట్లాడారు. కానీ జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు నీను నిలబడు నేను గెలిపిస్తాను అని ప్రోత్సహించారు. ఇద్దరికి మధ్య ఉన్న వ్యత్యాసాన్ని ఈ సభ ద్వారా మీదృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

అధ్యక్షుడు, 87 మునిసిపాలిటీలు ఉంటే 84 మునిసిపాలిటీలు గెలిచాము. అందులో 37 మంది మునిసిపల్ చైర్మన్లుగా బీసీలను నియమించారు. ఈ పరిస్థితిని కల్పించడం ఒక అపూర్వమైన అవకాశం. ప్రత్యేకించి బీసీ బిడ్డగా పుట్టి బీసీలకు మేలుచేసే మంత్రిత్వశాఖకు మంత్రిగా ఉండి ప్రధానమైన దీర్ఘకాలిక మనోవేదన, కోరిక, వాంఛ, ఆత్మమ్యానతలో ఉన్న బీసీలు సభలో జరిగే చర్చలలో మనవాళ్లు ఎవరూ మన వాడి వినిపించడం లేదే అనే పరిస్థితులు ఉంటే పొర్కమెంటులో ఈ సామాజిక వర్గాలు ఎక్కడ తక్కువగా కనపడతాయో అని నేను అనుకునేవాడిని. అటువంటి పరిస్థితులలో మొన్న నాలుగు రాజ్యసభ సీట్లు వస్తే ఒకటి పిల్లి సుఖాఏ చంద్రబోస్ గారికి, రెండవది మోపిదేవి నెంకటరమణ గారికి కేటాయించి బీసీల పట్ల జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు ఎంత ప్రేమానురాగాలు కనబరిచారో అంతకంటే పెద్ద ఉదాహరణ అవసరం లేదని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షుడు, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 139 కులాలుగా ఉన్న బీసీలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం చేపట్లబోయే కుల గణాలో బీసీలుగా గురించడానికి ఒక కాలమ్మను ఏర్పాటు చేయాలనే వారికున్న ఆ కోరికను రాష్ట్ర ముఖ్య మంత్రివర్యులు తీసుకున్న నిర్దయం వలన నిన్న శాసనసభలో, ఈరోజు శాసనపరిషత్తులో ప్రవేశపెట్టే అవకాశం నాకు లభించింది.

(15) సభా కార్యక్రమం - తీర్మానం (RESOLUTION):

MR.CHAIRMAN: I shall now request the Minister for Backward Classes Welfare to move the Resolution.

SRI CHELLUBOINA SRINIVASA VENU GOPALAKRISHNA (MINISTER FOR BACKWARD CLASSES WELFARE): Sir, I beg to move:

గౌరవ శాసనపరిషత్తు నిర్వహణ నియమాల సంఖ్య 76 ప్రకారము నేను ఈ తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదించుచున్నాను.

- 1) వెనుకబడిన తరగతుల వారు సమాజమునకు వెన్నెముకగా ఉన్నప్పటికీ వారు తగినంతగా ప్రయోజనాలు పొందుట లేదని, వారు కోరుకున్న కనీస అభివృద్ధి స్థాయిలను కూడా సాధించలేదని ప్రభుత్వము గమనించి ఈ అంశమును సభ ముందు ఉంచుట జరుగుచున్నది.
- 2) వెనుకబడిన తరగతుల ప్రయోజనాల పరిరక్షణ కోసం, నిర్ధిష్టపంక్జీము, అభివృద్ధి విధానాలు రూపొందించడానికి, వాటిని సమర్థవంతంగా అమలు చేయడానికి వారి జనాభాకు సంబంధించిన భచ్చితమైన గణాంకాలు, వారి సామాజిక విద్య అభివృద్ధికి సంబంధించిన గణాంక వివరములు చాలా ముఖ్యమైనవి.
- 3) కానీ వెనుకబడిన తరగతులకు సంబంధించిన భచ్చితమైన జనాభా గణాంకాలు లేకపోవుట వలన వారిని అభివృద్ధి చేయుటకు తగిన సంక్లేషము చర్యలు తీసుకొనుటకు ఇది ఒక ప్రతిబంధకముగా మారినది.
- 4) భారతదేశంలో చివరిసారిగా కులగణన 1931 సం.లో (స్వాతంత్యం రాకమునుపు, బ్రిటీష్ పాలనలో) జరిగినది. అప్పటికి భారతదేశ జనాభా కేవలం 30కోట్ల మాత్రమే అంతేకాక, ప్రస్తుత పాకిస్తాన్ మరియు బంగార్దేశ్ జనాభా కూడా ఇందులో కలిసి ఉన్నవి. ఐతే, ప్రస్తుత దేశ జనాభా సుమారు 130కోట్లు. 1931 నుండి 90సంవత్సరాలకు పైగా కులగణన నిర్వహించని ఫలితంగా నాటి జనాభా ఆధారంగా వేసిన అంచనా జనాభా గణాంకాలపై ఆధార పడవలసి వచ్చుచున్నది.
- 5) వెనుకబడిన తరగతుల భచ్చితమైన జనాభా గణాంకాలు ఉన్న ఎడల సరియైన విధానాలు రూపొందించడం, వాటిని సమర్థవంతంగా అమలు చేయడం సాధ్యం అవుతుంది. రిజర్వేషన్లు వివిధ సంక్లేషము చర్యలు వంటి కొన్ని నిర్దయాత్మకవిధానాల రూపకల్పనకు ఇది ఎంతో ఉపకరిస్తుంది. నిజమైన నిరుపేదలను గుర్తించుటకు, అర్పాతలేని లభ్యదారులను తోలగించి విలువైన ప్రభుత్వ వనరుల సద్విమోగమునకు ఇది ఎంతో ప్రయోజనకరము.
- 6) ప్రస్తుత తరుణాంలో వెనుకబడిన తరగతుల ప్రయోజనాల పరిరక్షణకు తగు విధానాల రూపకల్పనకు, వాటిని సమర్థవంతంగా అమలు చేయుటకు వెనుకబడిన తరగతుల కులగణన అత్యంత అవసరము.

సభా కార్యక్రమం - తీర్మానం

- 7) మన దేశంలో జనాభా గణవ ప్రతి 10 సంవత్సరాలకు ఒకసారి నిర్వహించుట జరుగుచున్నది. ఇందులో పెద్దుల్లు కులాలు, పెద్దుల్లు తెగలు మరియు మైనారీటీల జనాభాను లెక్కించుట జరుగుచున్నది. కానీ, సమాజంలో పెద్ద సంఖ్యలో ఉన్న వెనుకబడిన తరగతుల జనగణన చేయటం లేదు. అయితే, దేశంలోని వెనుకబడిన తరగతుల జనగణన, వెనుకబడిన తరగతుల వర్గాల సామాజిక, విద్య, ఆర్థిక వెనుకబాటుల తనాన్ని అంచనా వేయడానికి శక్తివంతమైన సాధనంగా ఉపకరిస్తుంది. తద్వారా, ప్రభుత్వం వారి అభివృద్ధిపై దృష్టి కేంద్రీకరించడానికి భారత రాజ్యంగంలోని ఆర్థిక 15(4), 16(4) మరికొన్ని రాజ్యంగానిబంధుల అమలుకు ఇది ఎంతో దోహదపడుతంది.
- 8) వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన మేధావులు, వెనుకబడిన తరగతుల ప్రయోజనాలు, ఆకాంక్షలకు ప్రాతినిధ్యం వహించే సంస్థల విజ్ఞప్తులను దృష్టియందుంచుకొని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వెనుకబడిన తరగతుల జనాభా గణవ చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థిస్తూ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనపరిషత్తులో తీర్మానాన్ని ఆమోదించుటకు ప్రతిపాదించడమైనది.
- 9) పైన పేరొస్తు వాటితో పాటు, ప్రభుత్వం వెనుకబడిన తరగతులకు రూపొందించిన విధానాలను, వివిధ రంగాలలో వారు సాధించిన పురోగతిని, విద్య, ఉపాధి, ఇతర రంగాలలో వెనుకబడిన తరగతులు, ఇతర కులాలతో పోల్చి వారి వారి నిష్పత్తిని విశ్లేషణాత్మకముగా పరిశీలించుటకు వెనుకబడిన కులాల జనగణన అత్యంత అవసరము.
- 10) వెనుకబడిన తరగతుల జనాభా గణవ సమాజంలోని అభివృద్ధి చెందిన కులాలతో సమానంగా వెనుకబడిన తరగతుల వారిని కూడా సామాజికంగా, విద్యాపరంగా, ఆర్థికంగా వారి అభివృద్ధిని సులభతరం చేస్తుంది. అంతేకాకుండా వెనుకబడిన తరగతుల జనాభా గణవ కొరకు వివిధ సంస్థలు, మేధావులు, ఆలోచనాపరుల దీర్ఘకాల డిమాండును ఆమోదించినట్లుగును.
- 11) దీనికి సంబంధించి 28-10-2021న సమావేశము అయిన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర మంత్రిమండలి కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని 2021 సాధారణ జనాభా గణవ చేపట్టినప్పడు వెనుకబడిన తరగతుల జనాభా గణవ చేపట్టివలసినదిగా కోరుతూ ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి ద్వారా ఒక తీర్మానాన్ని ఆమోదించి పంపుటకు వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషము మంత్రిమి కోరుతూ మంత్రి మండలి ఏకగ్రివముగా తీర్మానించడమైనది.
- 12) భారత రాజ్యంగ పీటికలో పొందుపరచబడిన సమసమాజ స్థాపనకు నాంది పలికేందుకు సమాజంలోని అన్ని వర్గాల వారిని సమానంగా ఉధరించుటకు గానూ, భచ్చితమైన జనాభా గణవ నిర్వహించడం ఎంతో అవసరం. అన్ని వెనుకబడిన తరగతుల వర్గాల గణాంకాలు, వారి సంక్లేషమం, అభివృద్ధి కోరుకొన్ని నిర్మయాత్మక చర్యలు గైకోనుటకూ, ఇతర వివిధ సంక్లేషమ చర్యలను చేపట్టుటకూ, వారిలో అత్యంత పేద, వెనుకబడిన వారిని గుర్తించుటకూ వెనుకబడిన తరగతుల జనాభా గణవ ఎంతో అవసరం. రాజ్యంగంలోని ఆర్థికల్ 15లోని క్లాష్ట (4), క్లాష్ట (5), ఆర్థికల్ 16లోని క్లాష్ట (4), ఆర్థికల్ 243 (డిలో క్లాష్ట (6) నిబంధనలను

సమర్థవంతంగా అమలుచేసే ఉద్దేశంతో వెనుకబడిన తరగతులలోని పౌరులకు సామాజికంగా, విద్యాపరంగా ప్రయోజనాలందించేందుకు పెద్దుల్లు కులాలు, పెద్దుల్లు తెగలు, మైనారిటీలలోపాటు 2021 సాధారణ జనాభా గణనను నిర్వహించేటప్పుడు సామాజికంగా, విద్యాపరంగా వెనుకబడిన తరగతుల వారిని కులాల వారీగా జనాభా గణన చేపట్టాల్సిందిగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రశాసనమండలి భారత ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నది.

సా.05:30

MR.CHAIRMAN: Government Resolution moved by the Minister for Backward Classes Welfare is before the House. The question is:

Those who are for the Resolution, please say 'Aye'

Those who are against please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The Resolution is Adopted.

The House is adjourned to meet again at 10.00 A.M. tomorrow

(The House then adjourned at 5.31 P.M. to meet again at 10.00 A.M. on Friday, the 26th November, 2021)

**“Published under Rule 313 of the Rules of Procedure and
Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative
Council and printed at the AP Legislative Assembly Press,
Velagapudi, Amaravati.**